

Rendvédelem-történeti Hírlevél

Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis

HU ISSN 1785-3257 (nyomtatott)

HU E-ISSN 2560-0893 (online)

XXIX.évf. (2019) 57-58.sz.

**Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti
Tudományos Társaság**

Budapest

Rendvédelem-történeti Hírlevél

Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis

HU ISSN 1785-3257 (nyomtatott)

HU E-ISSN 2560-0893 (online)

XXIX.évf. (2019) 57-58.sz.

**Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti
Tudományos Társaság**

Budapest

IMPRESSZUM

A periodika hivatásának tekintjük a diszciplína művelése során keletkezett operatív információk közlését. Tisztelettel köszönik e szám szerkesztői mindazok segítségét, akik tevékenységükkel hozzájárultak a kiadvány létrejöttéhez. Kérjük a *Rendvédelem-történeti Hírlevél* olvasóit, hogy periodikánk megjelenéséhez, színvonalas szerkesztéséhez járuljanak hozzá.

A szerkesztőség segítségét vár:

- A szerkesztőség által nem figyelt hazai és külföldi lapok figyelését szívesen fogadják a szerkesztők.
- Ugyancsak szívesen vesszük egyes hazai vagy külföldi gyűjteményben található rendvédelem-történeti témájú kiadványok bibliográfiájának elkészítését.
- Köszönettel vesszük a tájékoztatásokat a már lezajlott és a meghirdetett rendvédelem-történeti orientáltságú rendezvényekről.

Hasznos információk:

A kiadványban aláírással megjelenő írások eltérhetnek a szerkesztőség álláspontjától!

A beküldött írásokat, számítógéplemezeket, fényképeket, videó tekerceket, stb. a szerkesztőség nem küldi vissza és nem tárolja, valamint fenntartja magának a publikálásra kerülő anyagok javításának jogát. A közlési szándékáról azonban a szerzőket értesíti.

Kiadó:

Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság

Kiadó székhelye:

1037 Budapest, Haránt utca 12.

Főszerkesztő és felelős kiadó: PARÁDI József

Szerkesztő: PARÁDI Ákos

Rovatfelelősök:

Állandó rovatok

I. Társasági élet: PARÁDI József

II. Figyelő: BETÖLTETLEN

III. Szemle: SUBA János

IV. Rendezvények: PARÁDI József

V. Személyi hírek: PARÁDI József

VI. Műhely: PARÁDI Ákos

VII. Edukatio: PARÁDI József

VIII. Scientia: PARÁDI József

IX. Dokumentumok és munkásságok: PARÁDI Ákos

X. Emlékhelyek és tárgyak: PARÁDI Ákos

XI. Úrlapok: SOM Krisztián

XII. Információs oldalak : PARÁDI Ákos

Ideiglenes rovatok

XIII. Pályázatok: SOM Krisztián

XIV. Fórum: SIMON F. Nándor

SZERKESZTŐSÉG ELÉRHETŐSÉGI ADATAI:

☒: 1037, Budapest, Haránt utca 12.

☎.: (+36/06-1) 250-6199 📠: (+36/06-70) 326-1151

@: rth@gmail.hu

ARS POETICA

A *Rendvédelem-történeti Hírlevél* (*Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis*) HU-ISSN 1785-3257 periodikát azzal a céllal hozta létre dr. PARÁDI József indítványa alapján a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság, hogy elsősorban a magyar nemzet rendvédelem-történetének a műveléséhez kapcsolódó eredményekről és eseményekről nyújtson tájékoztatást. A periodika tehát nem csupán egy társadalmi szervezet eseményeiről tudósítja a tagságát, hanem a rendvédelem-történeti diszciplína aktualitásaiba nyújt betekintést az érdeklődők számára, amelybe természetesen beletartoznak a diszciplínát gondozó szervezetek munkájáról szóló ismertetőik is.

A periodika fokozatosan érte el a harmadik évezred elejére kiforrott formáját, az igényeket és a lehetőségeket tükröző rovatrendszerét. A szerkesztők célja, hogy olyan folyóiratot készítsenek, amelyet fellapozva az olvasó elé tárul a szakterület művelésének az állapota. Ebben az értelemben tehát nem csak a kortársaknak szóló információt hordoz a lap, hanem a jövő számára is igyekszik a legfontosabb ismereteket megőrizni.

A *Rendvédelem-történeti Hírlevél* (*Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis*) szerkesztőinek nem célja, hogy tudományos igényű alkotásokat közöljön, ez a *Rendvédelem-történeti Füzetek* (*Acta Historiae Praesidii Ordinis*) HU-ISSN 1216-6774 hivatása. A *Rendvédelem-történeti Hírlevél* (*Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis*) a rendvédelem-történeti diszciplína művelésével kapcsolatos eredményekről, eseményekről és publikációkról nyújt tájékoztatást, a szakterület művelési feltételeiről szóló ismertetést, a tudományterületet gondozó személyek bemutatását tekinti hivatásának.

Gondolatok a Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis) HU-ISSN 1785-3257 szerkesztéséhez

A periodika első száma adta közre a szerkesztői ars dictandumot. Úgy gondoljuk azonban, hogy emellett a szerkesztőség tagjai körében – a hajdani ars dictandum megerősítése és pontosítása céljából – megvitatott és elfogadott szerkesztői intenciók kivonatát megjelentetjük a lap hasábjain, mivel a szerkesztői munka irányelveit nyilvánosnak tekintjük.

I.

PRAKTIKUS ALAPELVEK

1. A Rendvédelem-történeti Hírlevél az egyetlen magyar nyelvű periodika, amely a rendvédelem-történeti diszciplína művelésének operatív információit közli.
2. A periodika a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság elnöksége és a tagság között az egyetlen rendszeres írásos kapcsolat.
3. A periodika financiaális alapjai labilisak. Szorult helyzetben házilagos kivitelezés lehetőségét célszerű előtérbe helyezni.
4. Célszerű – a stabil szerkesztői team mellett – minél szélesebb kört bevonnai az alkalmi közlések, illetve egy-egy rovat kivitelezésére. Előtérbe kell helyezni az elektronikus terjesztést.
5. Indokolt tárgítani a periodika szerkesztéséhez potenciális híranyagot nyújtó intézményekkel a kapcsolatot (hazai és külföldi társaságok, szerkesztőségek és kiadók, gyűjtemények, oktatási intézmények stb.)

II.

FORMAI SZEMPONTOK

1. Az A/5-ös méret bevált. Takarékos megoldás. Ezzel ellentétes méltányolandó szempontok esetén helye a méret újragondolásának.
2. Arra kell törekedni, hogy az ízléses kivitel és kiadáskimélő megoldások valamint a visszafogott stílus jellemezzék a periodikát. Az arculatformáló formai jegyek minősülő részek módosítását csak óvatosan célszerű megvalósítani. A periodika részeinek markánsan kell elhatárolódnuk egymástól, a jó áttekinthetőség kritériumainak érvényesülésével.

Dr. PARÁDI József
a társaság elnöke

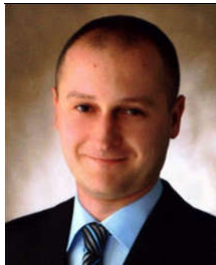
SZERZŐK

Dr. ERMENYI Mihály mag. ✉ ✉ ✉ ✉ ✉
(+36/06-20) 326-7193 ; ermi_uiroda@freemail.hu
(Open Researcher and Contributor ID = Nyílt Kutató és Közreműködő Azonosító [ORCID]: 0000-0001-7819-1781
A jogtudomány egyetemi doktora. A rendvédelem-történet magisztere. A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagja. Magyar rendőrség-történeti szakértő. Kutatási területe a XIX-XX. századi magyar rendőrségek története.

FORRÓ János mag. ✉ ✉ ✉ ✉ ✉
(+36/06-20) 311-3966 ; forro.janos@hotmail.com
Open Researcher and Contributor ID = Nyílt Kutató és Közreműködő Azonosító [ORCID]: <https://orcid.org/0000-0002-4378-1965>
A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagja. Közbiztonság történeti szakértő. Kutatási területe Fejér vármegye és Székesfehérvár XIX-XX. századi rendvédelem-története.

Dr. KISS Dávid Ph.D. ✉
(+36/06-70) 702-4535 ; david.kiss@veritas.gov.hu
Open Researcher and Contributor ID = Nyílt Kutató és Közreműködő Azonosító [ORCID]: <https://orcid.org/0000-0002-8680-4178>
A Magyar Tudományos Akadémia köztestületi tagja, a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár 1945 utáni kutatócsoportjának a munkatársa. Kutatási területe a munkásőrség története.

PARÁDI Ákos ✉ ✉ ✉ ✉ ✉
(+36/06-70) 326-1150 ; akos.paradi@gmail.com
(Open Researcher and Contributor ID = Nyílt Kutató és Közreműködő Azonosító [ORCID] 0000-0002-1873-0605
A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagja. A *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* HU ISSN 1216-6774 és a *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiones Historiae Praesidii Ordinis)* HU ISSN 1785-3257 szerkesztőségi tagja. Kutatási területe a XIX-XX. századi magyar rendvédelem közhatósági intézményei.

Dr. PARÁDI József Cs.C. nyá. főiskolai tanár, mag.

(+36/06-70) 326-1151 ; paradi.jozsef@gmail.com

(Open Researcher and Contributor ID = Nyílt Kutató és Közreműködő Azonosító [ORCID] 0000-0003-3368-2944)

Bölcsészdoktor, a hadtudomány kandidátusa. A Hadtudományi Doktori Iskola és a Rendészet-tudományi Doktori Iskola témavezető oktatója. A Magyar Tudományos Akadémia köztestületi tagja. A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság elnöke. A rendvédelem-történet magistere. Határőrizet-történeti szakértő. A *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* HU-ISSN 1216-6774. és a *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiones Historiae Praesidii Ordinis)* HU-ISSN 1785-3257. periodikák főszerkesztője, „A magyar rendvédelem-történet öröksége.” HU-ISSN 2062-8447 , „A magyar rendvédelem-történet hagyatéka” HU-ISSN 2064-4728 , a „Segédtudományok a magyar rendvédelem-történet szolgálatában” HU-ISSN 2064-5333 , a „Magyar rendvédelem-történeti tanulmányok” HU-ISSN 2415-9875 és a „Salutem” HU-ISSN 2416-2078. könyvsorozatok sorozat-szerkesztője. Kutatási területe a polgári magyar állam rendvédelem-története.

Dr. SUBA János Ph.D.

(+36/06-30) 566-7120 ; suba.janos@webmail.hu

A történelem segédtudományai (történeti-földrajz) egyetemi doktora, a történelemtudomány Ph.D. doktora. A Magyar Tudományos Akadémia köz-testületi tagja. A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság elnökségi tagja. A magyar Hadtudományi Társaság Tagja. A rendvédelem-történet magistere. A magyar államhatárjelek és térképi ábrázolásuk történetének szakértője. Kutatási területe a történeti földrajz, a XVIII-XX. századi magyar állam határának története, objektumtörténet, a magyar fegyveres erők diszlokációjának története, Kárpát-medencei erődítések.

Jelmagyarázat:

Piktogram A rendvédelem-történeti elismerések

mag

A rendvédelem-történet magistere

25 éves Emlékérme

Rendvédelem-történetért Díj

Rendvédelem-történetért Érdemrend

a rendvédelem-történet kiváló művelőjének

Rendvédelem-történetért Érdemrend

a rendvédelem-történet önzetlen támogatójának

Rendvédelem-történetért Érdemkereszt

a rendvédelem-történet kiváló művelőjének

Rendvédelem-történetért Érdemkereszt

a rendvédelem-történet önzetlen támogatójának

Rendvédelem-történetért Érdemérem

Doktori címek

(A diplomaszerezési eljárás keretében szerzett doktorátusok)

dr. <i>jur.</i> (doctor juris)	=	jogász
dr. <i>med.</i> (doctor medicinae universae)	=	orvos doktor
dr. <i>med.dent.</i> (doctor medicinae dentalis)	=	fogorvos
dr. <i>med.vet.</i> (doctor medicinae veterinariae)	=	állatorvos
dr. <i>pharm.</i> (doctor pharmaciae)	=	gyógyszerész
dr. <i>rer.pol.</i> (doctor rerum politicarium)	=	politológus

(A diplomaszerezési eljáráson kívül szerzett doktorátusok)

dr. *Dh.C.* (doctor honoris causa) = tiszteletbeli doktor

(Formális tudományos követelmények nélküli, egyetemek által adományozott doktori cím.)

Tudományos fokozatok

dr. *univ.* (doctor universitas) = egyetemi doktorátus

(Az egyetemek által adományozott, tudományos kutatómunkához kötött eredetileg tudományos fokozat 1983-1993 között, a jelenlegi szabályozás szerint azonban nem tekintik tudományos fokozatnak)

dr. *Ph.D.* (doctor of philosophy) = egyetemi doktorátus

(Az egyetemek által a tudományos kutatómunkához kötött tudományos fokozat 1993-tól.)

dr. *DLA.* (doctor of liberal arts) = egyetemi művészeti doktorátus

(A *Ph.D.* fokozatnak megfelelő egyetemi művészeti doktori fokozat.)

dr. *Cs.C.* (candidatus scientiarum) = tudományok kandidátusa

(Az egyetemi doktorátus és az akadémiai doktorátus közé eső tudományos fokozat, melyet új tudományos eredmény létrehozásával a Magyar Tudományos Akadémián lehetett megszerezni. A magyarországi háromszintű tudományos fokozatrendszernek kétszintűvé alakításával azonban e fokozat ma már nem szerezhető meg, azonban továbbra is használható, elismert tudományos fokozat.)

dr. *DSc.* (doctor scientiarum) = tudományok doktora

(A Magyar Tudományos akadémián megszerezhető tudományos fokozat.)

Oktatói fokozatok

dr. *habil.* (doctor habilitationem) = habilitált doktor
(Olyan oktató aki, — általában az egyetemi tanári, ritkább esetben a docensi címhez — habilitációs eljáráson átesett)

ts. = tanársegéd
(A legalacsonyabb szintű felsőoktatási oktatói fokozat.)

adj. = adjunktus
(A második szintű felsőoktatási oktatói fokozat.)

doc. = docens
(A harmadik szintű felsőoktatási oktatói fokozat.)

prof. (professor) = felsőoktatási tanár
(A legmagasabb szintű felsőoktatási oktatói fokozat.)

TARTALOMJEGYZÉK

I. TÁRSASÁGI ÉLET (PARÁDI József)

PARÁDI József : A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság szervezeti élete a nemzeti rendvédelem-történetünk művelésének szolgálatában 2019-ben.....15

SUBA János : A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Alapítvány 2019. évi beszámolója és 2020. évre szóló feladatterve.....24

II. FIGYELŐ

FELHÍVÁS.....25

III. SZEMLE (SUBA János)

Recenziók

PARÁDI József : Recenzió SZAKÁLY Sándor: „Történelmünkről – hosszabban, rövidebben. Tanulmányok, cikkek, interjúk 2015-2018.....27

PARÁDI József : Recenzió BENCSIK Péter : *Kelet és nyugat között. Államhatárok, úti okmányok, határátlépés Magyarországon és Csehszlovákiában (1945-1989)*.....31

PARÁDI József : Recenzió BODA József et al. (szerk.): *A hírszerzés története az ókortól napjainkig*.....38

PARÁDI József : Recenzió FARKAS Gyöngyi: *Megszállás vagy segítségnyújtás. A Csehszlovákia elleni intervenció fogadtatása Magyarországon 1968-ban*.....42

PARÁDI József : Recenzió GYARMATI György: *Rendszertitkok szolgálkkal és szolgálatokkal*.....46

PARÁDI József : Recenzió SZABÓ Szilárd: *Az Osztrák-Magyar Monarchia központi katonai és polgári hírszerző és elhárító szervezete 1850-1918*.....50

PARÁDI József : Recenzió VINCZE Gábor: *Csendőrsorsok 1945 után az állambiztonsági és népbírósi iratok tükrében*.....54

Rendvédelem-történeti tartalmú kötetek

PARÁDI Ákos : Rendvédelem-történeti tartalmú kötetek 2016-2019.....58

Folyóiratfigyelés

PARÁDI Ákos : Rendvédelem-történeti tanulmányok három magyar szakperiodikában.....60

PARÁDI József : Rendvédelem-történeti tanulmányok hat magyar szakperiodikában.....62

SUBA János : Rendvédelem-történeti tanulmányok 12 magyar szakperiodikában.....65

IV. RENDEZVÉNYEK (PARÁDI József)

PARÁDI Ákos : Tájékoztató „*A XIX-XX. századi mártírok, hősi- és szolgálati halottak a magyar nemzet rendvédelmében.*” című XIX. magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozionról.....71

PARÁDI Ákos : Impressziók „*A XIX-XX. századi mártírok, hősi- és szolgálati halottak a magyar nemzet rendvédelmében.*” című XIX. magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion rendezvényünkről.....95

PARÁDI József : Könyvbemutató 2019. VI. 13-án (csütörtökön).....99

PARÁDI Ákos : Tájékoztató „*100 éve államosították a magyar rendőrségeket.*” című XXXIV. magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia rendezvényünkről.....103

V. SZEMÉLYI HÍREK (PARÁDI József)

Tagság

PARÁDI József : A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagságában 2019-ben bekövetkezett változások.....131

Kitüntetések - elismerések

PARÁDI József : 2019. évi kitüntetettek a magyar rendvédelem-történet művelői körében.....136

VI. MŰHELY

ERNYES Mihály : Egy vidéki rendőrújság történetéből Rendőri Lapok (Szatmárnémeti 1904.IX.15.-1911.XII.1.).....147

FORRÓ János Vilmos : A KÁDÁR-rendszer rendvédelmének kronológiája és bibliográfiája az események, folyóiratcikkek, jogszabályok, levéltári források és a rendőri munka fókuszpontjai szerint.....163

KISS Dávid : „Rendkívüli események és kiemelkedő helyállások” a Munkásőrségnél.....194

VII. EDUKÁCIÓ (PARÁDI József)

PARÁDI József : Vívmány vagy ármány? Gondolatok a magyar rendvédelem-történet oktatásáról.....205

VIII. SCIENTIA (PARÁDI József)

PARÁDI József : Tudomány a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaságnál.....213

IX. DOKUMENTUMOK ÉS MUNKÁSSÁGOK (PARÁDI Ákos)

PARÁDI József : Tisztelet a munkásságnak.....225

X. EMLÉKHELYEK ÉS TÁRGYAK (PARÁDI Ákos)

PARÁDI Ákos : A magyar állami rendőrségeknél rendszeresített lőfegyverek a polgári magyar állam időszakában.....229

XI. ŪRLAPOK (SOM Krisztián)

TÁJÉKOZTATÓ a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagfelvételi eljárásáról.....245

Belépési nyilatkozat.....247

Új tagok életrajzi űrlapja.....248

Adatpontosító lap.....249

Szimpatizáns nyilatkozat.....250

Kitüntetettek adatlapja.....251

Szerzői űrlap.....252

Felhívás a jövedelemadó 1 %-nak felajánlására.....255

Jelentkezési felhívás a rendvédelem-történeti tudományos konferenciára.....257

XII. INFORMÁCIÓS OLDALAK (PARÁDI Ákos)

PARÁDI József: Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság kiadványai és szerzői 2019. év végéig.....259

PARÁDI József : A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagjainak szerzőségével, de nem a társaság kiadásával publikált és a tudományos közléssel szemben támasztott elvárásokkal harmonizáló magyar rendvédelem-történeti tartalmú kötetek 1990-2019.....318

PARÁDI József : A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság DOI azonosítóval ellátott kiadványai a 2019. év végéig.....324

*„Gratius ex ipso bibuntur aquae”
(A forrásból szívesebben isznak az emberek)*

I. TÁRSASÁGI ÉLET

(Rovatvezető: PARÁDI József)

PARÁDI József

**A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos
Társaság szervezeti élete a nemzeti rendvédelem-történetünk
művelésének szolgálatában 2019-ben**

EMLÉKEZTETŐ

Elnökségi ülésről : 2019. III. 8. (péntek)
1033 Budapest, Laktanya utca 33.

Az elnökségi ülésen részt vett

- dr. BODA József mag. Ph.D., nb.vörögy., habil doc.

- CSÓKA Ferenc mag.

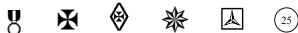
- dr. PARÁDI József mag. CSc., nyá.ezds., nyá.főiskolai tanár

- dr.univ. LÓRÁNT Csaba

- SIMON F Nándor mag.

- dr. SUBA János mag. Ph.D. alez.

- ZEIDLER Sándor mag.

Meghívottként:

- PARÁDI Ákos

- VEDÓ Attila

Távolmaradt:

- dr. MEZEY Barna mag. DSc. habil prof.

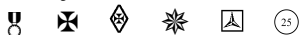
- SOM Krisztián

- dr. SZAKÁLY Sándor mag. DSc. habil prof.

- dr.jur. SZÉKELY Zoltán r.örgy.

Az elnökségi ülés 09.00-tól 12.30-ig tartott. Megjelent a 11 fős elnökségből hét fő, az ülés határozatképes volt.

Napirendi pontok voltak

I. Tagsági viszony, kitüntetés.

Előterjesztő: dr. PARÁDI József.

1. A tudományos társaság tagjai sorába az elnökség felvette:

- MEZEI József doktoranduszt (119-279) ☿
- VINCZE Gábor történészt (119-280) ☿
- VIRÁGH Ajtonyt (119-281)

2. Kitüntetés adományozással értett egyet:

- BANDI István doktorandusz ☿
- BEKE József doktorandusz ☿
- Dr. DEÁK József Ph.D. (113-261) ◆
- Dr. HENNEL Sándor Ph.D. (113-259) ✕
- MEZEI József doktorandusz (119-279) ✕
- VINCZE Gábor történészt (119-280) ☿

II. A 2019. évre tervezett rendezvények.

Előterjesztő: dr. PARÁDI József.

Az elnökség 2018. évi őszi ülésén már meghatározta, újabb feladat nem merült fel.

III. Kiadványok.

Előterjesztő: dr. PARÁDI József.

A társasági kiadványok szerkesztését az elnök vezetésével az eddigi bevált gyakorlat szerint célszerű folytatni. Meg kell kísérelni az elérhető pályázaton a pályázást elsősorban a publikálások finanszírozása érdekében.

IV. Szervezetépítés.

Előterjesztő: dr. PARÁDI József.

A Kárpát-medence magyar értelmiségének azon tagjaira indokolt koncentrálni, akiket a téma szeretete és nem a karriervágy vagy hasonló indítékok vezényelnek. Ez irányú szervezetépítési folyamat első lépéseként a magyar rendvédelem-történet témakörében készült disszertációk bibliográfiai adatait kell összegyűjteni és rendszerezni, melynek felelőse VEDŐ Attila doktorandusz.

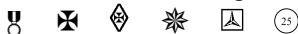
A következő elnökségi ülésre 2019 őszén fog sor kerülni, amelyeken a szakosztályok képviselői számolhatnak be szellemi műhelytevékenységeikről.

EMLÉKEZTETŐ

Elnökségi ülésről : 2019. XI. 8. (péntek)
1033 Budapest, Laktanya utca 33.

Az elnökségi ülésen részt vett

- dr. BODA József mag. Ph.D., nb.vörgy., habil doc.

- CSÓKA Ferenc mag.

- dr. PARÁDI József mag. CSc., nyá.ezds., nyá.főiskolai tanár

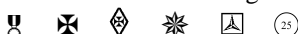
- SIMON F Nándor mag.

- dr. SUBA János mag. Ph.D. alez.

- ZEIDLER Sándor mag.

Meghívottként:

- PARÁDI Ákos

- VEDÓ Attila

Távolmaradt:

- dr.univ. LÓRÁNT Csaba

- dr. MEZEY Barna mag. DSc. habil prof.

- SOM Krisztián

- dr. SZAKÁLY Sándor mag. DSc. habil prof.

- dr.jur. SZÉKELY Zoltán r.örgy.

Az elnökségi ülés 09.00-tól 12.30-ig tartott. Megjelent a 11 fős elnökségből hat fő, az ülés határozatképes volt.

Napirendi pontok voltak

I. Tagsági viszony, kitüntetés.

Előterjesztő: dr. PARÁDI József.

1. A tudományos társaság tagjai sorába az elnökség felvette:

- BANDI István doktorandusz (119-282) ☞

2. Kitüntetés adományozással értett egyet:

- ANDROVICZ Gábor doktorandusz ☒

II. A 2020. évre tervezett rendezvények.

Előterjesztő: dr. PARÁDI József.

A XX. „Magyar közbiztonság-történeti szimpozion”-ra 2020 februárjában és a XXXV. „Magyar rendvédelem-történeti tudományos konferenciára” 2020 őszén fog sor kerülni. Mindkét rendezvény szervezőbizottságának az elnöke dr. BODA József. A jövőt illetően a rendezvények helyszínét és témakörét — akár új nemzetközi rendezvénysorozat elindításával — ki kell terjeszteni az elcsatolt területekre is, az ottani prekonceptiómentes szellemi alkotóműhelyek bevonásával.

III. Kiadványok.

Előterjesztő: dr. PARÁDI József.

Az előterjesztő javaslatára az elnökség felkérte az elnököt arra, hogy a társasági kiadványokkal kapcsolatos helyzetet, elvárásokat egy szabályzóba foglalja össze.

IV. Szervezetépítés.

Előterjesztő: dr. PARÁDI József.

Valamennyi elnökségi tag feladata, hogy a látókörébe kerülő és a magyar rendvédelem-történettel szimpatizáló, különösen az abban résztvevő személyeket a társaság tagjai, vagy a szimpatizánsok körébe bevonja.

V. A tudományos munka végzését elősegítő szabályozások.

Előterjesztő: dr. PARÁDI József.

Az elnökség megtárgyalta a társaság szervezeti és működési szabályzatának a kiegészítésére vonatkozó előterjesztést, mellyel egyetértett és a közgyűlés számára javaslatként elfogadta.

VI. Az elnökségi tagok beszámolóit a tárgyévi tevékenységükről.

Előterjesztők: az elnökségi tagok.

Az elnökség a tagok beszámolóit tudomásul vette.

A következő elnökségi ülésre 2020 tavaszán fog sor kerülni.

EMLÉKEZTETŐ

Közgyűlésről : 2019. IX. 26. (csütörtök)
1083 Budapest, Ludovika tér 2.

Mivel a közgyűlés az elsőként meghirdetett reggeli órákban nem bizonyult határozatképesnek, ezért ugyanaz nap délutánján — szintén előzetesen meghirdetett időpontban — került sor a rendezvény megtartására, melyen a megjelent tagok elfogadták a társaság 2019. évi beszámolóját és a 2020. évi feladattervét.

A SZBMRTT alapszabályzata változatlan maradt, a szervezeti és működési szabályzatának változásait pedig a közgyűlés elfogadta.

A 2020. évre elfogadott teendők:**ORGANIZÁCIÓ** (dr. BODA József felügyeletével):

- „A magyar közbiztonság újjászervezése az I. világháború és az azt követő forradalmak után.” című XX. magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion (ELTE-ÁJK) ELTE-ÁJK-MÁJT-al közös rendezvény.

- „A magyar testőrségek, koronaőrség és képviselőházi őrség története” című XXXV. magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia (Országház) a Képviselőházi Őrséggel közös rendezvény.

PUBLIKÁCIÓ (dr. PARÁDI József felügyeletével):

- *Rendvédelem-történeti Füzetek*, (RTF) XXX.évf. (2020) 59.sz.

- *Rendvédelem-történeti Füzetek*, (RTF) XXX.évf. (2020) 60.sz.

- *Rendvédelem-történeti Hírlevél*, (RTH) XXX.évf. (2020) 59-60.sz.

- PARÁDI József et al. (szerk.): *Emlékkönyv KESERŰ István születésének 90. évfordulója tiszteletére.*

Budapest, 2020, SZBMRTT. /Salutem, 7./ HU-ISSN 2416-2078. , HU-EISSN 2560-094X.

- PARÁDI József et al. (szerk.): *Ünnepi tanulmányok SZAKÁLY Sándor 65. születésnapja tiszteletére.*

Budapest, 2020. SZBMRTT. 179 p. HU-ISBN 978 615 80 3098 4 /Salutem, 6./ HU-ISSN 2416-2078. , HU-EISSN 2560-094X.

SCIENTIA (dr. PARÁDI József felügyeletével):

2020-ban rendvédelem-történeti témakörű doktori disszertációt készítő tagtársaink, illetve ezen eljárásokban témavezetőként részt vállaló tagjaink:

- dr.med. JUHÁSZ István Ábel (107-230) : *A Magyar Királyi Pénzügyőrség 1867-1914.*
Témavezető: dr. PARÁDI József CSc. (190-001)

Pázmány Péter Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Történelemtudományi Doktori Iskola.

- MEZEI József (—) : *A III. Főcsoportfőnökség kémelhárító tevékenysége.*

Témavezető: dr. BODA József Ph.D. (101-187)

Nemzeti Közszerzői Egyetem Rendészettudományi Kar Rendészettudományi Doktori Iskola.

- SZIGETVÁRI Oszkár (116-276) : *A magyar rendőrség detektívtestületének története.*

Témavezető: dr. PARÁDI József CSc. (190-001)

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar Rendészettudományi Doktori Iskola.

- VEDÓ Attila (106-225) : *A Magyar Királyi Csendőrség szolgálati tevékenységei.*

Témavezető: dr. PARÁDI József CS.c. (190-001)

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Hadtudományi Doktori Iskola.

SZERVEZETI ÉLET (dr. PARÁDI József felügyeletével):

- A SZBMRTT 2020. évi tisztújító választások előkészítése és lebonyolítása a 2021-2025. évi ciklusra vonatkozóan.

A társasági gazdálkodás elvi keretei

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társasághoz nem érkezett külföldről befizetés.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaságnál minden választott és felkért tisztséget társadalmi munkában látnak el.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság finansziális helyzetét rögzítő adatok — a vonatkozó törvényi előírásnak megfelelően — az Országos Bírósági Hivatal honlapján elérhetőek.

**A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti
Tudományos Társaság
ELNÖKSÉGEI
1991-2020**

I. 1991-1995

- Dr. KESERŰ István CSc elnök († 2004)
- Dr.jur. ERNYES Mihály alelnök
- Dr. NAGY József Ph.D. alelnök († 2005)
- Dr.univ. ÓRY Károly alelnök
- Dr. PARÁDI József CSc alelnök
- Dr. SZAKÁLY Sándor DSc alelnök
- Dr. ZACHAR József DSc alelnök († 2009)

II. 1996-2000

- Dr. PARÁDI József CSc elnök
- Dr.jur. BARSINÉ dr.univ. Tassi Mária alelnök
- Dr.jur. ERNYES Mihály alelnök
- FAZAKAS László alelnök
- JOÓ Gábor alelnök
- Dr. KESERŰ István CSc alelnök († 2004)
- Dr. MEZEY Barna DSc alelnök
- Dr. NAGY József alelnök Ph.D. († 2005)
- Dr.univ. ÓRY Károly alelnök
- Dr. SUBA János Ph.D. alelnök
- Dr. SZAKÁLY Sándor DSc alelnök
- Dr. ZACHAR József alelnök DSc († 2009)
- ZEIDLER Sándor alelnök

III. 2001-2005

- Dr. PARÁDI József CSc elnök
- Dr.jur. BARSINÉ dr.univ. Tassi Mária alelnök
- Dr.jur. ERNYES Mihály alelnök
- FAZAKAS László alelnök
- Dr.jur. HEGYALJAI Mátyás alelnök
- JOÓ Gábor alelnök
- Dr. KESERŰ István alelnök CSc († 2004)
- Dr. MEZEY Barna DSc alelnök
- Dr. NAGY József alelnök Ph.D. († 2005)
- Dr.univ. ÓRY Károly alelnök
- SIMON F Nándor alelnök
- Dr. SUBA János Ph.D. alelnök
- Dr. SZAKÁLY Sándor DSc alelnök
- Dr. ZACHAR József alelnök DSc († 2009)
- ZEIDLER Sándor alelnök

IV. 2006-2010

- Dr. PARÁDI József CSc elnök
- CSÓKA Ferenc alelnök
- Dr.jur. ERNYES Mihály alelnök
- FAZAKAS László alelnök
- JOÓ Gábor alelnök
- Dr. MEZEY Barna DSc alelnök
- SIMON F Nándor alelnök
- Dr. SUBA János Ph.D. alelnök
- Dr. SZAKÁLY Sándor DSc . alelnök
- Dr.jur. SZÉKELY Zoltán alelnök
- Dr. ZACHAR József alelnök DSc († 2009)
- ZEIDLER Sándor alelnök

V. 2011-2015

- Dr. PARÁDI József CSc elnök
- CSÓKA Ferenc alelnök
- Dr. MEZEY Barna DSc alelnök
- SIMON F Nándor alelnök
- SOM Krisztián alelnök
- Dr. SUBA János Ph.D. alelnök
- Dr. SZAKÁLY Sándor DSc alelnök
- Dr.jur. SZÉKELY Zoltán alelnök
- ZEIDLER Sándor alelnök

Megjegyzés: A jegyzék tartalma nem mindenben egyezik meg a *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)*, HU- ISSN 1785-3257 periodika érintett számaiban közöltekkel, ugyanis:

- az elnökség munkájában felkérés alapján hosszabb-rövidebb ideig részt vállalók nem szerepelnek e jegyzékben;
- feltüntetésre kerültek viszont azon elnökségi tagok, akiket a tagság megválasztott ugyan, azonban az elnökség konkrét munkájában a körülményeik alakulásából fakadóan hosszabb-rövidebb ideig nem tudtak részt venni.

VI. 2016-2020

PARÁDI József dr. Cs.C.mag. elnök DT (ált. + szerk.)	 : (+36/06-1) 250-6199 : (+36/06-70) 326-1150 : paradi.jozsef@gmail.com
BODA József dr.Ph.D. mag. alelnök (külkapcsolat + oktatás)	 : (+36/06-1) 392-3501 : — : Boda.Jozsef@uni-nke.hu
CSÓKA Ferenc mag. alelnök (szakterminológia)	 : (+36/06-1) 303-2970 : (+36/06-20) 579-5139 : monedula.franciscus@gmail.com
LÓRÁNT Csaba dr. univ. alelnök (társadalmi és állami kapcsolatok)	 : (36/06-1) 204-1707 : (36/06-30) 914-2049 : lorant_01@citromail.hu
MEZEY Barna dr.DSc.mag. alelnök (oktatás)	 : (+36/06-1) 460-4444 : — : rektor@elte.hu
SIMON F. Nándor mag. alelnök (adminisztráció)	 : (+36/06-1) 410-7811 : (+36/06-20) 347-4602 : simon.f.nandor@gmail.com
SOM Krisztián alelnök (digitalizáció)	 : — : (+36/06-70) 230-9318 : som.krisztian@hotmail.com
SUBA János dr.Ph.D. mag. alelnök (rendezvények)	 : (+36/06-1) 325-1673 : (+36/06-30) 566-7120 : suba.janos@mail.militaria.hu
SZAKÁLY Sándor dr.DSc.mag. alelnök (kutatás)	 : (+36/06-1) 795-1284 : (+36/06-30) 790-3249 : sandor.szakaly@veritas.gov.hu
SZEKELY Zoltán dr.jur. alelnök (ügyvezető)	 : — : (+36/06-30) 475-0626 : dessant@gmail.com
ZEIDLER Sándor mag. alelnök (szimbólum + arculat)	 : (+36/06-1) 212-5575 : (+36/06-30) 961-9148 : zeider@upcmail.hu
Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Alapítvány	
SUBA János dr.Ph.D. mag. kurátor 	 : (+36/06-1) 325-1673 : (+36/06-30) 566-7120 : suba.janos@mail.militaria.hu

SUBA János**A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Alapítvány
2019. évi beszámolója és 2020. évre szóló feladatterve**

Az alapítvány kurátora dr. SUBA János (a Fővárosi Bíróság 2010. XII- 9-én kelt 16PK 69 4-22 / 1004 / 14. számú végzése) helyettese mag. SIMON F. Nándor.

Az alapítvány központi költségvetési szervtől, elkülönített állami pénzalapból, helyi önkormányzattól kisebbségi települési önkormányzattól és ezek szervezeteitől továbbá hazai és külföldi magánszemélyektől és intézményektől támogatást 2019. évben nem kapott.

Az alapítvány társasági vagyonnal nem rendelkezik. A tisztségviselők juttatásban nem részesültek.

A NAV és a KSH számára a törvényben előírt szolgáltatás megvalósult.

A kuratórium 2019-ben határozatot nem hozott.

2019-ben az alapítvány részt vett „A XIX-XX. századi mártírok hősi- és szolgálati halottak a magyar nemzet védelmében.” című XIX. magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion és a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. magyar érendvédelem-történeti tudományos konferencia szervezésében.

Az SZBMRA 2020 évi feladatterve:

- a magyar rendvédelem történetét művelők és a téma iránt érdeklődők közötti kapcsolat ápolása;
- a magyar rendvédelem-történeti hagyományokat ápoló szemléletű személyi állomány képzéséhez való hozzájárulás;
- magyar rendvédelem-történeti források feltárása és közkinccsé tétele;
- nemzeti rendvédelem-történet művelése szellemi műhelyeinek segítése;
- a rendvédelem-történeti kutatási eredmények számára tudományos fórumok kialakítása;
- rendvédelem-történeti tartalmú kiállítások létrehozásának elősegítése;
- a magyar rendvédelmi tradíció feltárásával és bemutatásával hozzájárulni a közrend és a közbiztonság fejlesztéséhez.

A feladatok eredményes megvalósítása érdekében a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság működésében részt veszünk.

Materiális, pénzügyi és szellemi kapacitásokat kívánunk felkutatni az alapítványi célok megvalósításának érdekében. Elő kívánjuk segíteni az együttműködést a hasonló célokkal működő hazai és külföldi szervezetekkel.

Intézzük az alapítványnak a törvényi szabályozásból fakadó adminisztratív feladatait.

Éves beszámolót készítünk az alapítványt létrehozó Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság számára.

II. FIGYELŐ

FELHÍVÁS

A folyóirat szerkesztősége a rovatvezetők közé olyan személy jelentkezését várja a „Figyelő” rovat élére, aki a rendvédelem-történet körébe tartozó külföldi szaklapokat és könyveket figyelemmel kísérve nyújt tájékoztatást e rovatban az érintett kiadványokról, vagy megszervezi a rovatában megjelenésre szánt cikkek létrejöttét.

A rovatfelelős — hasonlóan a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság minden választott és felkért tisztviselőjéhez — anyagi dotálásban nem részesülhet, tevékenységét társadalmi munkában kell végeznie.

A szerkesztőség azt szeretné, hogy a rendvédelem-történeti tartalmú folyóiratok közül az ismertetésre kerülők rendszeresen kerüljenek bemutatásra.

Elsősorban a Kárpát-medence, azon túlmenően pedig az európai kontinens rendvédelem-történetével foglalkozó kiadványokat szeretnénk ismertetni e rovatban.

A rovatfigyelői tisztségre jelentkezők az alábbi elérhetőségeken vehetik fel a kapcsolatot a periodika főszerkesztőjével:

☎.: (+36/06-1) 250-6199

☎.: (+36/06-70) 326-1151

@: paradi.jozsef@gmail.com

A periodika szerkesztősége a külföldi rendvédelem-történeti sajtó figyelése érdekében régóta szeretne önálló rovatot működtetni, azonban megfelelő munkatárs hiányában e rovat a „Szemle” rovattal közös volt. Először 2015-ben jelent meg a figyelő rovat önálló formában. 2016 év végétől újra olyan helyzetbe kerültünk, hogy — annak ellenére, hogy a témakör idegen nyelvi feldolgozottsága nem szegényes — kellő személyi kapacitás hiányában a rovatot önállóan nem tudjuk megjelentetni. Mivel nem szívesen mondunk le arról, hogy olvasóközönségünket tájékoztassuk a szakterület legújabb külföldi szakirodalmáról, ezért fordulunk azokhoz a személyekhez, akik a jelzett feltételek mellett tudnak és akarnak részt venni szerkesztőségünk munkájában.

III. SZEMLE

(Rovatvezető: SUBA János)

RECENZIOK

PARÁDI József

Recenzió

SZAKÁLY Sándor:

„Történelmünkről – hosszabban, rövidebben.

Tanulmányok, cikkek, interjúk 2015-2018.

Budapest, 2018, Facultas Humán Gimnázium. 341 p.

HU-ISBN 978 615 00 3880 3.

A könyv A/5-es méretben készült, kemény kötéssel ellátott kiadvány. A fóliázott kötés alapszíne a barna. Az elülső borító felső negyedében a szerző neve és a mű címének első mondata olvasható. A borító alsó negyede tartalmazza a cím második mondatát, a jobb alsó sarkában pedig a Facultas Humán Gimnázium emblémája látható. A borító középső sávjában a szerzőről készült színes fénykép kapott helyet, háttérben könyvespolccal.

A könyv gerincén — a magyar hagyományokat követően — a kötet aljától indított és a tetejéig tartó elhelyezkedéssel a szerző neve és a mű címének az első mondata olvasható.

A könyv hátsó borítóján a kiadó szervezet, azaz a Facultas Humán Gimnázium igazgatójának és a támogató intézmény, nevezetesen Erzsébetváros polgármesterének a szerzőt üdvözlő és a művet ajánló sorai helyezkednek el.

A kötet elején a címnegyedív található a hagyományos tartalommal. A címnegyedívet követi a négy oldal terjedelmű tartalomjegyzék. A könyvben közölt alkotások három nagy csoportra — 11 tanulmányra, hat cikke és 15 interjúra — oszthatók.

Dr. BOROSS Péter nyugalmazott miniszterelnök tollából 2018 tele dátumozással — a tartalomjegyzéket követően és a tanulmányokat megelőzően — olvasható a kötet ajánlása, melyet a szerző előszava követ 2018 decemberi dátummal.

Dr. BOROSS Péter a szerző munkásságát és a VERITAS Történetkutató Intézet tevékenységét olyan missziónak minősítette, amely hozzásegíti a magyarságot a nemzeti történelme egyes eseményei hamis értékelésének a cáfolatához, az objektív történelemszemlélet talaján nyugvó egészséges nemzettudat érvényesítéséhez. Dr. BOROSS Péter egyben azon reményét is papírra vetette, hogy talán nem kellenek már újabb évtizedek ahhoz, hogy a történelemhamisítások az őket megillető helyre kerüljenek.

Dr. SZAKÁLY Sándor előszavában kifejezésre juttatta azon reményét, hogy a kötetben publikált kis terjedelmű írásai is tartalmazzák nemzeti történelmünk egyes eseményei félreértelmezéseinek a cáfolatait. Mint örök optimista mindazoknak a figyelmébe ajánlotta a művét, akik a történelmi hitelességet a világnézeti elfogultság elé helyezik.

A kötet első és legterjedelmesebb részét a 15. oldaltól a 209. oldalig terjedő 17 tanulmány képezi. Valamennyi tanulmány eredetileg már megjelent valamilyen kiadványban. Hét tanulmány eredetileg nagyrabecsülés által övezett személyek születésének kerek évforduló alkalmából már tisztelgő kötetekben jelent meg. Öt tanulmány a *BBC History*, a *Felderítő Szemle*, a *Korunk* és a *Rubicon* folyóiratban került kiadásra. Három tanulmányát pedig az elmúlt fél évezred mintegy félszáz protestáns hőstét bemutató könyvben publikálta a szerző először. Megjelent továbbá a szerzőnek e kötetében — a másodikban publikált tanulmányai közül — az első kiadásként gyűjteményes tanulmánykötetben és sorozatkiadványban publikált két alkotása is.

A 17 tanulmány közül 13 a két világháború közötti időszakban élt katonatisztek sorsát és tetteit, a róluk szóló nem ritkán helytelen értelmezések cáfolatait nyújtja.

A kötet második fő részét hat cikk alkotja a 211. oldaltól a 232. oldalig terjedően. A hat cikk közül két írásmű személyhez (TISZA István és SZOBONYA Zoltán), négy pedig a magyar nemzet történelmének sorsdöntő eseményeihez — a Párizs körüli békeszerződésekhez, a Magyar Királyi Honvédség 2. hadseregének Don menti tragédiájához, az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc eseményeihez, valamint a jelenlegi migráns válság témájához — kapcsolódik.

A kötet harmadik részét a SZAKÁLY Sándorral készített 15 interjú alkotja, melyek a 235. oldalon kezdődnek és a 317. oldalon fejeződnek be. Az interjúkban dr. SZAKÁLY Sándor vitéz nagybányai HORTHY Miklós ellentengernagy kormányzóról három alkalommal, egy alkalommal gróf KÁROLYI Mihály miniszterelnökről, ugyancsak három alkalommal a VERITAS Történetkutató Intézetéről, a fennmaradó interjúkban pedig a történelemtudományról és annak műveléséről fejtegette ki véleményét.

Az összesen három műfajba tartozó és 35 részt magába foglaló kötet az olvasóban nem kelti a szétforgácsoltság érzését. A kötet tartalmát nem csupán a két világháború közötti időszakra való támaszkodás, a történelmi eseményeknek a személyek és személyiségek oldaláról való megközelítése fogja egységbe. Ennél sokkal jelentősebb, hogy dr. SZAKÁLY Sándornak a tudományhoz és a nemzetéhez fűződő viszonyát is bemutatja a mű. A nemzet- és a hazaszeretete mellett egyértelműen kirajzolódik, sőt az interjúk során konkrétan is megfogalmazásra került dr. SZAKÁLY Sándor etikai hitvallása. Ennek főbb sarokpontjai: az objektív történelemszemlélet „hazudni nem szabad”, a tények tisztelete, il-

letve azok átírásának az elmarasztalása, a forráskritika alkalmazása, szakterületének szeretete, azaz összességében a szeretet, a tisztelet és az igazság feltárására való törekvés.

A kötetből olyan tudós profilja bontakozik ki, aki nem valamilyen politikai csoportosulás elvárásainak igyekszik megfelelni nemzeti múltunk eseményeinek sajátos értelmezése által, hanem a történelmi igazság feltárására és közkinccsé tételére törekszik. Ez a szellemiség nyilvánvalóan ellenérzést vált ki azokból, akik számára az első helyen nem a történelmi igazság feltárása, hanem egyéb szempontok állnak.

A dr. SZAKÁLY Sándor által feltárt történelmi tényeket eddig még nem sikerült a tudomány eszközeivel cáfolni. Talán éppen ezért igyekeztek nemtelen eszközöket használni a személyével szemben. Ezek közül is bizonyára a legkevésbé korrekt támadást jelentette, hogy holokauszt tagadást kíséreltek meg ráfogni dr. SZAKÁLY Sándorra. Ez a galád kezdeményezés megdöbbentő, felháborító és elgondolkodtató. Hogyan juthattunk a rendszerváltást követő harmadik évtizedben oda, hogy egy magyar tudóst a hazájában a nemzete történelme egyes témái igazságának a felderítése és közzététele miatt úgynevezett holokauszt tagadással vádolhatnak? A vádat ugyan az illetékes hatóságok elutasították, mégis az újabb vád lehetősége „Demoklész kardja”-ként függ azok feje felett, akik a vitatott kérdésekben az igazság oldalára merészelnék állni, ahelyett hogy politikai prekonceptiók szekértolóivá silányulnának. Vajon eltüntethető-e ezen állapot? Ezen okfejtés ugyan nem része a kötetnek, azonban óhatatlanul felmerül minden gondolkodó emberben.

A tanulmányok, cikkek és interjúk közlésével azonban a kötet nem fejeződik be. A szöveget 215 földrajzi index – a 319. oldaltól a 326. oldalig terjedően – és 425 személynevet tartalmazó mutató zárja, amely a 327. oldalon kezdődik és a 342. oldalon fejeződik be.

A névmutatókat követően – dicséretes módon nem mellőzve a magyar hagyományokat – a kolofon oldal zárja a kötetet.

Összességében a kötetet mindazon történelemszerető ember figyelmébe ajánlom, akik nem a világnézeti meggyőződésük megerősítését várják a nyomtatott szakirodalomtól, hanem a történelmi tények feltárását. A kötetet tanulmányozva olyan történész személyiséggel ismerkedhetnek meg az olvasók, aki oly mértékben tiszteli nemzetét, szereti hivatását, becsüli az általa művelt tudományt, hogy nem hajlandó azok „átértelmezésére”.

A kötet borítója:

PARÁDI József**Recenzió**

BENCsik Péter.

*Kelet és nyugat között. Államhatárok, úti okmányok, határátlépés
Magyarországon és Csehszlovákiában (1945-1989).*

Budapest, 2019, Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi

Kutatóközpont Történelemtudományi Intézet. 439 p.

HU-ISBN 978 963 41 6176 9.

/Magyar történelmi emlékek, értekezések./ HU-ISSN 2063-3742.

című műve megjelent.

A kötet első kiadásként 2019 nyarán került ki a nyomdából. A B/5 méretű könyv keménykötést kapott. *A borítócímoldal* meglehetősen mozgalmas. A felső széle közepén a „Magyar történelmi emlékek, értekezések.” könyvsorozat emblémája és a sorozatcím látható. Alatta — a borítócímoldal közepén — helyezkedik el a szerző neve fekete- és a mű címe fehér betűkkel. Maga a könyvborító alapszíne a világosszürke. A cím alatt a vizsgált időszak határátléptetésének különböző mozzanatait megörökítő három fénykép helyezkedik el. A borítócímoldal alsó szélén a közepén a kiadó intézmény logója és neve olvasható. *A borító hátoldalán* — fehér alapra helyezve — olvasható az annotáció, melynek a szövege felett pedig a szerző fényképe helyezkedik el. *A kötet gerincén* — dicséretes módon a magyar kiadói hagyományokat követve — a felirat alulról felfelé tart. A gerincen az első elem a sorozat emblémája, ezt követi a szerző neve fekete betűkkel, melyet a borítócímoldalon is elhelyezett három fénykép kicsinyített mása követ, végül pedig a kötet rövidített címe olvasható fehér betűkkel.

A kötet szerkezeti felépítése a klasszikus könyvszerkezet hagyományait követi. A kötet elején az úgynevezett *címnegyedív* (szennycímoldal, sorozatcímoldal, címoldal és copyright oldal) található a szokásos tartalommal.

A címnegyedívet követi a *tartalomjegyzék* a tudományos művek magyarországi kiadása hagyományainak megfelelően, mely után — külön-külön lapon — a *mottó és az ajánlás* olvasható. A szerző művét a keresztszülei emlékének ajánlotta, a mottónak pedig két idézetet is választott. 1965-ből származik a CSERMANEK [KÁDÁR] Jánostól, illetve 1968-ból származik a Gustav HUSZAKTól vett idézet. A dupla mottó ugyan ritka, ám jelen esetben stílusos, hiszen két ország pártállami „határrezsímjének” az összehasonlításáról szól a mű. Mindkét mottó tömören kifejezi, hogy a két ország korabeli politikai vezetése miként gondolkodott a határforogalomról, illetve annak felügyeletéről.

Az ajánlást követi a bevezetés, majd a fejezetek.

Összesen két főfejezetből 13 fejezetből és 11 alfejezetből áll a főszöveg, melyet összegzés zár.

A szöveges rész után található a forrás- és irodalomjegyzék, amely után a hivatkozásokra vonatkozóan a 102 elemet tartalmazó rövidítési jegyzék olvasható.

A mellékletek a kötet végén helyezkednek el, amelyek statisztikai adatok táblázatai.

Sajnálatos módon a könyv végéről hiányzik a kolofon oldal, amely pedig a magyar könyvészeti hagyományok egyik követendő eleme.

A szerző a kötet bevezetőjében a létrehozás előzményeivel is megismerteti az olvasót, hiszen a vizsgált témakörben e könyv már a második alkotás, amely a szerzőségével jelent meg. Az első kiadványt 2005-ben publikálta dr. NAGY György szerzőtársával közösen. A 2019-ben megjelent kötet javított, bővített és átdolgozott kiadás. Ennél azonban lényegesen több az újabb kiadás, hiszen a 2005. évben megjelent könyv a magyar úti okmányok és azok ellenőrzésének pártállami időszakával foglalkozott. A 2019. évben megjelent mű pedig — bár az időtartamokat a szerző nem rövidítette — jóval többoldalúan és a szomszédos Csehszlovákiára kiterjedően is vizsgálta a témát, kiterjesztve azt a pártállamnak a vizsgált témakörrel érintkező szakterületeit művelő részeivel is.

A kiadvány tanulmányozása során érzékelhető, hogy a szerző több évtizedes és szerteágazó — négy ország (Csehország, Szlovákia, Ausztria és Magyarország) releváns gyűjtőkörű levéltáaira és publikációira kiterjedő — kutatómunkája rendszerzett eredményeit osztja meg az olvasóval. E művet inkább új alkotásnak lehet tekinteni, mint a 2005. évi műve javított kiadásának.

A bevezető egyfajta historiográfiát is tartalmaz. A szakirodalmat mintegy tucatnyi csoportba szedve értékelt a szerző.

A bevezető tartalmazza továbbá azokat a fogalmakat, amelyek tisztázása nélkül nem lehetne a téma kifejtését helyesen és egyértelműen értelmezni. E szövegrész előnye, hogy a magyar terminológiához a megfelelő angol terminus-technicust is társítja, ezzel elvágva az értelmetlen álviták lehetőségét.

A szerző által használt terminológia döntő többsége a szakterület körében elfogadott és használt, illetve az alkotó által létrehozott szakkifejezések egyszerűek, érthetők és a korábban is használt szakmai nyelvezettel összhangban állnak.

A mintegy 380 oldalnyi főszöveget tartalmazó alkotás szerzője sokoldalúan és teljességre törekedve igyekezett bemutatni a történelmi eseményeket, folyamatokat. Mindez óhatatlanul számos időpont feltűntetését, korabeli szervezet megnevezését eredményezte. Ezeknek a visszakereshetőségét a műben semmi sem segíti, illetve az intézmények definiálása is hiányzik. Nem készültek indexek az intézménynevekről és a szövegben feltüntetett eseményekről, illetve személyekről sem.

Az 1 398 hivatkozásból álló jegyzetapparátus tartalmazza a korabeli szakirodalom legfontosabb kiadványait és a feldolgozások meghatározó műveit, továbbá a releváns közgyűjtemények lényeges iratainak a bibliográfiai, illetve levéltári adatait.

A *forrás- és irodalomjegyzék* öt levéltár (Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, az Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára, a Cseh Nemzeti Levéltár és a Cseh Külügyminisztériumi Levéltár, továbbá a Cseh Állambiztonsági Szolgálatok Levéltára) vonatkozó iratanyagának, valamint osztrák, német, magyar, csehszlovák és szovjet jogszabálygyűjtemények, magyar és csehszlovák statisztikai évkönyvek bibliográfiai adatait tartalmazza.

Az irodalomjegyzékben szerepelnek továbbá 51 szerző tollából származó 189 mű bibliográfiai adatai is. E kötetek közül 108 idegen nyelvű könyv, illetve tanulmány, melyeket angol, német cseh és szlovák nyelven publikáltak. Magyar nyelven közölt alkotás 81 szerepel a forrás- és irodalomjegyzékben. A magyar nyelvű alkotások közül 40 tanulmány, öt könyvrészlet, a többi pedig önálló kötet. A 189 feldolgozás 51 szerzője közül 11 alkotó a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagja, akiknek 29 munkájára 47 esetben hivatkozott a kötet készítője.

Impozáns és teljességre törekvő a szerző által feldolgozott iratanyag, illetve publikációk. Emellett pedig a téma sokoldalúságából fakadóan a feldolgozott művek és iratok szerteágazóak is, hiszen államszervezeti, jogtörténeti és jogelméleti, határőrizeti, útlevél és vízumpolitikai stb. területekre is kiterjedőek.

A kilencvenes évekkel kezdődően a vizsgált témakörhöz kapcsolódó öt disszertációt is feldolgozta az alkotó. Az öt disszertáció közül három művet tudományos társaságunk tagjai védtek meg.

A forrás- és irodalomjegyzék tartalmazza a témakörre vonatkozó mérvadó irodalmat és az érintett levéltárak vonatkozó tartalmú gyűjteményeit. A szerző helyében azonban nagyobb figyelmet szenteltem volna a lábjegyzetek és a forrás- és irodalomjegyzék szervezettebb kapcsolatának a kialakítására, azzal, hogy a hivatkozott művek, illetve források jegyzetszámait feltüntettem volna a forrás- és irodalomjegyzék vonatkozó bibliográfiai adatainál. Érzékelhető ugyan a szerző törekvése arra, hogy a forrás- és irodalomjegyzék anyagát szakrendi csoportosításba helyezze, ez azonban csak részlegesen valósult meg, mivel a könyvek és tanulmányok, illetve a könyvfejezetek szétválogatása elmaradt. Ez azonban semmit sem von le a kiterjedt és sokoldalú forrás- és irodalomjegyzék szellemi értékéből, csupán könyvnyelvi kezelhetőbbé tette volna azt.

A mű első fő fejezete a „*Keretek*” címet kapta. A kötet ezen részében a szerző a két szomszédos ország pártállami határforgalom ellenőrzésére többé-kevésbé konkrétan ható körülményeket vizsgálta. A témakör elméleti tisztázását követően — amely kiterjed a határok, az állampolgárok és a „határrezsim” széleskörű vizsgálatára — tért rá a szerző a történelmi körülmények taglalására. A történeti visszapillantás 1948-ig nyúlik vissza és nemzetközi kitekintést is magába foglal, valamint a történelmi segédtudományok egy részének a korabeli útlevelekre alkalmazott művelési eredményeit is felöleli, továbbá jogtörténeti elemeket is tartalmaz.

Szokatlan a „határrezsím” kifejezés használata. Álláspontom szerint a rezsím kifejezés tartalmának két lényeges eleme van. Általában valamilyen komplex kormányrendszert, illetve a rendszer vezetőinek az összességét jelentheti, továbbá az élet más területeinek valamilyen komplex rendszer elnevezéseként is elfogadott. Ilyen értelemben tehát a „határrezsím” kifejezés elfogadható volna. Ebben az esetben azonban a műnek valóban a teljes határőrizeti rendszerről kellene szólnia.

A szerző azonban csupán annak egy elemével, a határforgalommal foglalkozik művében, bár annak minden aspektusát körültekintően és mélyrehatóan vizsgálta, illetve mutatta be művében.

Másrészt tehát a rezsím szórészletet tartalmazó kifejezésnek összhangban kell állnia azzal, amit az előtag kifejez, nevezetesen a határ szótag tartalmával. Ezzel azonban már aggályos az azonosság. A mű ugyanis nem a határokról szól, még csak nem is az őrzésükről, hanem csupán a határforgalomról. Ennek nem mond ellent az sem, hogy a határ és határőrizet, sőt azon túlmenően a jogrendszer, a rendvédelem stb. számos területét is érintette a szerző. Ezek a kitekintések azonban nem hivatottak az érintett témakörök teljes feldolgozására.

A szerző — nagyon helyesen — csupán olyan mélységben mutatta be azokat, amelyek elősegítik a korabeli csehszlovák és magyar határforgalom körülményeinek és működtetésének jobb megértését. A „határrezsím” kifejezés tehát nem a rezsím, hanem a határ szórészlet tekintetében sántít. Helyesebb lett volna a határforgalomrezsím szóhasználat. Abban az értelemben ugyanis, ahogyan a szerző alkalmazta a határrezsím kifejezést, az nincsen, vagy csak részlegesen van összhangban a tartalommal.

Nyilvánvalóan dőreség volna elvárni, hogy a mintegy 440 oldalas művében a szerző mindkét szomszédos állam teljes határait, illetve korabeli határőrizetét — azaz a határforgalom ellenőrzése mellett a határvonal őrzését és a határ rendet, illetve annak betartását — is bemutassa. Erre illene a „határrezsím” kifejezés.

Mivel a „határrezsím” kifejezés tágabb területet feltételez, mint amivel a szerző művében foglalkozott, olyan érzés keletkezhet az olvasóban, mint ha a szerző a határforgalmat tekintené a határok és azok őrzete tekintetében az egyetlen és legfontosabb területnek. Természetesen szinte minden mindennel összefügg a határőrizet témakörében, amelyre az egyik legjobb példa a szerző műve. Ezért sem célszerű olyan terminológia használata, amely a komplex témakör egyik, vagy másik szakterületét implicite a teljes témakört helyettesítőnek tekinti.

Az első fő fejezeten belül a szerző a határokkal az állampolgársággal, a „határrezsímek” és azok nyugati, illetve keleti modelljének a kialakulásával, az utazási előírások nemzetközi szabványosítására irányuló törekvésekkel, a korabeli jogi környezettel, a hidegháborúnak az utazásra kifejtett hatásaival foglalkozik. A szerző által rögzítettek helytállóak. A nyugati és a keleti modell kialakulása című alfejezetben kifejtettek ok-okozati összefüggése

azonban sántít. Abban a szerzőnek ugyan tökéletesen igaza van, hogy a nyugati modellben a rendvédelmi testületek korábban kiváltották a határőrizetben a haderőt, mint a kontinens keleti felében. Ennek azonban nem ideológiai, társadalompolitikai okai voltak, mint ahogyan azt a szerző sejteti. Ellenkezőleg, a változásokra pragmatikus okok alapján került sor. Nevezetesen a fegyveres konfliktusok eredményes megvívásában kulcsszerepre tett szert a fegyverzet és felszerelés, a harc megvívását elősegítő szervezeti felépítés és az erőkoncentráció.

A határőrizetbe bevont katonai erőket azonban abban az esetben lehetett eredményesen alkalmazni, ha apró szervezeti egységekre bontva a határvonal mentén egy viszonylag keskeny és hosszan elhúzódó sávban alkalmazták, a nehéz fegyverzetüktől megfosztva. Ebbe a helyzetbe hozott katonai erők alkalmatlanná váltak a támadó és a védelmi harcokra egyaránt. Egy esetleges támadás esetén nyilvánvalóan komolyabb veszteségek nélkül könnyen és gyorsan felszámolhatta az ellenség. Ezért a haderők vezetése arra törekedett, hogy a határőrizeti teendőket a rendvédelmi testületeknek adják át.

Nem arról volt tehát szó, hogy a határokon a katonai jelenlét ellen berzenkedtek volna az országok vezetői hanem arról, hogy a véderők vezetői nem kívánták erőforrásaikat olyan feladatok teljesítésére fordítani, ami mérsekelhetne volna a képességeiket. Ezért került át a határőrizet Magyarországon már a kiegyezéskor a haderőtől a rendvédelemhez.

A magyar és a csehszlovák határőrizetben a katonai jelenlétről a szerző több esetben mint negatív, hátrányos, a demokratikus társadalom elvárásával ellentétes jelenségről tesz említést. Ezt azonban a történelmi tények egyáltalán nem támasztják alá.

Először is tisztázni kellene, hogy mit értünk a katonai jelenlét alatt. A helyzet ugyanis az, hogy a vizsgált időszakban sem Csehszlovákiában sem pedig Magyarországon a haderő csapatai nem vettek részt a határőrizetben. Az igaz ugyan, hogy a határőrizetben katonailag szervezett fegyveres őrtestületek is részt vettek, ezek azonban a különböző elnevezésű állambiztonsági szervezetek kötelékébe tartoztak, reguláris haderővel szembeni fellépésre alkalmatlanok voltak. A határőrizetben résztvevő katonailag szervezett fegyveres őrtestületek által alkalmazott módszerek pedig lényegében bármely polgári fegyveres őrtestület által is megvalósíthatóak lettek volna. Az alkalmazott módszerek, például a vonatok fegyveres kísérése, vagy az utasok ellenőrzésének időszakában a vonatok körülfűzése, vagy éppen az utasok beszállását megelőzően, majd a szerelvényről történő távozásuk után a vonatok ismételt átvizsgálása nem a határőrizeti szervezetek katonai szervezettségéből fakadt, hanem a politikai vezetés velük szemben támasztott követelményeiből volt eredeztethető. Ezek és az ehhez hasonló tevékenységek végzése nem a haderő, illetve a katonailag szervezett fegyveres őrtestületek kiváltsága. Azokat lényegében a polgári rendvédelmi testületek azonos módon végezték volna el. (303.p., 383.p.)

A szerző a pártállami szabályozásokat jogosan tekinti abszurdnak. A szabályozások betartatására irányuló metodikák azonban nem a végrehajtó szervezetek katonai szervezettségéből fakadtak, hanem maguk a szabályozások tették elkerülhetetlenné az ilyen módszerek alkalmazását függetlenül attól, hogy az elvárásokat polgári fegyveres őrtestületek, vagy katonailag szervezett fegyveres őrtestületek valósították meg.

A két világháború közötti Magyar Királyság jogrendjének elmarasztaló véleményezése nem egyértelmű, mivel a szerző nem fejtette ki azt, hogy konkrétan mire gondol és az hogyan hatott a határforgalom ellenőrzésére. (111.p.) A határforgalom tekintetében pedig az úgynevezett HORTHY-korszakban a dualizmus időszakában alkotott törvények voltak döntően érvényben. A két háború között ugyan a témakörben számos rendelet született, amelyek minden bizonnyal kevésbé tekinthetők liberális szelleműnek mint a dualizmuskorabeliek, azonban Európa-szerte hasonló tendencia volt érzékelhető. A magyar szabályozás nem tekinthető ebből kirívónak. A HORTHY-kor szabályozásainál pedig lényegesen rigorozusabbak voltak a pártállami szabályok. Az is magyarázatra szorul, hogy Magyarország német megszállása utáni időszak a HORTHY-korszak részének tekinthető-e? A szerző axiómának tekintett olyan állítást — nevezetesen, hogy a HORTHY-korszak jogrendszere antidemokratikus, míg az 1945-1948 közötti időszaké demokratikus volt — amely tartalma (népbíróságok, ÁVÓ stb.) meglehetősen aggályos. Nem szerencsés visszavetíteni napjaink elméleti vitáját nevezetesen azt, hogy az antidemokratikus egyenlő a liberalizmus hiányával, vagy léteznek a diktatórikus és a liberális jogrendszer között olyan rendszerek is, amelyek nem liberálisak ugyan de nem is diktatúrák.

A második főfejezet foglalkozik konkrétan a határokkal, a határátlépéssel Magyarországon és Csehszlovákiában 1945 és 1980 között. (125-380.p.)

Ezen belül a szerző földolgozta a forgalomszabályozás változásai, a ki- és visszavándorlás, a vízumok és az idegenrendészet, a határsáv és vasfüggöny, a határátléptetés, az útlevélfhamisítás és a határforgalmi statisztikák témáit is. A második fejezet nem csupán terjedelmesebb, hanem több fejezetből is áll, mint az első fejezet. Ahhoz azonban, hogy a második főfejezet tartalmát megértjük, elengedhetetlen az első főfejezettel való megismerkedés.

Összességében a kötetben oly sok hasznos, a témakör bemutatásához szükséges információ szerepel, hogy hiánytalan számbavételük meghaladná a szokásos recenziók terjedelmét. Mindezt a szerző olvasmányos formában, közérthetően fogalmazta meg, csak a legszükségesebb szakmai zsargon használatával. Esetenként azonban a stílusa lehetett volna választékosabb is. Sokszor használta például a „kérdés” szót ott is, ahol a téma kifejezés megfelelőbb lett volna stb. Ezek azonban nem gátolják a mű közérthetőségét.

BENCsik Péter tollából olyan mű született, amelyre még nem volt példa a témakör korábbi feldolgozásai tekintetében. Két szomszédos államnak a határforgalmi szabályozását dolgozta fel és hasonlította össze komplex módon, melynek során egyrészt rendszerezte a témakört feldolgozó művek-

ben közzétett eredményeket, másrészt pedig számos és fontos eredménnyel gazdagította a témakört.

A mű indirekt formában ugyan, de egyértelművé teszi, hogy a mindenkori határőrizet a szuverenitás része. A szerző azonban túllép ezen az alapigazságon, mivel kötete talán leglényegesebb mondanivalója, hogy a határőrizet — azon belül pedig a határforgalom ellenőrzése — módja az állam jellegét is tükrözi.

A magyar határőrizet-történet pártállami időszaka tekintetében olyan alaplűnek tekinthető a kötet, amely nemcsak a témakör megismerése tekintetében nélkülözhetetlen, hanem egyben feltétele és kiindulópontja is a további alkotómunkáknak. A szerző maradandót alkotott, kiváló művet hozott létre. Nem csupán a téma iránt érdeklődők, nemzeti történelmünk vonatkozó kutatási eredményeit figyelemmel kísérők számára ajánlom a művet, hanem felhívom a leendő határőrök különböző szintű oktatásában résztvevők figyelmét is arra, hogy a kötetnek egyértelműen a hallgatóknak ajánlott irodalomjegyzékben van a helye.

A kötet borítója:

PARÁDI József
Recenzió

BODA József et al. (szerk.):

A hírszerzés története az ókortól napjainkig.

Budapest, 2019, Nordex Nonprofit Kft. – Dialóg Campus Kiadó. 199 p.
HU-ISBN 978 615 59 4596 4.

A könyv létrehozásának a költségeit a KÖFOP-2.1.2-VEKOP15-2016-00001 „A jó kormányzást megvalósító közszolgálat-fejlesztés című projekt fedezte.

A B/5 méretben előállított kötet keménykötést kapott. a borító alapszíne sötétbordó.

A borító címdalán a kötet címe, a szerkesztőpáros neve és a kiadó olvasható fehér betűkkel. A borító hátoldalára az annotáció került, amelyet fehér betűkkel tüntettek fel. A borító gerincén ugyancsak fehér színnel a kiadó és az egyetem emblémája között a kötet címe szerepel alulról felfelé haladó írással.

A kötet a *címnegyedívvél* (szennycímdoldal, sorozatcímdoldal — ami vákát — címdoldal és copyrightoldal) kezdődik a szokásos tartalommal.

A címnegyedívet követi a *tartalomjegyzék* majd a főszöveg, amely négy szintű *címrendszerrel* rendelkezik. A tartalmat a szerzők öt fő fejezetbe 31 fejezetbe, 38 alfejezetbe és egyes alfejezeteket további 11 alárendelt fejezetbe foglaltan fejtettek ki. Így tehát a 199 oldal terjedelmű mű derekas számú, összesen 85 fejezettel rendelkezik, amelybe a KOVÁCS Zoltán András által készített előszó jellegű könyvrészlet, — amely „*Adalékok az információszerzés történetéhez*” címet viseli és négy fejezetből áll — nem tartozik bele. A témához mérten — amely az egyetemes hírszerzés története — ez a fejezetszám nem tűnik túlzottnak, a könyv terjedelmét figyelembe véve azonban már más a helyzet és a helyenként négylépcsős fejezetrendszer is soknak tekinthető.

Formabontó az *előszó* értelmezése, hiszen ezen könyvrész létrehozója hagyományosan a szerzők köréből kerül ki. Jelen esetben azonban KOVÁCS Zoltán András más könyvrészt nem készített, viszont ő lektorálta a művet. Az előszó azonban a hagyományos lektori salutemnek sem tekinthető, mivel annál lényegesen több. Talán akkor járunk legközelebb az igazsághoz, ha az előszót olyan könyvrészletnek tekintjük, amelyben a lektor azon lényeges elméleti információkat fogalmazta meg amelyek birtokában a fejezetek tartalma értelmezhető.

Az összesen hét fős szerzői közösség tagjai közül két fő tudományos társaságunk tagja. E két fő egyike ellátta a szaklektori teendőket, a másik szerző pedig a szerkesztésben vett részt.

A szigorúan vett főszöveg, amely — leszámítva a címnegyedívet, tartalomjegyzéket, az irodalomjegyzékeket, a mellékleteket — összesen 176 oldal terjedelmű, az ókortól napjainkig mutatja be az egyetemes hír-

szerezés történetét. Ezen belül a magyar vonatkozású részek terjedelme mintegy 45 oldal, amely méltányos megoldásnak tekinthető.

A mű tankönyvnek készült. A szerzők célja nem az volt, hogy a saját vagy mások legújabb, a témakörben keletkezett kutatási eredményeit publikálják. A kötet összefoglalja mindazon ismereteket, amellyel az egyetemes hírszerzés-történet tekintetében alapvetően célszerű megismerkedni. Aki az alkotást elolvassa valóban birtokába kerülhet a szakterület története alapvető és mérvadó ismeretanyagának.

Az egyetemes hírszerzés történetére kiterjedő tartalommal a magyar kultúrközegben 1930-ban jelent meg utoljára kiadvány melyet PILCH Jenő hozott létre. A három kötetes mű „*A hírszerzés és kémkedés története.*” címmel jelent meg a Franklin Kiadó gondozásával. A 2019-ben publikált tankönyv és az 1936-ban megjelent három kötetes alkotás tartalma összecseng, bár a XXI. században kiadott mű — a korábbi korok hírszerzésének a bemutatása mellett — tartalmazza a II. világháborút követő időszakokra kiterjedő új ismereteket is. A XXI. századi mű már megváltozott szemléletmódot tükröz, melynek lényege, hogy a XX. század első feléhez képest a hírszerzés helye és szerepe is módosult. Gondoljunk csak a terrorizmusnak napjaink életére kifejtett hatásaira.

Ebben a vonatkozásban is hasonlít a 2019. évi kiadású kötet az 1936. évi kiadásra, mivel arra jól érzékelhetően az I. világháború nyomta rá a bélyegét. A 2019. évi kiadású kötet erényének tekinthető az a szemléletmód, amely az idegen hatalmak nem csupán hírszerzői, hanem hatalommegragadási, vagy társadalomalakítási célzatú befolyásolási kísérleteinek az elhárítására irányuló tevékenységgel való titkosszolgálati foglalatosságot is a bemutatásra kerülő téma részének tekintette. Ezzel a témakörrel való foglalkozás már a PILCH-féle kiadványban is felmerült, bár szerényebb formában és az I. világháborúval kapcsolatosan. Akkor a szerző úgy értékelte a helyzetet, hogy az Osztrák-Magyar Monarchia túlzottan elnézően viselkedett az ilyen igyekezetekkel szemben, melyért a későbbiek során drága árat fizetett.

A felderítéssel és elhárítással foglalkozó művek szerzői általában nem állnak ellen annak a csábításnak — talán az eladható példányszám növelése érdekében — hogy konkrét eseteket is megírjanak. A 2019. évi kiadású tankönyv e tekintetben kivétel, hiszen az ilyen esetek bemutatására csak korlátozott mértékben és szűkszavúan kerít sort. Ily módon a mű nem annyira tevékenység- illetve módszertan-történeti alkotás, mint inkább szervezet-történeti mű, bár e kettő természetesen nem választható el mereven egymástól.

A 2019. évi kiadású kötet magyar titkosszolgálati részében foglaltak azonban néhány helyen félreértésre is okot adhatnak. E részeket nem ártott volna pontosabban körülírni. A 101-102. oldalakon például a kiegyezés után is fennmaradó és a közös hadügyminisztérium kompetenciájába tartozó erdélyi és horvátországi csendőrséget érintő mondatok után közvetlenül a Magyar Királyi Csendőrség 1881. évi felállítását taglaló szövegész következik. A törté-

nelmi tény viszont az, hogy az erdélyi és a horvátországi csendőr ezredeket a magyar kormány már 1876-ban átvette.

Hiányzik továbbá az utóbbi években dr. SZABÓ Szilárd által a bécsi Hadi- és Állami Levéltárakban végzett kutatási eredményeit közlő azon publikációk figyelembevételé, amely a XX. század elején az Osztrák-Magyar Monarchia elhárító szervezete kialakulásának a gyökereivel foglalkozott. Érdekes, hogy a műben a brit elhárítás szervezete századeleji kibontakozása kialakulásáról szóló részek helyet kaptak, pedig a brit és a magyarországi elhárító szervezetek létrejötte között csupán néhány évnyi a különbség.

Néhány kisebb hiányosságtól eltekintve azonban a tankönyv kiválóan megoldotta az emberiség hírszerzés-történetének az összefoglalását és bemutatását. Az ismertetés köre nem csupán a hírszerzés és az elhárítás testületeit foglalja magába, hanem az állam, illetve a nemzetbiztonsági szervezettípusokra is kiterjed, melynek során nem csupán a bemutatni szándékolt szakterületek szervezeteit, hanem esetenként az egyéb rendvédelmi testületeket is „megkarcolták” a szerzők. Ennek a szemléletmódnak a követése pedig a tankönyv egyik fontos része, mivel a titkosszolgálat eredményei lényegében a működtető állam körülményeiben gyökereznek és a tevékenységüket jelentősen befolyásolják az egyéb rendvédelmi testületek is.

A BODA József és REGÉNYI Kund Miklós által szerkesztett 2019. évi kiadású tankönyv erősségei közé tartozik, hogy nem elégedett meg csupán az információközléssel, hanem a témakör mérvadó irodalmára is igyekezett felhívni az olvasók figyelmét. A főfejezetek végén „A fejezetben felhasznált és ajánlott szakirodalom” címmel irodalomjegyzéket is közöl a mű egyben pedig a kötet végén „bibliográfia” címmel is közzé tették a szerkesztők egy irodalomjegyzéket. Ez a kettős irodalomjegyzék azonban disszonanciát is eredményezett. Nevezetesen a könyv végén szereplő bibliográfia összesen 86 tételt tartalmaz, amelyből azonban csupán mintegy 40 tétel szerepel a fejezet végi irodalomjegyzékekben. A fejezet végi irodalomjegyzékek tételeinek pedig több mint a fele nem tűnik fel a kötet végi irodalomjegyzékben. Óhatatlanul felmerül a kérdés, hogy a fejezetek szövegében felhasznált és ajánlott szakirodalom miért nem kerülhetett be hiánytalanul a kötet végi bibliográfiába, illetve milyen bibliográfiai ététel az, amelyet a szerzők egyik fejezet kapcsán sem tartottak említésre méltónak?

Tudományos társaságunk tagjainak a szerzőségével készült művek közül a fejezet végi és a kötet végi irodalomjegyzékben 24 alkotás szerepel, melyek közül három írásmű a tudományos társaságunk gondozásával megjelenő *Rendvédelem-történeti Füzetek* tudományos periodikában került publikálásra. Tudományos társaságunk kiadványai közül az irodalomjegyzék részét képezi továbbá két gyűjteményes kötet is, amely

kiadványok a XIX-XX. századi magyar hírszerzésnek a története köréből mintegy 40 tanulmányt tartalmaznak.

A kötet utolsó fejezete után következnek a *mellékletek*. Dicséretes szándék, hogy a szakterület magyar vezetői is helyet kapjanak a tankönyvben. Ez a bemutatás azonban nyilvánvalóan nem lehet teljességre törekvő, mivel meglehetősen hiányosak e téren az alapkutatások. Ennek ellenére azonban sikerült 16 személy életútjának a rövid bemutatását tartalmazó mellékletet létrehozni a kiegyezéstől a rendszerváltásig terjedő időszakra kiterjedően. Találóképpen a mellékletek alcíme „A magyar titkosszolgálatok történetének híres és hírhedt alakjai.” Mivel az Osztrák-Magyar Monarchiának az Evidenzbürojától az Államvédelmi Hatóságig terjed az a skála, amelynek a szervezeteiben a bemutatott személyek változatos módon tevékenykedtek.

Végezetül elmondható, hogy a dekoratív kivitelű könyv a szakterület történetébe a mérvadó kutatási eredmények hasznosításával vezeti be az olvasót. A szerzők olyan ismereteket igyekeztek nyújtani, amelyek joggal elvárhatóak a magyar titkosszolgálatok leendő tisztjeitől. Csak remélni lehet, hogy az egyetemes hírszerzés-történeti kötetet követni fogja a magyar hírszerzés történetét bemutató könyv is.

A kötet borítója:

PARÁDI József**Recenzió**

FARKAS Gyöngyi:

Megszállás, vagy segítségnyújtás. A Csehszlovákia elleni intervenció fogadtatása Magyarországon 1968-ban. Pécs – Budapest, 2019,
Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára. B/5, 218 p.
HU-ISBN 978 615 60 2701 6. /Közelmúltunk hagyományai./
HU-ISSN 1586-9784.

A kötet 2019. júniusában első kiadásként került ki a nyomdából. A B/5-ös mereű könyv kartonkötést kapott. Az első *borítóra* szerkesztett fényképen — az öltözékük (65 M. nyári gyakorló öltözék) és a fegyverzetük (AMD géppisztoly) a Magyar Néphadsereg honvédeként valószínűsíthető — katonák láthatók, amint füben heverve Sokol rádiót hallgatnak. A kép alatt a szerző neve, a mű címe és a kiadók olvashatók. A gerincre a szerző nevét és a cím első mondatát nyomtatták. A hátsó borítón harckocsioszlop látható, amint felhúzott sorompó alatt haladnak, az út mentén pedig VÁM / ZOLL feliratú jelzőtábla áll. A borító alapszínei a szürke árnyalatai, a barna és a fehér. Az első és a hátsó borító úgynevezett behajtott fület is kapott. Az első fül tetején szereplő fénykép a dunai városi fésűs fonógyárban az 1968-as bevonulás kapcsán szervezett munkásgyűlésről készült. A hátsó borító fülének a tetején újságpavilon háttérrel kerékpárjának támaszkodó ember látható, amint újságot olvas. A fülek képei alatt — mindkét füle kiterjedően — a kötet rezüméje olvasható.

A kötet klasszikus *címnegyedívvél* kezdődik, melynek tartalma a magyar hagyományokat követi. Az ötödik és hatodik oldalt a *tartalomjegyzék* tölti ki. A kötet *szövegét* a szerző hat fő- és 18 alfejezetre osztotta:

TÁJÉKOZTATÁS ÉS PROPAGANDA

A tájékoztatás hiánya

A lakosság reakciói a propaganda szerint

A hitelesség illúziója: helyszíni tudósítások

A TÁJÉKOZÓDÁS LEHETŐSÉGEI

„Ellenséges” hírforrások

A szemtanúk beszámolói

Rémhírek

VÉLEMÉNYEK ÉS ÉRTELMEZÉSEK

Elítélők és együttérzők

Helyeslők és megértők (bár aggódók)

Kádár – Dubček – Ceausescu

AZ INTERVENCIÓ RÉSZTVEVŐI. PROPAGANDA ÉS TAPASZTALAT

A katonák manipulálása

A nemzeti ellenállás hatása

A hazatérés, mint propagandaesemény

A TILTAKOZÁS FORMÁI. KÖZELKÉPEK

A lázadó egyetemista – Gy. Lajos

A jóhiszemű kritikus – F. László

Röpcédulázó fiatalok – K. Kornél és társai

A szereplők

Eszmék és képzetek

A történet

Kriminalizálás és fegyvelmezés

A magányos tiltakozó S. János

A szöveges rész a fejezeteket megelőzően a *Bevezetéssel* kezdődik. A szerző már a bevezetőben tisztázta, hogy az 1968-as csehszlovákiai bevonulást nem lehet érdemben tárgyalni a „létező szocializmus”, a „szocialista tábor”, a KÁDÁR-rendszer és az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc, valamint a trianoni békediktátum, továbbá a területi revízió, illetve a szomszédos országokban élő magyar kisebbség témájának az érintése nélkül. FARKAS Gyöngyi továbbá felhívta az olvasók figyelmét arra is, hogy az 1968-as csehszlovákiai megszállás magyar visszhangjának bemutatása a források szabta korlátok között lehetséges. Munkája során döntően az ügynökjelentésekre és a kihallgatási jegyzőkönyvekre támaszkodhatott. Ebből fakadóan az összkép ugyan nem lehet teljes, azonban a fő véleményítípusok mégis megragadhatók.

A szöveges rész befejező eleme az *összegzés* melyben a szerző csoportosította az 1968-as csehszlovákiai bevonulással kapcsolatosan kialakult véleményítípusokat. Eszerint a magyar társadalom jelentős része elítélte a bevonulást. Voltak azonban, akik helyeselték a megszállást, sőt már korábban időszerűnek tartották. E két nézet között helyezkedett el a megértők csoportja, akik azért aggódtak a Varsói Szerződés tekintélyvesztésén, mert a csehszlovák-magyar viszony megromlásától tartottak, melynek következtében feltételezték, hogy a Felvidéken élő magyar kisebbség helyzetében kedvezőtlen fordulatok várhatók. Voltak olyanok is, akik a trianoni békediktátum és a magyarokkal való bánásmód büntetéseként élték meg az 1968-as katonai akciót. Végül pedig kevesen ugyan, de voltak, akik a visszacsatolásban reménykedtek.

A Csehszlovákia elleni intervenció ellen nagyon kevesen tiltakoztak. A tiltakozás a „korculai nyilatkozat”-ban öltött testet, melyet társadalomtudósok csoportja írt alá. 1956 óta ez volt az első és nyílt csoportos véleménynyilvánítás a kormány politikája ellen. A szerző úgy értelmezte a helyzetet, hogy a magyar társadalom konszolidált viszonyokra, nyugalomra vágyódott. Az emberek abban reménykedtek, hogy a szovjet típusú rendszernél élhetőbb formáció jöhet létre. Úgy érezték, hogy ennek a lehetőségnek az esélyeit rontaná, ha a politikai rendszerrel szemben nyilvánosan fellépnének. Sokukban azonban az 1968-as csehszlovákiai katonai akciót az „emberarcú szocializmus”-ba vetett hitet rombolta szét. A maradék politikai — a szerző szavaival élve — „illúziókat pár évvel később a magyarországi reformok leállítására oszlatta szét véglegesen”. FARKAS Gyöngyi ezzel a mondattal fejezte be könyve szöveges részét.

A főszöveget a *forrás- és irodalomjegyzék* követi. A szerző hivatkozásait lábjegyzetek formájában rögzítette. A lábjegyzetek az egyszerűsített bibliográfiai leírás rövidített formái, melyek oldása a forrás- és irodalomjegyzékben valósult meg. Három levéltár: az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára, a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára és a Hadtörténeti Intézet és Múzeum Hadtörténeti Levéltára forrásbázisának vonatkozó anyagait tárta fel a szerző és jelenítette meg jegyzetapparátusában.

A hivatkozott irodalmak jegyzékében 105 írásmű szerepel, köztük négy angol nyelvű — egy brit és három Amerikai Egyesült Államok beli kiadású — alkotás. A hivatkozások között szerepel két doktori disszertáció is, amelyek a Pázmány Péter Katolikus Egyetem bölcsészet- és társadalomtudományi Kar Történelemtudományi Doktori Iskolájában és a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Kossuth Lajos Hadtudományi Kar Hadtudományi Doktori Iskolájában készültek. Emellett a hivatkozások között szerepelnek konferenciakiadványok tanulmányai, honlapokra és televízióműsorokra, illetve filmre való hivatkozások is. Könyvekre 52, folyóiratokban megjelent tanulmányokra 33 esetben hivatkozott a szerző. FARKAS Gyöngyi különösen fontosnak találta ABLONCZY Balázs, BÉKÉS Csaba, BENCSIK Péter, CSIZMADIA Ervin, EHRENBERGER Róbert, HELLER Ágnes, KOZMA Ágnes, MARKÓ György, MITROVICS Miklós, POPÉLY Árpád, RAINER M János, RÉVÉSZ Béla, SIMÁNDI Irén, TAKÁCS Róbert és VAMOS György műveit, mivel e szerzők kettő, illetve három alkotásait is beemelte a hivatkozásai közé.

A *névmutató* a forrás- és irodalomjegyzéket követően két oldal tejjdelemmel 110 személynevet tartalmaz. A névmutató nem foglalja magában a névváltozáson átesett személyek eredeti nevét, valamint a tárgyaltd időszakban viselt címeiket és rangjaikat, továbbá a több keresztnévvel rendelkezők esetében csak a legismertebbet közli.

A *rezümé* a névmutató után található négy oldal tejjdelemmel.

A rezümé után — a kiadói és a nyomdai adatok mellett — szerepel azon honlapcím, ahol a mű digitalizált formában elérhető:

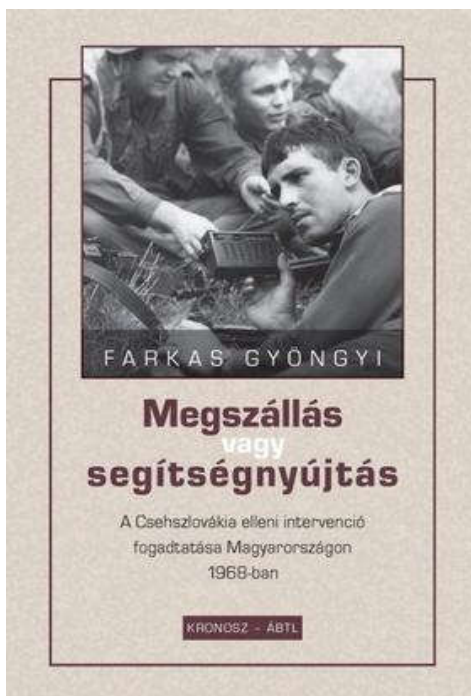
www.szaktars.hu

A kötetet a Kronosz Kiadó és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára által kiadott könyvek jegyzéke zárja, amelynek a végén megtalálható a kötetek digitális elérhetőségének a honlapcímei is.

www.kronoszkiado.hu

www.abtl.hu

A kötet borítója:

PARÁDI József**Recenzió**

GYARMATI György: *Rendszertitkok szolgálakkal és szolgálatokkal.*

Pécs – Budapest, 2019,

Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára. B/5, 392 p.

HU-ISBN 978 615 60 2700 9.

A kötet 2019. júniusában első kiadásként került ki a nyomdából. A B/5-ös méretű könyvet kemény kötésbe kötötték. Az első borítón a szerző neve és a kötet címe alatt fénykép látható, melynek a felvétele 1949. IV. 25-én a Magyar Vagon- és Gépgyár (MÁVAG) által a Belügyminisztérium Államvédelmi Hatóságának (BM ÁVH) adományozott csapatzászló átadási ünnepségén készült. A borítón a vörös, a fehér és a szürke színek árnyalatai dominálnak. A kötet gerincén a szerző és a cím felirata található. A hátsó borítón a szerző személyének rövid és a kötet tartalmának bővebb ismertetője olvasható. A bemutató szövegét olvasva meg tudható, hogy a szerző az MTA doktora, nyugalmazott egyetemi tanár, aki az elmúlt két évtized során a politikai rendőrség működését vizsgáló írásaiból válogatva hozta létre a bemutatott kötet anyagát. A recenzió jellegű írás érzékelteti, hogy a kötet nem egyszerűen az ÁVH-ról, hanem a magyar pártállam — különböző korokban, különböző módon nevezett és működtetett — politika rendőrségeiről szól.

A kötet a klasszikus címnegyedív — szennycímoldal, sorozatcímoldal (amely jelen esetben várható, mivel a kötet nem sorozat részeként jelent meg), címoldal és copyright oldal — elemeivel kezdődik, amelyek tartalma követi a magyar könyvnyomtatás hagyományait.

A címnegyedívet — az egy oldal terjedelmű — tartalomjegyzék követi, mely lap hátoldalán 1949. V. 1-én készült fénykép látható az Andrássy úti felvonulásról. A könyv szövege 10 fejezetből áll:

Péter Gábor fiatalsága, 1906-1945. Kutatási gondok az ÁVH-főnök életrajzának feltárásában.

A tanulmány eredeti megjelenése: Péter Gábor fiatalsága, 1906-1945. Kutatási gondok az ÁVH-főnök életrajzának feltárásában. 25-78.p. In GYARMATI György (szerk.) *Trezor 2. A Történeti Hivatal évkönyve 2000-2001.* Budapest, 2002, Történeti Hivatal. 415 p. HU-ISBN 978 963 23 6259 5.

Galgóczy Erzsébet interjúja Péter Gáborral.

A tanulmány eredeti megjelenése: Galgóczy Erzsébet interjúja Péter Gáborral. *Múltunk*, XLVII.évf. (2002) 2.sz. 223-248.p. HU-ISSN 0864-960X.

A politika rendőrsége Magyarországon a Rákosi-korszakban.

Az előadás első megjelenési helye: A politika rendőrsége Magyarországon a Rákosi-korszakban. magyar nyelven 9-35.p., német nyelven 37-67.p. In VITÁRI Zsolt (szerk.): *Európa és a magyarság a 18-20. században.*

zadban. Pécs, 2002, Pécsi Tudományegyetem. 67 p. /Habilitációs Füzetek, 1./ HU-ISSN 1588-4171.

Ha tiéd az ÁVO, tiéd a hatalom. A politikai rendőrség működése 1947-1948-ban.

A tanulmány eredeti megjelenése: Ha tiéd az ÁVO, tiéd a hatalom. A politikai rendőrség működése 1947-1948-ban. 97-133.p. In GYARMATI György (szerk.): *Államvédelem a Rákosi-korszakban. Tanulmányok és dokumentumok a politikai rendőrség második világháború utáni tevékenységéről.* Budapest, 2000, Történelmi Hivatal. 366 p. HU-ISBN 963 00 5092 7.

Kádár János és a Belügyminisztérium Államvédelmi Hatósága. Fordulat és folyamatosság a Kommunista Párt politikájában 1948-ban.

A tanulmány eredeti megjelenése: Kádár János és a Belügyminisztérium Államvédelmi Hatósága. Fordulat és folyamatosság a Kommunista Párt politikájában 1948-ban. 115-145.p. In GYARMATI György (szerk.): *Trezor 1. A Történelmi Hivatal Évkönyve 1999.* Budapest, 1999, Történelmi Hivatal. 312 p. HU-ISSN 1585-3993.

Egy választás kettős könyvelése. ÁVH-s „reakcióterkép” az 1949. évi Magyarországról.

A tanulmány eredeti megjelenési címe: Népfront-tojásokból reakciós rántotta -Á la ÁVH. *Betekintő*, V.évf. (2011) 2.sz. A folyóirat csak a világháló jelenik meg, oldalszámozás nélkül. HU-ISSN 1788-7569.

Világhálón:

http://www.betekinto.hu/sites/default/files/betekinto-szamok/2015_2_gyarmati.pdf

Az ÁVH intézménytörténetének társadalmi-politikai környezete, 1953-1956.

A tanulmány eredetileg PALASIK Mária társszerzőségével jelent meg: Az ÁVH intézménytörténetének társadalmi-politikai környezete, 1953-1956. 7-61.p. In GYARMATI György — PALASIK Mária: *Trójai faló a belügyminisztériumban. Az ÁVH szervezete és vezérkara 1953-1956.* Budapest, 2013, Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára – L'harmattan. 506 p. HU-ISBN 978 963 23 6724 8. /Közelmúltunk hagyatéka./ HU-ISSN 1586-9784.

Végjáték és nyitány. Nagy Imre temetése és az állambiztonság.

A tanulmány eredeti megjelenése: *Végjáték és nyitány. Nagy Imre temetése és az állambiztonság. Betekintő*, VIII.évf. (2014) 2.sz. A folyóirat csak a világháló jelenik meg, oldalszámozás nélkül. HU-ISSN 1788-7569.

Világhálón:

http://www.betekinto.hu/sites/default/files/betekinto-szamok/2014_2_gyarmati.pdf

A vasfüggöny és az állambiztonsági szervek alkonya Magyarországon 1989-ben.

A tanulmány eredeti megjelenése: A vasfüggöny és az állambiztonsági szervek alkonya Magyarországon 1989-ben. 95-116.p. In GYARMATI György (szerk.): *A Páneurópai Piknik és a határátörés 20 év távlatából*. Sopron – Budapest, 2010, Sopron Megyei Város Önkormányzata. L'harmattan. 140 p. HU-ISBN 978 963 23 6259 5.

A közelmúlt feltárása és az ügynökkérdés.

A tanulmány eredeti megjelenése: A közelmúlt feltárása és az ügynökkérdés. *Mozgó Világ*, XXXIII.évf. (2007) 9.sz. 77-85.p. HU-ISSN 0324-4601.

A fejezetcímek szövegén belül azonban — egy-egy gondolatcsoport elhatárolásaként — szakaszcímek is találhatóak, bár ezek a tartalomjegyzékben nem szerepelnek. Az első fejezeten belül például hat szakasz cím szerepel.

A tartalomjegyzék utáni fényképet követő oldalon kezdődik az előszó, amely két oldal terjedelemmel a 14. oldalon fejeződik be. Az előszót a szerző 2019 áprilisában Vácott írta. Az előszóban a szerző arról tájékoztatja az olvasót, hogy „A rendszerváltás nyomán — főként a »levéltári forradalmat« követő »fülkeforradalom« óta — tapasztalhatjuk a történetivé lett irategyüttesek világának újrafelosztását.” Ezeket az „újrafelosztásokat” a szerző a jegyzetapparátusában nem korrigálta. A hivatkozásai azokat az adatokat tartalmazzák, amelyek az okmányok eredeti fellelhetőségi helyeit tükrözik.

A magyar pártállam politikai rendőrségének korszakait néhány — másoktól is átvett — frappáns jelzővel illeti. Ilyen például a BIBÓ Istvántól kölcsönvett „dúvad állam” kifejezés. A szerző az előszóban a tények és események helyett inkább a vizsgált időszak és téma érzelmi oldalát kívánta érzékeltetni a csengőfrász, a feketeautó, a bőrkabátosok, az ÁVÓ-s kifejezések használatával, továbbá Svetlana ALEKSZEKEVICSEKnek „*Elhordott múltjaink*” című kötetére való hivatkozással, valamint „*A Rákosi- és a Kádár-korszak perzekutorainak kúntinuitására.*” vonatkozó úgynevezett „*guminormák*” jelző használatával. Így fordulhatott elő, hogy az a HARANGOZÓ Szilveszter, aki 1952-ben EISENBERGER Benjámín [PÉTER Gábor] titkárságvezetőjeként ténykedett, 1989-ben állambiztonsági főcsoportfőnöki és belügyminiszterhelyettesi beosztásból altábornagyi rendfokozattal mehetett nyugdíjba. Dr. GYARMATI György szűkebb családjá „kalandos” eseményein keresztül néhány mondatban műve lényegi vonulatát úgy fejezi ki, hogy a vizsgált időszak mindenkor politikai rendőrsége „a párt ökléből” a „párt szemefülévé” vált.

A könyv záró fejezete a 383. oldalon zárul. Ezt a 455 nevet tartalmazó névmutató követi. A kötet utolsó előtti eleme „A szerző korábban

megjelent kötetei” (önálló és társszerzős művek)” című jegyzék, amelyben összesen egy oldal terjedelemmel 10 kötet került felsorolásra.

Az oldal hátlapján található, hogy a Kronosz Kiadó gondozásával megjelent könyvek elektronikusan is elérhetőek az Archívum Adatbázis Kiadó által létrehozott honlapon:

www.szaktars.hu

A kötetet a „Kronosz Kiadó és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának közös kiadványai” című lista zárja.

A szerző lábjegyzeteket használt, mégpedig fejezetenként előről kezdve a számozásukat, így összességében a kötet 718 jegyzetet tartalmaz. „A politika rendőrsége Magyarországon a Rákosi-korszakban” című fejezet azonban nem tartalmaz jegyzeteket.

Sajnálatos módon a kötethez nem készül forrás- és irodalomjegyzék, így a hivatkozott művek szakrendi besorolására sem nyílt lehetőség.

A kötet borítója:

PARÁDI József

Recenzió

SZABÓ Szilárd:

„Az Osztrák-Magyar Monarchia

központi katonai és polgári hírszerző és elhárító szervezete 1850-1918.”

Debrecen, 2019, Debreceni Egyetem Kiadó. 241 p.

HU-ISBN 978 963 31 8784 5.

A kötet szerzője dr. SZABÓ Szilárd Ph.D., 2017-től a Debreceni Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának adjunktusa, 2011-től a Magyar Tudományos Akadémia köztestületi tagja, 2015-től a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagja.

Történész diplomáját 2001-ben a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán, majd jogász diplomáját 2003-ban ugyancsak a Debreceni Tudományegyetemen, az Állam- és Jogtudományi Karon szerezte meg. A dualizmus témakörével már az egyetemi éveitől kezdett el foglalkozni.

Doktori tanulmányait a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Doktori Iskolájában folytatta. Itt védte meg — „Hercegovina közjogi viszonya Ausztriához és Magyarországhoz 1878-1918 között.” címmel — a Ph.D. disszertációját 2011-ben.

Ösztöndíjat is nyert abból a célból, hogy tanulmányozhassa az Osztrák-Magyar Monarchia fel nem osztható levéltári anyagát a Bécsi Állami Levéltárban, illetve Hadi Levéltárban.

Első könyvét a Debreceni Egyetem Kiadó 2011-ben adta ki, mely a disszertációja publikációja volt, a doktorátusával megegyező címmel.

Tudományos társaságunk kiadványaiban a kötet szerzőjének több alkotását is megjelentette:

- Egy horvát az Osztrák-Magyar Monarchia katonai titkosszolgálatának élén: Oskar Hranilovic von CZVETASSIN (1867-1933) katonai pályafutása.

Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis), XXIV-XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 275-280.p. HU-ISSN 1785-3257.

- Az Evidenzbüro. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774.

- Az osztrák-magyar katonai titkosszolgálat tehermentesítése: a kémelhárítás helyi intézményrendszerének és szervezetének kiépítése. 115-132.p.

In PARÁDI József et al. (szerk.): *Ünnepi parergák ERNYES Mihály 65. születésnapja tiszteletére*. Budapest, 2015, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 193 p. HU-ISBN 978 615 80 3091 5. /Salutem, 3./ HU-ISSN 2416-2078.

A szerző 2019-ben megjelent második könyvének kiadását a Nemzeti Kulturális Alap támogatta. A szakmai lektor dr. PARÁDI József CSc nyá. főiskolai tanár és prof. dr. SZAKÁLY Sándor DSc voltak.

Az A/5 méretben megjelenő művet a kiadó karton kötésbe helyezte.

A borítót — melynek domináns motívuma az Osztrák-Magyar Monarchia közös címere — M. SZABÓ Mónika tervezte. A hátsó borítón a szerző ismertetője olvasható.

A címnegyedívet — amely jelen esetben csupán két oldal terjedelmű — követi a tartalomjegyzék, majd az előszó. Az előszóban a szerző felhívja az olvasók figyelmét arra, hogy nem a szokásos kémtörténeteket tartalmazó kötetet tart a kezében. A kötet az intézményről, azaz a szervezeti felépítésről, a költségvetésről, a személyi állományról, a jogkörokról, a felderítés szervezetének, illetve témájának a dualista államalakulat rendszerébe történő beilleszkedéséről szól.

A járulékos részeket követi — a 13. oldallal kezdődően — a főszöveg, amely négy fő- és 14 alfejezetből áll. A főszöveget német nyelvű összefoglaló (Zusammenfassung) zárja.

A kötet végén található összesen 26 oldalon a függelékek. A 12 függelék változatos tartalommal rendelkezik, amely a szervezeti felépítéstől a hatáskörön át, a diszlokációig tart. A függelékek közül hét az eredeti német nyelven is megtekinthető, de — hogy napjaink olvasóinak ne okozzon nehézséget — nem gót betűkkel, hanem a latin abc betűivel. Azok a témák szerepelnek a függelékekben, amelyeket rajzos formában szemléletesebben és kisebb terjedelemmel lehet bemutatni mintha a szerző a főszövegbe foglalta volna azokat, bár a függelékek az írott szöveget sem nélkülözik. Valamennyi függelék címmel és sorszámmal is rendelkezik, amelynek a jegyzéke a függelékek előtt található.

A kötet végét 14 oldal terjedelemmel a forrás- és irodalomjegyzék zárja. E jegyzék hat részből áll:

- A levéltári források körében az Osztrák Állami Levéltár Házi, Udvari és Állami Levéltár (Österreichisches Staatsarchiv, Haus-, Hoff- und Staatsarchiv) és az Osztrák Állami Levéltár, Hadi Levéltár (Österreichisches Staatsarchiv, Kriegsarchiv), továbbá az Osztrák Állami Levéltár Hadi Levéltára könyvtárának vonatkozó iratait, valamint a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárának a polgári kori kormányhatósági levéltárak K-szekció belügyminisztériumi levéltára (1857-1953) és a Belügyminisztérium K-149 rezervált iratok (1872-1944) gyűjteményeinek irataira hivatkozik művében.

- A kiadott források tekintetében négy magyar és 12 német forrásgyűjteményben foglaltak dokumentumaira való hivatkozás került be a műbe.

- A kötet hivatkozási apparátusában szerepelnek a téma feltárása eredményeit bemutató könyvek, összesen nyolc magyar nyelvű és 29

német nyelvű mű. A hivatkozott kötetek között szerepel prof. dr. ZACHAR József DSc elhunyt tagtársunk két könyve is német, illetve magyar nyelven.

- A szerző 25 — 17 magyar és nyolc német nyelvű — *tanulmányra* is hivatkozott művében. A 17 magyar nyelvű tanulmány közül 15 alkotás szerzője tudományos társaságunk tagja.

- *A disszertációk* sem maradtak ki a hivatkozott művek közül. A szerző három — 1969-ben, 1970-ben és 1990-ben készült — bécsi doktorátus eredményeire is hivatkozott művében.

Az összességében 430 jegyzet lefedi a téma valamennyi jelentős feldolgozását és a releváns levéltári forrásokat.

A szerző a főszövegben sikeresen mutatja be az Osztrák-Magyar Monarchia felderítésének és elhárításának az intézményrendszerét, ezáltal gyarapítva a szakirodalmat. A hírszerzés két közös ügryhöz és a külügyhöz kapcsolódott. Ebből fakadóan a vizsgált időszakban nem beszélhetünk csak magyar, vagy csak osztrák hírszerzésről. E tevékenység a dualista államalakulat mindkét társországával az Osztrák Császársággal és a Magyar Királysággal is kapcsolatban állt valamilyen formában. Az ugyan vita tárgyát képezheti, hogy a hírszerzésben az osztrák, illetve a magyar fél milyen súllyal és arányban vett részt, az azonban vitathatatlan, hogy a hírszerzés a közös ügyekhez tartozott annak ellenére, hogy a felderítésről a kiegyezési törvényben halvány utalás sem szerepelt. A szerző nem foglalt állást abban a témában sem, hogy hány hírszerző szervezet működött az Osztrák-Magyar Monarchiában. Az alkotó bölcsen az olvasóra bízta az állásfoglalást, ő „csupán” a tényeket ismertette korrekt és egzakt módon.

Akárhogyan is értékeli az utókor az Osztrák-Magyar Monarchia hírszerzésének az intézményét az vitathatatlan tény, hogy az utódállamok saját hírszerzésük kiépítése során a monarchia szervezeti és metodikai hagyományaira támaszkodtak.

Talán néhányan úgy gondolhatják, hogy az intézmény-történeti feldolgozások száraz, unalmas olvasmányt jelentenek. Erre azonban a mű rációfol, bár a német nyelvben kevésbé járatosak esetenként nehéz helyzetbe kerülhetnek a szövegben szereplő sok német kifejezésből fakadóan. Természetesen az olvasmány némi érdeklődést is feltételez nemzeti történelmünk iránt. Akiből hiányzik a nemzeti érzés részét képező történelem iránti érdeklődés azok számára a kötet bizonyára unalmas olvasmányt jelenthet. A kötet szerzője azonban elsősorban nyilvánvalóan nem őket célozta meg művével.

A kötetet ajánlom mindenkinek, akit érdekel a nemzeti történelmünk a szakterület históriája, — különösen pedig a hírszerzés és kémelhárítás kortárs szakembereinek, hiszen hivatásuk történetének egy szeletével ismerkedhetnek meg e műből — mivel közérthető és tudományos

formában ismerkedhet meg a tényekkel és eseményekkel, amelyet a szerző az objektív történelemszemlélet talaján állva gyűjtött, rendszerezett és értékelt, valamint a tudományos közléssel szemben támasztott igényeknek megfelelően mutatott be.

A kötet borítója:

PARÁDI József**Recenzió**

VINCZE Gábor:

*Csendőrsorsok 1945 után**az állambiztonsági és népbírósági iratok tükrében.*

Ópusztaszer, 2019, Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark. 342 p.

HU-ISBN 978 615 00 3224 5

kötete megjelent.

A kötet B/5 méretben készült és keménykötést kapott.

A borító alapszíne a sötétzöld. A borító címdalának a közepén, az oldal mintegy egyharmadát betöltően, a tetejétől az aljáig húzódó sávban a témával összefüggő korabeli és szórt alakzatban elhelyezkedő iratok láthatóak. A borító címdalának felső harmadában horizontálisan elhelyezkedő sötét mezőben fehér betűkkel olvasható a mű címe. A borító címdal alsó negyedében pedig a kiadás helye és évszáma szerepel. A borító hátlapja felirat nélküli, egyébként pedig teljes egészében azonos a borító címdallal. A borító gerincén — a magyar könyvészeti hagyományoknak megfelelően — alulról felfelé haladó elhelyezéssel a mű címe olvasható világos betűkkel.

A kötet a hagyományos *címnevedéssel* kezdődik, melyet a *mottó* követ. A szerző egy korabeli ÁVH alhadnagytól származó idézetet választott mottónak, ami híven tükrözi az ÁVH szellemiségét a csendőrség megítélését illetően.

A mottót követő két oldalon a *tartalomjegyzék* található. A csendőrök üldözése széles skálán mozgott, ezért a szerző a meghurcoltak közül 38 tipikus esetet közöl, amelyeket öt nagy csoportba rendszerezett, e csoportok egyben a kötet fő fejezeteit is alkotják. A „I. Internáló és kényszermunka táborok foglyai.”, „II. A különleges igazolóbizottság által igazolt volt csendőrök.”, „III. Népbíróságok elé állított volt csendőrök.”, „IV. 1956-os »ellenforradalmárok«”, „V. Rendhagyó esetek.”. A fejezetek előtt található a 10 oldal terjedelmű előszó. Az utolsó fő fejezetet pedig a rövidítések jegyzéke, a forrás- és irodalomjegyzék, valamint a névmutató követi.

Sajnálatos ugyan, hogy a mű nélkülözi az annotációt és a kolofon oldalt, amelyek hiánya azonban semmit sem von le az alkotás szellemi értékéből, illetve a közérthetőségéből. A kötet szerkezeti felépítése logikus, a téma és a cím összhangban áll, a szerző stílusa olvasmányos és közérthető.

Az *előszóban* a szerző szót ejt a Magyar Királyi Csendőrség feloszlata-sáról. A pártállami időszakban kialakult — és a rendszerváltás után a csendőrség témáját politikai preconcepcióktól terhelten kezelő politikai közösségek által támogatott — közhiedelemmel szemben a szerző a történelmi tények talaján maradvá rögzítette a testület feloszlata-sának körülményeit és okait.

Az alkotó a *főszövegben* és már a bevezetőjében is kénytelen volt némileg túlterjeszkedni a csendőrség témáján, mert így érzékeltethette, hogy a korabeli „baloldal” tulajdonképpen nem csupán a Magyar Királyi Csendőrséggel állt szemben, hanem a teljes magyar rendvédelemmel és közigazga-

tással, amelynek a kicserélésére politikai indíttatásból törekedett. E folyamatban a csendőrség nyilvánvalóan első helyen állt, hiszen a polgári magyar állam legerősebb támaszának számított. A ROSENFELD [RÁKOSI] Mátyás által vezetett ügynevezett „baloldalnak” a magyar állam megsemmisítése, helyébe pedig a szovjet mintájú pártállam létrehozása volt a célja. E folyamatnak vált az egyik fontos elemévé a csendőrség elleni fellépés, majd — a pártállami rendszer óvása érdekében — a testület személyi állománya ellen irányuló több évtizedes üldöztetés az állami terror eszközeivel.

Ennek az üldöztetési folyamatnak több stációja jött létre. Volt, amikor más szervezetek tagjaival közösen és volt, amikor kizárólag a testülethez tartozás okán üldözték a csendőröket. A szerző sorra veszi — a magukat demokratikusnak tituláló, ám valójában antidemokratikus célokkal és eszközökkel, törvénytelen módon tevékenykedő — hatóságok és politikai szervezetek csendőrséget érintő főbb tetteit. A csendőrök üldözése a Szovjetunió hadereje által megszállt területeken már a hadifogság idején megkezdődött.

A terület-visszacsatolások és a háborús helyzet következtében a testületi létszám 12 000 főről mintegy 22 000 főre gyarapodott, amely magában foglalta a karhatalmi céllal létrehozott csendőr alakulatokba sorolt sorozott állományt is. A csendőrök közül számosan elesetek az ország területén vívott honvédő harcok során, mivel általában a harccselekmények megvívásához szükséges átfegyverzés és felszerelés kiegészítés hiányával vetették be a csendőri erőket, mivel ez az eszközállomány nem állt a vezetés rendelkezésére. A csendőr alakulatok személyi állománya ugyan a neveltetéséből fakadóan így is a végsőkig kitartott, azonban eleve vesztesre voltak ítélve a jól felfegyverzett túlerővel szemben. A Magyar Királyi Csendőrség személyi állomány a szovjet hadsereg csapataival vívott harcai során jelentős veszteségeket szenvedett.

A Vörös Hadsereg fogságába mintegy 3 000 fő került. Többségüket a Szovjetunióba hurcolták. Az elhurcoltak egy részét ugyan már 1947-ben hazahozták, ám a nagyobb hányadukat csak 1950-ben. Azonban nem mindegyik csendőr volt ilyen szerencsés, mert számos csendőrt a szovjet katonai hatóságok — különböző mondvacsínált okokra hivatkozva — általában 1/4 évszázados büntetésre ítélték. Ők csak Jozsif Viszarionovics DZSUGASVILI [SZTALIN] halála után térhettek vissza hazájukba.

A hazatérő csendőrök üldöztetése sem szűnt meg azonban. A nyugati (angol, amerikai, francia) táborokból több mint 300 fő csendőr tért haza. Őket — más „nyugatosokkal” együtt — a külügyi tárca titkos rendelete alapján ügynevezett szűrőtáborokban gyűjtötték, kihallgatták, majd internálták. Amennyiben az internálást — amely több mint egy évig is tarthatott — megszüntették, a csendőrök automatikusan rendőri felügyelt alá kerültek.

Közben pedig a testületet — a vitéz dálnoki MIKLÓS Béla által vezetett és senki által meg nem választott — ideiglenes kormány rendeleti úton feloszlatta, majd a csendőrség tagjainak elmarasztalása érdekében, olyan ügy-

nevezett „igazolóbizottsági” rendszert hozott létre kizárólag a csendőrök számára, amely szerint szinte lehetetlen volt a volt csendőrök igazolása. Ily módon csupán a testülethez tartozás okán a volt csendőrök saját hazájukban jogfosztottá váltak. A szerencsések közé tartoztak azok, akik másodosztályú állampolgárként élhettek életük végéig.

Sokukat azonban kezdetben a népbíróságok gyalázatos perei során, később pedig a magyar pártállam — elnevezésében dinamikusan változó, ám szellemiségében stabil — hatásai ítélték el. Az ÁVH 1950. évi kimutatása szerint a számon tartott 15 828 fő csendőr közül 2 473 fő ellen hoztak elmarasztaló ítéletet „népellenes” vagy háborús bűncselekmény címén. A kimutatás szerint a csendőrök közül „demokráciaellenes szervezkedésben” 249 fő csendőr vett részt.

A Magyar Királyi Csendőrség tagjaival szemben a kezdeti megtorlás azonban a későbbiek során sem lankadt. A csendőrökkel az ÁVH-ban külön részleg foglalkozott, amelyet 1956-tól a „belső reakció” osztályba integráltak. 1956 kapcsán újra elővették a „csendőr kártyát”. Ekkor a pártállam terrorszervezetei két irányban kutakodtak. Egyrészt a háború előtt a kommunista mozgalommal foglalkozó csendőrök, másrészt pedig a délvidéki eseményekkel kapcsolatba hozható csendőrök ellen folytattak vizsgálatokat. Ennek során 495 személyt gyanúsítottak meg, közülük 129 személyt vettek őrizetbe. Az őrizetbe vettek közül 21 fő volt csendőr. Végül pedig 22 csendőrt végeztek ki.

A szerző az események számba vétele kapcsán foglalkozott művében a témát politikai prekonceptió által terhelt módon művelő kutatók alkotásával, a bizonyítás hiányával küzdő kinyilatkoztatásokkal is. Az alkotó figyelme arra is kiterjedt, hogy a csendőr üldözések kulcsfiguráinak a személyiségét is érzékeltesse néhány szóval.

A kötet készítője köszönetet mondott mindenkinek, aki elősegítette a kutatómunkáját, illetve könyve publikálását.

Nem várható el, hogy az ilyen tömeges és huzamos ideig tartó megtorlás esetén, mint amit a magyar pártállam a csendőrséggel szemben fogantatott, egyetlen kutató egyetlen kötetben bemutasson. Az alkotó feltáró munkáját elsősorban a Dél-Alföld-i térségre koncentrált, könyvében pedig csupán a típus esetek bemutatására törekedett.

Megviselt idegrendszerű, igazságszerető emberek számára nem ajánlom a mű olvasását, mivel felháborító és abszurd az a sunyi és gonosz szellemiség, amely a csendőrök elleni eljárások zömét átíttatta.

A kötet jegyzetapparátusa 1 117 hivatkozást tartalmaz, amelyet lábjegyzet formájában helyezett el a szerző. A Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, a Csongrád Megyei Levéltár vonatkozó iratait, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának az érintett anyagait, továbbá a népbírósági aktákat dolgozott fel a szerző. A könyv megírásához konkrétan mintegy 60 aktacsomagot használt fel. Emellett az alkotó tucatnyi forrás-

gyűjtemény és szabályzat, zsebkönyv stb. tartalmát is hasznosította művében. Feldolgozott továbbá a műve témaköréhez kapcsolódó 32 könyvet, 22 tanulmányt és két doktori disszertációt. Tudományos társaságunk négy tagjának a szerzőségével készül kilenc könyvre is hivatkozott az alkotó.

VINCZE Gábor eddig feldolgozatlan témakör feltárásába kezdett. A csendőrség témáját ugyan már többen és többféleképpen igyekeztek bemutatni, ezen művek többsége azonban sajnos valamilyen politikai prekonceptió igényeinek kívánt eleget tenni. Objektív történelemszemléleten alapuló művek is születtek a témakörben, bár csupán csekély számban. A szerző alkotása ezen művek közé sorolható. Az 1945 utáni csendőr sorsok tudományos feltárása és értékelése azonban még nem valósult meg. A szerző műve az első jól sikerült kezdet. Csak bizakodni lehet abban, hogy a kutató munkáját folytatni fogja, illetve mások is rálépnek arra az ösvényre, amelyen az első lépéseket VINCZE Gábor tette meg.

A kötet borítója:

RENDRÉDELEM-TÖRTÉNETI TARTALMÚ KÖTETEK

Örömmel tájékoztatom folyóiratunk olvasóit arról, hogy a magyar rendvédelem-történet körébe tartozó tartalommal publikált kötetek száma gyarapodik. Ebből fakadóan nem áll módunkban valamennyi kötetet beszerezni, arról recenziót készíteni. Úgy gondoljuk azonban, hogy a gazdagodó rendvédelem-történeti tartalmú kiadványok — legalább is ami a tudomásunkra jut — mellett nem mehetünk el szó nélkül. Kötelességünknek érezzük az olvasók tájékoztatását ezen írásművekről is. Ebből fakadóan a témakörben megjelent ezen kiadványok bibliográfiai adatait közöljük a periodikánkban.

PARÁDI Ákos

Rendvédelem-történeti tartalmú kötetek 2016-2019

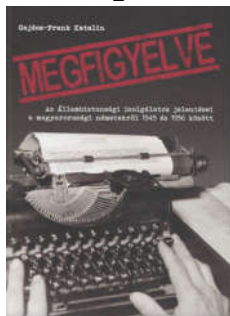
1. BOKODI-OLÁH Gergely: *Nemzetőrség 1956*. Budapest, 2016, Argumentum. 209 p. HU-ISBN 978 963 44 6780 9.
2. GAJDOS-FRANK Katalin: *Megfigyelve. Az állambiztonsági szolgálatok jelentései a magyarországi németekről 1945 és 1956 között*. Budaörs, 2016, Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjtemény Heimatmuseum. 255 p. HU-ISBN 978 963 12 6325 1.
3. BORVENDÉG Zsuzsanna: *Az „impexek” kora. Külkereskedelmi fedéssel folytatott pénzkivonás a „népgazdaságból” a Kádár-rendszer idején az állambiztonsági iratok tükrében*. Budapest, 2017, Nemzeti Emlékezet Bizottsága. 191 p. HU-ISBN 978 615 56 5612 5.
4. ANDREIDES Gábor – M. MADARÁSZ Anita – SOÓS Viktor Attila (szerk.): *Diplomácia, hírszerzés, állambiztonság*. Budapest, 2018, Nemzeti Emlékezet Bizottsága. 574 p. HU-ISBN 978 615 56 5623 1.
5. BORVENDÉG Zsuzsanna: *A cég megnyertjei – a megnyertek cégei. Titkosszolgálati vállalatalapítások és valutakitermelés a Kádár-rendszer idején*. Budapest, 2018, Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára - Nemzeti Emlékezet Bizottsága. 181 p. HU-ISBN 978 615 56 5618 7.
6. MEZEY Barna: *A börtönügy a 17–19. században. A börtön európai útja*. Budapest, 2018, Gondolat, 607 p. HU-ISBN 978 963 69 3642 6.
7. ÖTVÖS István – TRIEBER Zoltán (szerk.): *A dolgozó népet szolgálják? Fegyveres testületek és pártirányításuk a szocializmusban*. Budapest, 2019, Nemzeti Emlékezet Bizottsága. 272 p. HU-ISBN 978 615 56 5615 6. /NEB könyvtár./ HU-ISSN 2415-9573.

A kötetek borítói

1

2

3

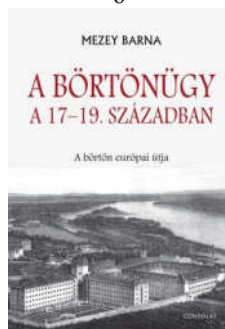
4

5

6

7

FOLYÓIRATFIGYELÉS

A folyóiratfigyelés keretében három fő 21 magyar szaklap számait kíséri figyelemmel. A *Rendvédelem-történeti Hírlevél* jelen számában ezen folyóiratoknak az előző tudósításunktól számítva a 2019. év végéig kiadott számaiban közölt rendvédelem-történeti tartalmú cikkek jegyzékét állították össze a folyóiratok figyelését megvalósítók.

PARÁDI Ákos

Folyóiratfigyelés

Rendvédelem-történeti tanulmányok három magyar szakperiodikában.

(*Betekintő, Börtönügyi Szemle, Magyar Rendészet,*)

Betekintő, HU-ISSN 1788-7569. (2007 —)

Alapító: Allambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára. Kiadó: az alapító. Tudományos, lektorált folyóirat. Tudományos, lektorált, az első közlés feltételeinek megfelelő nemzetbiztonság-történeti tartalmú tanulmányokat közlő periodika, amely évente négyszer jelent meg, a XIII.évf. (2019) 1. számától kezdve oldalszámozással ellátva. A folyóirat számai szerepelnek az Országos Széchényi könyvtár Elektronikus Periodika Archívum Adatbázisának honlapján:

<http://epa.oszk.hu/01200/01200>

és a folyóirat saját honlapján szerepelnek:

<http://www.betekinto.hu/>

A periodikáról az előző folyóiratismertetés a *Rendvédelem-történeti Hírlevél*, XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. „Szemle” rovatában.

A folyóirat XII.évf. (2018) 4. számával kezdődően a XIII.évf. (2019) 3. számával bezárólag áttekintve.

Rendvédelem-történeti alkotások:

BÁRTA Milán:

A csehszlovák állambiztonság együttműködése a keleti blokk politikai rendőrségeivel 1945–1949. Történeti vázlat.

XIII.évf. (2019) 2.sz. 51-67.p. Világhálón:

http://www.betekinto.hu/sites/default/files/betekinto-szamok/2019_2_barta.pdf

Börtönügyi Szemle, HU-ISSN 1417-4758. (1990 —)

Alapító: Igazságügyi Minisztérium Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága. Kiadó: az alapító. Börtönügyi szakfolyóirat (a közölt tanulmányok egy részét jegyzetapparátus nélkül publikálják). Évente négyszer jelenik meg.

A folyóirat XVII.évf. (2006) 1. számával kezdődően az Országos Széchényi könyvtár Elektronikus Periodika Archívum Adatbázisának honlapján:

<http://www.epa.oszk.hu>

és a Igazságügyi Minisztérium Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának a honlapján szerepelnek:

<http://bv.gov.hu/bortonugyi-szemle>

A periodikáról az előző folyóiratismertetés a *Rendvédelem-történeti Hírlevél*, XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. „Szemle” rovatában.

A folyóirat XXXIX.évf. (2018) 4. számával kezdődően a XL.évf. (2019) 4. számával bezárólag áttekintve.

Rendvédelem-történeti alkotások:

ESTÓK József:

*A büntetés-végrehajtás szervezetrendszerének alakulása
a 19. század végétől a 20. század elejéig.*

XL.évf. (2019) 1.sz. 8-51.p.

GELLÉR Balázs:

*A szabadságvesztés-büntetés helye, szerepe a szankciórendszerben a
Csemegi-kódextől a hatályos Büntető Törvénykönyvig.*

XL.évf. (2019) 1.sz. 52-61.p.

LÖRINCZ József:

A börtönügy jelenlegi szakmai arculatának kialakulása a 20. században.

XL.évf. (2019) 1.sz. 62-79.p.

MEZEY Barna:

Ezer év fordulópontjai a hazai börtönügy történetében.

XL.évf. (2019) 1.sz. 80-93.p.

Magyar Rendészet, HU-ISSN 1586-2895. (2000 —)

Alapító: Rendőrtiszti Főiskola. Kiadó: az alapító, majd 2014-től a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Szolgáltató Kft. Tudományos, lektorált, az első közlés feltételeinek megfelelő, rendvédelem tartalmú tanulmányokat közlő periodika. Évente négyszer jelenik meg.

1996-1999 *Főiskolai figyelő*, ISSN 1416-3845 ; 1995-1996 *Új Rendészeti tanulmányok*, ISSN 1416-5511 mely folyóiratok összeolvadásából 2000-ben jött létre a folyóirat.

A folyóirat számai a 2003, 2004 és a 2005. évre vonatkozóan szerepelnek az Országos Széchényi könyvtár Elektronikus Periodika Archivum Adatbázisának honlapján:

<http://epa.oszk.hu/00900/00976>

és a Magyar Folyóiratok Tartalomjegyzékeinek kereshető Adatbázisának honlapján:

https://matarka.hu/szam_list.php?fsz=1611

A periodikáról az előző folyóiratismertető a *Rendvédelem-történeti Hírlevél*, XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. „Szemle” rovatában.

A folyóirat XIX.évf. (2018) 2. számától XX.évf. (2019) 1. számával bezárólag áttekintve.

Rendvédelem-történeti tartalmú alkotásokat nem tartalmaz.

PARÁDI József
Folyóiratfigyelés

Rendvédelem-történeti tanulmányok hat magyar szakperiodikában.

(*Belügyi Szemle, Jogtörténeti Szemle, Levéltári Közlemények, Levéltári Szemle, Rendvédelem-történeti Füzetek, Rendvédelem-történeti Hírlevél*)

Belügyi Szemle HU-ISSN 1789-4689 (1953 —)

Alapító: Belügyminisztérium. Kiadó az alapító. Tudományos, lektorált folyóirat. Havonta jelenik meg.

1953-1962 *Rendőrségi Szemle* ; 1963-1990 *Belügyi Szemle* (az új névvel újra indult az évfolyamszámozás) HU-ISSN 0133-6738 ; 1991-1994 *Rendészeti Szemle* (az új névvel nem indult újra az évfolyam számozása) HU-ISSN 1215-167X ; 1995-2006 *Belügyi Szemle* (az új névvel nem indult újra az évfolyam számozása) HU-ISSN 1218-8956 ; 2006-2010 *Rendészeti Szemle* (az új névvel nem indult újra az évfolyam számozása) HU-ISSN 1789-4689 ; 2010 — *Belügyi Szemle* (az új névvel nem indult újra az évfolyam számozása) HU-ISSN 2062-9494.

A folyóirat XI.évf. (1963) 1. számával kezdődően kizárólag a tartalomjegyzéke — a tanulmányok szövege nem — szerepelnek a Magyar Folyóiratok Tartalomjegyzékeinek Kereshető Adatbázisa honlapján:

<http://www.matarka.hu/folyoiratok.php>

A folyóiratról az utolsó folyóiratismertetés a *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntio-tones Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 53-54. számának „Szemle” rovatában jelent meg.

A periodikáról az előző folyóiratismertetés a *Rendvédelem-történeti Hírlevél*, XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. „Szemle” rovatában.

A folyóirat LXVI.évf. (2018) 11. számával kezdődően a LXVII.évf. (2019) 12. számmal bezárólag áttekintve.

Rendvédelem-történeti tartalmú alkotásokat nem tartalmaz.

Jogtörténeti Szemle HU-ISSN 0237-7284. (1986 —)

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Magyar Jogtörténeti Tanszéke, a Károli Gáspár Református Egyetem Jogtörténeti-Jogelméleti Intézete, a Széchenyi István Egyetem Jogtörténeti Tanszéke, a Miskolci Egyetem Jogtörténeti Tanszéke és a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Magyar Jogtörténeti Tanszéke és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Jogtudományi Tanszékének évente négy alkalommal megjelenő tudományos folyóirata. A periodikában a tudományos közléssel szemben támasztott igényeknek megfelelő jegyzetekkel ellátott tanulmányok jelennek meg.

A két szakterület, a jogtörténet és a rendvédelem-történet szorosan összekapcsolódik. Nem ritkán művelői is közösek. Ezért is természetes, hogy a két testvérterület művelési eredményeit és eseményeit ismertető publikációk a két szakterület folyóirataiban kölcsönösen fellelhetők. 2012-ben a Jogtörténeti Szemle I száma jelent meg az alábbi rendvédelem-történeti tartalmú cikkekkkel.

A folyóirat számai az Országos Széchenyi Könyvtár Elektronikus Periodika Archívum Adatbázisának honlapján nem szerepelnek.

A folyóirat digitalizált számai az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara Magyar Állam- és Jогtörténeti Tanszékének honlapjáról letölthetők : <http://www.majt.hu/>

A periodikáról az előző folyóiratismertetés a *Rendvédelem-történeti Hírlevél*, XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. „Szemle” rovatában.

A folyóirat XXXIII.évf. (2018) 1-2. összevont számával kezdődően a XXXIV.évf. (2019) 1. számával bezárólag áttekintve.

Rendvédelem-történeti tartalmú alkotások:

DIÓSZEGI Attila:

Egy statáriális per a betyárvilágból.

XXXIII.évf. (2018) 1-2.sz. 1-11.p.

SIPOS Ferenc:

A javító-nevelő munka Magyarországon.

XXXIII.évf. (2018) 1-2.sz. 12-19.p.

Levéltári Szemle HU-ISSN 0457-6047 (1951 —)

Alapító: Művelődési Minisztérium Levéltári Osztálya. Kiadó a Magyar Nemzeti Levéltár, a Magyar Levéltárosok Egyesülete és a Megyei és Városi Levéltárak Tanácsa. Szakmai folyóirat. Negyedévente jelenik meg.

1951-1960 *Levéltári Híradó* ; 1961 - *Levéltári Szemle*.

A folyóirat I.évf. (1951) 1.számával kezdődően szerepel az Országgyűlés Hivatala által fenntartott HUNGARICANA elektronikus könyvtár honlapján:

https://library.hungaricana.hu/hu/collection/magyarorszagi_leveltarak_kiadvanyai/

A periodikáról az előző folyóiratismertetés a *Rendvédelem-történeti Hírlevél*, XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. „Szemle” rovatában.

A folyóirat LXVIII.évf. (2018) 1. számával kezdődően a LXIX.évf. (2019) 4. számmal bezárólag áttekintve.

Rendvédelem-történeti tartalmú alkotásokat nem tartalmaz.

Levéltári Közlemények HU-ISSN 0024-1512 (1923 —)

Alapító: Magyar Királyi Országos Levéltár. Kiadó a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára. Szakmai folyóirat. Negyedévente jelenik meg.

A folyóirat I.évf. (1923) 1.számával kezdődően szerepel a Magyar Folyóiratok Tartalomjegyzékeinek Kereshető Adatbázisa honlapján:

http://www.matarka.hu/szam_list.php?fsz=74

A periodikáról az előző folyóiratismertetés a *Rendvédelem-történeti Hírlevél*, XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. „Szemle” rovatában. **A periodika LXXXVIII.évf. (2017) 1-2. összevont számát követő számok a világhálón nem elérhetőek.**

Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) HU-ISSN 1216-6774. (1991-)

Alapító: Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. Kiadó: az alapító. Lektorált, tudományos rendvédelem-történeti folyóirat. Évente kétszer jelenik meg.

A folyóirat a XV.évf. (2008) 18. számmal kezdődően a világhálón az Országos Széchényi Könyvtár Elektronikus Periodika Archívum adatbázisának és a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság honlapján megtalálhatók:

<http://epa.oszk.hu>

<http://www.szbmrtt.atw.hu>

A számok elején található a szerzők ismertetői, amely az e-mail címeiket és mobil elérhetőségeiket, valamint a rendvédelem-történeti elismeréseiket, továbbá a tudományos- és oktatói fokozataikat, illetve a tudományos közéleti főbb tisztségeiket és a kutatási területeiket tartalmazza.

A tanulmányok után — a recenziókat követően — nyolc index következik *a hivatkozások tekintetében*: Citációs index Publikációk és Kéziratok, Citációs index Periodikák, Citációs index Levél-, Irat- és Dokumentum-tárak, Citációs index Jogszabályok, *a szöveget illetően*: Index Nominum, Index Geographicus, Index Chronologicus, Index Organicus.

A számot a kéziratokkal szemben támasztott igényeknek a leírása, valamint a szerzői űrlap, továbbá az összesített tartalomjegyzék zárja.

A folyóirat összesített tartalomjegyzéke az „Információs oldalakban található meg.

Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis), HU-ISSN 1785-3257 (1992 —)

Alapító: Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. Kiadó az alapító. A szakterület operatív eseményeiről nyújt tájékoztatást. Évente egyszer jelenik meg két összevont szám formájában.

A periodikában néhány kisebb, rendvédelem-történeti témájú tanulmány (parerga) is megjelenik.

A folyóiratban publikált parergák jegyzéke az „Információs oldalak” rovatban szerepel.

SUBA János
Folyóiratfigyelés

Rendvédelem-történeti tanulmányok 12 magyar szakperiodikában.
(*Bólyai Szemle, Felderítő Szemle, Hadtörténelmi Közlemények, Hadtudomány, Hadtudományi Szemle, Honvédségi Szemle, Nemzet és Biztonság, Nemzetbiztonsági Szemle, Pécsi Határőr Tudományos Közlemények, Rubicon, Századok, Történelmi Szemle*)

Bólyai Szemle, HU-ISSN 1416-1443. (1996 — [Jogelődje a *Bólyai Hírek* 1992- 1995])

Alapító: Bólyai János Katonai Főiskola. Kiadó: az alapító, majd a jogutódok azaz a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Hadtudományi Kar, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem. Katonai műszaki tudományos, lektorált folyóirat. Évente kétszer jelenik meg.

A folyóirat számai az Országos Széchényi könyvtár Elektronikus Periodika Archívum Adatbázisának honlapján nem, azonban Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karának honlapján szerepelnek:

<https://folyoiratok.uni-nke.hu/online-egyetemi-folyoiratok/bolyai-szemle/aktualis-szamok>

A periodikáról az utolsó folyóiratismertetés a *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 53-54. számának „Szemle” rovatában jelent meg.

A folyóirat XXVIII.évf. (2018) 1. és 2. száma áttekintve az ezt követő számok a világhálón nem elérhetőek.

Rendvédelem-történeti témájú tanulmányt nem tartalmaz.

Felderítő Szemle HU-ISSN 1588-242X. (2002 —)

Alapító a Magyar Köztársaság Katonai Felderítő Hivatala. Kiadó az alapító, majd 2011-től a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat. Tudományos, lektorált folyóirat. Évente négyszer jelenik meg.

A folyóirat számai az Országos Széchényi könyvtár Elektronikus Periodika Archívum Adatbázisának honlapján nem, azonban a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat honlapján szerepelnek:

<https://www.knbsz.gov.hu/hu/publikaciok.html>

A periodikáról az előző folyóiratismertetés a *Rendvédelem-történeti Hírlevél*, XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. „Szemle” rovatában.

A folyóirat XVIII.évf. (2019) 1-4. számai áttekintve.

Rendvédelem-történeti témájú tanulmányt nem tartalmaz.

Hadtörténelmi Közlemények HU-ISSN 017-6540. (1888 —)

Alapító: Magyar Tudományos Akadémia. Kiadó: Hadtörténeti Intézet és Múzeum, illetve jogelődjei. Negyedévente jelenik meg. Tudományos, lektorált, történelmi folyóirat. A folyóirat számai az Országos Széchényi könyvtár Elektronikus Periodika Archívum Adatbázisának honlapján:

<http://epa.oszk.hu/00000/00018>

és a Hadtörténeti Intézet és Múzeum honlapján szerepelnek:

<http://www.militaria.hu/hadtorteneti-intezet-es-muzeum/hadtortenelmi-kozlemenyek-letoltes>

A periodikáról az előző folyóiratismertetés a *Rendvédelem-történeti Hírlevél*, XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. „Szemle” rovatában.

A folyóirat CXXXII.évf. (2019) 1-4. számai áttekintve.

Rendvédelem-történeti témájú tanulmányok:

NÉMETH György:

Útlelhasználás 1848-1849-ben.

CXXXII.évf. (2019) 1.sz. 90-132.p.

ILLÉSFALVI Péter:

A Székely Határőrség története, 1941-1944.

CXXXXII.évf. (2019) 3.sz. 641-668.p.

Hadtudomány HU-ISSN 1215-4121. (1990 —)

Alapító: Magyar Hadtudományi Társaság és a Magyar Tudományos Akadémia Hadtudományi Bizottsága. Kiadó: az alapítók. Negyedévente jelenik meg. Tudományos, lektorált folyóirat. A folyóirat számai az Országos Széchényi könyvtár Elektronikus Periodika Archívum Adatbázisának honlapján:

<http://epa.oszk.hu/00200/00299>

és a Magyar Hadtudományi Társaság honlapján szerepelnek:

http://mhht.eu/?page=ht_archiv

A periodikáról az előző folyóiratismertetés a *Rendvédelem-történeti Hírlevél*, XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. „Szemle” rovatában.

A folyóirat XXIX.évf. (2019) 1-4. számai, valamint a kizárólag a világhálón megjelent elektronikus száma áttekintve.

Rendvédelem-történeti alkotások:

FÓRIZS Sándor:

Katonatanácsok a határőrségnél 1956-ban.

XXIX.évf. (2019) 1-2.sz. 96-111.p.

FÓRIZS Sándor:

Bűncselekmények a határőrségnél 1950-ben. – 2.rész.

XXIX.évf. (2019) 4.sz. 54-64.p.

CSIKÁNY Tamás:
*Székely határőr gyalogezredek harcászata
a XVIII. század végi háborúkban.*
XXIX.évf. (2019) 4.sz. 89-99.p.

Hadtudományi Szemle, HU-ISSN 2060-0437. (2008 —)

Alapító: Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem. Kiadó: az alapító, majd a jogutód a Nemzeti Közszoigálati Egyetem. Negyedévente jelenik meg. Tudományos, lektorált folyóirat.

A folyóirat számai az Országos Széchényi könyvtár Elektronikus

Periodika Archívum Adatbázisának honlapján:

<http://epa.oszk.hu/02400/02463>

és a Nemzeti Közszoigálati Egyetem honlapján szerepelnek:

<https://folyoiratok.uni-nke.hu/online-egyetemi-folyoiratok/hadtudomanyi-szemle/aktualis-szam>

A periodikáról az előző folyóiratismertetés a *Rendvédelem-történeti Hírlévlél*, XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. „Szemle” rovatában.

A folyóirat XII.évf. (2019) 1-4. számai, valamint a kizárólag a világhálón megjelent elektronikus száma áttekintve.

Rendvédelem-történeti témájú tanulmányt nem tartalmaz.

Honvédségi Szemle HU-ISSN 2060-1506. (1872 —)

Jogelőd folyóiratok: *Ludovika Akadémia Közölnye, Magyar Katonai Közölny, Magyar Mars, Magyar Katonai Szemle, Honvéd Katonai Szemle, Honvédelem, Új Honvédségi Szemle*. Kiadó: Honvédelmi Minisztérium Honvéd Vezérkar. Kéthavonta jelenik meg. Tudományos, lektorált folyóirat.

A folyóirat számai a Honvédelmi Minisztérium honlapján szerepelnek:

https://honvedelem.hu/kiadvanyok/honvedsegi_szemle

A periodikáról az előző folyóiratismertetés a *Rendvédelem-történeti Hírlévlél*, XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. „Szemle” rovatában.

A folyóirat CXLVII.évf. (2019) 1-6. számai áttekintve.

Rendvédelem-történeti alkotások:

B. STENGE Csaba:

A „Vizkeresztii csata” – cseh-szlovák – magyar határincidens Munkácsnál 1939 január 6-án.

CXLVII.évf. (2019) 1.sz. 119-131.p.

Nemzet és biztonság, HU-ISSN 1789-5286 (2008 —)

Alapító: Honvédelmi Minisztérium. Kiadja: az alapító, majd 2010-től a Nemzeti Közszerológai Egyetem. 2012-ig évente tízszer, 2012-től rendszeresen jelenik meg. Tudományos, lektorált folyóirat. A folyóirat számai az Országos Széchényi könyvtár Elektronikus Periodika Archivum Adatbázisának honlapján:

<http://epa.oszk.hu/01800/01829>

és folyóirat saját honlapján szerepelnek:

<http://www.nemzetesbiztonsag.hu/>

A periodikáról az előző folyóiratismertetés a *Rendvédelem-történeti Hírlével*, XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. „Szemle” rovatában.

A folyóirat XII.évf. (2019) 1. és 2.sz. számai áttekintve.

Rendvédelem-történeti témájú tanulmányt nem tartalmaz.

Nemzetbiztonsági Szemle HU-ISSN 2064-3756. (2013 —)

Alapító: Nemzeti Közszerológai egyetem Nemzetbiztonsági Intézete. Kiadó: az alapító. Évente négy szám plusz egy, vagy két különszám jelenik meg. Tudományos, lektorált folyóirat. A folyóirat számai az Országos Széchényi könyvtár Elektronikus Periodika Archivum Adatbázisának honlapján:

<http://epa.oszk.hu/02500/02538>

és a Nemzeti Közszerológai Egyetem honlapján szerepelnek:

<https://folyoiratok.uni-nke.hu/online-egyetemi-folyoiratok/nemzetbiztonsagi-szemle/aktualis-szam>

A periodikáról az előző folyóiratismertetés a *Rendvédelem-történeti Hírlével*, XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. „Szemle” rovatában.

A folyóirat 2019. (VII. évf.) 1. és 2. számai áttekintve.

Rendvédelem-történeti témájú tanulmányt nem tartalmaz.

Pécsi Határőr Tudományos Közlemények HU-ISSN 1589-1647. (2002 —)

Alapító: Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztályának Pécsi Szakcsoportja. Kiadó: az alapító. Nem folyóirat, hanem — a szakcsoport által évente megrendezésre kerülő konferencia előadásait tartalmazó — konferenciakötet sorozat. A címben szereplő „tudomány” jelző ellenére a kiadványban közölt tanulmányoknak csupán egy része felel meg a tudományos közléssel szemben támasztott igényeknek. A megjelenés feltétele nem a tudományos alkotásokkal szemben támasztott igényeknek való megfelelés, hanem a konferencián előadásként elhangzottak. Évente egyszer jelenik meg. A konferencia-kötet sorozat számai az Országos Széchényi könyvtár Elektronikus Periodika Archivum Adatbázisának honlapján nem szerepelnek. A konferencia-kötet számai a kiadó honlapján szerepelnek:

<http://www.pecshor.hu/>

A periodikáról az előző folyóiratismertetés a *Rendvédelem-történeti Hírlevél*, XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. „Szemle” rovatában.

A folyóirat XXI.évf. (2019) száma áttekintve.

Rendvédelem-történeti témájú tanulmányt nem tartalmaz.

Rubicon HU-ISSN 0865-6347. (1989 —)

Alapító: RÁCZ Árpád tulajdonos, főszerkesztő. Kiadó: az alapító. Történelmi ismeretterjesztő magazin. Évente tizenkétszer jelenik meg. A folyóirat számai az Országos Széchényi könyvtár Elektronikus Periodika Archívum Adatbázisának honlapján:

<http://epa.oszk.hu/03100/03122>

és a kiadó saját honlapján szerepelnek:

http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/2018_as_evfolyam/

A periodikáról az előző folyóiratismertetés a *Rendvédelem-történeti Hírlevél*, XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. „Szemle” rovatában.

A folyóirat XXX.évf. (2019) 1-12. számai áttekintve.

Rendvédelem-történeti alkotások:

GECSÉNYI Lajos:

Vasfüggönytől vasfüggönyig, 1948-1957.

XXX.évf. (2019) 7.sz. 4-11.p.

VARGA Gábor:

Had a vasfüggönyön át. A Győr – Sopron – Ebenfurt-i vasút, GYSEV.

XXX.évf. (2019) 7.sz. 36-43.p.

GYARMATI György:

A vasfüggöny végnapjai, 1989. Az állambiztonsági szervek alkonya.

XXX.évf. (2019) 7.sz. 44-55.p.

Századok HU-ISSN 0539-8098. (1867 —)

Alapító: Magyar Történelmi Társulat. Kiadó: az alapító. Évente kétszer jelenik meg (2007-ben 141 évfolyam anyaga DVD-n is megjelent). Tudományos, lektorált folyóirat. A folyóirat számai az Országos Széchényi könyvtár Elektronikus Periodika Archívum Adatbázisának honlapján nem szerepelnek. A periodika számai a folyóirat saját honlapján szerepelnek:

<http://www.szazadok.hu/index2.htm>

A periodikáról az előző folyóiratismertetés a *Rendvédelem-történeti Hírlevél*, XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. „Szemle” rovatában.

A folyóirat CLIII.évf. (2019) 1-6.sz. számai áttekintve.

Rendvédelem-történeti témájú tanulmányt nem tartalmaznak.

Történelmi Szemle HU-ISSN 0040-9634 (1958 —)

Alapító: Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Központjának Történelemtudományi Intézete. Kiadó: az alapító. Évente négyszer jelenik meg. Tudományos, lektorált folyóirat. A folyóirat számai az Országos Széchényi könyvtár Elektronikus Periodika Archívum Adatbázisának honlapján:

<http://epa.oszk.hu/00600/00617>

és a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Központjának Történelemtudományi Intézete honlapján szerepelnek:

<https://tti.btk.mta.hu/kiadvanyok/folyoiratok/tortnelmi-szemle.html>

A periodikáról az előző folyóiratismertetés a *Rendvédelem-történeti Hírlevél*, XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. „Szemle” rovatában.

A folyóirat LXI.évf. (2019) 1-2. számai áttekintve.

Rendvédelem-történeti témájú tanulmányok:

SÓFALVI András:

A Német Lovagrend várépítő tevékenysége a Barcaságban.

LXI.évf. (2019) 1.sz. 5-15.p.

IV. RENDEZVÉNYEK

(Rovatvezető: PARÁDI József)

PARÁDI Ákos
TÁJÉKOZTATÓ

*„A XIX-XX. századi mártírok, hősi- és szolgálati
halottak a magyar nemzet védelmében”*

című

XIX.
magyar közbiztonság-történeti
tudományos szimpozion

rendezvényünkről.

2019. II. 15. (péntek)
ELTE-ÁJK kari tanácsterem
1053 Budapest, Egyetem tér 1-3.

S z e r v e z ő k

**Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar
Magyar Állam- és Jegtörténeti Tanszék
(ELTE-ÁJK MÁJT)**

☒: H-1053 Bp., Egyetem tér 1-3.
☎: (+36/06-1) 411-6518
@: agihorvath@ajk.elte.hu
Web.: www.majjt.hu

**Szemere Bertalan
Magyar Rendvédelem-történeti
Tudományos Társaság
(SZBMRTT)**

☒: H-1037 Budapest, Haránt utca 12.
☎: (+36/06-1) 250-6199
@: szbmrmt@gmail.hu
Web.: www.szbmrmt.atw.hu

**Szemere Bertalan
Magyar Rendvédelem-történeti
Alapítvány
(SZBMRA)**

☒: H-1014 Budapest, Kapisztrán tér 2-4.
☎: (+36/06-1) 325-1673
@: SZBMRA@gmail.hu
Web.: —

**Szemere Bertalan
Magyar Rendvédelem-történeti
Tudományos Társaság
kiadványainak a szerkesztősége
(SZBMRTT KSZ)**

☒: H-1037 Budapest, Haránt utca 12.
☎: (+36/06-70) 326-1151
@: RTF@gmail.hu
Web.: www.szbmrmt.atw.hu

Szervezőbizottság

A szervezőbizottság elnöke

Dr. BODA József Ph.D.
nyá. nb.vör. habil.doc.

☎: (+36/06-20) 992-0117

@: Boda.Jozsef@uni-nke.hu

A szervezőbizottság titkára

PARÁDI Ákos

☎: (+36/06-70) 326-1150

@: akos.paradi@gmail.com

A szervezőbizottság tagja

MEZEI József

nb.alez. tanseg.

NKE-RDI doktorandusza

☎: (+36/06-30) 422-9120

@: mezei.jozsef@gmail.com

A szervezőbizottság tagja

SZIGETVÁRI Oszkár

r.szds.

NKE-RDI doktorandusza

☎: (+36/06-30) 422-9120

@: szigetvarioszkar@gmail.com

**Bemutkozik az Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Karának
Magyar Állam- és Jогtörténeti Tanszéke
(ELTE-ÁJK-MÁJT)**

A jog- és államtörténet oktatása az egyetemen 1855-ben kezdődött. A német birodalom jogtörténetéről szóló első előadásokra WENZEL Gusztáv tartotta, majd ez a tudományterület fejlődött egyetemes európai jogtörténetté. A magyar jogtörténet első professzora HAJNIK Imre 1872-ben foglalta el a katedráját. Ekkor a karon két jogtörténeti tanszék működött, az egyetemes és összehasonlító jogtörténeti tanszék, valamint a magyar jogtörténeti tanszék.

A magyar jogtörténeti tanszéken a magyar alkotmánytörténetet és a magyar jogtörténetet oktatták. A tanszék kutatási témái voltak a magyar büntetőjog és börtönügy története, az igazságügyi politika, az erdélyi jog fejlődése, a középkori alkotmányfejlődés, a történeti jog kodifikációja, a parlamentarizmus modelljei, illetve a magyar államtan és a magyar közjog fejlődése.

A tanszék oktatási feladata napjainkban a jogászképzés szakmai megalapozása, a szakjogok terminológiai és szerkezeti előtörténetének megismertetése a magyar jog főbb történeti tendenciáinak oktatásával. A tanszék a felsőbb évesek számára a magyar jogi kultúra sajátosságait, tradicionális elemeit oktatja. A politológus képzésben az európai parlamentarizmus-történet keretébe illesztve ismerteti meg a hallgatókat a magyar parlamentarizmus és a parlament történetével.

A Magyar Állam- és Jогtörténeti Tanszék jelenlegi fő kutatási profilja a magyar jog intézményeinek történeti fejlődése, különös tekintettel a szomszédos országok, illetőleg Európa jogfejlődésére. A tanszék nyolc munkatársa egyéni kutatási programok mentén valósítja meg tudományos célkitűzéseit: BÓDINÉ Beliznai Kinga Ph.D. doc. (magyar házassági jog, jogi szimbólumok), GOSZTONYI Gergely Ph.D. adj. (médiajog története és aktuális szabályozási kérdései), HORVÁTH Attila Ph.D. prof. (a kereskedelmi jog története, a diktatúrák joga), KÉPES György Ph.D. adj. (az amerikai jog hatása Magyarországra), KÉPESSY Imre tanseg.(a magyar történelmi alkotmány, az alkotmánybíráskodás története Magyarországon), MÁTHÉ Gábor CSc. prof. (a közigazgatás és a jogállam), MEZEY Bama DSc. prof. (a büntetés-végrehajtási jog fejlődése), RÉVÉSZ T. Mihály CSc. prof. (szabadságjogok, állampolgári jogok, sajtójog), VÖLGYESI Levente Ph.D. doc. (az egyházjog története, műemlékvédelmi jog). A tanszék közös kutatási iránya a parlamentarizmus története és a jogi szimbólumok helye a jogfejlődésben. A tanszéken az oktatói gárda mellett 25 meghívott előadó működik, akik ügyvédek, történészek, levéltárosok, bírák és más tudósok.

***A bonis bona discere
(Jótól jót tanulni)***

Bemutakozik a
Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti
Tudományos Társaság
(SZBMRTT)

Az 1990-ben alapított és 1991-ben a Fővárosi Bíróság által bejegyzett Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság a magyar rendvédelem története iránt érdeklődő szakemberek társadalmi egyesülése. Tagjai a magyar rendvédelem-történet, illetve azzal rokon fegyveres testületek történeti kutatásával és oktatásával foglalkoznak. A tagság döntően a rendvédelmi testületek személyi állománya, közgyűjtemények munkatársai, felsőoktatási intézmények oktatói köréből kerül ki. A társaság tagjainak a soraiban találhatók továbbá olyanok is, akiknek a foglalkozása ugyan nem kapcsolódik a rendvédelem jelenéhez, vagy múltjához, azonban érdeklődnek a témakör iránt, illetve valamilyen formában művelik azt pld. gyűjtők. Mintegy negyven fő rendelkezik tudományos, illetve oktatói fokozattal, melynek skálája az akadémiai tagságtól az egyetemi doktorig, illetve a professzortól a tanársegéd fokozatig terjed. Többségük napjaink magyar tudományos életének és felsőoktatásunknak elismert szakembere.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság álláspontja szerint a rendvédelem nem diszciplínát, hanem tevékenységet jelöl, amelynek elméleti alapjait számos tudományterület eredményei alkotják. A tudományos társaság a rendvédelem-történetét gyűjtőfogalomnak tekinti, amelybe — tértől és időtől függetlenül — beletartozik az egyetemes történelem során megvalósult valamennyi rendvédelmi modell. A különböző korok rendvédelmi modelljei és azok változásai alkotják a rendvédelem-történetet.

A tudományos társaság alapszabályzatában rögzített cél, hogy a szakterület művelésével, az írásos források és tárgyi emlékek feldolgozásával hozzájáruljon a magyar és az egyetemes történelem gyarapításához, a magyar rendvédelem-történet feltárása, tapasztalatainak hasznosítása által pedig a rendvédelem fejlesztéséhez. A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság úgy véli, hogy a magyar rendvédelem-történeti tradíciók — elsősorban a XIX. és XX. századi hagyományok — közkinccsé tételével a tapasztalatok megismertetésével elősegíthető a magyar rendvédelem fejlesztése, a személyi állomány identitástudatának gyarapítása, ezen keresztül pedig az etikai viszonyok javítása, valamint a lakosságnak a rendvédelmi testületekről kialakított elképzelésének a kedvezőbbé tétele. A tudományos társaság szakosztályai szellemi alkotóműhely jelleggel tevékenykednek.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság évente egy-két alkalommal nemzeti rendvédelem-történetünk témakörében tudományos konferenciát, a szakosztályok pedig átlag két évente szimpozionokat szerveznek.

Cum historia pro securitate
(Történelemmel a biztonságért)

Bemutatkozik a
Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti
Alapítvány
(SZBMRÁ)

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Alapítványt a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Társaság hozta létre 1992-ben, melyet a Fővárosi Bíróság 1992. XII. 4-én 3630-as sorszámon regisztrált.

Az alapítvány főkurátora dr. SUBA János honvéd alezredes, aki a történelem segédtudományai (történeti-földrajz) egyetemi doktora, a történelemtudomány Ph.D. doktora. A rendvédelem-történet magistere. Kutatási területe a történeti földrajz, a XVIII-XX. századi magyar állam határának története, objektumtörténet, a magyar fegyveres erők diszlokációjának története, Kárpát-medencei erődítések.

Az alapítvány kurátora mag. SIMON F. Nándor, aki a diplomatica, paleográfia, papirologia és a szfragsztika segédtudományoknak a XIX-XX. századi magyar rendvédelemre alkalmazott változatát műveli, munkásságában az általa gondozott szakterület szakértője. A rendvédelem-történet magistere.

Az alapítvány hivatásának tekinti a magyar rendvédelem-történet művelési eredményeinek közkinccsé tételét. Ennek érdekében magyar rendvédelem-történeti tartalmú tudományos rendezvények szervezésében vesz részt, illetve kiadványok szerkesztéséhez nyújt segítséget.

Discipulus est prioris posterior dies.
(A holnap a tegnap tanítványa.)

Bemutakozik a
Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Kiadványainak szerkesztősége
(SZBMRIT szerk.)

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság két periodikát ad ki a *Rendvédelem-történeti Hírlevelet* (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis) HU-ISSN 1785-3257, amely a szakterület tudományos művelésének operatív eseményeiről nyújt tájékoztatást és a *Rendvédelem-történeti Füzeteket* (Acta Historae Praesidii Ordinis) HU-ISSN 1216-6774, amely a szakterület művelése során keletkezett kutatási eredményeket tartalmazó tanulmányokat közöl a tudományos publikálással szemben támasztott követelményeknek megfelelően.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság több könyvsorozatot is publikál.

„*A magyar rendvédelem-történet öröksége*” című sorozat célja, hogy az abban megjelenő monográfia és kismonográfia jellegű kötetek nemzeti rendvédelem-történetünk egy-egy részét mutassák be a tudományos alkotásokkal szemben támasztott elvárásoknak megfelelően.

„*A magyar rendvédelem-történet hagyatéka*” című sorozat célja, hogy — azon, ma már a trianoni határokon belül fel nem lelhető, vagy csupán csekély példányszámban elérhető — hajdani szabályzatok, tankönyvek és hasonló kiadványok reprint jellegű kiadását valósítsa meg, amely nem zárja ki a megértést elősegítő tanulmányok kíséretében megvalósuló publikálást.

„*Magyar rendvédelem-történet forrásai*” című sorozat célja, hogy a nemzeti rendvédelem-történetünk egy-egy résztemakörének az azonos jellegű forráscsoportjait mutassa be.

A „*Segéd tudományok a magyar rendvédelem-történet szolgálatában*” című sorozat célja, hogy a történelmi segéd tudományoknak a nemzeti rendvédelem-történetünk érdekében alkalmazottak során keletkezett eredményeit tegye közkincsé.

A „*Magyar rendvédelem-történeti tanulmányok*” című könyvsorozat célja, hogy — gyűjteményes kötetek formájában — egy-egy rendvédelmi részterületet feltáró, illetve egy-egy szerző munkásságának a részterületeit reprezentáló tanulmányokat tegyen közkincsé.

A „*Salutem*” című könyvsorozat célja, hogy a nemzeti rendvédelem-történetünk azon kimagasló munkássággal rendelkező kutatóinak 65. születésnapja előtt tisztelegjen, akik körül szellemi alkotóműhely is kialakult.

A publikált könyvsorozatok mellett új sorozatok elindítását is tervezi a tudományos társaság. A „*Magyar rendvédelem-történeti értekezések*” című könyvsorozat tervezett célja a nemzeti rendvédelem-történetünk témakörében sikeresen megvédett tudományos fokozatszerző disszertációk publikálása. A „*Magyar rendvédelem-történeti bibliográfiák*” című könyvsorozat tervezett célja, hogy a szakterület tudományos színvonalú alkotásainak rendszerezett bibliográfiai adatait tartalmazó gyűjtemények létrehozza. A „*Székfoglalók*” könyvsorozat tervezett célja, hogy a tudományos társaságunkba felvett tagok szellemi munkásságát reprezentáló alkotásokat mutassa be. A „*Magyar rendvédelmi folyóiratok repertóriumai*” könyvsorozat tervezett célja pedig az, hogy a XIX-XX. századi magyar rendvédelmi folyóiratok tartalmának rendszerezett anyagát publikálja.

Condita decrescit, vulgata scientia crescit.

(Az elrejtett tudás csökken, a másokkal megosztott gyarapszik.)

**Magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozat
rendezvényeinek jegyzéke.**

S.sz.	A rendezvény címe	Dátum
i.	120 éve hozták létre a magyar csendőrséget.	2001.II.
ii.	Csendőrség Magyarországon.	2002.II.
iii.	Híven, becsülettel, vitézül.	Budapest 2003.II.14. péntek
iv.	Bűnmegelőzés a XIX-XX. századi Európában.	Kaposvár 2004.II.12.
v.	Csendőrség és a vidék közbiztonsága.	Kaposvár 2005.II.14. hétfő
vi.	125 éves a közbiztonsági szolgálat szervezéséről szóló 1881/III.tc.	Budapest 2006.II.10.péntek
vii.	A magyar vidék rendvédelme a XIX-XX. században.	Budapest 2007.II.14. szerda
viii.	A polgári magyar állam első központosított, közbiztonsági örtestülete.	Budapest 2008.II.15.péntek
ix.	A Magyar Királyság közrendvédelme 1867-1945.	Budapest 2009.II.18.szerda
x.	Közrendvédelem a magyar polgári államban.	Budapest 2010.II.12. péntek
xi.	A polgári magyar állam központosított közbiztonsági örtestülete a Magyar Királyi Csendőrség.	Budapest 2011.II.14.hétfő
xii.	A magyar vidék rendvédelme 1867-1945.	Budapest 2012.II.17. péntek
xiii.	A XIX-XX. századi európai és magyarországi csendőrségek.	Budapest 2013.II.15. péntek
xiv.	A kivételes hatalom és a közbiztonság.	Budapest 2014.II.21. péntek
xv.	65 év a polgári magyar állam közbiztonságának szolgálatában. 25 év az első polgári magyar központosított, közbiztonsági örtestület története művelésének a szolgálatában.	Budapest 2015.II.13. péntek

S.sz.	A rendezvény címe	Dátum
XVI.	125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe.	Budapest 2016.II.12. péntek
XVII.	Katonailag szervezett fegyveres őrtestületek a polgári magyar állam rendvédelmének szolgálatában.	Budapest 2017.II.17. péntek
XVIII.	100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?	Budapest 2018. II. 16. péntek.

P R O G R A M

Levezető elnökök:
Dr. BODA József

- 09⁰⁰ – 09¹⁰ Regisztráció
- 09¹⁰ – 09²⁰ Megnyitó
- 09²⁰ – 09⁴⁰ SZAKÁLY Sándor: *A Magyar Királyi Csendőrség kivégzett és elítélt tábornokai, törzstisztszei 1945 után.*
- 09⁴⁰ – 10⁰⁰ ZELLER Zoltán: *A magyar hadisírgondozás kezdetei és aktualitásai.*
- 10⁰⁰ – 10²⁰ ZÉTÉNYI Zsolt: *„A magyar fájdalom szobra” és a „Szovjet hősi emlékmű”.*
- 10²⁰ – 10⁴⁰ VINCZE Gábor: *CZEROK [CSERHÁTI] Józseffőtörzsrőrmester esete. Háborús bűnös, vagy a RÁKOSI-diktatúra áldozata?*
- 10⁴⁰ – 11⁰⁰ OLASZ Lajos: *A Magyar Királyi Csendőrség részvétele a szovjet ejtőernyős partizánok elleni harcban 1944 szeptemberétől novemberéig.*
- 11⁰⁰ – 11²⁰ S Z Ü N E T
- 11²⁰ – 11⁴⁰ FÓRIZS Sándor: *Hősi halottak és szolgálati halottak a Határőrségnél.*
- 11⁴⁰ – 12⁰⁰ KISS Dávid: *A Munkásőrség szolgálati halottjai, a „rendkívüli események” megállapítását követően.*
- 12⁰⁰ – 12²⁰ SZABÓ Andrea: *A pénzügyőrség hősi halottjai és emléküik ápolása.*
- 12²⁰ – 12⁴⁰ BERKI Imre: *A tűzoltóság hősi halottjai és emléküik ápolása.*
- 12⁴⁰ – 13⁰⁰ Androvicz Gábor: *A hivatás áldozatai. A Budapesti Magyar Királyi Állami Rendőrség hősi halottjai a „dualizmus időszakában.*
- 13⁰⁰ – 13²⁰ ROZSOS László Tamás: *Az budapesti rendőrség hősi és szolgálati halottjai 1919-1945.*
- 13²⁰ -tól Hozzászólások, vita.

*Domina omnium et regina ratio”
/Cicero/
Mindennek úrnője és királynője az értelem.*

Levezető elnök

Dr. BODA József Ph.D. mag.
nyá. nb.vör. habil.doc.

Rendvédelem-történetért kitüntetései:

☪ (2002); ☩ (2003); ⬠ (2006); ✨ (2007);

☒ (2010); ☉ (2015)

Piktogram	A rendvédelem-történeti elismerések
☉	25 éves Emlékérme
☒	Rendvédelem-történetért Díj
☪	Rendvédelem-történetért Érdemrend a rendvédelem-történet kiváló művelőjének
☩	Rendvédelem-történetért Érdemrend a rendvédelem-történet önzetlen támogatójának
⬠	Rendvédelem-történetért Érdemkereszt a rendvédelem-történet kiváló művelőjének
☩	Rendvédelem-történetért Érdemkereszt a rendvédelem-történet önzetlen támogatójának
☪	Rendvédelem-történetért Érdemérem
mag.	Magister

*„A hivatás áldozatai.
A Budapesti Magyar Királyi Állami Rendőrség
a dualizmus időszakában.”*

ANDROVICZ Gábor

☎ : (+36/06-30) 580-4597

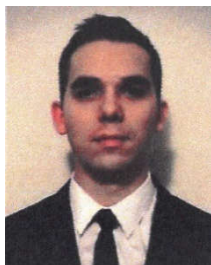
@: androviczgabor@gmail.com

Tudományos / oktatói fokozata:

- —
- —

Kutatási területe:

- A fővárosi rendőrség személyi állományának dualizmuskori története.

Tudományometriai adatok:

(Szerzőségével készült tudományos alkotások és azok hivatkozási indexe)

- könyvek	na
- könyvrészek	na
- tanulmányok	na
- egyéb közlemények	na
- független idézetek	na
- Hirsch-index	na

A magyar rendvédelem-történetért elismerései:

☞ 2018

Az előadó nem rendelkezik nyilvános adatbázisban elhelyezett publikációs jegyzékkel.

E L Ő A D Á S A B S Z T R A K T

Minden fegyveres testület szervezeti kultúrájában fontos elemként jelentkezik a tradíciók ápolása. Ennek egyik formája a szolgálat közben elhunyt tagokról áldozatukhoz méltó módon, reprezentatív keretek között történő kollektív megemlékezés. Így történt ez az 1872-ben ideiglenesen, majd 1881-ben véglegesen államosított fővárosi rendőrség esetében is. Mindez azonban akkor értelmezhető helyesen, ha a hősi halottként számon tartott személyek ismertetése mellett a téma iránt érdeklődők információt kaphatnak a korabeli szolgálati viszonyokról, kiképzésről, illetve az elhunytak hozzátartozói számára elérhető szociális segítségnyújtásról is.

„A tűzoltóság hősi halottjai és emléküik ápolása.”

Dr. BERKI Imre mag.

☎ : (+36/06-20) 424-1691

@: berki.imre@gmail.com

Tudományos / oktatói fokozata:

- Ph.D.

- —

Kutatási területe:

- A magyar tűzoltóság története.

Tudományometriai adatok:

(Szerzőségével készült tudományos alkotások és azok hivatkozási indexe)

- könyvek	6
- könyvrészek	3
- tanulmányok	11
- egyéb közlemények	30
- független idézetek	2
- Hirsch-index	1

A magyar rendvédelem-történetért elismerései:

☞ 2010, ✠ 2013, ⬠ 2016, Ⓜ 2015

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Katasztrófavédelem-történeti Szakosztályának titkára, a Nemzetközi Tűzoltó Szövetség (CTIF) Történeti, Múzeumi és Dokumentációs Bizottságának magyarországi képviselője, a Pulszky Társaság és a Múzeumi Egyesület tagja.

Az előadó publikációs jegyzéke a Magyar Tudományos Művek Tárában található:

<https://www.mtmt.hu>

ELŐADÁSABSZTRAKT

Az egységes katasztrófavédelmi szervezet létrejöttével előtérbe került a testület jogelőd szervezetinek, azaz a tűzoltóság és a polgári védelem történetének kutatása, bemutatása.

Egy sajnálatosan bekövetkezett hősi haláleset következtében felmerült az igény a testület kötelékében szolgálat közben életüket vesztett hősi halott bajtársak tűzoltók, tűzszerészek, tartós légoltalmi szolgálatosok nevének összegyűjtésére, tetteik bemutatására.

A magyar katasztrófavédelem igyekszik eleget tenni a testület személyi állománya és a magyar társadalom tagjai azon igényének, hogy a szolgálat teljesítés során hősi halált halt bajtársak tettei feldolgozásra kerüljenek és bemutathatóvá váljanak.

„Hósi halottak és szolgálati halottak a Határőrségnél.”

Dr. FÓRIZS Sándor

☎ : (+36/06-30) 932-5508

@: drforizsdandor@invitel.hu

Tudományos / oktatói fokozata:

- CSc.
- prof.

Kutatási területe:

- A magyar határőrizet pártállami időszakának története

Tudományometriai adatok:

- (Szerzőségével készült tudományos alkotások és azok hivatkozási indexe)
- könyvek 26
  - könyvrészek 17
  - tanulmányok 48
  - egyéb közlemények 11
  - független idézetek 147
  - Hirsch-index 8

A magyar rendvédelem-történetért elismerései:

✠2003, ✨ 2005

A Magyar Tudományos Akadémia köztestületi tagja. A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagja. Az NKE Rendészettudományi Doktori Iskolájának témavezető oktatója. A Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztályának elnöke. A Magyar Rendészettudományi Társaság Határrendészeti Tagozatának tagja. A Hadtudományért Alapítvány kuratóriumának tagja.

A National Geographic Társaság tagja.

Az előadó publikációs jegyzéke a Magyar Tudományos Művek Tárában található

<https://www.mtmt.hu>

E L Ő A D Á S A B S Z T R A K T

A határőrségnél az 1945-ös évet követően a testület megszűnéséig számos haláleset történt a szolgálati feladatokkal összefüggésben. Ezen halálozások döntő többségét hősi haláleseteknek nyilvánítottak. Az esetek egy kisebbik részénél erre valamilyen oknál fogva nem került sor. A halálesetek között markáns csoportot alkotnak a határőrök szolgálat ellátása közben fegyveres ellenszegülőktől elszenvedett erőszakos cselekmények következtében bekövetkezett halálesetek. Jól elkülöníthető a halálesetek egy másik markáns csoportja is, amelyek az egykori aknamező tragikus következményeiből fakadtak. A magyar pártállam határőrizeti szervének tagjai katonai szolgálatot teljesítettek, akik esküjükhöz híven védték a magyar haza határait függetlenül attól, hogy a nemzetközi erőviszonyok következtében milyen társadalmi berendezkedés államrendszere működött.

*„A munkásőrség szolgálati halottjai
a »rendkívüli események« megállapítását követően.”*

Dr. Kiss Dávid

☎ : (+36/06-70) 702-4535

@: kiss.david@veritas.gov.hu

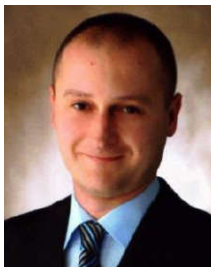
Tudományos / oktatói
fokozata:

- Ph.D.

- —

Kutatói területe:

- A Munkásőrség törté-
nete.

Tudáymetriai adatok:

(Szerzőségével készült
tudományos alkotások
és azok hivatkozási indexe)

- könyvek	5
- könyvrészek	2
- tanulmányok	8
- egyéb közlemények	10
- független idézetek	—
- Hirsch-index	—

A magyar rendvédelem-történetért elismerései:

☞ 2018,

Magyar Tudományos Akadémia Köztestületi tagja.

Az előadó publikációs jegyzéke a Magyar Tudományos Művek Tárában található

<https://www.mtmt.hu>

E L Ő A D Á S A B S Z T R A K T

A Munkásőrség megalakulását követően jelentős volt az úgynevezett rendkívüli események száma. Rendkívüli esemény alatt a testületnél előforduló baleseteket, haláleseteket és bűncselekményeket értették. A balesetek és halálesetek nem csupán bűncselekmények elkövetése nyomán keletkeztek, hanem kiemelkedő helytállások is előidézhettek haláleseteket. A testület működésének kezdeti időszakában jelentős gondot jelentett a nem kellő körültekintéssel kiválogatott személyi állomány összetétele, hiszen 1961 és 1963 közötti időszakban az állambiztonsági szervek által átvilágított — akkor mintegy 45 000 fős személyi állománnyal rendelkező testületből — közel 6 000 fő szerepelt a bűnüldöző szervezetek nyilvántartásaiban. Ez a körülmény is jelentősen befolyásolta a testületnél előforduló rendkívüli események létrejöttét.

*„A Magyar Királyi Csendőrség részvétele
a szovjet ejtőernyős partizánok elleni harcban
1944 szeptemberétől novemberéig.”*

Dr. OLASZ Lajos

☎ : (+36/06-30) 301-6166

@: olasz@jgypk.u-szeged.hu

Tudományos / oktatói fokozata:

- Ph.D.
- docens.

Kutatási területe:

- A HORTHY-korszak politikatörténete. A II. világháború hadtörténete. Katonai repüléstörténet.

Tudományometriai adatok:

- (Szerzőségével készült tudományos alkotások és azok hivatkozási indexe)
- könyvek 3
  - könyvrészek 48
  - tanulmányok 26
  - egyéb közlemények 30
  - független idézetek 177
  - Hirsch-index 7

A magyar rendvédelem-történetért elismerései:

☞ 2016, ; ☺ 2015

A Magyar Tudományos Akadémia Köztestületi tagja,
a Magyar Történelmi Társulat, a Magyar Hadtudományi Társaság
és a Magyar Repülés-történeti Társaság tagja.

Az előadó publikációs jegyzéke a Magyar Tudományos Művek Tárában található
<https://www.mtmt.hu>

E L Ő A D Á S A B S Z T R A K T

A Magyarország határait 1944 augusztusában elérő szovjet haderő az előrenyomulás megkönnyítése érdekében nagyobb számban vetett be ejtőernyős partizánokat, főként az északkeleti országrészben. Ezek felderítést végeztek és szabotázs akciókat hajtottak végre, hogy akadályozzák a magyar csapatok tevékenységét, és zavart keltsenek a polgári lakosság körében. A kis létszámú, nehézfegyverrel vagy gépjárművel nem rendelkező csendőr őrsök számára egyre nagyobb feladatot jelentett az 50–100 fős partizán csoportok elleni harc. A nagyobb községekbe erősítésül kihelyezett csendőr szakaszok ugyan képesek voltak az ilyen csoportok szétszórására, a távoli kis falvak védelmét azonban nem tudták ellátni. A csendőrség a leszálló ejtőernyősök ellen általában sikeresen vette fel a harcot, az egyesülő és a helyi lakosság köréből toborzottakkal megerősödő partizáncsoportokat azonban nem tudta megsemmisíteni. Legfeljebb csak feltartóztatta azokat, egyre növekvő saját veszteség árán.

*„A budapesti rendőrség hősi és szolgálati halottjai
1919–1945.”*

ROZSOS László Tamás

☎ : (+36/06-30) 642-0456

@: zalathna1848@freemail.hu

Tudományos / oktatói fokozata:

—
—

Kutatási területe:

- A fővárosi rendőrség
személyi állománya
1881-1945.

Tudományometriai adatok:

(Szerzőségével készült
tudományos alkotások
és azok hivatkozási indexe)

- könyvek	na
- könyvrészek	na
- tanulmányok	na
- egyéb közlemények	na
- független idézetek	na
- Hirsch-index	na

A magyar rendvédelem-történetért elismerései:

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagja.

Az előadó nem rendelkezik nyilvános adatbázisban elhelyezett publikációs jegyzékkel.

E L Ő A D Á S A B S Z T R A K T

A tanulmány a szerző több évtizedes kutatómunkáján alapuló alkotás. A személyi állomány viszonyainak a bemutatása a rendőr tisztviselőkre, detektívekre és az őrszemélyzet tagjaira terjed ki. A vizsgált időszakot figyelembe véve ez több tízezer személy adatait tartalmazza a születésre, házasságkötésre, halálzásra, valamint a szolgálat kezdetére és a nyugdíjazás időpontjára kiterjedően. Az adatbázis forrásait az egyházi és az állami anyakönyvek, a levéltári források, továbbá részben a korabeli sajtó alkotja. Ezen információk nyújtják azt az összehasonlítási alapot, amelyben kellően értelmezhető a hősi halottak témája.

„A pénzügyőrség hősi halottjai és emléküik ápolása.”

Dr. SZABÓ Andrea

☎ : (+36/06-30) 241-5838

@: szaboandrea_2@nav.gov.hu

Tudományos / oktatói

fokozata:

- Ph.D.
- docens.

Kutatási területe:

- A magyar pénzügyőrség története.

Tudományosmetriai adatok:

(Szerzőségével készült tudományos alkotások és azok hivatkozási indexe)

- könyvek 1
- könyvrészek 14
- tanulmányok 8
- egyéb közlemények 8
- független idézetek 63
- Hirsch-index 7

A magyar rendvédelem-történetért elismerései:

🏆 2017

A Magyar Tudományos Akadémia Köztestületi tagja, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Pénzügyőrség-történeti Szakosztályának a vezetője, a Magyar Hadtudományi Társaság Pénzügyőrség Szakosztályának vezetője, a Magyar Rendészettudományi Társaság Vám- és Pénzügyőr Tagozatának vezetője.

Az előadó publikációs jegyzéke a Magyar Tudományos Művek Tárában található

<https://www.mtmt.hu>

ELŐADÁSABSZTRAKT

Az I. világháború során, a Magyar Királyi Pénzügyőrség a Magyar Királyság vámhatárszéli szakaszainál szolgálatot teljesítő személyi állománya a kezdetektől részt vett a hadműveletekben. Helyismeretük miatt igénybe vették őket a csapatok vezetésére, de a katonai hírszerzésnek is tettek szolgálatot. A pénzügyőrökre bízták a hadifoglyok bekísérését, objektumok és vonatszerelvények őrzését is. 1926-ban a Mátyás utca 16. szám alatti pénzügyőr laktanyában márvány emléktáblát lepleztek le a háború során katonai vagy pénzügyőri szolgálattaljesítés közben életüket veszített, név szerint ismert 236 fő pénzügyőr emlékének. A *Pénzügyőrségi Szaklap* 1926. XI. 1-jei száma *Az emléktábla leplezése* címmel részletes tudósítást tett közzé az eseményről. A Pénzügyőr- és Adózástörténeti Múzeum gyűjteménye őrzi ezt a korabeli lapot a testületi szaksajtó sok más példányával együtt. Ezekből a lapokból tudható meg az is, hogy a testület — a társ államigazgatási szervekhez, illetve fegyveres erőkhöz és testületekhez hasonlóan — nem hagyta magukra a hadiözvegyeket és hadiárványokat, anyagi támogatással gondoskodott róluk.

*„A Magyar Királyi Csendőrség
kivégzett és eltelt tábormoka, törzstiszteje 1945 után.”*

Dr. SZAKÁLY Sándor mag.

☎ : (+36/06-30) 790-3249

@ : szakaly.sandor.55@gmail.com

Tudományos / oktatói fokozata:

- DSc.
- prof.

Kutatási területe:

- A Magyar Királyi Csendőrség és a magyar katonai felső vezetés a HORTHY-korszakban.

Tudományometriai adatok:

- (Szerzőségével készült tudományos alkotások és azok hivatkozási indexe)
- könyvek 27
  - könyvrészek 74
  - tanulmányok 94
  - egyéb közlemények 48
  - független idézetek 667
  - Hirsch-index 13

A magyar rendvédelem-történetért elismerései:

☞ 1999, ✎ 2002, ⬠ 2006, ✱ 2009, ⚙ 2012, ☒ 2015, Ⓜ 2015

A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) köztestületi tagja és az MTA Történettudományi Bizottság tagja. A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság alelnöke. A Hadtörténeti Intézet és Múzeum Tudományos Tanácsának elnöke. Az Osztrák-Magyar Tudományos és Oktatási Kooperációs Akció Alapítvány, a kuratórium elnöke. A Honvéd Hagyományörző Egyesület elnöke. A *Rendvédelem-történeti Füzetek* HU-ISSN 1216-6774, *Századok* HU-ISSN 0039-8098, a *Central European Papers* CZ-ISSN 2336-3312 (Közép-Európai tanulmányok), a *Nemzetbiztonsági Szemle* HU-E-ISSN 2064-3756, a *Történelmi Szemle* HU-ISSN 0040-9634, a *Hadtörténelmi Közlemények* HU-ISSN 0017-6540 és a *Honvédségi Szemle* HU-ISSN 2060-1506 szerkesztőbizottsági tagja.

Az előadó publikációs jegyzéke a Magyar Tudományos Művek Tárában található
<https://www.mtmt.hu>

E L Ő A D Á S A B S Z T R A K T

A Magyar Királyi Csendőrség a polgári magyar állam rendvédelmi modelljének az éllovas testülete volt. A Magyar Királyság területének nagy részén és lakosságának többségében tartotta fenn a rendet máig példamutató sikerekkel. Ezek az eredmények elképzelhetetlenek lettek volna a személyi állomány odaadó magatartása nélkül. A testület tisztikara kiváló képzettséggel kitűnő irányító munkát végzett. Magyarországon azonban a Magyar Királyi Csendőrséget mégis két ízben megszüntették. Mindkét alkalommal deklaráltan politikai okokból, a felállításának az indokai pedig mindkét ízben szakmaiak voltak. A testület második megszüntetését követő retorziók méltatlanok voltak a csendőrség működéséhez és a magyar állam történetéhez egyaránt. E retorzió halmaz egyik elemét alkotta a személyi állomány likvidálása, bebörtönzése és másodosztályú állampolgárként való kezelése. Ezen üldöztetés részét képezte a Magyarországon maradt, illetve visszatért csendőr tábormok és törzstiszt elleni koncepciók eljárás is.

*„Czerok [Cserhádi] József főtörzsőrmester esete.
Háborús bűnös, vagy a Rákosi-diktatúra áldozata?”*

VINCZE Gábor

☎ : (+36/06-70) 226-2441

@: pinczegabor@gmail.com

Tudományos / oktatói
fokozata:

- —
- —

Kutatási területe:

- Csendőrsorsok 1945
után.

Tudományometriai adatok:

(Szerzőségével készült
tudományos alkotások
és azok hivatkozási indexe)

- könyvek	na
- könyvrészek	na
- tanulmányok	na
- egyéb közlemények	na
- független idézetek	na
- Hirsch-index	na

A magyar rendvédelem-történetért elismerései

Az *Emlékeztető* folyóirat szerkesztőbizottsági tagja.

Az előadó nem rendelkezik nyilvános adatbázisban elhelyezett publikációs jegyzékkel.

ELŐADÁSABSZTRAKT

Az 1.690/1945. (V. 10.) M.E.r. a MIKLÓS Béla volt tábornok által vezetett kormány feloszlatta a Magyar Királyi Csendőrséget és az alkalmazottait kollektív bűnössé nyilvánította. A feloszlátás indoklásában az olvasható, hogy a testület bűnös abban, hogy „... a múlt népellenes kormányait *feltétlen engedelmességgel kiszolgálta*”. Ki nem mondva azonban, az MKP szemében az egyik legsúlyosabb bűnt azzal követte el a csendőrség, hogy részt vett a két világháború között a betiltott és illegálisba szorított Kommunisták Magyarországi Pártja tagjainak és szimpatizánsainak üldözésében. A „kommunista-üldöző csendőrök”, illetve csendőrnemzők egy kisebb részét már 1945 után felelősségre vonták, bár ekkor még a „háborús főbűnösnek” nyilvánított csendőrtiszteket a bácskai razzιάban résztvevőket ítélték el. CSERHÁTI (eredeti nevén CZEROK) József csendőr főtörzsőrmestert 1945-ben a Budapesti Népbiztonság azzal vádolta meg, hogy részt vett „baloldali gondolkodásúaknak” tekintett őrizetesek bánásmódjában, még SPITZER [SÁGVÁRI] Endre halálával is kapcsolatba hozták. A Budapesti Népbíróság 1949-ben – egy tipikus koncepció perben – életfogytiglani kényszermunkára ítélte, majd a börtönben elhunyt.

„A magyar hadisírgondozás kezdetei és aktualitásai.”

ZELLER Zoltán

☎ : (+36/06-70) 199-6244

@: zeller.zoltan@mail.militaria.hu

Tudományos / oktatói fokozata:

- —
- —

Kutatási területe:

- A magyar hadisírgondozás története.

Tudományos adatok:

(Szerzőségével készült tudományos alkotások és azok hivatkozási indexe)

- könyvek **na**
- könyvrészek **na**
- tanulmányok **na**
- egyéb közlemények **na**
- független idézetek **na**
- Hirsch-index **na**

A magyar rendvédelem-történetért elismerései:

Az előadó nem rendelkezik nyilvános adatbázisban elhelyezett publikációs jegyzékkel.

E L Ő A D Á S A B S Z T R A K T

A magyar hadisírgondozás története az I. világháború csatájában tömegesen elpusztult katonák nyughelyeihez kapcsolódik. A hősi halált halt katonák ugyan az életüket áldozták a hazájukért, azonban mégis a későbbi korok eltérő politikai berendezkedései differenciáltan viszonyultak sírjaik ápolásához. A rendszerváltást követően azonban ismét utat tört magának azon eszme, mely szerint mindegy, hogy mikor és milyen kormányzat időszakában haltak meg a magyar nemzet fiai a harcok során, ők valamennyien hősök voltak. Ez az elméleti alap a vezérfonala Magyarországnak mai hadisírgondozásának, amelynek a kezdeti időszakát mutatja be az alkotó.

„A magyar fájdalom szobra és a szovjet hősi emlékmű.”

Dr. ZÉTÉNYI Zsolt

☎ : (+36/06-20) 445-2373

@: zezso@t-online.hu

Tudományos / oktatói fokozata:

- —
- —

Kutatási területe:

- A magyar történelmi alkotmány és a II. világháború utáni csendőrsorsok

Tudományometriai adatok:

(Szerzőségével készült tudományos alkotások és azok hivatkozási indexe)

- könyvek	na
- könyvrészek	na
- tanulmányok	na
- egyéb közlemények	na
- független idézetek	na
- Hirsch-index	na

A magyar rendvédelem-történetért elismerései:

🏆 2006, ✪ 2009, 💎 2012, ✨ 2018, 🏅 2015

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagja. A BAJCSY-ZSILINSZKY Társaság főtitkára, Nemzeti Jogvédő Alapítvány kuratóriumának elnöke, Magyar Konzervatív Alapítvány kuratóriumának elnöke. 1990-1994 országgyűlési képviselő.

Az előadó nem rendelkezik nyilvános adatbázisban elhelyezett publikációs jegyzékkel.

E L Ő A D Á S A B S Z T R A K T

A magyarországi rendszerváltozás kezdete óta ismétlődő igényként és követelésként jelentkezik társadalmi szervezetek, egyesületek, a közvélemény jelentős erkölcsi súlyú részét kifejező állampolgári csoportok részéről: a szabadság téri szovjet hősi emlékművet, mint egy elmúlt önkényuralmi politikai, gazdasági és erkölcsi rend nemzetközileg is megbukott nagyhatalmi képviselőjének, a magyar nemzet megalázottságának jelképét, le kell bontani vagy át kell helyezni máshová. E követelésekkel szembenáll egy uralkodónak mondható „reálpolitikai” érvelés, amely szerint az emlékmű nemzetközi jogi és politikai okokból érinthetetlen, s az eltávolítást követelők legjobb esetben is a valóságérzék súlyos zavarával jellemezhetők. Az előadás e témakör részleteit bontja ki.

**A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság
2019. évi soron következő rendezvénye**

A magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozat
XXXIV. rendezvényeként

2019. őszén
budapesti helyszínen

„A magyar rendőrség államosítása”
tervezett munkacímmel fog létrejönni.

A konferenciára előadással jelentkezni lehet
2019. augusztus végéig
az alábbi elérhetőségeken

dr. BODA József Ph.D. habil.nyá.doc. nyá.nb.vörgy.

☎: (+36/06-20) 992-0117 ; @: boda.jozsef@uni-nke.hu

dr. PARÁDI József CSc. nyá.főiskolai tanár nyá.r.ezds.

☎: (+36/06-70) 326-1150 ; @: paradi.jozsef@gmail.com

a „Szerzői űrlap” kitöltése által

A „Szerzői Űrlapok elérhetőek a társaság honlapcímén:
<http://users.atw.hu/szbrmtt/index.html>

Az előadások időtartama egységesen 20 perc.
PowerPoint szemléltető anyagok kivetítése biztosított. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* HU-ISSN 1216-6774 tudományos periodika befogadja azon előadások tanulmányra fejlesztett változatait, amelyek harmonizálnak a folyóirat közzététel feltételeiben foglaltakkal.

A konferencia előadásainak publikálási lehetősége

Az előadások tanulmányá változtait — amennyiben azok megfelelnek a *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* HU-ISSN 1216-6774 periodika közlési feltételeinek — a szerkesztőség befogadja. A periodika a közlési feltételeiben foglalt elvárásokkal nem mindenben harmonizáló és általában kisebb terjedelmű tanulmányok pedig a *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)* HU-ISSN 1785-3257 periodikában jelenhetnek meg.

Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)

HU-ISSN 1216-6774 , HU-EISSN 2560-144X

Alapítva 1990-ben, 2018. év végéig publikálva XXVIII évfolyam 56 számában, 134 szerző tollából, 493 tanulmány.

A periodikában - amely általában évente kétszer jelenik meg - a nemzeti rendvédelem-történetünk témakörébe tartozó tartalmú és a tudományos közléssel szemben támasztott elvárásokkal harmonizáló és az első közlés igényének megfelelő tanulmányok jelennek meg.

Az egyetlen magyar nyelvű folyóirat, amely a nemzeti rendvédelem-történet témakörében készített tudományos alkotások publikálását tekinti hivatásának.

A XV.évf. (2008) 18. számmal kezdődően a periodika – térítésmentesen letölthető formában – elérhető a világhálón a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság honlapján:

<http://www.szbmrtt.atw.hu>

vagy az Országos Széchenyi Könyvtár Elektronikus Dokumentum Központjának Elektronikus Periodika Adatbázis és Archívum honlapján:

<http://www.epa.oszk.hu>

A periodikát a Magyar Tudományos Akadémia szakbizottsága 2008-ban a szakterület mérvadó folyóiratává nyilvánította.

A Magyar Tudományos Akadémia által szerkesztett Magyar Tudományos Művek Tára a folyóiratot a törzsanyagába felvette. A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtári és Információs Központja segítségével a folyóirat belépett a nemzetközi DOI adatbázisba.

A periodika a XV.évf. (2008) 18. számmal kezdődően 8 indexel rendelkezik, a jegyzetekre vonatkozóan: Citációs index publikációk és kéziratok; Citációs index periodikák; Citációs index levél-, irat- és dokumentumtárak; Citációs index jogszabályok, a szövegre vonatkozóan pedig: Index nominum; Index geographicus; Index chronologicus; Index organicus.

Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)

HU-ISSN 1785-3257 , HU-EISSN 2560-0893

Alapítva 1992-ben, 2018. végéig XXVIII évfolyamban 56 száma publikálva. A periodika - amely évente két alkalommal, az utóbbi években összevont számok formájában jelenik meg - a magyar rendvédelem-történet művelése során keletkezett operatív eseményekről (konferenciák, könyvbemutatók, tudományos- és oktatói fokozatvédések stb.) nyújt tájékoztatást.

A periodika 10 állandó - Társasági élet; Figyelő; Szemle; Rendezvények; Személyi hírek; Műhely (amely kisebb tanulmányokat fogad be); Edukáció; Scientia; Dokumentumok és munkásságok; Emlékhelyek és tárgyak - és két ideiglenes - Pályázatok; Fórum - rovattal rendelkezik. Mindkét periodikát a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság adja ki.

A periodika elektronikus úton a *Rendvédelem-történeti Füzetek* folyóirattal megegyező feltételekkel és honlapon érhető el.

SZERKESZTŐSÉG

H-1037 Budapest, Haránt utca 12.

(+36/06-1) 250-6199

paradi.jozsef@gmail.com

PARÁDI Ákos
Impressziók

„A XIX-XX. századi mártírok, hősi- és szolgálati halottak a magyar nemzet védelmében” című XIX. magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozionról

2019. II. 15-én (pénteken) 09⁰⁰ óra kezdettel került sor „A XIX-XX. századi mártírok, hősi és szolgálati halottak a magyar nemzet védelmében.” című XIX. magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozionra, tudományos társaságunk és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara Magyar Jogtörténeti Tanszékének közös szervezésével a kari tanácssteremben.

A szimpozion-sorozat hagyományainak megfelelően a rendezvény résztvevői döntően a szakterület kutatóiból és a témakör iránt — kutatási terület, vagy családi, illetve egyéb okok miatt — elkötelezettek köréből került ki.

A rendezvény 40 fő körüli résztvevőjének mintegy 60 %-a a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagjai közül került ki, míg a többiek zömmel kutatóintézetek és közgyűjtemények munkatársai és egyetemi oktatók voltak. Az ifjabb és az idősebb korosztály tagjai egyaránt megtalálhatóak voltak a hallgatóság körében.

A szimpozion levezető elnöke dr. BODA József Phd. mag. nyá.nb. vörögy., nyá.habil.doc. volt. A konferenciát dr. PARÁDI József CSc. nyá. főiskolai tanár, nyá.r.ezds. a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság elnöke nyitotta meg.

A társaság elnöke arról tájékoztatta a megjelenteket, hogy a magyar rendvédelem történetének a művelését — annak ellenére, hogy a tudományos társaság kiváló szellemi eredményeket hozott létre — milyen körülmények nehezítik. Nevezetesen a neoliberalizmus globalizációs gondolkodásával nehezen egyeztethető össze a nemzet és annak bármely szelete történetének a gondozása. Ennek a hatása oly erős, hogy még a nemzeti kormány harmadik győztes ciklusában is nélkülözi a rendvédelmi szakemberek képzése a nemzeti rendvédelem-történetünk bemutató tantárgycsoportot, illetve e szakterületre specializálódott oktatási szervezeti egységet.

Az elnök arról a lesújtó tapasztalatáról számolt be, hogy a leendő vezető rendvédelmi szakemberek elméleti felkészítését biztosító doktori iskolák hallgatóinak és témavezetőinek is a nemzeti rendvédelem-történetünk tekintetében a tájékoztatatlanságával találkozott a készülő disszertációk bírálatában való részvétele során. Ez az áldatlan állapot nem kis mértékben minden bizonnyal annak a következménye, hogy szétaprózott a magyar rendvédelem történetének a gondozása. A jelenlegi intézményrendszer a feladatkör

ellátására elégtelen, amelyben a témakör művelésére többségében alkalmatlan személyek birkóznak olyan feladatokkal, amelyeknek az eredményes teljesítéséhez a szükséges anyagi eszközökkel nem rendelkeznek. A társaság elnöke ilyen mostoha körülmények között kiemelten fontosnak minősítette a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság létét és annak az objektív történelemszemléleten nyugvó működését.

A tudományos társaság elnöke megnyitójában hangsúlyozta továbbá, hogy a neoliberais eszmerendszernek a tükröződéseként a magyar rendvédelem-történetet lekicsinylő körökben is kialakult egyfajta téveszme rendszer. Ide tartozónak tekinthető az a tévedés, amely szerint a rendvédelemben minden kártékony, amely a militarizmust képviseli. Ezen nézetet valló szellemi kör a rendvédelmi testületek személyi állománya körében a katonai függelmi viszonyrendszert tekinti militarizmusnak. Értékitéletüket nem befolyásolja az a körülmény, hogy a magyar és a külföldi rendvédelmi testületeket illetően is szinte kivétel nélkül a katonailag szervezett fegyveres örtestületek bizonyultak eredményesebbnek. Ugyanilyen téveszmének tekinthető az is, hogy a decentralizált rendvédelmi modell — azaz a központi államhatalomnak való közvetlen alárendelés helyett az önkormányzatok kompetenciájába tartozó rendvédelmi testületek — a demokrácia egyik kritériuma volna, egyben pedig hatékonyabban működne, mint a centrális felépítésű rendvédelmi rendszer. A történelmi tapasztalatok e témában is ezen sajátos szemlélet ellenkezőjét bizonyítják.

E két kiragadott példa jól érzékelteti, hogy ezt a szellemi kört nem a valóság feltárása motiválja, hanem az, hogy kedvenc ideológiájukhoz igazítsák a valóságot, melynek érdekében a történelmi tények és tapasztalatok átértékelésétől sem riadnak vissza. Ezen körök kedvenc taktikája, hogy olyan tudományterületeket igyekeznek szembe állítani, amelyek a valóságban nem ellentétesek. Ilyen például a jogtudománynak és a történelemtudománynak a szembe állítására tett kísérlet azon az alapon, hogy szerintük a történelemtudomány csupán a letűnt korok emlékeivel foglalkozik, amelynek semmi köze a mához. Ezen felfogás jellemzője, hogy napjaink körülményeit, illetve neoliberais igényeit igyekszik a korábbi időszakokra kivetíteni és ezen elvárásoknak való megfelelés mértékében alakítják ki véleményüket az adott témáról.

Ezt a felfogást a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság nem tartja kellően egzaktnak. Nyilvánvalóan kilóg a lóláb, melynek az a lényege, hogy a tudomány művelését nem objektív alapon kívánják végezni, hanem csupán sajátos ideológiai nézeteik alátámasztása eszközének tekintik. Ebből fakadóan ezen álláspontokat olyan téveszméknek tartja a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság, amelyeknek meglehetősen kevés közülük van a szak-

terület — azaz a nemzeti rendvédelem-történet — műveléséhez. Így tehát az objektív történelemszemléletet nélkülöző nézetekkel való vitát a tudományos társaságunk álvitának tartja, amelyekben a tagság, ha csak teheti nem kíván részt venni.

Ezen hivatás-történeti állásfoglalás nyomán — melynek az volt a lényege, hogy nemzetünk rendvédelem-történetét az objektív történelemszemlélet talaján célszerű művelni — az elnök a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság nevében kifejezte azon kutatók felé a tiszteletét, akik a vázolt kutatási alapelv mentén művelik a szakterületet és maradandó szellemi élményt kívánva nyitotta meg a rendezvényt.

A 11 fő előadó többoldalúan dolgozta föl a témát. Ennek keretében bemutatásra kerültek egyes testületekben a hősi halottakkal foglalkozó szervezeti egységek és tevékenységek, a hősi halottak egyes csoportjai a hozzájuk kapcsolódó eseményekkel, továbbá az emlékhelyek sorsa és gondozása stb.

Az előadásokat a hallgatóság élénk érdeklődése kísérte. A hallgatóság tagjai számos kérdést tettek fel, illetve a bemutatott témákkal kapcsolatos véleményüket hozzászólásokban fejtették ki. A kibontakozó diskurzus konstruktív szellemben valósult meg, egyben pedig tükrözte a jelenlévők téma iránti tiszteletét.

A szimpoziumot a tudományos társaság elnökének az összefoglalója zárta, melynek során dr. PARÁDI József kifejtette, hogy a magyar nemzet és haza biztonságáért életüket áldozók tekintetében elfogadhatatlan a történelmi korszak, vagy testületfüggő szelekció. Etikátlan a polgári magyar állam időszakának a mellőzése, vagy csupán foghíjas gondozása, továbbá a Magyar Királyi Csendőrség — vagy más megszüntetett testület — tagjai közül hősi halált halt személyek tettei feltárásának és emléküik ápolásának az elhanyagolása.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság elnöke azzal zárta a mondandóját, hogy:

- megköszönte az előadók színvonalas előadásait, a szervezők gondos munkáját, illetve a résztvevők aktivitását és figyelmét, hiszen voltak akik az ország távoli vidékeiről azért utaztak fel Budapestre, hogy résztvehessenek a szimpoziumon;

- a szimpozium tanulmányá fejlesztett előadásai — ha azok harmonizálnak a *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774 periodika közlési feltételeiben foglaltakkal — olvashatóak lesznek a tudományos folyóirat hasábjain;

- a szokásos őszi konferenciára előreláthatóan — az Országos Rendőr-főkapitánysággal közös szervezésben, annak épületében — a magyar rendőrség államosításának 100 éves évfordulója alkalmából fog sor kerülni.

Azzal búcsúzott a szimpozion résztvevőitől, hogy:

- mindenkitől a továbbiakban is az objektív történelemszemléleten nyugvó színvonalas szellemi munkát vár;
- aki teheti a vonzáskörébe tartozók körében igyekezzen a rendvédelmi testületek hősi halált halt tagjai emléke ápolásának a témáját méltó viszonyok közé segíteni.

A szimpozionnak helyet biztosító intézmény épülete

(Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar főépülete)

PARÁDI József:
Könyvbemutató 2019. VI. 13-án (csütörtökön).

Az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának dekoratív termében (1067 Budapest, Eötvös utca 7.) 09⁴⁵-kor kezdődött az a rendezvény, amelyen két könyv bemutatására került sor.

FARKAS Gyöngyi: *Megszállás, vagy segítségnyújtás. A Csehszlovákia elleni intervenció fogadtatása Magyarországon 1968-ban.*

Pécs – Budapest, 2019, Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára. 218 p. HU-ISBN 978 615 60 2701 6. /Közelmúltunk hagyományai./ HU-ISSN 1586-9784.

GYARMATI György: *Rendszertitkok szolgálkkal és szolgálatokkal.*

Pécs – Budapest, 2019, Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára. 392 p. HU-ISBN 978 615 60 2700 9.

Mindkét szerző az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának a munkatársa (GYARMATI György nyugdíjba vonulásáig főigazgatója).

Dr. FARKAS Gyöngyi Ph.D. disszertációját 2010-ben az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának Történelemtudományi Doktori Iskolájában „*Hatalom és falusi társadalom az 1950-es években. Tüntetések a kollektívizálás ellen*” címmel védte meg.

Dr. GYARMATI György DSc. disszertációját 2011-ben a Magyar Tudományos Akadémián „*A Rákosi-korszak : Rendszerváltó fordulatok évtizede Magyarországon, 1945-1956.*” címmel védte meg.

Mindkét szerző munkássága alapvetően az őket foglalkoztató intézmény által gondozott iratanyag feltárásán nyugszik.

A könyvbemutatón megjelent mintegy 50 fő a kollegák, ismerősök és a szakterület művelői közé tartoztak.

A könyvbemutatót **dr. CSEH Gergő Bendegúz az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának főigazgatója** nyitotta meg. A főigazgató hangsúlyozta annak a fontosságát, hogy az intézmény munkatársai nem csupán gondozzák nemzeti történelmünk egy fontos szeletének az iratanyagát, hanem művelik is a szakterületet.

A kötetek bemutatását megelőzően a Kronosz Kiadó képviselője elmondta hogy a kiadó nagyra becsüli az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárához fűződő kapcsolatát, melynek gyümölcséeként a kiadó és a levéltár közös finanszírozásával — a rendezvényen bemutatásra kerülő két kötetten túlmenően — már 16 kötet került publikálásra.

1. GÁLSZÉCSY András: *A birkahodálytól a parlamentig. Életinterjú.*

Budapest, 2018, Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára. B/5, 308 p. HU-ISBN 978 963 46 7035 3.

2. CSEH Gergő Bendegúz (szerk. et al.): *„Ez a sugárzás nem ismer határokat.” Dokumantumok a csernobili katasztrófa magyarországi következményeiről.* Budapest, 2018, Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára. B/5, 616 p. HU-ISBN 978 963 46 7027 8.

3. GYARMATI György — PALASIK Mária (szerk.): *Honukban otthontalanok. Tanulmányok az 1951. évi budapesti kitelepítések történetéből.* Budapest, 2018, Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára. B/5, 410 p. HU-ISBN 978 963 46 7022 3.

4. GYARMATI György — PIHURIK Judit (szerk.): *Metszetek bolsevizmusról, sztalinizmusról.* Budapest, 2018, Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára. A/5, 288 p. HU-ISBN 978 963 46 7026 1.

5. PAPP István: *Fehér Lajos. Egy népi kommunista pályaképe.* Budapest, 2017, Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára. B/5, 446 p. HU-ISBN 978 963 46 7014 8.

6. VONYÓ József (szerk.): *Személyiség és történelem — A történelmi személyiség. A történeti életrajz módszertani kérdései.* Budapest, 2017, Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára. B/5, 560 p. HU-ISBN 978 963 46 7006 3.

7. VUKMAN Péter: *„Harcban Tito és Rankovics klikkje ellen”. Jugoszláv politikai emigránsok Magyarországon 1948-1980.* Budapest, 2017, Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára. B/5, 294 p. HU-ISBN 978 963 54 9799 5.

8. OKVÁTH Imre — PALASIK Mária (szerk.): *Epizódok a Titkok Házából. A politikai rendőrség mindennapjai 1956 után.* Budapest, 2017, Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára. B/5, 306 p. HU-ISBN 978 615 54 9796 4.

9. GYARMATI György — PALASIK Mária (szerk.): *Cuntinuities – discontinuities. Secret services after Stalin’s death in communist central and eastern Europe.* Budapest, 2017, Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára. B/5, 174 p. HU-ISBN 978 615 46 7017 9.

10. SLACHTA Krisztina: *Megfigyelt szabadság. A keletnémet és a magyar állambiztonsági szervek együttműködése a Kádár-kori Magyarországon 1956-1990.* Budapest, 2016, Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára. B/5, 350 p. HU-ISBN 978 615 54 9770 4.

11. EÖRSI László: *A csepeli fegyveres ellenállás 1956.* Budapest, 2016, Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára – 1956-os Intézet Alapítvány. B/5, 226 p. HU-ISBN 978 615 54 9784 1.

12. GYARMATI György — PIHULIK Judit (szerk.): *Háborús hétköznapi hadszíntéren, hátországban.*

Budapest, 2015, Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára – Magyar Történelmi Társulat. B/5, 328 p. HU-ISBN 978 615 54 9752 0.

13. PIHULIK Judit: *Perben és haragban – világháborús önmagunkkal.* Budapest – Pécs, 2015, Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára. A/5, 254 p. HU-ISBN 978 615 54 9741 4.

14. ERŐSS Zsolt — GYARMATI György (szerk.): *Kor/Társ panoráma. Tanulmányok a 70 éves Vonyó József tiszteletére.* Budapest – Pécs, 2015, Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára – Magyar Történelmi Társulat. A/5, 246 p. HU-ISBN 978 615 54 9739 1.

15. RIGÓ Róbert: *Elitváltások évtizede Kecskeméten 1938-19448.* Budapest, 2014, Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára. B/5, 432 p. HU-ISBN 978 615 53 3923 3.

16. GYARMATI György (szerk. et al.): *Bűnbak minden időben. Bűnbakok a magyar és az egyetemes történelemben.* Budapest, 2014, Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára Magyar Történelmi Társulat. B/5, 560 p. HU-ISBN 978 615 53 3945 5.

Dr. BENCSIK Péter a Szegedi Tudományegyetem adjunktusa — aki a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagja és maga is kutatta Csehszlovákia történelmét — mutatta be a FARKAS Gyöngyi szerzőségével készített „*Megszállás, vagy segítségnyújtás. A Csehszlovákia elleni intervenció fogadtatása Magyarországon 1968-ban.*” című kötetet. A szerző a jegyzetapparátusában BENCSIK Péter három írásművére is hivatkozott. Dr. BENCSIK Péter a hat fő fejezetet tartalmazó kötet tartalmát fejezetenként és lényegre törően ismertette. A bemutató szövegét hallgatva sokoldalú és alapos munka körvonalai rajzolódtak ki a hallgatóság előtt.

Mintegy háromnegyed órás bemutatót követően a szerző is lehetőséget kapott a megszólalásra. Sajnálatos módon ennek az interpretálására azonban nem nyílik lehetőségem, mivel a tőlem mintegy 6-8 méterre beszélő oly visszafogottan bánt a hangerővel, hogy a mondanóját csupán foszlányokban hallhattam.

Dr. BÁNKUTI Gábor a Pécsi Tudományegyetem docense korábban az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának a munkatársaként közeli kollegája volt dr. GYARMATI Györgynek, akinek a szerzőségével készült könyvet a könyvbemutató második köteteként mutatta be.

A 10 fejezetet tartalmazó mű a néhai PRO. ÁVO, majd ÁVH történetét ismerteti. A szerző nem maradt adós a szervezettel szinte összenőtt

EISENBERGER Benjámín [PÉTER Gábor] személyiségének és életútjának az ismertetésével sem, illetve a testület elő- és utóéletét is vizsgálat tárgyává tette. BÁNKUTI Gábor mindezt élvezetes módon ismertette a hallgatósággal. Érdekes könyvbemutató volt, mivel egyszerre nyújtott információt és a könyvbemutató személy, valamint a szerző látásmódjáról is, továbbá a történelmi eseményekről és folyamatokról egyaránt.

Dr. BÁNKUTI Gábor ismertetőjét követően dr. GYARMATI György kapott szót. A szerző elmondta, hogy a könyv oldalain munkássága jelentős részének részben újrafogalmazott szövege található, mivel a könyvfejezeteket a már korábban is publikált írásművei alkotják. Dr. GYARMATI György egyben köszönetet mondott az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára aktív és nyugállományú munkatársainak, mivel álláspontja szerint a kötetben kifejtett témák megírására nem kerülhetett volna sor kollegái áldozatos munkája nélkül.

Mindkét kötet példányai a bemutató napjára készültek el, azokat a köteteket bemutatók még nem vehették a kezükbe, hiszen a példányokat a bemutató napjának reggelén hozták az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának az épületébe. Ebből fakadóan a könyvismertetések végzők kezébe sem kerülhetett példány. A köteteket bemutatók az ismertetőikre a kéziratokból készültek fel.

Dr. GYARMATI György szerző szavait követően az intézmény vezetője zárta a rendezvényt megköszönve a szerzők, a kiadó és a könyvismertető végzők munkáját, illetve a megjelentek érdeklődését. A zárást követően a megjelentek lehetőséget kaptak arra, hogy a szerzőkkel megbeszélést folytassanak, a köteteket beszerezhessék és a szerzőkkel dedikáltathassák.

A résztvevők jó hangulatú rendezvény élményével gyarapodva és két értékes kötettel gazdagodva hagyhatták el a déli órákban az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának kellemesen légkondicionált épületét.

2019. IX. 26. (csütörtök)

**PARÁDI Ákos
TÁJÉKOZTATÓ**

a

„100 éve államosították a magyar rendőrségeket”

című

XXXIV.
magyar rendvédelem-történeti
tudományos konferencia

rendezvényünkről

Nemzeti Közszerológati Egyetem
1083 Budapest, Ludovika tér 2.

Szervező intézmények

**Országos Rendőr-főkapitányság
Rendőrség Tudományos Tanácsa
(ORFK-RTT)**

☒: H-1139 Budapest, Teve utca 4-6.

☎: (+36/06-1) 443-5500

@: _____

Web.:

<http://www.police.hu/ugyintezes/szerv/orszagos-rendor-fokapitanysag>

**Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Rendészettudományi Kar
(NKE-RTK))**

☒: H-1083 Budapest, Ludovika tér 2.

☎: (+36/06-1) 432-9000

@: nke@nke.hu

Web.:

<https://rtk.uni-nke.hu>

**Szemere Bertalan
Magyar Rendvédelem-történeti Alapítvány
(SZBMRA)**

☒: H-1083 Budapest, Ludovika tér 2.

☎: (+36/06-1) 432-9000

@: nke@uni-nke.hu

Web.: <https://hhk.uni-nke.hu/>

**Rendőrmúzeum
(RM)**

☒: H-1087 Budapest, Mosonyi utca 5.

☎: (+36/06-1) 477-2183

@: titkarsag@rendormuzeum.hu

Web.:

<http://www.rendormuzeum.com/fooldal>

**Szemere Bertalan
Magyar Rendvédelem-történeti
Tudományos Társaság
(SZBMRTT)**

☒: H-1037 Budapest, Haránt utca 12.

☎: (+36/06-1) 250-6199

@: szbmrтт@gmail.hu

Web.: www.szbmrтт.atw.hu

Szervezőbizottság:

elnök: dr. BODA József Ph.D. mag. címzetes egyetemi tanár nyá.nb.vörgy.

☎: (+36/06-20) 992-0117 ; @: boda.jozsef@uni-nke.hu

titkár: PARÁDI Ákos

tagok: MEZEI József tanseg. nb.alez., SZIGETVÁRI Oszkár r.szds.,

VEDŐ Attila tanseg. r.örgy.

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar (NKE-RTK)

A rendészettudományi kar a hazai felsőoktatás azon egyetlen kara, ahol megvalósul a nemzeti rendvédelmi szervezetek tisztképzése. A hallgatókat parancsnoki és különböző szakmai feladatkörök ellátására készíti fel az oktatási intézmény. A végzett hallgatókat a karon szerzett diplomájuk a rendőrség, a bűntetés-végrehajtás, a katasztrófavédelem, a bevándorlási és állampolgársági hivatal, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal pénzügyőri tisztí és közalkalmazotti, valamint kormánytisztviselői beosztásainak betöltésére teszi alkalmassá.

A kar tanszékei és intézetei a magyar rendvédelem szakterületeinek szellemi alkotóműhelyei. A kar doktori iskolája gondoskodik a rendvédelmi szakterületek szellemi vezetőinek a felkészítéséről.

Az oktatási program keretében nappali és levelező tagozaton, alap- és mesterképzés formájában valósul meg 106 fő oktatóval és mintegy 200 fő nevelő munkatárssal a közel 1 600 főnyi hallgató képzése.

A rendvédelmi testületek leendő tisztí karának eredményes fizikai felkészítése érdekében a testnevelési tanszék irányításával élénk sportélet folyik az intézményben. A hallgatók számos hazai és külföldi sportrendezvényen eredményesen szerepelnek.

A hallgatók színvonalas szellemi felkészítését reprezentálja, hogy az - Országos Tudományos Diákköri konferencia számos tudományágában több évtizedre visszamenően kimagasló eredményeket értek el.

Az intézményben működik a szakterület egyetlen magyar nyelvű könyvtára.

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Karának élén a dékán áll, akit az egyetem szenátusa választ meg meghatározott időtartamra. A dékán munkáját segíti az adminisztratív és a tervezési feladatok ellátásával a dékáni hivatal és a tanulmányi osztály.

A hallgatók érdekképviselete a kari hallgatói önkormányzat.

A kar elhelyezését — a Hadtudományi és Honvédtisztképző Karhoz hasonlóan — a néhai Ludovika Akadémia területén és épületeinek felhasználásával, illetve a XXI. század elvárásainak megfelelő korszerű épületegyüttes biztosítja.

*Sub lege libertas.
(Szabadság a törvény által.)*

Országos Rendőr-főkapitányság Rendőrség Tudományos Tanácsa (ORFK - RTT)

Az ORFK a Magyar Rendőrség vezető szervezete, amely a testület fejlődése során jött létre. A magyar rendőrségeket — több évtizedes előkészítő munka nyomán — a rendőrök kezdeményezésére az 5 047/1919. (X. 1.) ME. rendelettel államosították. Magyarország területén a modern értelemben vett és a polgári magyar állam szférájába tartozó rendőrségek — figyelmen kívül hagyva az 1848/1849-es magyar forradalom és szabadságharc idején a magyar központosított rendőrség kiépítésére tett kísérletet — a dualizmus kezdetén keletkeztek. Ezek a rendőrségek azonban önkormányzati kompetenciába tartoztak. Először a fővárosban jött létre — Óbuda, Buda és Pest egyesítése kapcsán, 1872-ben ideiglenes jelleggel — a kormánynak a belügyminiszter által közvetlenül alárendelt Budapesti Magyar Királyi Állami Rendőrség elnevezéssel állami rendőrség, melynek a létét a fővárosi rendőrségről szóló 1881/XXI. törvénycikkkel megerősítették és véglegesítették. A második állami rendőrség az 1903/VIII. törvénycikk alapján 1906-ban felállított Magyar Királyi Határrendőrség volt. A harmadikként létrehozott állami rendőrség a fiumei városi- és a fiumei határrendőr kapitányság egyesítésével az 1916/XXXVII. törvénycikkkel létesített Fiumei Magyar Királyi Állami Rendőrség volt.

1919-ben az állami és a városi rendőrségeket egyesítették Magyar Királyi Állami Rendőrség elnevezéssel a belügyminiszter közvetlen irányítása alá tartozóan. Így a vidék mellett — ahol a Magyar Királyi Csendőrség már korábban is mint a központi államhatalom által közvetlenül irányított szervezet tartotta fenn a rendet — a városokban is a kormány kompetenciájába került a rend védelme.

Kezdetben hét főkapitányság — amelyeket a belügyi tárca rendőri osztálya fogott össze — vezette az államosított rendőrséget, amelyek működési területei megegyeztek a honvéd-, illetve a csendőr kerületek hatósági területeivel. E főkapitányságok irányítása alatt álltak a városi rendőrkapitányságok. 1931-ben a rendőrséget a 6 500/1930 (XI. 30.) ME. rendeletben foglaltak szerint átszervezték és átnevezték. A testület új neve Magyar Királyi Rendőrség lett, mely elnevezést 1945-ben — Magyarország szovjet megszállását követően — változtatták Államrendőrségre, amikor a feloszlott csendőrség feladatait is átvette. Az átszervezés nyomán alakították ki az Országos Rendőr-főkapitányságot, amely már olyan rendőrséget irányított, amelynek a működési területe az egész országra a falvakra és a városokra egyaránt kiterjedt.

A testületben a tudományszervezési teendőket a Rendőrség Tudományos Tanácsa látja el, mely szervezetet 2014. VI. 11-én hozták létre. A feladatát alkotja a rend fenntartásával kapcsolatos tudományos tevékenységek figyelemmel kísérése és a szellemi alkotómunka elősegítése. Ebből fakadóan segíti a testületen belüli szellemi alkotóműhelyeket, tájékozódik a tudományágokban a rend védelmének elősegítése céljából adaptálható eredmények létrejöttéről és azoknak a hasznosítási lehetőségét kezdeményezi. A tudományos tanács a testület működésének konferenciák szervezésével ráirányítani a figyelmet azokra a tudományos témakörökre, amelyeknek az új kutatási eredményei jelentősen elősegíthetik a testület színvonalas működését. Egyben pedig kezdeményezi azoknak a felsőfokú szakemberképzésben való megjelenítését. A tudományos tanács a testület működése érdekében hasznosítható legújabb kutatási eredményeket tartalmazó kiadványokat publikál, amelyek a testületi tagok számára hasznos források lehetnek munkájuk színvonalas végzése érdekében.

Szolgálatunk és védünk

Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Alapítvány (SZ.BMRA)

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Alapítványt a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Társaság hozta létre 1992-ben, melyet a Fővárosi Bíróság 1992. XII. 4-én 3630-as sorszámon regisztrált.

Az alapítvány főkurátora dr. SUBA János honvéd alezredes, aki a történelem segédtudományai (történeti-földrajz) egyetemi doktora, a történelemtudomány Ph.D. doktora a rendvédelem-történet magistere. Kutatási területe a történeti földrajz, a XVIII-XX. századi magyar állam határának története, objektumtörténet, a magyar fegyveres erők diszlokációjának története, Kárpát-medencei erődfitések.

Az alapítvány kurátora mag. SIMON F. Nándor, aki a diplomatica, paleográfia, papirologia és a szfragisztika segédtudományoknak a XIX-XX. századi magyar rendvédelemre alkalmazott változatát műveli, munkásságában az általa gondozott szakterület szakértője. A rendvédelem-történet magistere.

Az alapítvány hivatásának tekinti a magyar rendvédelem-történet művelési eredményeinek közkinccsé tételét. Ennek érdekében magyar rendvédelem-történeti tartalmú tudományos rendezvények szervezésében vesz részt, illetve kiadványok szerkesztéséhez nyújt segítséget.

*Discipulus est prioris posterior dies.
(A holnap a tegnapi tanítványa.)*

Rendőrmúzeum (RM)

A XXI. század elején — tükrözve a XIX-XX. századi magyar rendvédelem fejlődéstörténetét — hat intézmény gondozza a nemzeti rendvédelem-történet tárgyi emlékeit, bemutatva azokat a nagyközönség számára. Ezek a Magyar Határőrizet-történeti Múzeum Szentgotthárdon, a Magyar Börtönügyi Múzeum Sátoraljaújhelyen és a Kiskun Múzeum börtöntörténeti gyűjteménye Kiskunfélegyházán, a Rendőrmúzeum Budapesten, a Vám- és Pénzügyőrség-történeti Múzeum, amely — a testület adóhivatallal megvalósított integrációja nyomán — ma már Pénzügyőr és Adózástörténeti Múzeum elnevezéssel működik Budapesten, továbbá a Hadtörténeti Intézet és Múzeum Budapesten (a testőrségi és a koronaőrségi témakör gondozása által) és végül az országgyűlési őrség témakörében az országgyűlési múzeum Budapesten.

Valójában ezen intézmények — annak ellenére, hogy nevükben szerepel a múzeum szó — néhány kivételtől eltekintve, a magyar jogi szabályozás értelmében nem múzeumnak, hanem állandó kiállításnak minősülnek. Ez azonban nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy a többségük több kihelyezett fiálaléval is rendelkezik. Ezekhez az intézményekhez kapcsolódik a Katasztrófavédelem-történeti Múzeum budapesti székhellyel, amely a katasztrófavédelmi testület felállítását megelőzően Tűzoltómúzeum névvel működött.

A Rendőrmúzeum tevékenysége felőleli valamennyi magyar állami rendőr szervezet történetét. Tevékenysége elsősorban a XIX-XX. századra terjed ki. A rendőrség-történeti Múzeum a magyar rendőrség szervezetéhez tartozik. Végző soron az országos rendőrfőkapitány felügyelete alatt áll, bár a közgyűjteményekre vonatkozó előírások teljes egészében hatályosak az intézmény tekintetében is. A rendőrmúzeum fennállása során számos elnevezéssel működött. A múzeum elődszervezetét az igazságügyminiszter 20 001/1908. (VIII. 17.) IM. rendeletével Bűnügyi Múzeum elnevezéssel hozta létre. Az eredeti cél az volt, hogy a bűnügyekben keletkezett azon bűnjeleket, amelyek tipikusnak voltak tekinthetők, illetve új bűnelkövetési metodikákat reprezentáltak, egy helyen gyűjtsék és oktatási céllal bemutassák a bűnüldöző hatóságok munkatársainak.

Ez a koncepció fejlődött a XX. század során a bűncselekmények bemutatásától a bűnüldözők emlékének a gondozása irányába. A II. világháború harcai során a múzeum megsemmisült. Újjászervezésére az 1960-as években került sor. A rendőrmúzeum vándor- és kamarakiállítások szervezésével igyekszik a szerény lehetőségei határait feszegetve eljuttatni a társadalom minél szélesebb köreihez gyűjteménye anyagait.

Bona opinio homini tutior est pecunia.

/Publius Syrus/

(A jó hírnév nagyobb kincs mint a pénz.)

Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság (SZBMRTT)

Az 1990-ben alapított és 1991-ben a Fővárosi Bíróság által bejegyzett Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság a magyar rendvédelem története iránt érdeklődő szakemberek társadalmi egyesülése. Tagjai a magyar rendvédelem-történet, illetve azzal rokon fegyveres testületek történeti kutatásával és oktatásával foglalkoznak. A tagság döntően a rendvédelmi testületek személyi állománya, közgyűjtemények munkatársai, felsőoktatási intézmények oktatói köréből kerül ki. A társaság tagjainak a soraiban található továbbá olyanok is, akiknek a foglalkozása ugyan nem kapcsolódik a rendvédelem jelenéhez, vagy múltjához, azonban érdeklődnek a témakör iránt, illetve valamilyen formában művelik azt pld. gyűjtők. Mintegy negyven fő rendelkezik tudományos, illetve oktatói fokozattal, melynek skálája az akadémiai tagságtól az egyetemi doktorig, illetve a professzortól a tanársegéd fokozatig terjed. Többségük napjaink magyar tudományos életének és felsőoktatásunknak elismert szakembere.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság álláspontja szerint a rendvédelem nem diszciplína, hanem tevékenységet jelöl, amelynek elméleti alapjait számos tudományterület eredményei alkotják. A tudományos társaság a rendvédelem-történetét gyűjtőfogalomnak tekinti, amelybe — tértől és időtől függetlenül — beletartozik az egyetemes történelem során megvalósult valamennyi rendvédelmi modell. A különböző korok rendvédelmi modelljei és azok változásai alkotják a rendvédelem-történetet.

A tudományos társaság alapszabályzatában rögzített cél, hogy a szakterület művelésével, az írásos források és tárgyi emlékek feldolgozásával hozzájáruljon a magyar és az egyetemes történelem gyarapításához, a magyar rendvédelem-történet feltárása, tapasztalatainak hasznosítása által pedig a rendvédelem fejlesztéséhez. A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság úgy véli, hogy a magyar rendvédelem-történeti tradíciók — elsősorban a XIX. és XX. századi hagyományok — közkinccsé tételével a tapasztalatok megismertetésével elősegíthető a magyar rendvédelem fejlesztése, a személyi állomány identitástudatának gyarapítása, ezen keresztül pedig az etikai viszonyok javítása, valamint a lakosság rendvédelmi testületekről kialakított elképzelésének a kedvezőbbé tétele. A tudományos társaság szakosztályai szellemi alkotóműhely jelleggel tevékenykednek.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság évente egy-két alkalommal nemzeti rendvédelem-történetünk témakörében tudományos konferenciát, a szakosztályok pedig átlag két évente szimpozionokat szerveznek.

A tudományos társaság két periodikát és hat könyvsorozatot publikál a magyar rendvédelem története körébe tartozó tudományos alkotások közlése céljából.

*Cum historia pro securitate
(Történelemmel a biztonságért)*

***A magyar rendvédelem-történeti
tudományos konferenciasorozat rendezvényeinek jegyzéke.***

S.sz.	Konferencia címe	Időpont
1.	A magyar rendvédelmi testületek és az önkormányzati szervezetek kapcsolata 1848-1945.	1990. IV.24.
2.	A rendvédelem-történet kutatásának, feldolgozásának és oktatásának időszerű kérdései.	1990. nov.
3.	Tradíció és korszerűség.	1991.XI.19-21.
4.	A dualista Magyarország rendvédelme.	1992.IX.29-30.
5.	Háború, Forradalom, Trianon.	1993.IX.21-23.
6.	A két világháború közötti Magyar Királyság rendvédelme.	1994. október
7.	Háborúból diktatúrába.	1995.X.25-28.
8.	A napóleoni közbiztonsági örtestület útja Párizstól - Itálián és Ausztrián keresztül - Budapestig.	1996.X.29- X.01.
9.	Gazdasági rendvédelmünk a XIX-XX. században.	1997.IX.22-26.
10.	A nyugati rendvédelem hatása a XIX-XX. századi magyar rendvédelemre.	1998.IX.22-25.
11.	Szabad mozgás a Kárpát-medencében.	1999.IV.20-23.
12.	A közigazgatás, a véderő és a rendvédelem kapcsolatának változásai a polgári magyar állam időszakában.	1999.X.06-07.
13.	A közbiztonság közös európai örökségünk.	2000.III.19-20.
14.	Az ezeréves magyar rendvédelem.	2000.XI.8-10.
15.	Az európai és a magyar rendvédelem a XIX-XX. században.	2001.XI.06-08.
16.	A rendvédelmi szakképzés története.	2002.XI.12-13.
17.	A rendvédelem humán viszonyai.	2003.XI.11-12.
18.	Karhatalmi feladatok a bűnmegelőzés és a békefenntartás szolgálatában, Európában a XIX-XX. században.	2004.X.13-14.
19.	Másfél évtized nemzeti rendvédelem-történetünk kutatásának szolgálatában.	2005.X.06-07.
20.	A XIX-XX. századi magyar forradalmak hatása a nemzeti rendvédelmi rendszerünkre.	2006.IX.29.

S.sz.	Konferencia címe	Időpont
21	A magyar rendvédelem fejlődése a XIX-XX. században.	2007.X.04-05.
22	Másfél évszázad rendszerváltozásainak hatásai a nemzeti rendvédelmünkre.	2008.X.10-11.
23	A kiegyezéstől az ezredfordulóig felszámolt országos hatáskörű magyar rendvédelmi testületek.	2009.X.09.
24	Csendőrség Ausztria-Magyarországon, illetve Ausztriában és Magyarországon 1849-2005.	2009.XII.03.
25	A közbiztonság közös Kárpát-medencei örökségünk.	2010.XII.06-10.
26	Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar állam rendvédelmében.	2011.XI.11.
27	A XIX-XX. századi magyar állam nemzetbiztonsági szervezetei.	2012.X.27.
28	A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században.	2013.X.4.
29	A tűzoltóság története.	2013.XI.29.
30	A magyar rendvédelem a kivételes hatalom időszakában.	2014. X. 17.
31	A katonailag szervezett fegyveres őrtestületek és a polgári fegyveres őrtestületek a XIX-XX. századi magyar állam határőrizetében.	2016. X. 28.
32	A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség 150 éves évfordulója.	2017.X.27.
33	1968 50 év távlatából. Határőrök, hírszerzők, honvédek, rendőrök.	2018. XI. 8.

PROGRAM

(2019. IX. 26. csütörtök
délelőtt)

Levezető elnök :

dr. BODA József Ph.D. mag. nyá. nb.vör. gy.
címzetes egyetemi tanár

- 08³⁰ – 09⁰⁰** Regisztráció a helyszínen
- 09⁰⁰ – 09³⁰** Megnyitók
- 09³⁰ – 10⁰⁰** Kitűntetések
- 10⁰⁰ – 10²⁰** Dr. PARÁDI József CSc mag. nyá.r.ezds., nyá. főiskolai tanár
A korabeli magyar rendvédelmi modell.
- 10²⁰ – 10⁴⁰** Dr. VÖLGYESI Levente Ph.D. docens :
Jog és rend 1919-ben.
- 10⁴⁰ – 11⁰⁰** S Z Ü N E T
- 11⁰⁰ – 11²⁰** Dr.jur. ERNYES Mihály mag. nyá.r.ddtbk.
Mozgalom a rendőrség államosításáért.
- 11²⁰ – 11⁴⁰** ZEIDLER Sándor mag.
Az államosított rendőrség egyenruha és rangrendszere.
- 11⁴⁰ – 12⁰⁰** Dr. LUGOSI József CSc nyá.honv.ezds.
Az államosított rendőrség fegyverei.
- 12⁰⁰ – 13⁰⁰** E B É D
- 13⁰⁰ – 13²⁰** Dr.jur. ERNYES Mihály mag. nyá.r.ddtbk.
A rendőrség államosítása elleni véleményekből.
- 13²⁰ – 13⁴⁰** ANDROVICZ Gábor
A Budapesti Magyar Királyi Állami Rendőrség működése az I. világháborúban.
- 13⁴⁰ – 14⁰⁰** ROZSOS László Tamás r.örgy.
A vidéki rendőrség személyi állománya az államosításkor.
- 14⁰⁰ – 14²⁰** S Z Ü N E T
- 14²⁰ – 14⁴⁰** Dr. PERÉNYI Roland mag. Ph.D.
Bűnözés és bűnüldözés államosítástól államosításig 1881-1919.
- 14⁴⁰ – 15⁰⁰** SZIGETVÁRI Oszkár r.szds.:
A magyar rendőrség detektívtestülete.
- 15⁰⁰ – 15²⁰** VEDÓ Attila r.örgy.:
Rendőrség és karhatalom.
- 15²⁰ – 15⁴⁰** Dr.jur. VIRÁGH Ajtony:
A rendőrség számára adományozott kitűntetések az államosítás előtt és után.
- 15⁴⁰ —** Hozzászólások és vita, a konferencia zárása.

„*Historia est magistra vitae*”
A történelem az élet tanítómestere.

Levezető elnök

Dr. BODA József mag., Ph.D.,
 nyá.nb.vörgy., címzetes egyetemi tanár

Rendvédelem-történetért kitüntetései:

⚔ (2002); ⚔ (2003); ⬠ (2006); ✨ (2007);

⚔ (2010); ☉ (2015)

Piktogram

mag.

A rendvédelem-történeti elismerések

25 éves Emlékérme

Rendvédelem-történetért Díj

Rendvédelem-történetért Érdemrend

a rendvédelem-történet kiváló művelőjének

Rendvédelem-történetért Érdemrend

a rendvédelem-történet önzetlen támogatójának

Rendvédelem-történetért Érdemkereszt

a rendvédelem-történet kiváló művelőjének

Rendvédelem-történetért Érdemkereszt

a rendvédelem-történet önzetlen támogatójának

Rendvédelem-történetért Érdemérem

Magister

*„A Budapesti Magyar Királyi Állami Rendőrség
működése az I. világháborúban.”*

ANDROVICZ Gábor

☎ : (+36/06-30) 580-4597

@: androviczgabor@gmail.com

Tudományos / oktatói fokozata:

- —
- —

Kutatási területe:

- A fővárosi rendőrség személyi állományának dualizmuskori története.

Tudóymetryiai adatok:

(Szerzőségével készült tudományos alkotások és azok hivatkozási indexe)

- könyvek **na**
- könyvrészek **na**
- tanulmányok **na**
- egyéb közlemények **na**
- független idézetek **na**
- Hirsch-index **na**

A magyar rendvédelem-történetért elismerései:

Az előadó nem rendelkezik nyilvános adatbázisban elhelyezett publikációs jegyzékkel.

E L Ő A D Á S A B S Z T R A K T

A Budapesti Magyar Királyi Állami Rendőrséget a főváros rendjének békeidőszakban való rendfenntartására tervezték. E feladatkör ellátásához szükséges tárgyi, személyi és szellemi feltételekkel rendelkezett. A budapesti rendőrséget Európa fővárosainak rendfenntartó szervezetei tekintetében a legjobbak között tartották számon. Az I. világháború elhúzódása azonban jelentősen megváltoztatta a testület feltételrendszerét, mivel a békeidőszakhoz képest jelentősen szerteágazóbb teendőket kellett ellátnia kisebb létszámmal, kevesebb tapasztalattal rendelkező munkatársakkal szűkös anyagi körülmények között a közrend és a közbiztonság általános romlásának időszakában. Ehhez képest azonban a testület áldozatos munkával mégis igyekezett a rendet fenntartani.

*„Mozgalom a rendőrség államosításáért.
A rendőrség államosítása elleni véleményekből.”*

Dr.jur. ERNYES Mihály mag., nyár.r.ddtbk.

☎ : (+36/06-20) 613-7098

@: ermi.uiroda@freemail.hu

Tudományos / oktatói fokozata:

- —
- —

Kutatási területe:

- A XIX-XX. századi magyar rendőr-
ségek története.

Tudományometriai adatok:

(Szerzőségével készült
tudományos alkotások és
azok hivatkozási indexe)

- könyvek	15
- könyvrészek	11
- tanulmányok	31
- egyéb közlemények	75
- független idézetek	118
- Hirsch-index	6

A magyar rendvédelem-történetért elismerései:

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagja.

Az előadó publikációs jegyzéke a Magyar Tudományos Művek Tárában található:

<https://www.mtmt.hu>

E L Ő A D Á S A B S Z T R A K T J A I

Mozgalom a rendőrség államosításáért.

A kiegyezést követően — a neoabszolutizmus centralizált rendőrségének elnyomó tevékenységéből fakadóan — a polgári magyar állam megszervezésekor a rendvédelmi hatásköröket az önkormányzatokhoz telepítették. Az önkormányzati rendőrségek azonban képtelenek voltak a polgári életvitelhez szükséges közrend létrehozására és fenntartására, ezért első lépésként vidéken — ahol a legkatasztrófálisabb volt a helyzet — váltották ki az önkormányzati rendőrségeket. Második lépésként tervezték — a rendőrök erőteljes sürgetése nyomán — a városi rendőrségek államosítását, amelyre azonban az I. világháború létrejötte miatt csak 1919-ben került sor.

A rendőrség államosítása elleni véleményekből

A rendőrség államosításának a gondolata a rendőrök és az önkormányzatok, valamint a központi államhatalom működtetői körében is a többség számára rokonszenves volt. Ennek ellenére azonban az élet különböző területein akadtak olyanok is, akik a csoportérdekeiket a köz érdeke elé helyezve igyekeztek elgáncsolni a rendőrség államosításának a folyamatát. Ezek a kísérletek sikertelenek maradtak ugyan, azonban jól érzékeltetik azt, hogy a rendfenntartás témájában is — hasonlóan az élet más területeihez — mindig akadnak olyan személyek, illetve kisebb nagyobb csoportok, amelyek a nemzet érdekei elé helyezik ezen igényeket.

„Az államosított rendőrség fegyverei.”

Dr. LUGOSI József CSc., nyá.honv.ezds.

☎ : (+36/06-20) 599-3280

@: lugosij@gmail.com

Tudományos / oktatói fokozata:

- CSc.

-

Kutatási területe:

- A kézfegyverek története.

Tudományometriai adatok:

(Szerzőségével készült tudományos alkotások és azok hivatkozási indexe)

- könyvek **na**
- könyvrészek **na**
- tanulmányok **na**
- egyéb közlemények **na**
- független idézetek **na**
- Hirsch-index **na**

A magyar rendvédelem-történetért elismerései:

Az előadó nem rendelkezik nyilvános adatbázisban elhelyezett publikációs jegyzékkel.

E L Ő A D Á S A B S Z T R A K T

Magyarország rendőrségeinek államosítása időszakában nem léteztek olyan rigorózus fegyvertartási szabályok mint napjainkban hazánkban. Ez a helyzet tükröződött a rendfenntartó szervezetek fegyverzetében is. Az önkormányzati rendőrségek tagjai önállóan szereztek be fegyvereiket, így néhány kivételtől eltekintve e testületeknél nem beszélhetünk egységes, rendszeresített fegyverzetről. A központi államhatalomnak közvetlenül alárendelt katonailag szervezett fegyveres őrtestületek és a polgári fegyveres őrtestületek személyi állománya számára viszont egyaránt rendszeresítettek testületenként hideg- és tűzfegyvereket. Ezen fegyvereket használhatta az érintett személyi állomány jogszerű intézkedései során kényszerítő eszközként. Mivel a fővárosi rendőrséget 1872-ben ideiglenes, majd 1881-ben végleges jelleggel államosították, így e testület tagjai már rendelkeztek egységes szolgálati fegyverzettel. Az államosítás nyomán a Magyar Királyi Állami Rendőrségnél a volt Budapesti Magyar Királyi Állami Rendőrség fegyvereit rendszeresítették.

„A korabeli magyar rendvédelmi modell.”

**Dr. PARÁDI József mag., CSc., nyá.főiskolai tanár,
nyá.r.ezds.**

☎ : (+36/06-70) 326-1151

@: paradi.jozsef@gmail.com

Tudományos/oktatói fokozata:

- Bölcsészdoktor, a hadtudomány kandidátusa.
- Nyugalmazott főiskolai tanár,
- Az NKE Hadtudományi és a Rendészettudományi Doktori Iskolák témavezető oktatója.

Kutatási területe:

- A polgári magyar állam rendvédelem-története.

Tudományometriai adatok:

(Szerzőségével készült tudományos alkotások és azok hivatkozási indexe)

- könyvek	28
- könyvrészek	23
- tanulmányok	81
- egyéb közlemények	125
- független idézetek	959
- Hirsch-index	22

A magyar rendvédelem-történetért elismerései ☮ ; ✕ ; ⬠ ; ✨ ; ⚙ ; 🏠 ; 🌐

A Magyar Tudományos Akadémia köztestületi tagja. A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság elnöke. A *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* HU-ISSN 1216-6774 tudományos periodika és a *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)* HU-ISSN 1785-3257 főszerkesztője, „A magyar rendvédelem-történet öröksége.” HU-ISSN 2062-8447 , „A magyar rendvédelem-történet hagyatéka” HU-ISSN 2064-4728 , a „Segéd tudományok a magyar rendvédelem-történet szolgálatában” HU-ISSN 2064-5333 , a „Magyar rendvédelem-történeti tanulmányok” HU-ISSN 2415-9875 és a „Salutem” HU-ISSN 2416-2078. könyvsorozatok sorozatszerkesztője.

Az előadó publikációs jegyzéke a Magyar Tudományos Művek Tárában található
<https://www.mtmt.hu>

ELŐADÁSABSZTRAKT

A rendvédelmi modell a rend fenntartásában résztvevő testületek fajtája szerinti csoportosítás szerint kétféle lehet, nevezetesen kontinentális és angolszász. Az angolszász rendvédelmi modell nélküli a katonailag szervezett fegyveres őrtestületeket és általában a decentralizáció jellemzi, bár az utóbbi mintegy 100 év során a centralizáció felerősödése jellemezte. Ezzel szemben a kontinentális rendvédelmi modell rendfenntartó testületei között jelentős szerepet töltenek be a katonailag szervezett őrtestületek. E modellt az jellemzi, hogy a domináns rendvédelmi testületek közül az egyik katonailag szervezett fegyveres őrtestület, míg a másik polgári fegyveres őrtestület. A dualizmus és a két világháború közötti időszakban Magyarországon kontinentális rendvédelmi modell működött, amelyben az egyik pillértestületet — mint katonailag szervezett fegyveres őrtestületet — a Magyar Királyi Csendőrség alkotta, a másik pillértestületet pedig a rendőrségek, illetve az államosítást követően a Magyar Királyi Állami Rendőrség képezte. A magyarországi rendőrségek az államosítást megelőzően és azt követően is polgári fegyveres őrtestületek voltak.

„Bűnözés és bűnüldözés
államosítástól államosításig 1881–1919.”

Dr. PERÉNYI Roland mag., Ph.D.

☎ : (+36/06-30) 398-7704

@: perenyir@gmail.com

Tudományos/oktatói fokozata:

- A történelemtudomány
Ph.D. doktora

-

Kutatási területe:

- A fővárosi bűnüldözés a XIX-
XX. században.

Tudományometriai adatok:

(Szerzőségével készült
tudományos alkotások és
azok hivatkozási indexe)

- könyvek	3
- könyvrészek	2
- tanulmányok	33
- egyéb közlemények	4
- független idézetek	—
- Hirsch-index	—

A magyar rendvédelem-történetért elismerései ☞ ; ☒ ; ☞ ;

A Szemere Bertalan Magyar Rend- védelem-történeti Tudományos Társaság tagja. A Magyar Muzeumi Történész Társulat és az ELTE-BTK Történeti Kollégium tagja.

Az előadó publikációs jegyzéke a Magyar Tudományos Művek Tárában található
<https://www.mtmt.hu>

ELŐADÁSABSZTRAKT

A kiegyezés nyomán az új magyar polgári államberendezkedés részeként a rendfenntartás döntően az önkormányzatok kompetenciájába került. A neoabszolutizmus centralizált rendvédelmi testületei ugyanis — mivel egyben a HABSBERG elnyomás eszközei voltak — általában a centralizált rendvédelmi szervezetekkel szembeni ellenszenvet gerjesztettek a lakosság körében. Így Óbudán Budán és Pesten is önkormányzati rendőrségek működtek a három város 1872-ben Budapest néven megvalósított egyesítéséig. Ekkor a korábbi három önkormányzati rendőrség helyébe lépő új budapesti rendőrség már — igaz még csak ideiglenes jelleggel — állami rendőrségként működött, bár erőteljes önkormányzati kompetenciákkal. 1881-ben az országgyűlés külön törvényt alkotott a fővárosi rendőrség teljes és végleges államosítása céljából. 1919-ben a három állami rendőrség (budapesti-, határ- és fiemei rendőrségek) és a vidéki városi rendőrségek fúziójával hozták létre az új Magyar Királyi Állami Rendőrséget.

*„A vidéki rendőrség
személyi állománya az államosttáskor.”*

ROZSOS László Tamás r.örgy.

☎ : (+36/06-30) 642-0456

@: zalathna1848@freemail.hu

Tudományos / oktatói fokozata:

- —
- —

Kutatási területe:

- A fővárosi rendőrség személyi állománya 1881-1945.

Tudományometriai adatok:

(Szerzőségével készült tudományos alkotások és azok hivatkozási indexe)

- könyvek **na**
- könyvrészek **na**
- tanulmányok **na**
- egyéb közlemények **na**
- független idézetek **na**
- Hirsch-index **na**

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagja.

Az előadó nem rendelkezik nyilvános adatbázisban elhelyezett publikációs jegyzékkel.

E L Ő A D Á S A B S Z T R A K T

A magyarországi rendőrségek államosítását megelőzően a vidéki rendőrségek tagjaival szemben nem alakult ki egységes szakmai követelményrendszer, hanem önkormányzatokként változtak az elvárások, bár a tisztviselői karra vonatkozóan az állami hivatalnokokkal szembeni követelmények érvényesek voltak ugyan, ezek azonban nem tartalmaztak rendőri szakirányú elvárásokat. Az önkormányzatok többé-kevésbé igyekeztek ugyan az állami rendőrségek szakirányú elvárásrendszerét adaptálni, azonban mégis a követelményrendszer tarka maradt. A magyarországi rendőrségek államosításakor tehát az egyik legfőbb feladatot az jelentette, hogy kialakítsák az egységes szakmai követelményrendszert, és ennek megfelelően formálják a személyi állományt. Ennek érdekében a korábbi Budapesti Magyar Királyi Állami Rendőrség képezési követelményrendszerét vették kiindulási alapul, melynek továbbfejlesztésével hozták létre az egységes rendszert.

„A magyar rendőrség detektívtestülete.”

SZIGETVÁRI Oszkár r.szds.

☎ : (+36/06-70) 340-3055

@: szigetvarioszkar@gmail.com

Tudományos / oktatói fokozata:

- az NKE Rendészettudományi
Doktori Iskolájának doktorandusz-
sza.

Kutatási területe:

- A polgári magyar állam rendvé-
delmi testületeinek nyomozó szol-
gálatai.

Tudományometriai adatok:

(Szerzőségével készült
tudományos alkotások és
azok hivatkozási indexe)

- könyvek 1
- könyvrészek 1
- tanulmányok 1
- egyéb közlemények 2
- független idézetek
- Hirsch-index

A magyar rendvédelem-történetért elismerései

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagja.

Az előadó publikációs jegyzéke a Magyar Tudományos Művek Tárában található
<https://www.mtmt.hu>

ELŐADÁSABSZTRAKT

Magyarországon az első detektívtestületet az 1880-as évek közepén a Budape-
sti Magyar Királyi Állami Rendőrség kötelékében hozták létre. A detektívtestület
kiváló eredményeket ért el, ezért a szervezetet dinamikusabban fejlesztették. A
főváros mintájára a nagyobb vidéki városok rendőrségeiben is felállítottak
detektívtestületeket. A rendőrség államosításának időszakában szinte valam-
ennyi törvényhatósági jogú város rendőrsége rendelkezett már detektívtestü-
lettel. Annak ellenére azonban, hogy ezen testületek a fővárosi detektívek mű-
ködését szabályozó okmányokat tekintették mintának számos egyedi sajátos-
sággal rendelkeztek. A rendőrség államosításakor e téren a fő feladatot az or-
szágos és egységes detektívtestület kialakítása alkotta, melynek során a főváro-
si detektívtestülettel szembeni elvárásokat tették általánossá.

„Rendőrség és karhatalom.”

VEDŐ Attila tanseg., r.örgy.

☎: (+36/06-30) 963-6169

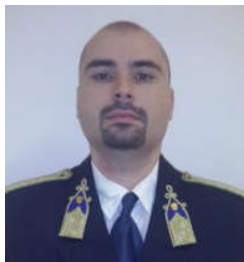
@: horatis@gmail.com

Tudományos / oktatói fokozata:

- az NKE Hadtudományi Doktori Iskolájának doktorandusza.

Kutatási területe:

- A magyar államhatárok határjelei és a Magyar Királyi Csendőrség története.

Tudományometriai adatok:

(Szerzőségével készült tudományos alkotások és azok hivatkozási indexe)

- könyvek	4
- könyvrészek	10
- tanulmányok	16
- egyéb közlemények	3
- független idézetek	41
- Hirsch-index	4

A magyar rendvédelem-történetért elismerései ☞ ; ☒ ; 25

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagja.

Az előadó publikációs jegyzéke a Magyar Tudományos Művek Tárában található
<https://www.mtmt.hu>

ELŐADÁSABSZTRAKT

A vizsgált időszakban a karhatalom fogalma csak részben egyezett meg a XXI. században használt karhatalom fogalommal. A korabeli karhatalom elnevezésbe beletartozott minden a rendfenntartás körébe tartozó és a fizikai kényszerítést megvalósító, vagy azt közvetlenül kilátásba helyező tevékenység. Ide tartozónak tekintették például a bíróságok idézésére meg nem jelenő személyek előállítását is. Ilyen értelemben tehát a vizsgált időszakban a magyar rendőrségek végeztek karhatalmi tevékenységet. Csapaterős karhatalmi tevékenység végrehajtására azonban a rendőrségek — mivel polgári fegyveres őrtestületek voltak — nem voltak alkalmasak. E rendőrségeket a szervezeti felépítésük, a személyi állomány képzettsége, a testület vezetési stílusa, a személyi állomány fegyverzete csapaterős karhatalmi tevékenység végzésére nem tette alkalmassá. Ennek a feladatkörnek az elvégzésére az államosítást követően a karhatalmi tevékenység ellátására létrehozott rendőri szakalegységek voltak alkalmasak. Az első ilyen szakalakulatot Budapesten hozták létre 1932. I. 8-án Karhatalmi Század elnevezéssel, melyet két év alatt zászlóalj erőre fejlesztettek fel, így jött létre 1934. IV. 16-án a Magyar Királyi Rendőrség Karhatalmi Zászlóalja.

*„Rendőrség számára adományozott kitüntetések
az államosítás előtt és után.”*

Dr.jur. VIRÁGH Ajtony

☎ : (+36/06-70) 459-3230

@ : viragh.ajtony@gmail.com

Tudományos / oktatói fokozata:

—
—

Kutatási területe:

- Magyar kitüntetés-történet.

Tudományometriai adatok:

(Szerzőségével készült tudományos alkotások és azok hivatkozási indexe)

- könyvek **na**
- könyvrészek **na**
- tanulmányok **na**
- egyéb közlemények **na**
- független idézetek **na**
- Hirsch-index **na**

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagja.

Az előadó nem rendelkezik nyilvános adatbázisban elhelyezett publikációs jegyzékkel.

ELŐADÁSABSZTRAKT

A magyar nemzet történetében az I. világháború és az azt követő forradalmak időszaka nehéz korszaknak bizonyult. Ebben az időben a rend fenntartása is súlyos áldozatokat követelt a rend védelmére hivatott katonailag szervezett fegyveres őrtestületek és polgári fegyveres őrtestületek személyi állományának a tagjaitól. E sok munkával járó nehéz és áldozatos tevékenységet a magyar állam a legkiválóbbak kitüntetései is elismerte. Az elismerések egy része pedig a frontokon eltöltött katonai teljesítmények nyomán keletkezett azon rendőrök számára, akik a haza védelmének katonai teendőit látták el e nehéz időkből. A rendőrség számára adományozott kitüntetések természetesen csupán a jéghegy csúcsát alkotják, mivel a személyi állomány jóval nagyobb hányada végzett áldozatos, elismerésre méltó munkát.

„Jog és rend 1919-ben.”

Dr. VÖLGYESI Levente Ph.D., doc.

☎ : (+36/06-70) 292-9288

@: lvolgyesi@ajk.elte.hu

Tudományos / oktatói fokozata:

- A jogtudomány Ph.D. doktora
- Egyetemi docens

Kutatási területe:

- Magyar közigazgatás és egyház-jog-történet.

Tudományometriai adatok:

(Szerzőségével készült tudományos alkotások és azok hivatkozási indexe)

- könyvek **1**
- könyvrészek **29**
- tanulmányok **25**
- egyéb közlemények **1**
- független idézetek **13**
- Hirsch-index **1**

A Magyar Tudományos Akadémia Köztestületi Tagja.

Az előadó publikációs jegyzéke a Magyar Tudományos Művek Tárában található

<https://www.mtmt.hu>

ELŐADÁSABSZTRAKT

A vizsgált időszakban — a magyarországi tanácsköztársaság működéséből fakadóan — a magyar társadalom erkölcsi állapota megingott, a jogrendszer érvényesítése nehezebbé vált. Ebben az időszakban az állam fő feladatai közé tartozott a dualizmuskori jogrendszer helyreállítása, illetve olyan jogi módosítások létrehozása, amelyek lehetővé tették egyrészt az alkotmányos demokrácia szabályainak megfelelő jogrend helyreállítását, illetve annak a megelőzését, hogy ismételten sor kerülhessen olyan helyzet kialakítására, amelyben a társadalom egy rétege diktatúrát gyakorolhat a társadalom egésze felett. Ez a helyzet a magyar nemzet számára merőben új volt, amelyre a magyar hagyományok szellemiségén nyugvó, az európai gyakorlatnak megfelelő és a nemzet érdekeivel azonosuló választ kellett nyújtani.

„Az államosított rendőrség egyenruha és rangrendszere.”

ZIEDLER Sándor mag.

☎ : (+36/06-30) 961-9148

@: sndrzdrl@gmail.com

Tudományos / oktatói fokozata:

—

Kutatási területe:

- az archontológia — falleriszтика
— heraldika — insigniológia —
vexillológia — numizmatika —
ikonográfia történelmi segédtu-
dományoknak a XIX-XX. századi
magyar rendvédelemre alkalmá-
zott változatát műveli, munkás-
ságában az általa gondozott
szakterület szakértője

Tudományometriai adatok:

(Szerzőségével készült
tudományos alkotások és
azok hivatkozási indexe)

- könyvek **na**
- könyvrészek **na**
- tanulmányok **na**
- egyéb közlemények **na**
- független idézetek **na**
- Hirsch-index **na**

A magyar rendvédelem-történetért elismerései ☉ ; ✕ ; ⬠ ; ✨ ; ☒ ; Ⓜ

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság elnökségi tagja, a Magyar Numizmatikai Társaság tagja.

Az előadó nem rendelkezik nyilvános adatbázisban elhelyezett publikációs jegyzékkel.

ELŐADÁSABSZTRAKT

A magyar rendőrségek államosítását megelőzően valamennyi rendőr testületnek — még az állami rendőrségeknek is — önálló egyenruha és rangrendszere volt. Az államosítás nyomán az egységesítést oly módon valósították meg, hogy a Budapesti Magyar Királyi Állami Rendőrség jól bevált egyenruha és rangrendszerét vezették be a Magyar Királyi Állami Rendőrségnél. Ez az egyenruharendszer tisztelte a nemzeti hagyományokat, alkalmazta a szakterület művelése során keletkezett tapasztalatokat. A fővárosi rendőrség rangrendszerének a Magyar Királyi Állami Rendőrségnél történő bevezetésével az új rendőrségnél is rendőri rangrendszer maradt érvényben. E rangrendszer jól kifejezte a rendőri munkát végzők alá- és fölérindeltségi viszonyait, a szakterületi tisztségeket.

Dr. MATTYASOVSKY György 1919. VIII. 19-től 1920. VII. 1-ig állt a fővárosi rendőrség élén. A lőcsei születésű főkapitány 1873-ban fejezte be középiskolai tanulmányait, majd Budapestre kerülve állam- és jogtudományi doktorátust szerzett. Pályafutását a Magyar Királyi Belügyminisztériumban kezdte, ahol 1919-ben miniszteri tanácsosként nevezték ki a budapesti rendőrség főkapitányává. A budapesti rendőrséget lezüllesztett állapotban vette át, melyet vissza kívánt emelni a dualizmus időszakában elért színvonalra. Munkáját azonban erőteljesen hátráltatták a román megszálló csapatok. A román megszálló erők 1919. XI. 14-ei kivonulása után, illetve nagybányai HORTHY Miklós 1919. XI. 16-ai bevonulását követően a főkapitány a legfontosabb feladatának a közbiztonság helyreállítását tekintette. Ennek érdekében a bűnöző és kommunista elemektől kívánta a fővárost megtisztítani. Ahhoz azonban, hogy ezt a feladatát eredményesen megvalósítsa először a rendőrség kötelékében kellett rendet teremtenie. A hivatásukhoz méltatlan rendőrök — 70 esetben 67 rendőrtiszt, segédhivatali alkalmazott és detektív, valamint az őrszemélyzet köréből 41 esetben 38 rendőr — ellen rendelt el vizsgálatot. Az eljárásoknak 90 felfüggesztés és 50 elbocsájtás volt a végeredménye. Ezt követően kerülhetett sor a főváros közbiztonságának a helyreállítására. Ennek a részét alkotta többek között a TISZA-gyilkosság nyomozása is, melynek során 600 személyt hallgattak ki és 16 letartóztatás történt. MATTYASOVSKY György főkapitánysága idején a fővárosban a polgári rendet sikerült helyreállítani, a politikai és köztörvényes bűnözőket a város életéből kiszorítani.

A magyar rendőrségek témakörével a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által publikált alkotások.

Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis),
HU-ISSN 1216-6774

0026 PARÁDI József: A Magyar Királyi Határrendőrség, a magyar határőrizet szakmai vezető testülete.

III.évf. (1993) 4.sz. 21-50.p.

0033 BORSI József: „A közszolgálati ágak legterheesebbike.” Rendőrségkép a századforduló magyar sajtójában.

III.évf. (1993) 4.sz. 126-131.p.

0067 RÁCZ Lajos: A fővárosi rendőrség működése a két világháború között.

V.évf. (1995) 6.sz. 76-80.p.

0072 SZAKÁCS Gábor: A rendőrképzés helyzete a két világháború között.

V.évf. (1995) 6.sz. 104-121.p.

0076 ERNYES Mihály: A rendőrség újjászervezése Pécs-Baranyában 1944-1946.

VI.évf. (1996) 7.sz. 17-23.p.

0139 KÓSA László: Rendőrség Budán, Pesten és Budapesten 1849 és 1882 között.

IX.évf. (1999) 10.sz. 71-76.p.

0191 NAGY György: A magyar állami határrendőrség 1945-1946. évi újjászervezése.

XI.évf. (2005) 13.sz. 64-77.p.

0194 PARÁDI József: Az Osztrák-Magyar Monarchia magyarországi rendőrségei 1867-1919.

XI.évf. (2005) 13.sz. 97-104.p.

0195 PARÁDI József: A Magyar Királyság rendőrségei 1920-1945.

XI.évf. (2005) 13.sz. 105-113.p.

0203 ERNYES Mihály: 1000 éves rendvédelem a rendőrségek államosítása tükrében.

XI.évf. (2005) 14.sz. 23-33.p.

0221 BACSA Gábor: Rendőrség Nagykanizsán 1920-ig, az államosításig.

XII.évf. (2007) 15.sz. 6-12.p.

0223 ERNYES Mihály: A magyar rendőri szakirodalom kezdetei.

XII.évf. (2007) 15.sz. 32-44.p.

0231 PARÁDI József: A Magyar Királyi Határrendőrség.

XII.évf. (2007) 15.sz. 139-159.p.

0240 BACSA Gábor: A rendőrképzés 1945-1950.

XIII.évf. (2007) 16.sz. 7-14.p.

0252 PARÁDI József: A magyar rendőrtisztképzés tradíciói 1867-1945.

XIII.évf. (2007) 16.sz. 94-99.p.

0255 SÁGI Zoltán: Egyenruha mint tradíció a magyar rendőrségnél.

XIII.évf. (2007) 16.sz. 107-112.p.

0263 NAGY György: A határrendőrség humán viszonyai 1945-1946.

XIV.évf. (2008) 17.sz. 37-50.p.

0271 ZEIDLER Sándor: A magyar rendőri rangok fejlődéstörténete a kiegyezéstől az ezredfordulóig.

XIV.évf. (2008) 17.sz. 116-137.p.

0277 PARÁDI József: Rendőrség a magyar határőrizetben.

XV.évf. (2008) 18.sz. 88-97.p.

0301 NAGY László: A magyar Rendőrség-történeti Múzeum története.

XVII.évf. (2009) 20.sz. 79-92.p.

0316 PARÁDI József: A Magyar Királyság határrendőrsége.

XVIII.évf. (2010) 21.sz. 117-112.p.

0340 PARÁDI József: A polgári magyar állam rendőrségei 1867-1945.

XX.évf. (2011) 23.sz. 124-143.p.

0401 NAGY György: Az első magyar határrendőrség.

XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 87-96.p.

0405 PERÉNYI Roland: A fővárosi rendőrség tagjainak második világháború alatti tevékenysége, az igazolóbizottsági iratok.

XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 147-152.p.

0441 B STENGE Csaba: A munkácsi rendőrség deffenzív és .offenzív harcászati alkalmazása Kárpátalján 1939-ben.

XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 109-116.p.

0445 BENCsik Péter: Rendőrség, politikai rendőrség Hódmezővásárhelyen 1945 után.

XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 15-20.p.

0454 PARÁDI József: Határrendőrség a történelmi Magyarországon 1906-1918.

XXVI.évf. (2016) 51.sz. 43-56.p.

0487 ERNYES Mihály: Magyarországi rendőrségek a dualizmusban és a két világháború között.

XXVIII.évf. (2018) 56.sz. 15-52.p.

0494 ANDROVICZ Gábor: A Budapesti Magyar Királyi Állami Rendőrség hősi halottjai a dualizmus időszakában.

XXIX.évf. (2019) 57.sz. 15-26.p.

Salutem, 6. HU-ISSN 2416-2078.

BOTOS János: GERŐ Ernőtől BISZKU Béláig. A belső ügyek minisztériumából „rendőrminisztérium” 1953-1957. 37-54.p. In PARÁDI József et al. (szerk.): *Emlékkönyv ŐRY Károly születésének 85. évfordulója tiszteletére*. Budapest, 2018, Budapest, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 179 p. HU-ISBN 978 615 80 3095 3.

BODA József — PARÁDI József et al. (szerk.): *A XIX-XX. századi magyar állam nemzetbiztonsági szervezetei*. Budapest, 2014, Nemzetbiztonsági Szakszolgálat – Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 399 p. HU-ISBN 978 963 89 8280 3.

MÜLLER Rolf: Politikai rendőrség a II. világháború utáni években 1945-1948. 193-212.p.p

A konferencia előadásainak publikálási lehetősége

Az előadások tanulmányvá változatait — amennyiben azok megfelelnek a *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* HU-ISSN 1216-6774 periodika közlési feltételeinek — a szerkesztőség befogadja. A periodika a közlési feltételeiben foglalt elvárásokkal nem mindenben harmonizáló és általában kisebb terjedelmű tanulmányok pedig a *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)* HU-ISSN 1785-3257 periodikában jelenhetnek meg.

Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)

HU-ISSN 1216-6774 , HU-EISSN 2560-144X

Alapítva 1990-ben, 2018. év végéig publikálva XXVIII évfolyam 56 számában, 134 szerző tollából, 493 tanulmány.

A periodikában - amely általában évente kétszer jelenik meg - a nemzeti rendvédelem-történetünk témakörébe tartozó tartalmú és a tudományos közléssel szemben támasztott elvárásokkal harmonizáló, valamint az első közlés igényének megfelelő tanulmányok jelennek meg.

Az egyetlen magyar nyelvű folyóirat, amely a nemzeti rendvédelem-történet témakörében készített tudományos alkotások publikálását tekinti hivatásának.

A XV.évf. (2008) 18. számmal kezdődően a periodika – térítésmentesen letölthető formában – elérhető a világhálón a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság honlapján:

<http://www.szbmrtt.atw.hu>

vagy az Országos Széchenyi Könyvtár Elektronikus Dokumentum Központjának Elektronikus Periodika Adatbázis és Archívum honlapján:

<http://www.epa.oszk.hu>

A periodikát a Magyar Tudományos Akadémia szakbizottsága 2008-ban a szakterület mérvadó folyóiratává nyilvánította.

A Magyar Tudományos Akadémia által szerkesztett Magyar Tudományos Művek Tára a folyóiratot a törzsanyagába felvette. A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtári és Információs Központja segítségével a folyóirat belépett a nemzetközi DOI adatbázisba.

A periodika a XV.évf. (2008) 18. számmal kezdődően 8 indexel rendelkezik, a jegyzetekre vonatkozóan: Citációs index publikációk és kéziratok; Citációs index periodikák; Citációs index levél-, irat- és dokumentumtárak; Citációs index jogszabályok, a szövegre vonatkozóan pedig: Index nominum; Index geographicus; Index chronologicus; Index organicus.

Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)

HU-ISSN 1785-3257 , HU-EISSN 2560-0893

Alapítva 1992-ben, 2018. végéig XXVIII évfolyamban 56 száma publikálva. A periodika - amely évente két alkalommal, az utóbbi években összevont számok formájában jelenik meg - a magyar rendvédelem-történet művelése során keletkezett operatív eseményekről (konferenciák, könyvbemutatók, tudományos- és oktatói fokozatvédések stb.) nyújt tájékoztatást.

A periodika 10 állandó - Társasági élet; Figyelő; Szemle; Rendezvények; Személyi hírek; Műhely (amely kisebb tanulmányokat fogad be); Edukáció; Scientia; Dokumentumok és munkásságok; Emlékhelyek és tárgyak - és két ideiglenes - Pályázatok; Fórum - rovattal rendelkezik. A periodika elektronikus úton a *Rendvédelem-történeti Füzetek* folyóirattal meg egyező feltételekkel és honlapon érhető el.

Mindkét periodikát a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság adja ki.

SZERKESZTŐSÉG

H-1037 Budapest, Haránt utca 12.

(+36/06-1) 250-6199

paradi.jozsef@gmail.com

**A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság
2020. évi soron következő rendezvényei**

A magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozat
XX. rendezvényeként

előreláthatóan **2020. II. 17-én (pénteken)**

1053 Budapest, Egyetem tér 1-3. szám alatt.

az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar
Magyar Állam- és Jогtörténeti Tanszéke
közös szervezésével

*„A magyar közbiztonság újjászervezése az I. világháború
és az azt követő forradalmak után.”*

tervezett munkacímmel fog létrejönni.

valamint

A magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozat XXXV.
rendezvényeként előreláthatóan **2020 őszén** a Magyar Rendőrség, a Nemzeti
Közszolgálati Egyetem és a VERITAS Történetkutató Intézet közreműködésével
budapesti helyszínnel

„100 éve hozták létre a Magyar Királyi Testőrséget”

tervezett munkacímmel fog létrejönni.

A rendezvényekre előadással jelentkezni lehet

2020 január közepéig, illetve augusztus végéig
az alábbi elérhetőségeken

dr. BODA József mag. Ph.D. címzetes egyetemi tanár nyá.nb.vörgy.

☎: (+36/06-20) 992-0117 ; @: boda.jozsef@uni-nke.hu

dr. PARÁDI József mag. CSc. nyá.főiskolai tanár nyá.r.ezds.

☎: (+36/06-70) 326-1150 ; @: paradi.jozsef@gmail.com

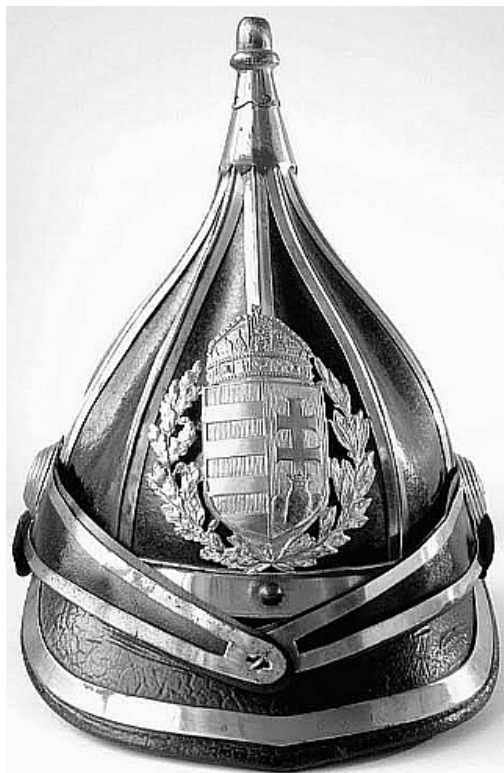
a „Szerzői űrlap” kitöltése által

A „Szerzői Űrlapok elérhetőek a társaság honlapcímén:

<http://users.atw.hu/szbrmtt/index.html>

Az előadások időtartama egységesen 20 perc.

PowerPoint szemléltető anyagok kivetítése biztosított. *Rendvédelem-történeti
Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* HU-ISSN 1216-6774 tudományos
periodika befogadja azon előadások tanulmányra fejlesztett változatait,
amelyek harmonizálnak a folyóirat közlési feltételeiben foglaltakkal.

Az 1909-ben rendszeresített „Zrínyi”-sisakot — az ugyancsak ekkor bevezetett új egyenruhával együtt — NEMES Mihály történeti festőművész tervezte a Budapesti Magyar Királyi Állami Rendőrség személyi állománya számára.

Az 1848/1849-es magyar forradalom és szabadságharc idején Pest város rendőreinek jelvénye a buzogány jellegű bot volt. A lecsavarható buzogány gomb alatti üregben parancsok, jelentések voltak továbbíthatóak.

V. SZEMÉLYI HÍREK

(Rovatvezető: PARÁDI József)

TAGSÁG

PARÁDI József

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti
Tudományos Társaság
tagságában 2019-ben bekövetkezett változások

„*Homo non soli natus, sed patrie.*” (Cicero)

Az ember nem önmaga számára él, hanem a haza számára is.

2019-ben kilépett tagok:

- Dr. SALLAI János Ph.D. (114-264)

2019-ben megszüntetett tagságok:

-

Tudományos társaságunk elnöksége általában azoknak a tagtársainknak a tagsági viszonyát szünteti meg, akik:

- tartózkodnak a tagdíjfizetéstől és ennek nem tudják elfogadható okát megjelölni;
- a társaságunk rendezvényeitől távol maradnak;
- a magyar rendvédelem-történet gondozásában, vagy művelésében nem vesznek részt;
- nem teszik magukat elérhetővé, megkereséseinkre nem reagálnak.

A tagsági viszony megszüntetése nem jelenti az érintett személyiségének leminősítését. Egyszerűen arról van szó, hogy aki nem vesz részt a magyar rendvédelem-történet gondozásának a tevékenységében, illetve távol tartja magát társaságunk rendezvényeitől, azok számára a tagsági viszony értelmét veszíti. Tudományos társaságunk ebből fakadóan időnként áttekinti tagságunk helyzetét és a fenti szempontok szerint megszünteti tagságát azoknak, akik közösségünk tevékenységében semmilyen formában sem vesznek részt a méltánylást érdemlő esetek — tartós betegség, hosszas külföldi kiküldetés stb. — kivételével.

2019-ben felvett tagtársaink:

- BANDI István **119-282** (A román-magyar állambiztonsági kérdések az 1945 utáni időszakban, a Bencés-rend története 1945 után)
- MEZEI József **119-279** (kutatói területe: A magyar elhárítás története)
- VINCZE Gábor **119-280** (kutatói területe: A Magyar Királyi Csendőrség személyi állománya sorsának alakulása a testület feloszlását követően)
- Dr.jur. VIRÁGH Ajtony **119-281** (kutatói területe : Kiténtetés-történet, a magyar rendvédelmi testületek biográfiája)

NÉV: BANDI István

SZÜL. IDŐ: 1973

☎ : (+36/06-20) 944-6717

@: istvanbandi@gmail.com

TAGSÁGI SZÁM: 119-282

Tanulmányok

- Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar (történész - szociológus).
- Nemzeti Közszołgálati Egyetem – Rendészettudományi Doktori Iskola (folyamatban)

Szakmai tevékenység

- 2005-2003 Verlag Dashöfer Könyvkiadó verifikátor
- 2008-2006 Magyar Bencés Kongregáció megbízott kutatója
- 2011-2008 MTA Társadalomtudományi Kutató Központ és MTA Kisebbség-kutató Intézet munkatársa
- 2011 – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára Tudományos Főosztály Dokumentációs Osztály dokumentátora
- 2014 – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára román referens
- 2017 – Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára Tudományos Főosztály Tudományos és Közművelődési Kapcsolatok Osztálya tudományos kutatója

Kutatási területe:

- A román – magyar állambiztonsági kérdések az 1945 utáni időszakban, a bencés rend története 1945 után.

Tudományos és oktatói fokozatok

—

Publikációk

- www.mtmt.hu

Kitüntetések

—

Tudományos tagságok és tisztségek

Nyelvismeret

- Angol, román

NÉV: **MEZEI József**
SZÜL. IDŐ: 1975
☎ : (+36/06-30) 422-9120
@: mezei.jozsef@uni-nke.hu
TAGSÁGI SZÁM: 119-279

Tanulmányok

- Szent István Egyetem – okl. Gépészmérnök,
- Budapesti Műszaki és Közgazdaságtudományi egyetem – okl. Mérnöktanár,
- Nemzeti Közszoigálati Egyetem – Rendészettudományi Doktori Iskola (folyamatban)
- Milton Friedman Egyetem – Gazdaságinformatikus (folyamatban)

Szakmai tevékenység

-

Kutatási területe:

- A magyar elhárítás története

Tudományos és oktatói fokozatok

—

Publikációk

- <https://www.mtmt.hu>

Kitüntetések

—

Tudományos tagságok és tisztségek

- Hadtudományi Társaság – tag,
- Rendészettudományi Társaság – tag,
- Felderítők Társasága Egyesület – tag,
- Doktoranduszok Országos Szövetsége, Rendészettudományi Osztály – titkár.

Nyelvismeret

- Angol, közép fok, „C”

NÉV: **VINCZE Gábor**
 SZÜL. IDŐ: 1962
 ☎ : (+36/06-70) 226-2441
 @: pinczegabor@gmail.com
 TAGSÁGI SZÁM: 119-280

Tanulmányok

- József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

Szakmai tevékenység

- 1991-2005 József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Társadalomelméleti és Kortörténeti Gyűjteményének külsős kisebbségtörténeti szakreferense,

- 1995-1996-os tanévben a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem vendégtanáráként speciális kurzust vezetett a romániai magyar kisebbség 1919-1989 közti történelméről,

- 2000-2003 kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem vendégtanáráként kisebbség-történeti előadás-sorozatot tartott,

- 2006-tól a hódmezővásárhelyi Emlékpont muzeológus-történész,

- 2010-2011 a *Nagy Magyarország* történelmi magazin főszerkesztője,

- 2012-től az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark történésze

Kutatási területe:

- A Magyar Királyi Csendőrség személyi állománya sorsának alakulása a testület feloszlását követően.

Tudományos és oktatói fokozatok

—

Publikációk

- Publikációinak bibliográfiai adatait nyilvános adatbázisban nem szerepelteti.

Kitüntetések

—

Tudományos tagságok és tisztségek

—

Nyelvismeret

- Német

NÉV: **Dr.jur. VIRÁGH Ajtony**
SZÜL. IDŐ: 1983
☎ : (+36/06-70) 459-3230
@: viragh.ajtony@gmail.com
TAGSÁGI SZÁM: 119-281

Tanulmányok

- 2005-2006 University of Abertay Dundee, Faculty of Law, Egyesült Királyság
- 2002-2009 Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar
- 2013 Jogi szakvizsga

Szakmai tevékenység

- 2009-2010 Gazdasági Versenyhivatal
- 2010-2011 Országgyűlés Hivatala
- 2011- Alkotmánybíróság

Kutatási területe:

- Kitüntetés-történet, a magyar rendvédelmi testületek biográfiája

Tudományos és oktatói fokozatok

—

Publikációk

- Publikációinak bibliográfiai adatait nyilvános adatbázisban nem szerepelteti.

Kitüntetések

—

Tudományos tagságok és tisztségek

—

Nyelvismeret

- Angol felsőfok, német középfok „C”

PARÁDI József

2019. évi kitüntetettek a magyar rendvédelem-történet művelői körében.

„Homo non soli natus, sed patrie.” (Cicero)

Az ember nem önmaga számára él, hanem a haza számára is.

prof. dr. SZAKÁLY Sándor DSc

a VERITAS Történetkutató Intézet főigazgatója

a Magyar Tudományos Akadémia köztestületi tagja

a Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság elnökségi tagja számára

„Honvédelemért Kitüntető Cím Babérkoszorúval Ékesített Fokozata”

elismerést adományozta

a Magyar Honvédség feladatai megvalósításának támogatása érdekében végzett áldozatos szerepvállalása elismeréséül.

Távollétében az elismerést fia SZAKÁLY Zoltán vette át 2019. X. 22-én. Az elismerés átadására a Stefánia Palotában került sor.

Dr. SZAKÁLY Sándor tudományos társaságunknak az alapítás éve óta tagja. Nemzeti rendvédelem-történetünk elkötelezett művelője, aki a társaságunk működését nem csupán szellemi alkotómunkájának eredményeivel, hanem szervezőmunkával is hathatósan segítette.

A *Rendvédelem-történeti Füzetekben (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU- ISSN 1216-6774 társaságunk tudományos periodikájában nyolc tanulmánya jelent meg, valamint a szerkesztőbizottságának a tagja. A szerzőségével megjelent 17 könyv közül négy kötetet a magyar rendvédelem-történet körébe tartozó témával készített. Publikált tanulmányai közül is számos alkotása a rendvédelem-történeti tartalmú.

prof. dr. SZAKÁLY Sándor DSc szellemi munkásságának elismerései:

<i>Köztörténeti munkásságának elismerései</i>	<i>Rendvédelem-történetért elismerései</i>
2019 Eötvös József Collégiumért emlékérem	2015 Rendvédelem-történetért Díj
2018 Az év legsikeresebb szerzője (Magyar Napló Kiadó)	2015 25 év a magyar rendvédelem-történet szolgálatában emlékérem
2017 Bugát Pál Emlékérem	2012 Rendvédelem-történetért érdemrend kiváló művelő fokozat
2016 Magyar Érdemrend Középkeresztje	2009 Rendvédelem-történetért érdemrend önzetlen támogató fokozat
2015 Honvédelemért Kitüntető Cím I fokozata	2006 Rendvédelem-történetért érdemkereszt kiváló művelő fokozat
2015 A legsikeresebb szerző díj	2005 A rendvédelem-történet magistere
2015 A Világ Magyarorságáért Díj	2002 Rendvédelem-történetért érdemkereszt önzetlen támogató fokozat
2014 Kaposvár Városért-díj	1999 Rendvédelem-történetért érdemérem
2013 Korunk kulcsa díj	
2012 Große Ehrenzeichen für Verdienste um die Republik Österreich	
2011 Szobonya Zoltán-emlékérem	
2002 Supka Géza-emlékérem	
2001 Honvédelemért Kitüntető Cím I fokozata	
2001 Zrínyi Miklós-díj	
2000 Honvédelemért Kitüntető Cím I fokozata	
1998 Honvédelemért Kitüntető Cím II fokozata	
1994 Honvédelemért Kitüntető Cím II fokozata	
1993 Bezerédj-díj	

Dr. SZAKÁLY Sándor tagtársunk szellemi munkássága kimagasló. A szakterület iránt érdeklődők számára publikációinak megismerését, a témakör kutatói elé pedig személyiségét példaként ajánlom.

A Honvédelemért Kitüntető Cím Babérkoszorúval Ékesített Fokozata

prof. dr. SZAKÁLY Sándor DSc tagtársunk számára
Közép-Európa Kutatásért Díj 2019
Életmű Fokozatát adományozták.

A Díj átadására 2019. XI. 22-én (pénteken) Szegeden került sor. A kitüntetett nevében az elismerést ÚJVÁRY Gábor a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár intézetvezetője vette át.

A Közép-Európa Kutatásért Díjat a Virtuális Intézet Közép-Európa Kutatása alapította. A Díjat 2016-tal kezdődően évente adják át. A Díjnak három fokozata van, *életmű fokozat* 60 év felett, *senior fokozat* 40-60 év, *junior fokozat* 40 év alatt. A Díj eddigi adományozási gyakorlata szerint egy fokozatban évente egy személy részesült.

Tagtársunk elismeréséhez ezúton is gratulálok!

prof. dr. SZAKÁLY Sándor DSc tagtársunk

Somogy Megyei Prima Díjat nyert.

Tizenharmadik alkalommal került sor a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetségének somogyi szervezete által alapított Prima Díj átadására. A díjat két évente más-más összeállításban működő öt fős zsűri ítéli oda. A díjátadó gálaestre Kaposvárott a Dorottya Szálló báltermében került sor. A rendezvényen rangos előadóművészek léptek fel.

A Somogy Megyei Prima Díjat a művészet, a tudomány, a sport és a nemzeti hagyományaink ápolása terén kimagasló eredményeket létrehozó személyek és szervezetek számára adományozzák.

Az idén a tíz jelölt közül — akikre szavazatot lehetett leadni — három jelöltnek, prof. dr. SZAKÁLY Sándor DSc tagtársunknak, DEMETER György röplabdaedzőnek és a Gyöngyfa Napközi Otthonnak, továbbá a Kapos Dynamic Sport és Szabadidő Egyesület különdíjasnak ítélte meg az elismerést a zsűri.

A rendezvényen ünnepi beszédet mondott SZITA Károly Kaposvár polgármestere és GELENCSÉR Attila országgyűlési képviselő.

A jelenleg lábadozó prof. dr. SZAKÁLY Sándor DSc tagtársunkat a díjátadáson fia SZAKÁLY Zoltán képviselte.

Ezúton szeretnék köszönetet mondani azon tagtársainknak, illetve szimpatizánsoknak, akiknek a szavazata minden bizonnyal elősegítette azt, hogy prof. dr. SZAKÁLY Sándor DSc tagtársunk a Somogy Megyei Prima Díj elismerésben részesülhessen.

A díjátadó gálaest közönsége

A díjak átadása

A díjazottak, illetve képviselőik

A díjátadásról készül fotók világhálós forrása:

<http://www.vosz.hu/hirek/526-atadtak-a-prima-dijakat-somogy-megyeben>

Tudományos társaságunk elismerésében részesültek

ANDROVICZ Gábor
 ☎ : (+36/06-30) 580-4597
 @: androviczgabor@gmail.com
 TAGSÁGI SZÁM: —

Rendvédelem-történetért
 Érdemkereszt önzetlen támogató

Sz.i.: 1987. XII. 16.

Iv.: Egyetem (történelem MA)

Nyt.: Angol, német

Tf.: —

Of.: —

M.: Publikációs jegyzékét nem tartja számon nyilvános adatbázisban.

T.: Publikációs jegyzékét nem tartja számon nyilvános adatbázisban.

Tsz.: —

Tkf.: —

K.: —

Ho.: Olvasás, zenélés.

W.: —

Jelmagyarázat: **Szi.** = Születés ideje; **Iv.** = Iskolai végzettsége (legmagasabb); **Nyt.** = Nyelvtudása (elégéses a beszélt nyelv feltüntetésével); **Tf.** = Tudományos fokozata (Tudományáganként a legmagasabb fokozat a tudományág feltüntetésével. Függetlenül a jelenleg hatályos jogi szabályozástól, tudományos fokozatként kérünk feltüntetni minden tudományos rangot, amelyet nem diplomaszerezési eljárás keretében szereztek); **Of.** = Oktatói fokozat (A legmagasabbat kérjük feltüntetni); **M.** = Publikált monográfiák; **T.** = Publikált tanulmány; **Tsz.** = Tagságok tudományos szervezetekben; **Tkf.** = Tudományos közéleti tisztségek; **K.** = Kitüntetései; **Ho.** = Hobbijai; **W.** = saját, személyes weboldala.

BANDI István
 ☎ : (+36/06-20) 944-6717
 @: istvanbandi@gmail.com
 TAGSÁGI SZÁM: 119-282

Rendvédelem-történetért Érdemérem

Sz.i.: 1973. XII. 8.

Iv.: Egyetem (történelem - szociológia)

Nyt.: Angol, olasz, francia, román, szlovák

Tf.: —

Of.: —

M.: <https://www.mtmt.hu>

T.: <https://www.mtmt.hu>

Tsz.: A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság, a Magyar Hadtudományi Társaság, a Felderítők Társasága Egyesület és a Bencés Rend-történeti Társaság tagja.

Tkf.: —

K.: —

Ho.: Olvasás.

W.: —

Jelmagyarázat: **Sz.i.** = Születés ideje; **Iv.** = Iskolai végzettsége (legmagasabb); **Nyt.** = Nyelvtudása (elégséges a beszélt nyelv feltüntetésével); **Tf.** = Tudományos fokozata (Tudományáganként a legmagasabb fokozat a tudományág feltüntetésével. Függetlenül a jelenleg hatályos jogi szabályozástól, tudományos fokozatként kérünk feltüntetni minden tudományos rangot, amelyet nem diplomaszerezési eljárás keretében szereztek); **Of.** = Oktatói fokozat (A legmagasabbat kérjük feltüntetni); **M.** = Publikált monográfiák; **T.** = Publikált tanulmány; **Tsz.** = Tagságok tudományos szervezetekben; **Tkf.** = Tudományos közéleti tisztségek; **K.** = Kitüntetései; **Ho.** = Hobbijai; **W.** = saját, személyes weboldala.

Dr. HENNEL Sándor Ph.D.

☎ : (+36/06-70) 339-6348

@: sanko1@freemail.hu

TAGSÁGI SZÁM: 113-259

Rendvédelem-történetért
Érdemkereszt önzetlen támogató

Sz.i.: 1974. I. 30.

Iv.: Egyetem

Nyt.: Angol

Tf.: Ph.D.

Of.: —

M.: <https://www.mtmt.hu>

T.: <https://www.mtmt.hu>

Tsz.: A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagja, a Koronaőr Alapítvány kuratóriumi tagja.

Tkf.: —

K.: 2002 ⚔

Ho.: Olvasás.

W.: —

Jelmagyarítás: **Sz.i.** = Születés ideje; **Iv.** = Iskolai végzettsége (legmagasabb); **Nyt.** = Nyelvtudása (elégséges a beszélt nyelv feltüntetésével); **Tf.** = Tudományos fokozata (Tudományáganként a legmagasabb fokozat a tudományág feltüntetésével. Függetlenül a jelenleg hatályos jogi szabályozástól, tudományos fokozatként kérünk feltüntetni minden tudományos rangot, amelyet nem diplomaszerezési eljárás keretében szereztek); **Of.** = Oktatói fokozat (A legmagasabbat kérjük feltüntetni); **M.** = Publikált monográfiák; **T.** = Publikált tanulmány; **Tsz.** = Tagságok tudományos szervezetekben; **Tkf.** = Tudományos közéleti tisztségek; **K.** = Kitüntetései; **Ho.** = Hobbijai; **W.** = saját, személyes weboldala.

MEZEI József
☎ : (+36/06-30) 422-9120
@: mezei.jozsef@gmail.com
TAGSÁGI SZÁM: 119-279

Rendvédelem-történetért
Érdemkereszt önzetlen támogató

Sz.i.: 1975.

Iv.: Egyetem

Nyt.: Angol

Tf.: —

Of.: Tanársegéd

M.: <https://www.mtmt.hu>

T.: <https://www.mtmt.hu>

Tsz.: A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagja.

Tkf.: —

K.: 2018 8

Ho.: Olvasás.

W.: —

Jelmagyarázat: **Sz.i.** = Születés ideje; **Iv.** = Iskolai végzettsége (legmagasabb); **Nyt.** = Nyelvtudása (elégés a beszélt nyelv feltüntetésével); **Tf.** = Tudományos fokozata (Tudományáganként a legmagasabb fokozat a tudományág feltüntetésével. Függetlenül a jelenleg hatályos jogi szabályozástól, tudományos fokozatként kérünk feltüntetni minden tudományos rangot, amelyet nem diplomaszerezési eljárás keretében szereztek); **Of.** = Oktatói fokozat (A legmagasabbat kérjük feltüntetni); **M.** = Publikált monográfiák; **T.** = Publikált tanulmány; **Tsz.** = Tagságok tudományos szervezetekben; **Tkf.** = Tudományos közéleti tisztségek; **K.** = Kitüntetései; **Ho.** = Hobbijai; **W.** = saját, személyes weboldala.

Tudományos társaságunk kitüntetési rendszere fokozatosan alakult ki. A kitüntetéseink azt a célt szolgálják, hogy a magyar rendvédelem-történet művelése terén eredményeket elért kutatók munkáját, illetve e tevékenység elősegítése érdekében végzett teendőket is elismerjük. A rendvédelem-történetért elismerési rendszer az egyetlen kitüntetési rendszer, amelyet kizárólag a rendvédelem-történet gondozása terén elért eredmények, vagy az ilyen eredmények elősegítése érdekében végzett munkáért kapnak a kitüntetettek. Ezen elismerési rendszer kialakulását mi értéknek tekintjük, melyre oly módon vigyázunk, hogy kizárólag a témakör gondozása során, vagy annak elősegítése kapcsán keletkezett jelentős eredményekért adományozzuk. Ez a gyakorlat teremtette meg az elismerési rendszerünket övező tiszteletet. A rendvédelem-történetért elismerési rendszer kitüntetéseiben tehát nem csupán a társasági tagok részesülhetnek, hanem mindenki, aki a szakterületben kutatási terén eredményeket ért el vagy azok létrejöttét jelentősen elősegítette. A rendvédelem-történetért elismerési rendszer kitüntetéseit — fizikai megjelenéseinek leírását, az adományozás indokait, stb. — önálló kötetben publikáltuk:

PARÁDI Ákos — PARÁDI József: *A magyar rendvédelem-történetért elismerések.*

Budapest, 2016, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság, 101 p.

amely megtalálható társaságunk honlapján:

<http://szbmrtd.atw.hu>

2019. XII. 31-vel bezárólag magyar rendvédelem-történetért elismerésben 235 fő 509 esetben részesült.

Személyek		Elismerések									
		ÉE ☞	EK-T ☞	EK-M ☞	ÉR-T ☞	ÉR-M ☞	Díj ☞	Mag	ÉE ☞	Ö	
NT	M	108	62	29	1	8	0	12	0	28	140
	K	12	12	5	0	0	0	0	0	0	17
	Ö	120	74	34	1	8	0	12	0	28	157
T	M	75	66	39	19	11	0	8	10	14	167
	K	10	7	7	4	1	0	1	0	0	20
	Ö	85	73	46	23	12	0	9	10	14	187
TV	M	30	31	28	21	21	5	17	18	21	162
	K	0	1	1	0	1	0	0	0	0	3
	Ö	30	32	29	21	22	5	17	18	21	165
MÖ	M	213	159	96	41	40	0	37	28	63	469
	K	22	20	13	4	2	0	1	0	0	40
	Ö	235	179	109	45	42	5	38	28	63	509

Jelmagyarázat:

NT	=	Nem tag
TV	=	Tisztségviselő
Ö	=	Összesen
MÖ	=	Mindösszesen
M	=	A trianoni határokon belüli Magyarországon él.
K	=	Külföldön — ideértve az elcsatolt területeket is — él.
ÉE	=	Érdemérem
ÉK-T	=	Érdemkereszt támogató
ÉK-M	=	Érdemkereszt művelő
ÉR-T	=	Érdemrend támogató
ÉR-M	=	Érdemrend művelő
Mag.	=	Magister
ÉE	=	Emlékérem

Megjegyzés:

- A tisztségviselőkhöz tartozóknak tekintettünk mindenkit, aki a tudományos társaság fennállása során valamilyen tisztséget betöltött.

- Tagnak tekintettünk mindenkit, aki a tudományos társaság tagja volt.

VI. MŰHELY

(Rovatvezető: PARÁDI Ákos)

ERNYES Mihály

Egy vidéki rendőrújság történetéből
Rendőri Lapok (Szatmárnémeti 1904.IX.15.-1911.XII.1.)

Rendőrség, sajtó

A rendőrséghez köthető történetek, bűnügyek közreadásán túl a testület sajtó témakörének megközelítési irányait jelenti a rendőrségi sajtó, valamint a rendőrség és a sajtó területei. Utóbbi jellegzetesen kötődik a rendőri-bűnügyi riporter ténykedéshez, amely testülettörténeti emlékek vonatkozásában erőteljesen a budapesti rendőrséghez kapcsolódik, annak ellenére, hogy a vidéki sajtó sem fukarkodott a rendőrségi hírekkel.

A rendőrségi sajtó körébe tartozó, újságnak tekinthető 71 kiadvány közül a hivatalos lapok közé sorolható folyóirat 30, melyeknek többsége a fővárosban jelent meg, vidéken 12. Tíz került a közönséghez 1945 előtt, melyekből a *Belügyi Közlöny* és a *Magyar Rendőr* áthúzódott a II. világháború utáni időszakra. Az 1950-es évek közepén a megyei főosztályok megjelentettek néhány hónapra át újságokat, melyeknek felelősei a politikai nevelő osztályok voltak.¹

1989-től, különböző gyakorisággal a megyei főkapitányságok adtak ki, zömükben néhány számot megéllő, inkább a végzett tevékenységről szóló tájékoztatókat. **(I.sz. melléklet)**

19 kiadvány önálló lapként jelent meg, két kivételével, a fővárosban. Ezekből kilenc újság 1945 előtt került kiadásra, a továbbiak 1989-től. Gyakoriságukat havi/heti egy-három, esetleg egyszeri alkalmi megjelenés, élettartamukat a kisedkor jellemezte. A rendszerváltás utáni termékek dominánsan magazin jellegűek, tartalmuk jobbára bűnügyi történetekből épül fel. **(II.sz. melléklet)**

Támogatott újságként 22 tartható számon, jobbára heti- illetve havilapként, inkább rövidebb élettartammal, vidéki megjelenésekkel is, egyesületek, alapítványok segítségével. hét lap 1945 előtt született, 1989 után pedig 14. **(III.sz. melléklet)**

A dualizmus időszakában megjelent és a rendőrségi sajtó körébe sorolható újságként értelmezhető hivatalos lapok száma hatra tehető, nevezetesen:

- *Hivatalos Rendőri Közlöny* (1884-1896/1919) *Rendőri Közlöny* 1896-tól;

- *Belügyi Közlöny* (1896-1944, 1951-1953, 1960-1989, 1990-2010);
- *Rendőrségi Lapok* (1914-1928);
- *A budapesti Magyar Királyi Állami rendőrség Hivatalos Lapja (Államrend-
őrség)* (1903-1919);
- *Bűnügyi Értesítő* (1903-1919);
- *Rendőri Lapok* (Szatmárnémeti 1904-1911).

Szatmárnémeti

A Partium területén elhelyezkedő Szatmárnémeti, Szatmár vármegye névadója, Szatmár és Némethi 1712/1715-ben történt egyesülésével jött létre. Akkor elnyerte a szabad királyi város rangot, később törvényhatósági jogú város is lett. A település lakosságát 1908-ban, Szatmárhegyet is beleértve, 14 911 férfi, 14 458 nő tette ki. Két évvel később Szatmár-Németiben 31 899 lélek került összeírásra.²

A város először 1872 tavaszán hozott szabályrendeletében rögzítette a kapitányi hivatalra vonatkozó előírásokat. 1886-ban a szabályrendelet módosításával a testületnek új szervezete, a következő évben külön szervezeti és szolgálati szabályzata lett. Akkor a kapitányi hivatal személyzetét alkotta a főkapitány, egy fő kapitány, három fő alkapitány, két fő fogalmazó, két fő gyalogos rendőrtsiszt és egy fő lovas rendőrtsiszt, továbbá négy fő rendez és egy fő rapidíjas írnok. A rendőr személyzet egy fő őrmester vezetése alatt három fő lovas-, öt fő első osztályú és 35 fő másodosztályú gyalogos rendőrből állt.

1905. I. 1-jétől a település és a tárca között létrejött egyezmény alapján, a város törvényhatósága területén a közbiztonsági szolgálatot a Magyar Királyi Csendőrség vette át. A város és a Magyar Királyi Csendőrség IV. számú csendőr kerület-parancsnoksága között létrejött szerződés 1905. I. 1-től, 12 egymásutáni évre, 1917. I. 1-ig terjedő időre szólt. A csendőrség által a város bel- és külterületén teljesítendő szolgálatra vonatkozólag, nemkülönben a csendőrségnek a városi hatósághoz való viszonyát illetőleg az e célból készített s felsőbb helyen jóváhagyott külön „Utasítás” és a csendőrségi általános szervezeti és szolgálati szabályzat volt az irányadó. A csendőrség vezényelt személyi állománya, mint a rendőrhatalóság végrehajtó közege, közbiztonsági ügyekben a rendőrfőkapitányhoz volt utalva. Katonai, fegyelmi és személyi ügyekben azonban előjáróik parancsa alatt álltak. A rendőrkapitányi hivatal a város területén történt eseményekről azonnal értesítette a csendőrséget.

A rendőrfőkapitányi hivatal személyi állományába tartozott 1 fő rendőrfőkapitány, három fő alkapitány, két fő rendőrfogalmazó, egy fő első- és két fő másodosztályú gyalogos- és egy fő lovas rendőrtsiszt, továbbá egy fő iktató, egy fő kiadó, két fő másodosztályú írnok végül pedig hat fő rapidíjas. A kapitányi

hivatal alárendeltségébe tartozott továbbá egy fő rendőr őrmester, három fő elsőosztályú gyalogos- és három fő lovas rendőr, négy fő másodosztályú gyalogos rendőr, két fő polgári rendőr, akik kizárólag belrendészeti teendőket végeztek. A közbiztonsági teendők ellátására 39 csendőr volt egy egészen újonnan épült csendőrlaktanyában elhelyezve.³

Lapstatisztika, lapjellemezők és címlapok

A *Rendőri Lapok* (Szatmárnémeti) első száma 1904. IX. 15-én, utolsó száma 1911. XII. 1-én jelent meg. Kezdetben minden hónap 1-én és 15-én, 1906-tól minden hónap első napján. Egy-egy kiadás példányainak száma nem ismert. Kiadása szünetelt 1905. I. 1-től, 1905. VII. 15-ig, melynek okaként a csendőrségnek a város rendvédelmébe történő beállítását fogalmazták meg. Nem jelent meg 1905.VIII.15-én,⁴ 1906. V.VI.VII.VII.XI. hónapokban,⁵ 1907.X. hónapban, 1909.XII. hónapban, 1910.VI.XI.XII. hónapokban.⁶

A lapszámok szokásos terjedelme négy oldal volt. 26 alkalommal hat oldalon, 11 alkalommal nyolc oldalon, egy alkalommal 10 oldalon és szintén egy alkalommal 14 oldalon jelent meg.⁷

Összesen 79 lapszám került kiadásra 414 oldal terjedelemben.

A *Rendőri Lapok* folyóirat egyértelműen szaklap, melynek kiadási költségeit a város fedezte.⁸ Szerzőt elvéve jelölt. A négy oldal terjedelmű első szám kézzel írott, nyomtatott csupán a fejléc/fejcím volt, amely vízszintes vonalak között a következőket mutatta:

RENDŐRI LAPOK

A rendőrfőkapitányi hivatal tisztikarának és rendőrlegénységének szaklapja.

Összeállítja: TANKÓCZI Gyula* főkapitány felügyelete alatt a hivatal tisztikara.

Ezeket mindkét oldalról keretbe foglalt szöveg ölelte.

Szemben baloldalt: „Kizárólag a rendőrfőkapitányi hivatal tisztikara és rendőrlegénysége számára.”

Szemben jobboldalt: „Megjelenik minden hónap 1. és 15-én.”

A második számtól az előzőek felett rögzítve bővült az évfolyamszámozással, a kiadás helyével, a kiadás időpontjával és a kiadvány sorszámaival: „I. évfolyam. Szatmár, 1904. október hó 1. 2. sz.”

A II. évfolyam 1905. VII. 15-én megjelent 1. számán a csendőrségnek a város rendvédelmébe történt beállítása miatti szünetelést követően: „A rendőrfőkapitányi hivatal tisztikarának és csendőrlegénységének szaklapja.”

A II. évfolyam 1905. VIII. 1-én kiadott 2. számán: „A rendőrfőkapitányi hivatal tisztikarának, rendőr- és csendőrlegénységének szaklapja.”

A szemből baloldali feliratban: „Kizárólag a rendőrfőkapitányi hivatal tisztikara, rendőr- és csendőrlegénysége számára.”

A III. évfolyam 1906. III. 1-ei harmadik számon a szemből jobb oldali keretben: „*Megjelenik minden hónap 1-ső napján.*”

A IV. évfolyam 1907. V-IX. hónapokban az elseje helyett 2. és 5. közöttiek a keltezesek.

A VI. évfolyam 1909. I. 1-én megjelent első számban a szemből baloldali keretben itt először: „*Kéziratok, de csak is szakszerű cikkek a főkapitányhoz adandók be.*”

A példányszámok utolsó oldalának alján, változóan ugyan, de rögzítésre került a kiadás helye, keltezése, a kiadó és a nyomda: „*Szatomár, 1904. október hó 1. A rendőrfőkapitányi hivatal. Nyomatott a „Szabadsajtó” könyvnyomdában Szatomáron. 1904. Kiadta Szatomáron, 1911. január 1-én. A Rendőr főkapitányi hivatal. Nyomatott a »Szabadsajtó« könyvnyomdában. 1911.*”

A rendőrségi újságból több alkalommal citáló *Szatomár-Németi* társadalmi és szépirodalmi hetilap arról is írt, hogy tartalmaz, szakismerettel szerkesztett, színvonalas kiadvány a főkapitányi hivatal lapja, amelyből közérdekű adatokat szívesen továbbítanak átvesznek.⁹

Az újság, a *Sajtó* cím alatt említésre került a Magyarország vármegyéi és városai című sorozatban is.¹⁰

Laptartalom

A *Rendőri Lapok* oldalain megjelentek körözések, elvi jelentőségű határozatok röviden, szabályrendeletek, törvények magyarázatai, főkapitányi és alkapitányi beszámolók, számadatok az ügyforgalomról, bejelentő hivatal adatai, tanfolyamok anyagai, árjegyzékek, vonatkozó vasúti menetrend. Foglalkoztak a tűzoltósággal, a csendőrség alkalmazásával, célirányosan a környező települések csendőrségével, a rendőrség államosításával, egyéb testületi kérdésekkel.

A laptartalom méltán tekinthető az adott korszak bizonyos jellemző adatait hordozó eredeti ismeretek gyűjteményének is

Az *első szám* meghatározta a fő célt, amely „... a legénység oktatásának, működésének sikeresebbé tévése, a rendőri fegyelem és figyelem ébren tartása.” E végből a szolgálatra vonatkozóan, valamint a „... közegészségtelen és rendészetellenes állapotokkal szemben tanúsítandó magatartásnak megfelelő közleményeket fog tartalmazni.” Szintén ehhez csatlakozóan közreadásra kerültek a lényegesebb körözések és a rendőri szolgálathoz szükséges, időszzerű és célszerű tudnivalók. Az első szám szólt az idegenek beözönléséről, a megejtett közegészségi és tűzrendőri vizsgálatról, a rendőri őrszem kötelességéről, az ipartestületről, a bérkocsik jó karban tartásáról, a csendőrség térhódításáról, a száj- és körömfájásról, a sertésvésztről, a veszettségről, a koldulásról, a népgyűlés engedélyezéséről, a gümölcsáros kofákról.¹¹

A második számban megjelent a következő utasítás „*A rendőrlegénység kötelességévé tétetik, hogy e rendőri lapokat szám szerint rendben megőrizze, hogy iskoláztatás alkalmával az abból feltett kérdésekre feleletet adhasson, s a lapok megvizsgálása esetén azokat sorszám szerint felmutathassa.*”¹²

Célként jelölték meg a közönség tájékoztatását a főkapitányság működéséről, a helyi lapok útján. Ezért szívesen küldik meg az újságot a helyi lapok szerkesztőinek.

Ehelyütt jutott a közönséghez terjedelmes és részletes — a költségeket és a létszámokat is feltüntető — tájékoztatás a csendőrségnek a város rendvédelmébe történő bevonása előrehaladott voltáról.¹³

A csendőrség térhódítását alátámasztandó rövid hír jelent meg arról is, hogy Pancsován és Zentán 1905. I. 1-én a közbiztonság szolgálatában a csendőrség váltja fel a városi rendőrséget.

1905. X. 15-én arról is szólt a lap, hogy Máramaros-Sziget a közgyűlésén elfogadta a város területén a csendőrség szervezésére vonatkozó előterjesztést. Debrecen közgyűlése, a főkapitány kitartó szorgalmazásának köszönhetően, megszavazta a rendőrlegénység 30 fővel történő szaporítását. A *Szegedi Híradó* 1905. X. 5-i számában pedig követelte a rendőrtestület fegyelmének szigorítását, az éjjel-nappali ügyeletet, a bejelentő hivatal szervezését, a legénység létszámának felemelését. Megjegyezték, hogy „*Szeged városa is ugyanazon betegségben sínylődik, mint a többi vidéki város.*”¹⁴

November közepén ráirányították a figyelmet arra, hogy Gyöngyösön, Munkácson, Mezőtúron folyamatban van a csendőrség városi bevezetése, Nagybányán pedig a szervezés befejeződött. Itt 11 csendőr látja el a közbiztonsági szolgálatot, az állam 20% költséget térít meg.¹⁵

December elején a húsz éve újságíró pályán dolgozó szerző arról a tapasztalatáról írt, amely szerint „. . . a közönség a rendőrséggel szemben igen érzékeny. [...] Azért van aztán a vidéki sajtóban – tisztelet a kivételeknek – annyi sok megrovási kaland a rendőrséget illetőleg.”¹⁶ A közönségnek joga van a nyilvános kritikára, a sajtónak pedig kötelessége a nyilvános ellenőrzés. Ám a rendőrség felelősségteljes munkájának segítéséhez a közönség jókora részének nincs megfelelő érzéke. „*A sajtónak hivatása ezt az érzéket nevelni a közönségben.*” Mindehhez a cikk készítője megfelelő számú példát sorakoztatott fel.¹⁷

A december 12-ei közgyűlésen a város közbiztonsági szolgálatnak csendőrséggel való ellátása kérdése a végéhez ért. Felvetődött, hogy a csendőrség, rendőrség és tűzoltóság egy telken kerüljön elhelyezésre, melynek számos indokát hozták fel megerősítésül. A *Rendőri Lapok* fennmaradásával kapcsolat-

ban sokak kérdésére azt válaszolták, hogy a csendőrség beállításával nem szűnt meg az újság létjogosultsága.¹⁸

Mégis mintegy félvényi szünetelés következett. A II. évfolyam július 15-én kiadott 1. számában elsőként a királyi ügyész június 26-án kelt levelét közölték, melyben kérte a főkapitányt, hogy intézkedjen a lap újbóli megjelentetésére, mivel az alapításkori indokok továbbra is fennállnak, a csendőrség belépésével azok nem szűntek meg.¹⁹

A válaszban szó esett arról, hogy másképpen gondolták a csendőrség oktatását, azonban meg kellett állapítani, hogy a lap létrehozásának indokai nem enyhészték el. Az is igaz, hogy az évi 240 korona költséggel szemben némi kifogások is felmerültek, ezért nem akarván terhelni a városi pénztárt az esztendő eltelt időszakát próbaidőnek hagyták fenn. Szükség volt a lap kiadására. A közönség számára pedig jelezték, hogy szívesen nyitnak teret a közrendészeti és közegészségi érdekek fogyatékoságának megszüntetésére irányuló felszólalásoknak, észrevételeknek. Együttal ígérték, hogy mindenkor hathatós intézkedéseket tesznek a közbiztonság, közrend és közegészség megoltalmazására.²⁰

A város közgyűlése 1906-ban döntött a rendőrség közönséggel kapcsolatban álló tagjainak egyenruhával történő ellátásáról. A közlemény indokolta a döntést és közreadta az egyenruházatra vonatkozó szabályzatot.²¹

1907. III. 18-án TANKÓCZI Gyula* főkapitány a Tekintetes Tanácshoz címezve kérelmet írt, melyben javasolta, hogy bővítsék a rendőrszemélyzet létszámát öt fő közrendőrrel és egy fő rendőrtizedessel, mivel a csendőrség szolgálatának bevezetése óta rendkívüli nagyságú munkamennyiséggel küzdenek. Részletesen kifejtette az okokat és rámutatott a pénzügyi fedezet lehetőségeire is. A levelet teljes egészében közölte a lap.²²

1908 első napján adtak hírt az előző év december 17-én, Budapesten tartott rendőrtisztviselői kongresszusról, amelyen a *Magyarországi Rendőrtisztviselők Országos Egyesületét* (MROE) végleg megalakították. A tanácskozáson, — amely főleg a rendőrség államosításával foglalkozott — részt vett TANKÓCZI Gyula* rendőrfőkapitány is.²³

1908. II. 27-én hat rendőrtisztviselő többoldalas levéllel fordult a főkapitányhoz kérve a rendőrtisztviselők törzsfizetésének rendezését. Felvázolták anyagi gondjaikat és részletesen kifejtették az általuk jónak ítélt megoldást. A főkapitány közölte a memorandumot átadókkal, hogy pillanatnyilag nem tekinthető időszerűnek a kérelmük, de azt továbbítja, hiszen mindenkor szem előtt tartja beosztottjai ellátottságát, a teljesítéshez azonban nem sok reményt fűz. A kérelmet és a főkapitányi reagálást a lap közreadta.²⁴

1908. XII. 11-én a főispán hivatalvizsgálatot tartott a rendőrfőkapitányi hivatal minden ügyosztályánál. Az elismerő szavak és a kritika hálával töltötte

el a tisztikart, annál is inkább, mert a vizsgálat hatásaként várható a város részéről az elhelyezési körülmények javítása.²⁵

A főkapitány több ív terjedelmű kimerítő jelentésben vázolta az 1908. esztendő eseményeit, melyet a lap kivonatossan tett közzé. Az év során nagyobb mérvű elemi csapás nem keletkezett.

A jelentés szólt a szegény ügyekről, kimutatva, hogy a város pénztára 22 000 - 28 000 koronát fordított a szegénység felszámolására, de az elfogadható eredménnyel nem járt, a nyomor alig lett enyhítve s nem szűnt meg a koldulás sem.

A közrendészet köréből különösebb említésre méltó mozzanat nem fordult elő.

A kivándorlás vágya csökkent, 95 egyén kért és nyert útlevelet.

Az ipar- és kereskedelem ügyeit szaporította, hogy létesült egy gőzfűrészgár, egy cementgyár és egy gőzmalom.

Az iparmunkások és munkaadók között nagyobb szabású viszály nem fordult elő. Munkáskézben nem volt hiány.

A jelentés kitért arra is, hogy a korai és hó nélküli tél a vetésekben sok kárt okozott. A haszonállatok egészségi állapota jónak volt mondható. A vágóhíd szűkös volt, a kényszervágóhíd nem volt, a vágóhíd szennyvíze pedig megreked. E helyzet közegészségügyi szempontból erősen kifogásolhatónak bizonyult. A gypmesteri telep kapacitása — kellő számú kutyaketrecek hiányában — elégtelen volt. Az állatvásár kerítése és a marhalevelek foghíjjanak bizonyultak. Szervezett mezőrendőrség létezett ugyan, de a tagjai közbiztonsági szolgálatot nem teljesítettek, idejüket a külterületi kézbesítés töltötte ki.

A főkapitány javasolta a lovas csendőrök létszámának négy fővel történő szaporítását.

A hegyi (szőlőtermelés és borkézsítés) ügyekben a hegyi alkapitány önállóan működött.²⁶

1910 nyarán az egyik alkapitány tiszteletbeli főkapitány címet kapott, a lovas rendőrtiszt pedig tiszteletbeli alkapitány lett.

Az általános fizetésrendezéssel összhangot keresendő előterjesztés történt új rangjelzésekre, melyeket a város tanácsa elfogadott. Ezek leírását a lap ismertette.²⁷

Révbe ért a lovas csendőrség szaporítására 1909 elején tett főkapitányi előterjesztés, amennyiben 1910. VII. 1-től egy fő lovas őrmesterrel és négy fő lovas csendőrrel gyarapodott a város hatósági területén szolgálatot teljesítő csendőrök létszáma 39 főre emeltetett. A költségek viseléséhez a város az addigi 60%-al járul hozzá, amely évenként 6 216 koronát tett ki. A város területén

szolgálatot teljesítő csendőrök létszámának növekedése nyomán pedig ez az összeg is nőtt.²⁸

A két évtized óta vajúdo államosítás kérdése 1911 tavaszára érkezett abba a stádiumba, amely a megvalósítás reményével kecsegtetett. Az államosítás eszméje nemegyszer vált közkívánalommal, bár a politikai helyzet, hol felemelte, hol lesüllyesztette. Az autonómia vértjét egyes városokban többször is felemelték. A küzdelem nem volt hiábavaló, a legilletékesebb egyének ajkáról határozott kijelentések hangzottak el a szervezés megindítására vonatkozóan.²⁹

A szatmárnémeti *Rendőri Lapok* utolsó száma 1911. XII. 1-én jelent meg. Ebben sem és más sajtóforrásban sem lelhető fel a megszüntetés oka. Vélhetően, alapvetően a város anyagi forrásainak szűkössége jelentette azt a körülményt, amely nem tette lehetővé az újság további kiadását. Közrejátszhatott a rendőrtisztviselői kar leterheltsége és az államosítás reménye is.³⁰

Össességében megállapítható, hogy a kiegyezés nyomán felvirágzó magyar sajtónak elválaszthatatlan része a korabeli rendvédelemmel — ezen belül pedig a rendőri szervezetekkel — foglalkozó folyóiratok megjelenése és működése. E periodikák létrehozása és fenntartása tekintetében érdekazonosság jelentkezett az államhatalmi intézmények és a lakosság részéről egyaránt. A rendvédelem, az állam és a polgárok olyan közös érdekének bizonyult, amellyel kapcsolatos hírekre egyrészt érdemes volt forrásokat felszabadítani, másrészt pedig — a rendvédelmi szakembereken túlmenően — szívesen olvasta az ilyen tartalmú közleményeket a lakosság is. A magyar rendvédelem-történet értékes és érdekes, mással nem pótolható forrásai ezek a folyóiratok, mivel az általuk hordozott információk jelentős része nem, vagy csak nehezen tárható fel más úton.

Jegyzetek:

¹ 1953 nyarán — az Államvédelmi Hatóság belügyminiszteri irányítás alá kerülését követően — jött létre az egységes belügyminisztérium. Az egységes megyei főosztályokhoz tartoztak az államvédelem, a rendőrség, a tűzrendészet, a légoltalom, a büntetés-végrehajtás, a járásokban, a városokban, a fővárosi kerületekben egységes osztályokat kellett felállítani, a rendőrőrsek számát csökkenteni kellett; a tűzoltóság és a büntetés-végrehajtás szerveit a főosztály vezetőjéhez kellett kapcsolni. A megyei főosztályok élére államvédelmi állományú tisztek kerültek, a megyei rendőrség vezetője a főosztályvezető rendőri helyettese lett. A főosztályoknál voltak szovjet tanácsadók is. A politikai osztályok 1950-től léteztek, feladatuk a személyi állomány politikai nevelése volt. A főosztályok 1956 őszéig álltak fenn. Az 1953. VIII. 25-én megtartott BM kollégiumi ülés határozott a megyei szervek felépítéséről, állománytervéről és központi irányításáról.

BM-KI. II-3270/1953. BM kollégiumi ülés a területi szervekről 1953. VIII. 25-én.

² *A Magyar Szentkorona országainak 1910. évi népszámlálása.* 320.p. ; Beszámoló. 1-2.p.

³ - Csendőrség. (6.sz.) 3-4.p. ;

- A csendőrség és a főkapitányi hivatal elhelyezése 1-2.p. ;

- FODOR: 2-4.p. ; ERNYES: 316-319.p.

A Magyar Királyi Csendőrség városok területén teljesítendő szolgálatát 1882-ben önálló törvényben szabályozták „*Törvényhatósági joggal felruházott városok úgy bel-, mint külterületén a csendőrség rendes szolgálatot nem teljesít.*” A belügyminiszter azonban a város által fizetendő költségek megállapítását követően engedélyezhette a szolgálat teljesítésére vonatkozó szerződés megkötését.

1882/X.tc. 1. és 4. §

⁴ A lapszám kimaradás oka a tűzoltó kongresszus. Szatmár-Németiben 1908. VIII. 14-17-én országos tűzoltó nagygyűlést tartottak, amely hosszas előkészítést igényelt.

- Lapelmaradás. (IX. 1.) 8.p.;

- Pénztári számadás az országos tűzoltó nagygyűlésről. 2.p.;

⁵ 1906 januárjában és februárjában a lap csak egyszer jelent meg „... a hosszú idő óta betöltetlen állásokból származó munkaerő hiánya miatt. A hivatalos teendők ellátása is meglehetősen fogyatékos, s nincs mindig alkalmas idő arra, hogy a lap előállításával havonként kétszer foglalkozunk.”

Lapelmaradás. (III. 1.) 5.p.

⁶ Lapkiadás elmaradása nyomdászsztrájk miatt. 5.p.

⁷ BOROVSZKY Samu írása — a szerző legterjedelmesebb alkotásaként — 1907 novemberében látott napvilágot, témája zömmel tűzoltósági, különösen a következő évben tartandó tűzoltó tanácskozás előkészítését szolgáló parancsnoki ülés. A városi tűzoltóságok a rendőrkapitányi hivatalokhoz tartoztak, parancsnokuk rendőrtisztviselő volt a főkapitány alárendeltségében. Szatmár-németiben a főkapitány töltötte be a tűzoltófőparancsnoki posztot, miután 1900-ban a tűzoltóság választott főparancsnoka lett.

BOROVSZKY: 139.p. ; Parancsnoksági ülés Szatmár-Németi 1907. október 28. és 29.-én. 6-8.p.

⁸ Tanácsi előterjesztések. 2.p. ; Lapkiadás indokoltsága, költsége. 1.p.

- ⁹ A „Rendőri Lapok”-ból. 3.p.
¹⁰ BOROVSZKY: op.cit. Szatmár-Németi 157.p.
¹¹ A lap célja. 1.p.
¹² Utasítás. 4.p. ; Csendőrség. (2.sz.) 2.p.
¹³ Utasítás. op.cit.
¹⁴ Csendőrség. Debreceni rendőrség. Szegedi rendőrség. 4.p.
¹⁵ A csendőrség térhódítása. 4.p.
¹⁶ BODNÁR: 1.p.
¹⁷ Loc.cit.
¹⁸ A csendőrség és a főkapitányi hivatal elhelyezése: op.cit. 1-2.p.
¹⁹ Királyi ügyész levele.
²⁰ Lapkiadás indokltsága, költsége. op.cit. 1.p.
²¹ A rendőrtisztviselők egyenruházata. 1-2.p.
²² Létszám bővítési kérelem. 1-2.p.
²³ A rendőrtisztviselők mozgalma. 3.p.
²⁴ A rendőrtisztviselők törzsfizetésének rendezése. Fizetésrendezés. 3-6.p.
²⁵ Hivatalvizsgálat. 4.p.
²⁶ Évi jelentés. 2.p.
²⁷ Tiszteletbeli kinevezések, új rangjelzések. 3.p.
²⁸ A lovascsendőrség ügye befejezést nyert. 3.p.
²⁹ A rendőrség államosítása. 1.p.
³⁰ A *Rendőri Lapok* utolsó száma.

Forrás- és irodalomjegyzék (a jegyzetekben alkalmazott rövidítések oldása):

MONOGRÁFIÁK, KISMONOGRÁFIÁK ÉS HASONLÓ JELLEGŰ KÖTETEK

- BOROVSZKY — BOROVSZKY Samu: *Szabolcs vármegye*. Budapest, 1900, Apollo Irodalmi Társaság. 574 p. /Magyarország vármegyéi és városai, XV./
- ERNYES — ERNYES Mihály: *A magyar rendőrség története*. Budapest, 2002, Belügyminisztérium. 342 p. HU-ISBN 963 92 0814 0.

CIKKEK

- Beszámoló.* (2. ;) — Beszámoló. (Szerkesztőségi közlemény) *Rendőri Lapok*, V.évf. (1908) 8.sz. (VIII.1.) 1-2.p.
- BODNÁR (16.;17. ;) — BODNÁR Gáspár: Rendőrség, közönség, sajtó. *Rendőri Lapok*, I.évf. (1904) 6.sz. (XII.1.) 1.p.
- Csendőrség. (2.sz.) (12. ;) — Csendőrség. (Szerkesztőségi közlemény) *Rendőri Lapok*, I.évf. (1904) 2.sz. (X. 1.) 1.p.
- Csendőrség. (6.sz.) (3. ;) — Csendőrség. (Szerkesztőségi közlemény) *Rendőri Lapok*, I.évf. (1904) 6.sz. (XII. 1.) 3-4.p.

- Csendőrség. Debreceni rendőrség. Szegedi rendőrség. (14.;) — Csendőrség. Debreceni rendőrség. Szegedi rendőrség. (Szerkesztősegi közlemény) *Rendőri Lapok*, I.évf. (1904) 3.sz. (X. 15.) 4.p.
- A csendőrség és a főkapitányi hivatal elhelyezése. (3.;18.;) — A csendőrség és a főkapitányi hivatal elhelyezése. (Szerkesztősegi közlemény) *Rendőri Lapok*, I.évf. (1904) 3.sz. (X. 15.) 4.p.
- A csendőrség térhódítása. (15.;) — A csendőrség térhódítása. (Szerkesztősegi közlemény) *Rendőri Lapok*, I.évf. (1904) 5.sz. (XI. 15.) 4.p.
- Évi jelentés. (26.;) — Évi jelentés. (Szerkesztősegi közlemény) *Rendőri Lapok*, VI.évf. (1909) 2.sz. (II. 1.) 2.p.
- FODOR (3.;) — FODOR György: Rendőrségünk múltja. *Rendőri Lapok*, IV.évf. (1907) 1.sz. (I. 1.) 2-5.p.
- Hivatalvizsgálat. (25.;) — Hivatalvizsgálat. (Szerkesztősegi közlemény) *Rendőri Lapok*, VI.évf. (1909) 1.sz. (I. 1.) 4.p.
- Királyi ügyész levele. (19.;) — Királyi ügyész levele. (Szerkesztősegi közlemény) *Rendőri Lapok*, II.évf. (1905) 1.sz. (IX. 15.) 1.p.
- A lap célja. (11.;) — A lap célja. (Szerkesztősegi közlemény) *Rendőri Lapok*, I.évf. (1904) 1.sz. (IX. 15.) 1.p.
- Lapelmaradás. (IX. 1.) (4.;) — Lapelmaradás. (Szerkesztősegi közlemény) *Rendőri Lapok*, II.évf. (1905) 3.sz. (IX. 1.) 8.p.
- Lapelmaradás. (III. 1.) (5.;) — Lapelmaradás. (Szerkesztősegi közlemény) *Rendőri Lapok*, III.évf. (1906) 3.sz. (III. 1.) 5.p.
- Lapkiadás elmaradása nyomdásztrájk miatt. (6.;) — Lapkiadás elmaradása nyomdásztrájk miatt. (Szerkesztősegi közlemény) *Rendőri Lapok*, VII.évf. (1910) 6.sz. (VII. 1.) 5.p.
- Lapkiadás indokoltsága, költsége. (8.;20.;) — Lapkiadás indokoltsága, költsége. (Rendőrfőkapitányi hivatal) *Rendőri Lapok*, II.évf. (1905) 1.sz. (VII. 15.) 1.p.
- Létszámővítési kérelem. (22.;) — Létszámővítési kérelem. (Szerkesztősegi közlemény) *Rendőri Lapok*, IV.évf. (1907) 4.sz. (IV. 1.) 1-2.p.
- A lovascsendőrség ügye befejezést nyert. (28.;) — A lovascsendőrség ügye befejezést nyert. (Szerkesztősegi közlemény) *Rendőri Lapok*, VIII.évf. (1911) 4.sz. (IV. 1.) 3.p.
- Parancsnoksági ülés Szatmár-Németi 1907. október 28. és 29.-én. (7.;) — Parancsnoksági ülés Szatmár-Németi 1907. október 28. és 29.-én. (Szerkesztősegi közlemény) *Rendőri Lapok*, IV.évf. (1907) 10.sz. (XI. 1.) 6-8.p.

- Pénztári számadás az országos tűzoltó nagygyűlésről. (4.;;) — Pénztári számadás az országos tűzoltó nagygyűlésről. (Szerkesztőségi közlemény) *Rendőri Lapok*, VI.évf. (1909) 2.sz. (II. 1.) 2.p.
- A „Rendőri Lapok”-ból. (9.;;) — A „Rendőri Lapok”-ból. (Szerkesztőségi közlemény) *Szatmár-Németi*, VIII.évf. (1904) XXXIX.sz. (X. 4.) 3.p.
- A *Rendőri Lapok* utolsó száma. (30.;;) — A *Rendőri Lapok* utolsó száma. *Rendőri Lapok*, VIII.évf. (1911) 12.sz. (XII. 1.) 1-6.p.
- Rendőrtisztviselők egyenruházata. (21.;;) — Rendőrtisztviselők egyenruházata. (Szerkesztőségi közlemény) *Rendőri Lapok*, IV.évf. (1907) 1.sz. (I. 1.) 1-2.p.
- A rendőrség államosítása. (29.;;) — A rendőrség államosítása. (Szerkesztőségi közlemény) *Rendőri Lapok*, VIII.évf. (1911) 5.sz. (V. 1.) 1.p.
- A rendőrtisztviselők mozgalmá. (23.;;) — A rendőrtisztviselők mozgalmá. (Szerkesztőségi közlemény) *Rendőri Lapok*, V.évf. (1908) 1.sz. (I. 1.) 3.p.
- A rendőrtisztviselők törzsfizetésének rendezése. Fizesítésrendezés. (24.;;) — A rendőrtisztviselők törzsfizetésének rendezése. Fizesítésrendezés. (Szerkesztőségi közlemény) *Rendőri Lapok*, V.évf. (1908) 3.sz. (III. 1.) 3-6.p.
- Tanácsi előterjesztések. (8.;;) — Tanácsi előterjesztések (Szerkesztőségi közlemény) *Szatmár-Németi*, IX.évf. (1905) 2.sz. (I. 10.) 2.p.
- Tiszteletbeli kinevezések, új rangjelzések. (27.;;) — Tiszteletbeli kinevezések, új rangjelzések. (Szerkesztőségi közlemény) *Rendőri Lapok*, VII.évf. (1910) 7.sz. (VIII. 1.) 3.p.
- Utasítás. (12.;;13.;;) — Utasítás. (Szerkesztőségi közlemény) *Rendőri Lapok*, I.évf. (1904) 2.sz. (X. 1.) 4.p.

ÉVKÖNYVEK

- A Magyar Szentkorona országainak 1910. évi népszámlálása.* (2.;;) — *A Magyar Szentkorona országainak 1910. évi népszámlálása.* Budapest, 1912, Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal – Athenum Irodalmi és Rt. 883 p. /Magyar statisztikai közlemények. Új sorozat 42. kötet./

LEVÉL-, IRAT- ÉS DOKUMENTUMTÁRI GYŰJTEMÉNYEK

BM-KI — BM (Belügyminisztérium) KI (Központi Irattár)
(1.)

JOGSZABÁLYOK

1882/X.tc. — 1882/X.tc. a Magyar Királyi Csensdörtség által a törvényhatósági joggal felruházott városok kül- és belterületein való teljesítendőkről.

* TANKÓCZI Gyula (Szatmár vármegye, Szatmár 1867 – 1936) Városi rendőr-főkapitány, a *Rendőri Lapok* alapító főszerkesztője. A Szatmárnémeti Katolikus Főgimnáziumban tanult, majd városi tisztviselőként dolgozott. 1891-1893-ban aljegyző, 1894-1901 tanácsjegyző és közigazgatási tanácsos, 1902-ben helyettes főkapitány, 1903-1917 rendőr-főkapitány volt. 1900-ban megválasztották a városi tűzoltóság parancsnokának is. Volt a nőegylet főjegyzője, a Vöröskereszt jegyzője, az Iparos Ifjúsági Kör titkára, majd elnöke, a kerékpárosok elnöke, a helyi Nemzeti Szövetség bizottsági tagja, iskola-széki elnök, a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség választmányi tagja, a református egyház presbitere.

Alapítótagja volt továbbá a Magyarországi Rendőrtisztviselők Országos Egyesületének (MROE) és a Szatmárnémeti Polgári Asztaltársaságnak.

Főkapitányi működése során több szabályrendeletet alkotott, illetve dolgozott át. Szerkesztőként indította útjára a *Rendőri Lapok*-at, korábban fél évtizedig volt a *Szamos* munkatársa.

1915-ben büntetőeljárásig jutó támadás érte, azonban a vádak alól a kúria teljes mértékben felmentette.

A vádaskodás hosszú és viszontagságos időszakában az egészsége megromlott, 1917-ben nyugállományba vonult.

1925-1926-ben szerkesztette a *Hétfői Friss Újság* folyóiratot.

Helytörténészként legismertebb munkája a 218 oldalas, Szatmárnémetiben 1936-ban megjelent *Satu Mare (Szatmárnémeti) – város képes tükre* című kiadvány.

Mellékletek jegyzéke:

I.sz. melléklet
Hivatalos lapok.

II.sz. melléklet
Önálló lapok.

III.sz. melléklet
Támogatott lapok.

I. sz. melléklet

Hivatalos lapok

1. *Hivatalos Rendőri Közlöny* (1884-1896/1919) *Rendőri Közlöny* 1896-tól a Belügyi Közlöny mellékleteként. Megjelent naponta, 1910-tól heti 4 alkalommal. Kiadó a belügyi tárca.

2. *Belügyi Közlöny* (1896-1944, 1951-1953, 1960-1989, 1990-2010) 2011-től online. NÉMETHY Károly első szerk. Havi 2 megjelenés. Kiadó a belügyi tárca.

3. *Rendőrségi Lapok* (1914-1928) LÁKY Imre - BARNÁ Tibor szerk. 1914-1920 között a Magyar Országos Rendőrszövetség hivatalos lapja, 1920-tól a Magyar Királyi Állami Rendőrség hivatalos lapja. Hetilap. 1928-ban a belügyminiszter megtiltotta megjelenését és terjesztését.

4. *A Budapesti Magyar Királyi Állami Rendőrség Hivatalos Lapja* (1903-1919) Kiadó a Budapesti Főkapitányság. Hetilap.

5. *Bűnügyi Értesítő* (1903-1919) A kiadó a Budapesti Főkapitányság. Napilap.

6. *Rendőri Lapok* (Szatmárnémeti 1904-1911) A szatmárnémeti rendőrfőkapitányi hivatal tisztikarának, a rendőr- és csendőrlégénységnek szaklapja. Havi 2 megjelenés, majd havilap.

7. *A Rend* (1921-1927) BAKSA János szerk. Szakmailap. Heti 2 megjelenés.

8. *Rendőrkör* (1927-1931) rendőrségi szaklap. MARKOVICH Miklós szerk. Magyar Királyi Állami Rendőrség kiadása. Hetilap.

9. *Magyar Rendőr* (1934-1944, 1947-1991) a Magyar Királyi Rendőrség egyetlen hivatalos szaklapja. Szerk. bizottság. Havi 2 megjelenés. 1947. január 1-én ismét megjelent, mint a Magyar Államrendőrség folyóirata. A kezdeti évfolyamok mellékleteként kiadásra került a Magyar Rendőr naptára illetőleg, *falinnaptára*, 1959-től az *Önkéntes rendőr*.

Utódja: *Zsaru* (1992-) rendőrségi magazin, a Belügyminisztérium képes hetilapja.

10. *Rendőrségi Közlöny* (1945-1950) a Magyar Államrendőrség hivatalos lapja. Belügyminisztériumi szerk. Havi 2 megjelenés.

11. *Rendőrségi/Belügyi/Rendészeti Szemle* (1953-havilap)

- *Rendőrségi Szemle*, a rendőrség központi folyóirata.

- *Belügyi Szemle* 1963-1990, 1995-2006, 2010-től.

- *Rendészeti Szemle* 1991-1994, 2006-2010.

12. *Budapesti őrhely* (1953-1961) BM Budapesti Főosztály/BRFK Politikai Nevelő Osztály, 1960-tól BRFK MSZMP Pártbizottsága. Havilap.

13. *Heves megyei rendőr* (1955-1956) BM Heves Megyei Főosztály. Eger. Havilap.

14. *Szolnok megyei rendőr* (1955-1956) BM Szolnok Megyei Főosztálya Rendőri Politikai Osztályának tájékoztatója. Szolnok. Havilap.

15. *Zalai rendőr* (1955-1956) BM Zala Megyei Főosztály. Havilap.

16. *Híven az eskühöz* (1957-1960) BM ORFK Politikai Nevelő Főosztály.

17. *A nép hatalmáért* (1957-1958) a Magyar Rendőr szerkesztésében karhatalmi és őrségi egységek részére. BM ORFK Politikai Nevelő Főosztály.

18. *Rendőri híradó* (1988-1989) a Vas Megyei Rendőr-főkapitányság tájékoztatója. NÉMETH Róbert fel.szerk. Évenként többször.

19. *Balaton Kék Fény* (1989-1990) a Veszprém Megyei Közlekedésbiztonsági Tanács lapja. SÜTŐ Béla fel.szerk. Havilap.

20. *007 Fejérben* (1989) a Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság tájékoztatója. MÓRÉ Erzsébet fel.szerk. Évenként többször.

21. *Csongrád megyei rend(k)örkép* (1989) a Csongrád Megyei Rendőrfőkapitányság bűnmegelőzési magazinja. VÁRHELYI Ferenc fel.szerk.. Megjelent 2 alkalommal.

22. *Tájékoztató* a megye 1990. évi büntügyi, közbiztonsági helyzetéről, a bűnüldöző munka alakulásáról, annak feltételrendszeréről. (1991) Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság.

23. *Közlekedésbiztonsági magazin*. MOLDOVÁN Tamás szerk. Bp. 1995. Viva Kft. Egyszer jelent meg.

24. *Tájékoztató az Ön rendőrsége az [...] évben végzett munkájáról* (1992-1999) Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság. Évente.

25. *Jászkun zsarú* (1998) Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr-Főkapitányság. Hivatalos lap. Egyszer jelent meg.

26. *Zalai Zsaruk* (1999) VÖLGYI Ferenc fel.szerk. Zala Megyei Rendőr-főkapitányság. Alkalmi ingyenes kiadvány, egyszer jelent meg.

27. *BRFK aktuális* (2001-2003) FEHÉR Katalin fel.szerk. BRFK. Tájékoztató, negyedévenként.

II. sz. melléklet

Önálló lapok

1. *Közbiztonság* (1869-1871) FORSTNER József szerk. Heti szak-közlöny.
2. *Rendészeti Közlöny* (1878-1879) PETROVICS László szerk.
3. *Rendőri Lapok* (1882-1883) FEKETE Adolf szerk. Heti 2 alkalommal.
4. *Törvényszéki és rendőri újság* (1899-1905) GUTHI Soma szerk.
5. *Magyar Rendőri Újság* (1907-1909) PARLAGHY Aladár szerk. (4 nyelven)
6. *Rendőralkalmazott* (1919) FRANKLI Lajos szerk. Havi 2 alkalommal.
7. *Rendőrnapi Újság* (1921) KRISZTINKOVICH Antal szerk. Alkalmi kiadvány, Győr.
8. *Detektív Szemle* (1923-1928) GELLÉRT Ede – TÁBORI Kornél szerk. Havilap.
9. *Rendőrségi Szemle* (1924-1925) GEGUS Dániel – SZÉKELY Vladimír szerk.
10. *A rendőrkutya* (1934-1936) KOTTOFF Olivér szerk. Évi 10 alkalommal.
11. *Interkrimi és a Magyar Kék Fény* (1989-1991) SZABÓ László szerk. Kéthavi, majd havilap. Hírlapkiadó.
12. *Nemzetközi büntügyi magazin*: Eredeti képek és riportok öt földrész válogatott bűntügyeiről. (1989-1995) BALLA Péter főszerk. Kolonell Kft.
13. *Tethely* (1989-1990) SEBESTYÉN Gábor fel.szerk. Pallas Lap- és Könyvkiadó Vállalat. Büntügyi, irodalmi regényújság.
14. *Meghökkenő Mesék* (1990-1991) ÉRYNÉ Gerencsér Ágnes fel.szerk. Rubin Kft. Rendszertelenül megjelent krimiújság.
15. *Pesti Zsarú* (1990) ZOMBORI Attila szerk.
16. *07 magazin extra* (1993-1997) MOLDOVÁN Tamás szerk.
17. *Police, Bács-Kiskun megye rendőrsége* (1998) LOVAS Dániel szerk. Kecskeméti Lapok Kft. Alkalmi kiadvány.
18. *Kriminális* (1999) MERUK József fel.szerk. Europrospekt Kft. Hetente.
19. *Privát Kopó* (2005-) PUSKÁR Tibor főszerk. Ingyenes információs havilap.

III.sz. melléklet

Támogatott lapok

1. *Közrendészeti Lap* (1870-1875) KOLOS Lajos szerk. Hetilap.
2. *Rendőri Lapok* (1894-1907/1939) Hetilap. Folytatása:
3. *Közbiztonság (Rendőri Lapok)* (1907-1939) a MROE lapja. Hetilap.

4. *A Rendőr* (1913-1914) MEZEI Sándor – LAKY Imre szerk. A Közbiztonság (Rendőri Lapok) kiadása. Hetilap.

5. *Detektív* (1919-1923) GELLÉRT Ede szerk. Államrendőrségi Nyomozótisztviselők Országos Egyesületének hivatalos lapja. Hetilap.

6. *Magyar Detektív* (1925/1926-1934) CSÉCSY József – VÉCSEY Leó szerk. Magyar Királyi Államrendőrség Detektívtestülete Nyugdíjpótló és Segélyező Egyesületének hivatalos lapja. Havi 2 megjelenés. Folytatása:

7. *A Magyar Detektív* (1926-1934).

8. *Rendőrszövetkezeti híradó* (1948) A Budapesti Rendőregyesület tagjai Fogyasztási Szövetkezetének havilapja.

9. *Veszprémi hekus* (1990-1991) HORVÁTH József szerk. Veszprém Megyei Bűnmegelőzési, Ifjúság- és Vagyonvédelmi Alapítvány. Havi bűnügyi magazin. Folytatása:

10. *Hekus* (1991-1996 havilap, 1997-2003 kéthetente, 2005-havilap) Fejér, Veszprém, Zala megyei bűnügyi magazin. HORVÁTH József szerk. Veszprém Megyei Bűnmegelőzési, Ifjúság- és Vagyonvédelmi Alapítvány. Duna Press kiadása Bp. Szünetelt 2004-ben és közben néhány lapszám.

11. *Körösvidéki zsarú* (1990-1995) BOTYÁNSZKI János szerk. A Békés Megyei Vagyonvédelmi Alapítvány megelőzési lapja. Havilap.

12. *Pandúr Jogi és Bűnügyi Magazin* (1991-) HORVÁTH Lajos szerk. Police Press Lapkiadó Kft. Pécs. Havilap. Melléklapja 1 alkalommal:

13. *Megye Pandúrja*, mint Baranya megye bűnmegelőzési és információs újságja.

14. *Rendőrkék* (1991-1996) JÓNÁR Pál szerk. Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Nógrád megyék rendőrmagazinja. Kék Bt. 1994-től a Prevenció Bt. kiadása. Eger. Havilap.

15. *Halasi zsarú* (1994-1996) rendőrmagazin. KASTYJÁK János szerk. Kiskunhalasi Vagyonvédelmi Alapítvány. Havilap.

Mutációs kiadásai:

16. *Bajai zsarú* (1996) rendőrmagazin. Bajai és a Kiskunhalasi Vagyonvédelmi Alapítvány. Baja. Havilap.

17. *Kalocsai Zsarú* (1996) rendőrmagazin. Kalocsai és a Kiskunhalasi Vagyonvédelmi Alapítvány. Kalocsa. Havilap.

18. *Kun zsarú* (1996) rendőrmagazin. Felső-Kiskunság Köz- és Vagyonbiztonságért Alapítvány és a Kiskunhalasi Vagyonvédelmi Alapítvány. Kunszentmiklós. Havilap.

19. *Nógrádi zsarú* (1996-2008) Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányság. Havilap.

20. *Suli zsarú* (1997-1999) ingyenes ifjúsági lap. Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányság. Kéthavonként.

21. *Kunság zsarú* (1996-1997) regionális magazin. TUSKÁN Mária szerk. Kiskörös. Havilap.

22. *Magyar Rendőr* (Szeged 2007) KOVÁCS Iván szerk. Rendészeti Védegyelet. Rendőrök érdekvédelmi lapjaként egy alkalommal jelent meg.

FORRÓ János Vilmos
A KÁDÁR-rendszer rendvédelmének kronológiája és bibliográfiája
az események, folyóiratcikkek, jogszabályok, levéltári források
és a rendőri munka fókuszpontjai szerint.

(Tudományos társaságunk kiadványaiban a cikk jellege szokatlan és nem harmonizál a közlési feltételekben rögzítettekkel. Ennek ellenére azonban lapunk szerkesztősége mégis a megjelentetés mellett döntött, mivel a szerző több évtizedes feltáró munkájának jelentős részét igyekezett összefoglalni oly módon, hogy azzal szándéka szerint irányt mutathasson a témakör későbbi kutatói számára. *A szerk.*)

Irásművemben a kutatásaimról kívánom az olvasóközönséget tájékoztatni, a hetilap és a riportok tételes elemzésével, fél-évente és évente, az országos és a Fejér megyei feladatok vonatkozásában:

- a nemzetközi és a belső helyzet vizsgálata, a korszak és a viszonyok legfontosabb környezeti jellemzőinek a feltárása;
- az ajánlott központi feladatok és az országos helyzet elemzése;
- a Fejér megyei helyzetről közölt írások, ezen belül: a *bűnügyi* tárgyú cikkek és tudósítások, a *közrendvédelmi* tárgyú elemző-értékelő cikkek, riportok, helyzetelemzések, *közlekedési* tárgyú elemző-értékelő cikkek, riportok és helyzetelemzések, *rendészeti* tárgyú írások és elemzések, *belügyi sporttal* és eredményekkel kapcsolatos írások, egyéb (elsősorban *politikai jellegű*) írások, ajánlások, normák feldolgozása.

A kutatásom módszertana a korabeli iratanyagot tartalmazó levéltárak és a szakajtó felhasználásán és elemzésén alapul:

- korábban 1999-2000, és 2006. VI. 30-ig is, a Belügyminisztérium Levéltárában — a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Elnökének támogatásával — lehetőségem nyílt a Belügyminisztérium korszakos szervezetének kutatására és a nyílt rendőri munka elemzésére.

- A Magyar Nemzeti Levéltár Fejér Megyei Levéltára Vezetőjének segítségével 2017-ben vizsgálhattam az MSZMP Fejér Megyei Bizottsága — *az 1968-1975 év — közötti iratait.*

- Elemeztem az MSZMP IX (1966) és a X. kongresszusa (1970) és XI. kongresszusa (1975) vonatkozó határozatait, a rendőri munkára vonatkozó legfontosabb jellemzőket.

- A Magyar Rendőr című hetilapban 1968-1975. közötti időben — mintegy nyolc év időtartamban — vizsgáltam az országos ajánlott és követelt feladato-

kat, valamint valamennyi Fejér megyéről szóló írás elemzését elvégeztem, azok lényegét kijegyzeteltem, és egymáshoz viszonyítottam.

- Az egyes írásokat, fél-évente és évente is összegeztem: mennyiségi, és relatív változókkal elemeztem és a grafikus ábrázolásukra törekedtem.¹ (*A rendőri munka hatékonyságának mérése már a régebbi időkben is cél volt!*)

- A Központi Statisztikai Hivatal — *sajnos, csak* — 1970-től kezdődően évente, utólag elemezte és — *mindig utólag* — összegezte a Fejér megyében történt közvadás bűncselekményeket és a sérüléssel járó közúti-közlekedési baleseteket, amelyeket szintén analizáltam. (*Ennek ellenére sikerült a BM vonatkozó adatait beszereznem!*)

- Az egyes félévek és évek összehasonlító elemzéseit az egyes témákra bontva, táblázatban ábrázoltam.²

Kutatásaim részeredményeit cikkekben publikáltam. Figyelembe vettem továbbá a vizsgált témakört érintő korábbi feldolgozásokat is. Mivel a vizsgált időszak a magyar pártállam korszakára esik, ezért értelemszerűen a témám tekintetében is meghatározóak voltak az uralkodó párt döntései.

A vizsgált időben a Magyar Szocialista Munkáspárt IX. kongresszusa 1966-ban és a X. kongresszusa 1970-ben, és a XI. kongresszus 1975-ben a fegyveres szervek pártirányítását tekintve meghatározó volt, amelyek szerint:

- A szervezeti szabályzatban rögzítették a fegyveres erőknél és fegyveres testületeknél működő pártszervek önállóságát, feladataikat, önállóságukat (1966), a pártirányítás és a pártellenőrzés intézményét (az MSZMP. Közigazgatási és Adminisztratív Osztálya működtetésével). Emellett elindította – legfontosabbként — (1968. január 1.-től) — az „új gazdasági mechanizmus”-t, amely alapvetően a szocializmus gazdasági és életszínvonalbeli fejlődésével számolt. Mindezek következményeként a lakosság életszínvonala a jelentősen emelkedett. A fejlődés mellett azonban mindig jelen voltak a fékek, mint a hiánygazdálkodás, a puha költségvetési korlát, a jövedelmezőség elhanyagolása, a lehetséges gazdálkodási formák, és/vagy elnagyolása, eltagadása, a részletek kidolgozatlansága is stb.³

- Ettől kezdve a szocialista rendszer a közrend-közbiztonságot megfelelőnek minősítette, de mindent megtett az „önkéntes segítők” bevonására ezen feladatba, azaz bizonyos értelemben szélesítette, („társadalmisította”) a bevonhatók körét. Így a belügyminisztérium rendőri erői mellett az önkéntes rendőrökre, a munkásőrségre — a sorozott állományú karhatalmisták sorkatonai idejének gyarapítása nyomán — a karhatalmisták, a rendőrök és a határőrök közös szolgálatára, az ifjúságdistákra, és minden arra alkalmas erőre.

- A pártirányítás meghatározó jellege kifejezésre jutott a pártdokumentumok terminológia használatában is. „*Hazánkban a szocialista közrend-közbiztonság*

szilárd . . . a BM és szervei . . . betöltik hivatásukat, munkájukat a hivatásos szervek és az önkéntes segítők tömegei segítik.” (1970). Ugyanakkor kialakult a „hamis rendőrségi kép” és megjelent a „galéri” és a „szervezett bűnözés” és elismerten volt „cigány-bűnözés”.⁴

- A XI. kongresszus (1975) – a kedvezőtlen nemzetközi körülményekre hivatkozva – a gyors gazdasági növekedés lassulásával és az életkörülmények romlásával számolt, új program-nyilatkozatról határozott, így jelölve ki a fejlődés távlati feladatait. A legfőbb testületekből kiszorultak a korábbi időszak meghatározó vezetői is, mint NYERS Rezső, FEHÉR Lajos, KÁLLAI Gyula és mások.

- A rendvédelmi szervezeteknek a Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP) közvetlen iránymutatása alapján, vagy ennek értelmében kellett a fegyveres erők és testületek — köztük a rendőrség — átszervezését, az együttműködők bővítésével végrehajtani.⁵

- Különösen meghatározók voltak CSERMANEK (Kádár) Jánosnak a belügy-minisztériumban tett látogatásai és a felső vezetőkkel való találkozók.

A korszak lényegét alkotta, hogy az MSZMP vezetése mellett a kormány irányította az országot.⁶

A vizsgált nyolc évben a belügyi munkát érintő legfontosabb történések közül fontosnak tartom kiemelni:

- 1968-ban — a párizsi Sorbonne Egyetemről kiindulva — tört ki a Dániel COHN-BENDIT szélsőbalos diákvezér által vezetett diáklázadás, amely április és május hónapokra terjedt ki⁷ és hatását Nyugat-Európa szerte, valamint több szocialista országban is érzékelhettek. A Varsói Szerződés Csapatái ez év tavaszán a „Sumava” hadgyakorlat keretében végrehajtották Csehszlovákia lerohanását, amely 20 000 katona és 5 000 páncélos támadásával valósult meg, és amelyben Magyarország — a mozgósított Magyar Néphadsereg 8. Gépesített Lövészadosztálya, továbbá a BM Határőrség kijelölt alakulatai és a BM Karhatalom kijelölt csapatai — is részt vett 1968. VIII. 19-től kezdődően a megszállásban.⁸

- Vietnámban az amerikai katonai beavatkozás 1968-ban soha nem látott mértékben kiszélesedett.

- 1970-ben az MSZMP X. kongresszusán némileg lefékeződött az „új gazdasági mechanizmus” folyamata.⁹ 1968-1972 között elkezdődött az eladósodás, amelyet elsősorban japán bankoktól felvett hitellel pótoltak.

Az 1960-as évek második felétől és különösen az 1970-es évek első felében egyre intenzívebben növekedett a fiatalkorú bűnözés, ezért az MSZMP 1969 novemberi határozata szerint fokozni kellett a belügyi szervek tevékenységét,

ebből fakadóan — mások mellett — bevezették az általános és a középiskolákban a belügyi osztályfőnöki órák intézményét.

- A balassagyarmati terrorcselekmény 1973. I. 7-13 között derékba törte a lakossági közrend-közbiztonságba vetett pozitív hitét, amelynek végül is a meszterlövészek közvetlen alkalmazása vetettek végett. A terrorcselekmény kapcsán kiderült, hogy a társszervekkel, például a munkásőrséggel való karhatalmi együttműködés sok hiányosságot vetett fel. A balassagyarmati terrorcselekmény témájából többen könyvet írtak, sőt azt meg is filmesítették.¹⁰

1975-ben az Amerikai Egyesült Államok elvesztette a vietnámi háborút. CSERMANEK (Kádár) János 1975 júliusában Helsinkiben aláírta az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet (EBEÉ) záróokmányát. Ez évben augusztus 4-én Magyarországon 20 %-al emelték az üzemanyagok, és 20-50 %-al az építőanyagok árát. Pakson 1975. X. 3-án letették az atomerőmű alapkövét. 1975. XII. 21-én az Olajexportáló Országok Szervezete (Organization of Oil Exporting Countries [OPEC]) bécsi központjában arab terroristák 70 túszt ejtettek. Regionális közlekedési szempontból igen fontos esemény, hogy 1975. VII. 3-tól átadták az M7-es autópálya Székesfehérvár-Balatonvilágos közötti szakaszát, ezzel lehetővé vált a Budapesttől indulva a Balaton elérése autópályán.

A belügyi munkát¹¹, a rendvédelmi tevékenységet szabályzó jogforrások:

- A belügyminiszter és a Munkásőrség országos parancsnokának 1962. évi 5. számú közös parancsa meghatározta a milíciának a rendőrséggel közös akciókban való részvételét. Mindezt együttműködési terv szerint kellett tervezni. A tervnek kikellett terjednie a belső zavargásokra, a harcászultségi feladatok megvalósítására, a fegyveres-szökött bűnözők elfogására, a rendezvény biztosítása esetén, valamint egyéb fontos közbiztonsági feladatok is.¹²

- A rendőr-főkapitányságok, a határőrkerületek és a karhatalmi zászlóaljok határőrizetben megvalósításra kerülő együttes tevékenységét elrendelő belügyminiszteri parancs rendelkezett a belügyi szervek szorosabb együttműködéséről. Mindezt kiterjesztették a „Sumava” fedőnevű 1968 tavaszán Csehszlovákia területén Varsói Szerződés által megvalósított úgynevezett hadgyakorlatra, amely lényegében Csehszlovákia megszállását jelentette. A határőrség kijelölt alakulatai és a karhatalom kijelölt csapatai — a Belügyminisztérium szigorú felügyelete mellett —, valamint a Magyar Néphadsereg 8. Gépesített Lövészhadosztálya 1968. VIII. 19-ei kezdettel „Zala” fedőnéven hajtotta végre ezt a „harc feladatot.”¹³

- A Honvédelmi Bizottság 1971. évi határozata intézkedett a karhatalom megszűnéséről egyben pedig a rendőrség alapvető feladatává tette a karhatalmi feladatok teljesítését, amely teendők végrehajtásának sorrendjét, eszközeit

részletezte. Ez képezte az alapját a 1972. évi BM-HM-MOP közös parancsnak.¹⁴ Mindez létrehozta a BM Forradalmi Készenléti Rendőri Ezredet (hivatásos rendőr állománnyal), egyben pedig a megyei rendőr-főkapitányságokat jelölte ki a karhatalmi feladatok megvalósításának felelőseivé, mely teendőket a Magyar Néphadsereg és a Munkásőrség bevonásával voltak köteles megvalósítani.

- Az 1971 belügyi tárca átszervezése előkészítésének az éve volt. Az átszervezés okai között szerepeltek politikai, rendvédelmi, gazdasági, honvédelmi és racionalizálási okok. A *politikai okokat* — amelyet a legfontosabbnak ítélték — a lakosság és a világ felé a rendszer legitimitásának, az enyhülés egyik bizonyítékának tekintettek ebből fakadóan könnyítésként értékelték. Miközben azonban a nyílt rendőri munka és a közterületen látható rendvédelmi erők csökkenése jött létre, a háttérben az állambiztonsági szervezet tevékenységének az eszközeit fejlesztették. Ennek következményeként az állambiztonsági tevékenység befolyása lényegében kiterjedt a társadalom és az élet minden szegmensére. A *gazdasági okok* tekintetében két oldalról közelítették meg a témakört. Egyrészt a biztonság költségeit kívánták mérsékelni, másrészt pedig olyan módon kívánták a biztonságot növelni, hogy annak közvetlenül, vagy közvetve a gazdaságot élénkítő hatásai keletkezzenek. A *honvédelmi* feladatok érszervezéséből eredő *oknak* tekintették azon igényt, hogy a rendvédelmi feladatokat át kell szervezni a közrend és a közbiztonság javítása érdekében. A *racionalizálási oknak* gondolták a korabeli rendvédelmi struktúrákban az átfedések megszüntetését, a feladatok társ rendvédelmi szervekkel való együttműködés általi teljesítését stb.¹⁵

1971-ben törvényerejű rendelettel szabályozták a fegyveres erők és testületek hivatásos állományú tagjainak a szolgálati jogviszonyát. A törvényerejű rendelet a karhatalom megszüntetéséből fakadóan a rendvédelmi feladatok átszervezéséből vezette le a hivatásos jogviszony újra szabályozását.¹⁶

Az elnöki tanács 1974-ben törvényerejű rendelettel újra szabályozta a közrend biztosításában a rendvédelmi szervezetek feladatait.¹⁷

A minisztertanácsnak a Magyar Népköztársaság államhatárának őrzéséről szóló 1974. évi rendelete a rendőrök fegyverhasználati jogát kiterjesztette a határőrökre is.¹⁸ **(I.sz., II.sz., III.sz., IV.sz., V.sz. melléklet)**

Jegyzetek:¹ TIHANYI — VÁRI

² A Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság vezetői a *Magyar Rendőr* komplett, — évente nyomdai úton bekötött, nyolc évre bontott (1968-1975) teljes példányait — egy évig, 2015-2016 között, kutatási céllal biztosították a számomra. Az összegzésről szóló elemzésemből vezetők számára előadást tarthattam a korszak jellemzőiről.

³ IZSÁK: 162-164.p.

⁴ Nálam a „cigány-bűnözés”, mint jelentéssűrítő szóösszetétel értelmezendő.

⁵ RÁKOSNÉ: *A Magyar Szocialista Munkáspárt. XI. kongresszusának jegyzőkönyve. 1975. III. 17-22.* 80.p. + 458-459.p. + 500.p.

⁶ A korszak első időszakának tekinthető 1967. IV.14. - 1975. V. 15. intervallum, amikor NYERS Rezső és társai ekkor kerültek az MSZMP felső vezetésébe. Ezt követte időben amikor LÁZÁR György által vezetett kormány irányította az országot (1975. V.15. - 1987. VII. 25.), amelynek belügyminisztere BENKEI András volt, aki 1980-ig háromszor is betöltötte ezt a tisztelet, majd őt követte HORVÁTH István, aki 1980-1985 között volt belügyminiszter.

⁷ FARKAS⁸ FREI

⁹ RÁKOSNÉ: *A Magyar Szocialista Munkáspárt X. kongresszusának jegyzőkönyve 1970. november 23-28.*

¹⁰ VÉGH

¹¹ Mivel a belügyi tárca ebben az időben a közigazgatást már nem támogatta, ezért csupán rendvédelmi tárca volt. A korabeli rendvédelemben a hagyományos értelemben vett rendfenntartáson túl az állampárt politikai rendjének a védelme is beletartozott.

¹² 5/1962. (IX. 21.) BM-MOP.pcs.¹³ LACZOVICS — SOLYMOSI — SZÁMVÉBER¹⁴ 01/1972. (V. 17.) BM-HM-MOP.pcs. 1.sz.melléklet. ; 09/1971. (VI. 22.) BM.pcs.¹⁵ BAJKÁN¹⁶ 1971/10. (IX. 3.) tvr.¹⁷ 1974/17. (XI. 1.) tvr.¹⁸ 1963/22. (X. 2.) tvr. ; 40/1974. (IX. 1.) MT.r.Forrás- és irodalomjegyzék (a jegyzetekben alkalmazott rövidítések oldása):**MONOGRÁFIÁK, KISMONOGRÁFIÁK ÉS HASONLÓ JELLEGŰ KÖTETEK**

FREI (8. ;) — Norbert FREI: *1968. Diáklázadások és a globális tiltakozás.* [Jugendrevolte und globaler Protest.] Ford.: Győri László. Budapest, 2008, Corvina. 263 p. HU-ISBN 978 963 13 5771 4.

IZSÁK (3. ;) — IZSÁK Lajos: *Rendszerváltástól a rendszerváltásig. Magyarország története 1944-1990.* Budapest, 1998, Kultúra Kiadó. 207 p. HU-ISBN 963 9069 71 X.

VÉGH (10. ;) — VÉGH Antal Könyörtelenül. Budapest, 1986, Népszava Kiadó Vállalat. 334 p. HU-ISBN 963 32 2356 3.

CIKKEK

BAJKÁN (15. ;) — BAJKÁN Mihály: 30 év szervezési munkában. *Beliügyi Szemle*, XIII.évf. (1975) 4.sz. 15-25.p. HU-ISSN 0133-6738.

FARKAS (7. ;) — FARKAS Attila Márton: Az újbaldali forradalom összeomlása. *Magyar Nemzet*, LXXX.évf. (2017) 159.sz. (VII. 11.) 8.p. HU-ISSN 0133-185X.

FORRÁSKÖZLEMÉNYEK

LACZOVICS — SOLYMOSI — SZÁMVÉBER (13. ;) — LACZOVICS Erika — SZÁMVÉBER Norbert — SOLYMOSI József: „Zala” 1968. Az MN 8. gépkocsizó lövészhadosztály hadműveleti naplója Csehszlovákia megszállásának időszakából. Budapest, 2018, HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum. 200 p. HU-ISBN 978 963 70 9789 8.

RÁKOSNÉ: *A Magyar Szocialista Munkáspárt X. kongresszusának jegyzőkönyve 1970. november 23-28.* (9. ;) — RÁKOSNÉ Szőke Katalin (szerk.): *A Magyar Szocialista Munkáspárt X. kongresszusának jegyzőkönyve 1970. november 23-28.* Budapest, 1971, Kossuth Könyvkiadó. 543 p. HU-ISBN —

RÁKOSNÉ: *A Magyar Szocialista Munkáspárt XI. kongresszusának jegyzőkönyve 1975. III. 17-22.* (5. ;) — RÁKOSNÉ Szőke Katalin (szerk.): *A Magyar Szocialista Munkáspárt XI. kongresszusának jegyzőkönyve. 1975. III. 17-22.* Budapest, 1975, Kossuth Könyvkiadó. 579 p. HU-ISBN 963 09 0474 8.

TIHANYI — VÁRI (1. ;) — TIHANYI Miklós — VÁRI Vince: Jó állam- és jó rendészet, avagy a rendőrség hatékonyságmérési koncepciója. *Magyar Rendészet*, XV.évf. (2015) 4.sz. 117-126.p. HU-ISSN 1586-2895.

JOGSZABÁLYOK

1963/22. (X. 2.) tvr. (18. ;) — 1963/22. (X. 2.) tvr. a rendőrség fegyverhasználati jogáról. *Magyar Közlöny*, XXX.évf. (1969) 69.sz. 511-512.p. HU-ISSN 2063-0379.

1971/10. (IX. 3.) tvr. (16. ;) — 1971/10. (IX. 3.) tvr. a fegyveres erők és a fegyveres testületek hivatásos állományának szolgálati viszonyáról és a belügyminiszter végrehajtási utasítása.

- Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára 4.2. (parancsgyűjtemény)
- 1974/17. (XI. 1.) tvr. (18.;;) — 1974/17. (XI. 1.) tvr. az állam- és közbiztonságról. *Magyar Közlöny*, XXXV.évf. (1974) 80.sz. 879-880.p. HU-ISSN 2063-0379.
- 40/1974. (XI. 1.) MT.r. (18.;;) — 40/1974. (XI. 1.) MT.r. a Magyar Népköztársaság államhatárának őrzéséről. *Magyar Közlöny*, XXXV.évf. (1974) 80.sz. 893-896.p. HU-ISSN 2063-0379.
- 5/1962. (IX. 21.) BM-MOP.pcs. (12.;;) — 5/1962. (IX. 21.) BM-MOP.pcs. a Magyar Népköztársaság Belügyminiszterének és a Munkásőrség Országos Parancsnokának 5. számú közös parancsa. Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára 4.2. (parancsgyűjtemény)
- 09/1971. (VI. 22.) BM.pcs. (14.;;) — 09/1971. (VI. 22.) BM.pcs. a BM Karhatalom át-szervezése készenléti rendőri alakulattá. Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára 4.2. (parancsgyűjtemény)
- 01/1972. (V. 17.) BM-HM -MOP.pcs. (14.;;) — 01/1972. (V. 17.) BM-HM-MOP.pcs. a karhatalmi, fegyveres biztosítási feladatok végrehajtásában részt-vevő erők igénybevételének, irányításának és együtt-működésének rendje. Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára 4.2. (parancsgyűjtemény)

Mellékletek jegyzéke:

I.sz. melléklet

A közbiztonsággal kapcsolatos fontos információk 1950-1978.

II.sz. melléklet

A rendőri munka fókuszpontjai 1968-1975.

III.sz. melléklet

A Magyar Rendőr című folyóirat 1968-1975 közötti évfolyamainak ajánlott írásai országosan és Fejér megyéről, témák szerinti csoportosításban.

IV.sz. melléklet

Az ismertté vált közvédas bűncselekmények száma.

V.sz. melléklet

Személyi sérüléssel járó közlekedési balesetek száma.

I.sz. melléklet

A közbiztonsággal kapcsolatos fontos információk 1950-1978.

1.

A rendőri tevékenység lényeges változásairól
a *Magyar Rendőr* című hetilapban és megjelent közlemények.

- 1947 Fontos előzmény a Magyar Rendőr című hetilap megjelenése
- 1950 A körzetfelelősi rendszer bevezetése (Enyingi kísérlet).
- 1953 A Rendőrségi Szemle rendészeti-tudományos lap megjelenése.
- 1954 A körzeti megbízotti szolgálat bevezetése (Várpalota, Kecskemét).
- 1954 BM Főosztályok megyén-ként szervezték, amely (az ÁVH a BM-be került).
- 1955 Megszervezik országosan az önkéntes rendőri szolgálatot.
- 1956 Forradalom és Szabadságharc október 23-november 4. között.
- 1956 november 4-én a szovjet hadsereg megindítja a „Forgószél” hadműveletet. Az ÁVH-sok helyismerete segítségével a szovjetek végzik a közterületi járőrszolgálatot 1956. december végéig.
- 1956 november 12-én „Tiszti Nyilatkozat” és a „pufajkások” a rend-fenntartásában, november 20.-tól.
- 1957 január 1. Felállítják a BM. ORFK-t, a BRFK-t, az RFK-t, rendőrkapitányságokat szerveznek.
- 1957 február 3. Munkásörök Fejérben bekapcsolódnak a közbiztonsági szolgálatban.
- 1957 március 1. Az MSZMP Ideiglenes Központi Bizottsága ajánlására kinevezik Belügyminiszerré BÍSZKU Bélát.
- 1957 július 1. Megkezd a BM Karhatalom önálló fegyveres erőként a működését.
- 1957 A nyomozó tiszthelyettesi rendszer bevezetése.
- 1958 Budapesten felállítják az URH gépkocsizó járőrszolgálatot, 31 rendőrrel és 10 gépkocsival.
- 1958 Ismét felállítják a fegyveres mezőőri szolgálatot, amely a helyi kmb. tevékenységét segíti.
- 1960 Fejér megyében is megkezd a működését az URH gépkocsizó járőrszolgálat.
- 1963 Felállítják a II. Közbiztonsági Főcsoportfőnökséget.
- 1963 November. 22.-én kiadják a Rendőrség „Ideiglenes” Szolgálati Szabályzatát.
- 1963 Újra szabályozzák a Rendőrség és a Határőrség fegyverhasználati jogát.
- 1966 A „Kék Fény” tv. és a „Csúcsforgalom” rádióműsorok bevezetése, amelyek hamar népszerűek lettek.
- 1966 A BM (rendészeti) osztályfőnöki órák bevezetése az általános és a kö-

- zépiskolákban.
- 1967 A KISZ Ifjú Gárda megjelenése a közbiztonsági szolgálatban.
- 1968 A Belügyi Szemle 15 év óta tudományos eszközökkel támogatja a közbiztonság ügyét.
- 1968 Megjelenik a Rendőrség szolgálati Szabályzata.
- 1968 A Varsói Szerződés elhatározása értelmében a BM Határőrség és a BM Karhatalom csapatai részt vesznek Csehszlovákia lerohanásában (1968. I. 11. 2. számban jelenik meg az 1953. BM Parancs a Belügyi Szemle elődjéről a Rendőrségi Szemle 1953-as megjelenéséről, amelyben tudományos igényel és formában írt tanulmányok jelenhettek meg a rendőri munkáról!)
- BENKEI András belügyminiszter felszólalt és előadást is tartott a BM. Parancsnoki Értekezletén 1968. márciusában (?) „a közrend-közbiztonság és a bűnüldözés helyzetéről”, ahol a következőket mondta: (1968. IV. 11.15. szám 2-3. oldal)
1. a rendőrök munkáját a társadalom is elismeri;
  2. az elmúlt évben nem kielégítő módon csökkent a bűnözés, főleg a társadalmi tulajdon elleni bűncselekményekre nagyobb gondot kell fordítani;
  3. fontos a cigány-lakosság helyzetével való foglalkozás és a
  4. jogalkalmazás jogpolitikai irányelvei alkalmazása, stb.
- 1969 Megjelenik a Rendőrség „új” Alaki-és karhatalmi Szabályzata.
- 1969 A Bűnügyi-Technikai Közlemények megjelenése.
- 1970 A munkásőrök még mindig elsősorban közbiztonsági szolgálatot teljesítenek rendőrrel.
- 1970 A Csepel P-20-as és a speciális P-21-es rendőrségi motorok megjelennek a szolgálatban.
- 1971 A Gépkocsizó-járőr és Őrszolgálati Parancsnokság felállítása BP-en, 523 fő rendőrrel.
- 1971 Az 1971. évi 10. számú tvr. megjelenése a hivatásos állomány jogviszonyáról, amelyet 2 éven keresztül képzéssel vezetnek be.
- 1971 Megjelenik a Rendőrség Fogdaszabályzata.
- 1971 Megkezdzi a működését a Rendőrtiszti Főiskola.
- 1971 A megyékhez rendelt decentralizált közlekedésrendészeti szervek létrehozása (alosztályok, csoportok).
- 1971 A Honvédelmi Bizottság 0021/1971 számú határozata a fegyveres szervek kh-i feladatairól.
- 1971 A BM Filmstúdió 5+4 rendőrszakmai filmmel segíti az állomány kiképzését. Közöttük például: „a Szolgálati Szabályzatot”, „az utazók”, „a KMB. szolgálat”, „a házkutatás”, „a közérdek”, stb.
- 1972 A BM Karhatalom végleges megszüntetése és a FKRE. felállítása, a BM-HM-MOP 01/1972-es számú közös parancsa a karhatalmi feladatok végrehajtásáról, innentől a megyei RFK-k alapfeladata lesz a karhatalmi és a fegyveres biz-

- tosítási feladatok végzése, amihez lényegileg semmilyen eszközzel nem rendelkeznek. A karhatalmi kiképzés elrendelése a területi szerveknél.
- 1972 A Rendőrségi Kézikönyv megjelenése.
- 1972 Az első bűnügyi-helyszínelő gépkocsik megjelenése a megyéknél.
- 1972 A Székesfehérvári Rendőrkapitányság hivatásos létszámát 25, a Dunaújvárosi Rendőrkapitányság létszámát 15 fővel csökkentik, egyúttal elrendelik 6-10 fő éves vezénylésével a BRFK szerveinek segítségét.
- 1973 Szolgálatba állítják a MESTA 204 DB Traffipaxot a közlekedésben minden megyében.
- 1973 Megszüntetik a nyomozó-tiszthelyettesi és a városi körzeti megbízotti szolgálatot.
- 1973 Elrendelik közbiztonsági szolgálatban a szolgálati kutyák hatékonyabb alkalmazását.
- 1975 A belügyminisztérium – hasonlóan a gazdaságban, a politikában, a szocialista életszínvonalban a körülmények-ben, stb. .... a közrend-közbiztonsága vonatkozásában bizonyos gondok jelentkeznek, ezért rendőri munkában is az átszervezés lesz a mérvadó, mindezt követi a „racionálizálás” előtérbe kerülése.
- 1978 Összevonják a megyékben, városoként és a járásoként is a közbiztonsági és közlekedés szerveket. Megszüntetik Fejér megyében a Pályaudvari, a Polgárdi és a Martonvásári rendőrőrsöket. A Gárdonyi Rendőrőrs a Székesfehérvári Rendőrkapitányság alárendeltségében marad.

2.

A Fejér megyei rendőri munkáról megjelenő
a meghatározott témák szerint válogatott írások legjaváról.

1968-as év:

1. bűnügyi tárgyú írás:
„*Intellektuális bűnözők*” című *Csizmadia György cikket* írt: arról, hogy: (MR. 1968. II.22. 5. szám, 11. oldal), hogy: a Dunaújvárosi 26-os ÁRÉV anyagraktárban a gazdasági vezetők tudtával éveken keresztül fiktív számlákkal vas-és szerszámkészleteket tulajdonítottak el.
2. közrendvédelmi vonatkozású riport: „*Közelharc a tébolyulttal*” (MR. 1968. II. 22. 5. szám. 10. oldal): Németh Gyula r. főtörzsőrmester gépkocsizó járőrvezető a Székesfehérvári Csiki utcában miután az elmebeteg elkövető mentősrre és a rendőrrre is rá-támadt, csak fegyverhasználatlalt tudták őt megállítani. Meggyeri Márton r. alezredes megyei közrendvédelmi osztályvezetője a lőfegyverhasználatról szóló tájékoztatójában megállapította, a vizsgálat során megállapítást nyert, hogy az jogszerű volt.
3. közlekedési írás: „*Traktorok a közutakon*” (MR. 1968. III: 28, 13. szám: 9 oldal) Írta: *Szilassy József r. százados*: az Agárdi Állami Gazdaság és a Székesfehérvári Kossuth TSZ. nehéz-gépek kezelőinek tartott összevont előadást, amely előadás tartalmáról 4 tablón vándorkiállításon mutatják be majd a Fejér megyei agrármagyüzemeknél.

4. rendészeti tárgyú írás: (MR. 1968. IV. 18. 16. szám, 6 oldal) 1966-ban elfogadták az új Szabálysértési kódexet és 2 évvel a megjelenése után már érdemes az alkalmazás tapasztalatairól szólni: - növekszik Fülöp Ferenc rendőr őrnagy közrendvédelmi alosztályvezető szerint, annak visszatartó hatása; - helyes a helyszínbírság kiterjesztése a garázdaságra a dunaiújrési parkok okán is.
5. belügyi sporttal kapcsolatos írás: „Befejeződtek a rendőr lövészbajnokságok”. Szerkesztőségi írás. (MR. 1968. VIII. 8. 32. szám, 15. oldal.) Kispuska egyéniben Vass Tibor r. főhadnagy 348 körrel első helyezést, a kispuska csapat: Vass Tibor r. főhadnagy, Ijjas Lajos r. őrmester és Tóth József r. szakaszvezető 1563 körrel első helyezést ért el.
6. egyéb (politikai) jellegű iránymutatások: (MR. 1968. III. 7. 10 szám. 2-3 oldal). Szerkesztőségi állásfoglalás: Körösi György r. vezérőrnagy BMH. „Vezetői továbbképzésen” mondta el a következőket: feladatok
  - a gazdaságirányítás reformját, de a közbiztonság reformját is érinti; - a szocialista törvényesség, a vezetés színvonalának az emelése, az igényesség fokozása; - a fiatalokra való támaszkodás, a differenciálás, - Népi Ellenőrzésre és az ÁKFRE. való támaszkodás fontosságát hangsúlyozta. Írta: Martinkó Károly.

1969-es év:

1. belügyi témájú írás: (MR. 1969. július 17. 28. szám. 12. oldal. Írta: Kassai Mihály. r. őrnagy: „A bandavezér háttérben maradt.” Az írás a galeribűnözésről szól. Italboltokat, parkoló autókat, óvodákat törték fel a galeritagok. Ezért a veszélyes bűnözők ellenőrzése különösen fontos – a munkahely ellenőrzése – a személyi igazolvány nyilvántartó rendszerében.
2. közrendvédelmi – karhatalmi tárgyú írás: (MR. 1969. I. szám 16. oldal.) „Erőt egészséget”. Riport a Székesfehérvári rendőrőrsről. Rákóczi József r. őrnagy őrsparancsnok nyilatkozott az őrs feladatairól, részleteiben tájékoztatta az őrs tevékenységéről az olvasót. rendészeti tárgyú írás: (MR. 1969. szeptember 11. 36. szám. 1. oldal): 1969. szeptember 1-től a belügyminiszter elrendelte a rendőrség hivatásos, egyenruhás állománya karhatalmi kiképzését.
3. közlekedési témájú írás: (MR. 1969. október 16. 41. szám, 6. oldal.) Fekete krónika – „Szócsata menet közben” - halálos balesetet okozott XY. a székesfehérvári Vöröshadsereg út és az Udvari út kereszteződésében. Írta: Balassa István közlekedési alosztály vezető elmondása szerint az éppen, hogy jogosítványt szerzett személy – miközben a baleset helyszínén vitatkozott még a helyszínelő rendőrrel is – motorkerékpárost ütött el, aki a baleset következtében meghalt.
4. rendészeti tárgyú riport: (MR. 1969. október 2. 39. szám, 11. oldal): „Kemény kézzel” 1968. augusztusának utolsó szombatjának délelőttjén Székesfehérváron a Kecskeméti utca lakói ordibálásra figyeltek fel. Részeg, elvált apa 11 hónapos gyermekéért behatolt a volt lakásába és az utcára rohant vele. A gyermeket csak a szomszédok segítségével sikerült a részeg apától elvenni. Szerkesztőségi riport: a szabálysértési előadó Tóth András r. hadnagy szerint a

garázdaság elkövetőjére a szabálysértési maximumot szabta ki, ugyanis ebben az esetben a fogdából egyenesen a börtönbe megy a garázda. Horváth Ferenc r. őrnagy kapitányságvezető szerint a garázdaság visszaszorításában jelentős előrelépés az 1966-os Szabálysértési Törvény.

5. belügyi sport tárgyú írás: (MR. 1969. augusztus 7. 31. szám 10 oldal): Szerkesztőségi tudósítás az Országos rendőri lövészbajnokságról kispuska egyéni második helyezést ért el: Vass Tibor r. főhadnagy 542 köregységgel.
6. egyéb (politikai jellegű) írás: (MR. 1969. november 27. 47. szám 5. oldal): „Jubileumra készülnek”. Szerkesztőségi értesítés: Három Közép-Dunántúli megyei rendőr-főkapitányságon a felszabadulás évfordulójára a Tanulmányi és Kiképzési csoportok vezetésével „Felszabadulási Képes Albumot és kiállítást terveznek a Felszabadulás 25. évi dokumentumai összegyűjtésével.” A három (Veszprém, Fejér, Komárom) érintett rendőr-főkapitányságon a felhívás alapján a teljes állomány gyűjtötte a dokumentumokat.

1970-es év:

1. bűnügyi nyomozás: (MR. 1970. február 12. 6. szám. 11. oldal) „Hajnali nyomozás” című írás, írta: Kassai Mihály r. őrnagy Székesfehérvárott, a Piac téren várakozó buszon, két fiatal lányt megerőszakolt ismeretlen elkövető. Vérfolt alapján sikerült azonosítani - a vezetőfülke mögötti ülésen - a Csöszki buszsofőrt, aki az erőszakos közöszlést elkövette. Ugyanis a kisebbik lány a sofőr zsebkésével megszurta a sofőrt.
2. közrendvédelmi tárgyú írás: (MR. 1970. április 16. 15. szám. 4. oldal). Írta: Szilvassy József: „Több rendőrt az utcára”. A lakosság és a tanácsai szervek folyamatosan kérik az egyenruhás rendőri jelenléteket követelnek a közterületekre. Például az egyik ok, hogy országosan, 1969-ben több, mint 23 ezer óra elővezetést hajtott végre a közrendvédelmi állomány. Ugyanakkor az utcán lévők intézkedési készsége is igen alacsony.
3. közlekedési tárgyú riport: (MR. 1970. december 31. 52. szám. 5. oldal.) „Társadalmi segítséggel” címen: Mező Béla és Tódor János r. őrnagyok írásukban megállapítják, azt a tényt, hogy Fejér megye a balatoni útvonalak metszéspontjában helyezkedik el, ezért rendkívül fontos az a társadalmi segítség, amelyet az útvonalak biztosításában a Fejér megyei Közlekedésbiztonsági Tanács szervezésében az önkéntes rendőrök, a munkásőrök, a karhatalmisták, a közlekedési vállalatok, az autóklub, stb. szervek is részt vesznek.
4. belügyi sport jellegű híradás: (MR. 1970. augusztus 27. 34. szám. 15. oldal). Szerkesztőségi tudósítás: Az 1970. évi Rendőr Országos Sportbajnokságon Vass Tibor r. főhadnagy első, ugyanakkor a Fejér megyei csapat is első helyezést ért el.
5. Megemlékezés az Enyingi Rendőrkapitányság hősi halottjáról) írás: (MR. 1970. március 12. 10. szám. 10. oldal). Írta: Szilvassy Ferenc: „Híven az es-kühöz, harcban a fegyveres bűnözőkkel”. 1952. december 18-án 20 óra után követték el az akkori idők leggaládabb rendőrgyilkosságát. Un. „fekete vágást” követő információ alapján utasította az Enyingi Rendőrőrs parancsnoka

Horváth Mihály r. tizedest, tisztázza valóban történt e be nem jelentett, engedély nélküli disznóvágás? A rendőr a falusi porta elé érve körbe járta, - esetleges nyomokat keresve - annak környezetét. Ekkor az elkövetők a rendőrt vadászfegyverrel fejbe verték, a földön több nagy erejű ütést mértek kisbaltával a testére, majd lelőtték. Kettlen lőttek a rendőrré. Elvették a rendőr egyenruháját és fegyverét. Országos akció indult az elkövetők kiderítésére, kiderült, hogy két (Enying szomszédságában lévő helység) balatonbozsoki, szökött rab volt a bestiális, rendőr gyilkosság elkövetője.

Politikai jellegű mozgósítás: (MR. 1970. szeptember 17. 37. szám. 3. oldal). Szerkesztőségi állásfoglalás: „Fejlődik a politika iránti fogékonyság, megnövekedett a párttagság aktivitása.”

1971-es év:

1. bűnügyi nyomozás: (MR. 1971. április 15. 15. szám. 12. oldal). Írta: Kassai Mihály r. őrnagy a Fejér megyei Rendőr-főkapitányság bűnügyi osztályvezetője: „Szerteágazó szalak” címmel: Ercsi körzetében ÁFÉSZ ruházati áruházba három fő betört. Az elkövetők a megyehatárokat kihatásnálva Százhalombatta irányába elmenekültek. Az Ercsi körzeti megbízottakat az adatgyűjtés során a vasutasok segítették, akik három főt láttak a Dunapart irányába hátukon a zsákokkal sietve menekülni. Az elkövetőket országos „K” akció keretében Százhalombattán a lakóhelyükön fogták el.
2. közrendvédelmi jellegű írás: (MR. 1971. március 18. 11. szám. 7. oldal) „Az élet sűrűjében” Írta: Megyeri Márton r. alezredes: A Seregélyes-i körzeti megbízott Kántor János r. főörzsrőrmester önkéntes rendőrrel közös szolgálatban egy helyi „rosszfiút” fogott el, akiről a Körözési Értesítőben megállapították, hogy esetleg más bűncselekményekben is részt vehetett. Nem sokkal az eset után Mihályi József r. hadnagy tisztii körzeti megbízott 3 székesfehérvári ismert huligánt igazoltatott a Bánya-tó kisvendéglőnél, akiről megállapították, hogy az elfogott Seregélyes-i „rosszfiú” barátai, galeritársai lehettek– akik azt tervezték, hogy több bűncselekmény elkövetése után - Jugoszlávián keresztül nyugatra szándékoznak szökni.
3. közlekedési témájú írás: (MR. 1971. október 28. 43. szám. 5. oldal) Írta: Mező Béla r. őrnagy: „Balesetelhárítás” névvel: Új utak a balesetmegelőzésben címmel fórumokat tartanak Fejér megyében a 14-es Volán Vállalat gépkocsivezetőinek, akiknek a forgalmasabb csomópontokon bemutatásokat tartanak a közlekedés szabályai gyakorlati érvényesítése érdekében.
4. rendészeti tárgyú írás: (MR. 1971. július 29. 30. szám. 3. oldal). Írta: Kassai Mihály r. őrnagy: „Csoportos garázdaság” címmel: Ittasan huligánok randalíroztak, hangoskodtak és verekedtek az Agárdi Nádfeleles Étteremben, magatartásukkal zavarva a zavarták az étterem vendégeit. A Gadányi István r. százados járőr csoportjában Meggyesi József r. főhadnagy és Farkas István és Jakab Béla r. őrmesterek, karhatalmisták a duhajkodó huligánokat többen elfog-

ták. A Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság rendszeresen szervez közbiztonsági akciót a nyári szezonban, a hétféteken.

5. sport témájú hírek: (MR. 1971. június 10. 23. szám. 15. oldal). Szerkesztőségi tudósítás: A Rendőrség Országos Lő-bajnokságán Vass Tibor r. főhadnagy kispuska egyéniben első, míg a Fejér megyei csapat a harmadik helyezést ért el.
6. Párt-és vezetőképzés: (MR. 1971. május 27. 21. szám. 2-3 oldal). Szerkesztőségi értesítés: „Országos parancsnoki értekezletet” tartottak a belügyminisztérium vezetői-parancsnokai részére az MSZMP. 1969. november 28-i a belügyminisztériumról és az állam- és közbiztonság helyzetéről szóló párthatározat időarányos végrehajtásáról. Megállapították, hogy az:
  - 1971. évi 10. számú tvr. a fegyveres erők és testületek szolgálatáról jól szolgálja a hivatásos állomány jövőbeli helyzetét, életpályáját;
  - a nyugdíjról szóló kormányrendelet megoldja a nyugdíjkérdést;
  - a kinevezett polgári állomány helyzetét is rendezték a NET. határozattal.

A parancsnoki értekezlet a következő feladatokat határozta meg:

- a BM. szerveit alkalmassá kell tenni növekvő és bonyolultabb feladatok végzésében;
- a párhuzamosságokat meg kell szüntetni a szolgálati ágak tevékenységében;
- jobb munkaszervezést és bürokráciacsökkentést kell végrehajtani;
- a közbeiktatott vezetői beosztásokat meg kell szüntetni, az irányító apparátus létszámát csökkenteni kell;
- az új szabályzatok oktatására országosan, őrsparancsnoki szintig egy hetes továbbképző tanfolyamokat kell tartani.

1972-es év:

1. bűnügyi nyomozás: (MR. 1972. február 10. 6. szám. 12. oldal) „A bűnszövettség bukása” Írta: Tóth György r. főhadnagy: A székesfehérvári vasútigazgatóságon egy termet is megtöltöttek a lefoglalt bűnjelek. Egymástól különálló két nagyszámú veszedelmes dézsmáló csoportot leplezett le a Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság Társadalmi Tulajdon Elleni Osztály nyomozói. Az első csoport 34 terheltekből állt, amely tömeges vagyonsztoztogatót hajtott végre a csomagteret és a raktárokat fosztogatta. A második csoport 13 terheltekből állt és a környezetükben ruhaféleléseket értékesítettek. A csoportok zöme vasutasokból állt. A nyomozók mozaikszerű adatgyűjtés módszerével derítették fel a bűnözői csoportokat, amelyek egymással információs kapcsolatban voltak. Arra törekedtek, hogy lehetőség szerint a lopott árut ne raktározzák, hanem azt azonnal értékesítsék. Az 1-es csoport megdézsmálta a vagonokat és a vasúti raktárokat, a 2-es csoport pedig lehetőség szerint azonnal leszállította az orgazdáknak és azok értékesítették. Összesen 121 bűncselekményt követtek el, amely 90 esetben történt. A nyomozás során 11 házkutatást kellett tartani, a

kárérték 297.504 Ft. volt. Az ügyet Halász István r. hadnagy vizsgálótiszt folytatta.

2. közrendvédelmi tárgyú írás: (MR. 1972. április 27. 17. szám. 7. oldal) „A verekedők gyűrűjében„. Írta: Szilvássy Ferenc. Két cigány család össze verekedett a Lepsényi italboltban, ahol a székesfehérvári vásárról hazatérő cigányok mulatoztak. A lepsényi körzeti megbízott Kiss Gyula r. szakaszvezető gumibottal és figyelmeztető lövéssel háritotta el a verekedést.
3. közlekedési tárgyú írás: (MR. 1972. május. 25. 21. szám, 15. oldal) „Szakszerű helyzetjelentés”. Írta: K.F. A baleseti helyzet értékelésénél a „koccanásos” (anyagi káros) balesetknél több probléma fordult elő mondja Kovács Ferenc r. hadnagy így: a sértettek a helyszínt elhagyják, nem tudnak megegyezni abban, hogy melyik fél volt a vétkes, indokolatlanul feltartják a forgalmat és ezzel újabb baleseti helyzetet idéznek elő, stb.
4. rendészeti tárgyú írás: (MR. 1972. november 23. 47. szám, 3. oldal) „A személyi tulajdon védelme”. Írta: Martinkó Károly. Vezetői továbbképzésen a belügyminisztérium bünygyi vezetője Dr. Csiba István r. ezredes szorgalmazta a bünygyi, igazgatásrendészeti és a közrendvédelmi középvezetők számára tartott értekezleten, hogy „a kis ügyek nyomozása váljék erőteljesebbé”. Hangsúlyozva, hogy a kiskárértékű ügyek és a közterületen történő garázdaságok jelentik a bünygyek és a szabálysértések zömét. Ezek adják az embereket érintő, zavaró ügyek és statisztikában szereplők zömét. A közös előbbre lépés ezekben a legfontosabb.
5. sport tárgyú szerkesztőségi állásfoglalás: (MR. 1972. június 8. 23. szám. 15. oldal) „A fizikai erőnlét, állóképesség fokozása a rendőri állomány számára mára különösen fontossá vált”. A járóversenyekre való lépcsőzetes felkészülés Fejér megyében jellemző is jellemző.
6. politikai tárgyú riport: (MR. 1972. augusztus 17. 33. szám 8-9 oldal) „Ezeréves Fehérvár - Szilárd közbiztonság”. Írta: Csizmadia György. Idézet a helyi párt-határozatból: „Az MSZMP. Székesfehérvári Bizottsága megállapítása szerint a városban tovább szilárdult a törvényesség, a bűncselekmények számának emelkedése ellenére a közrend-közbiztonság megfelelő. Több rendőr jut a közterületekre és a városban már 10 önkéntes rendőri csoport működik.”

1973-as év:

1. bünygyi írás: (MR. 1973. június 7. 23. szám 7. oldal) „Szökevények a vádlottak padján”. Írta: Zimmerman Béla. Pálhalmán a börtönből 2 fő elítélt a kerítést átvágva megszökött. A zárást (blokkrozást) végrehajtó rendőr és börtönőr együttműködésével a szökött rabokat észlelte, azok a terepen rejtve tovább mozogtak előre, a járőrpár felszólítására sem álltak meg, ezért - figyelmeztető lövésre került sor. A figyelmeztető lövés megállásra készítette őket. A Dunaújvárosi Rendőrkapitányság és a Pálhalmi Büntetés-végrehajtási Intézet együttes karhatalmi akciója eredményes volt.

2. közrendvédelmi tárgyú szakmai írás: (MR. 1973. július 12. 28. szám 8. oldal.) Interjú a Székesfehérvári Pályaudvari Rendőrőrs parancsnokával, Hegyi Ferenc r. alhadnaggyal. Írta: Szilvássy Ferenc. A vasúti rendőrőrsök szolgálata lényegéről. A Székesfehérvári vasútállomás Pályaudvari őrsére háruló feladatokról szól a riport. Az adatok szerint a létszámhoz viszonyítva – a legtöbb előállítás (85 fő), 3 elfogást, 2 körözött személy elfogását az őrs tagjai hajtották. Az őrsőrszem Budapest -Martonvásár – Velence – Székesfehérvár – Balatonvilágosig kíséri a vonatokat. A vasútvonal ellenőrzése mellett a 70-es út ellenőrzése is az őrs feladata volt.
3. új közlekedési eszköz beállításáról tájékoztatás: (MR. 1973. március 22. 12. szám. 4. oldal.) „Egyszerűsített ellenőrzések”. Írta: Dr. Sipos István r. őrnagy. Országos rendszeresítésre került a MESTA 204 DD traffipax rendszerű forgalomellenőrző eszköz. (A rendszeresített forgalomellenőrző készülék nagyon hasonlított géppisztolyhoz, amelyet éjszakai szolgálat közben viselni kellett, ezért többször fordult elő, hogy alkalmazása során az intézkedés alá vont sérelmezett).
4. rendészeti jellegű írás: (MR. 1973. május 17. 20. szám, 8. oldal.) Vezda János tudósítása „Kényszerintézkedések” címmel. Klempa László r. hadnagy szabálysértési előadással, arról, hogy több esetben előforduló gond, hogy a REF-es személyt alkoholista állapota miatt nem lehet elővezetni a szabálysértési tárgyalásra. Ezért fokozni kell a szigort a notórius, alkoholista szabálysértőkkel szemben.
5. sporteseményről szóló tudósítás: (MR. 1973. április 26. 17. szám, 15. oldal.) A Rendőrség 1973. évi cselgáncsbajnokságán a Fejér megyei Rendőr-főkapitányság IV. helyezést ért el. Az egyéni bajnokságban 80 kg. -ban Németh Mihály r. őrmester III. helyezést, 92 kg. -ban Mucsi Károly r. őrzető IV. helyezése értékes.
6. párt-és politikai jellegű tudósítás, szerkesztőségi álláspont: A Belügyminisztérium országos vezetői értekezletéről, amelyen részt vett- és felszólalt Benkei András belügyminiszter is: (MR. 1973. január 4. 1. szám, 2-3 oldal.) Hozzászólásában megállapította, hogy „az MSZMP. X. Kongresszusa BM-re vonatkozó határozata értelmében megállapítható, hogy az 1972-es évben kedvezően alakult a közrend-közbiztonság kérdése. Fel kell azonban vetnünk, hogy mind gyakoribbak a gondjaink az erőszakos és garázda jellegű bűncselekmények vonatkozásában, különösen a rablások előfordulása miatt. Élénkült a csoportos bűnözés, különösen a fiatalok körében, nem javult kielégítő ütemben a vagyonbiztonság, elsősorban a társadalmi tulajdon vonatkozásában, de hasonló a helyzet a személyek javaival szemben elkövetett sem...”

1974-es év:

1. bűnügyi riport Kassai Mihály r. alezredessel a Fejér megyei Rendőr-főkapitányság bűnügyi osztályvezetőjével. (MR. 1974. március 14. 11. szám, 8. oldal.) „Utazó bűnözők”. Írta: Martinkó Károly. Vas, Veszprém és Fejér

megyékben is elterjedt Kassai Mihály szerint és óriási gondot okoz az utazó-bűnözés. A bűnügyi osztályvezető szerint e vonatkozásban is a legtöbbet tehet a közterületi szolgálat mintaszerű működése tehet - a szűrő-kutató munka színvonala javításával, - az igazoltató tevékenységgel szabhat egyedül gátat. A riport alanya igen fontos példákat hoz a megyében is a szolgálatok közötti együttműködés fontosságára.

2. közrendvédelmi tárgyú írás: (MR. 1974. április 18. 16. szám 8-9. oldal). „Apró ügyek nyomozása”. Írta: Szilvássy Ferenc. 1971-ben megszüntették a nyomozó tiszthelyettesi szolgálatot, és a feladat a körzeti megbízottak hatáskörébe került. Az írás szerint ez a döntés helyes volt! Ráadásul az új Büntetőeljárás jog is egyszerűsítette az apróbb ügyek nyomozását, a nyomozók tevékenységét.
3. közlekedési írás: (MR. 1974. április 4. 14. szám. 12. oldal). „A műszaki hiba súlyos következményei”. Írta: Tódor János r. őrnagy. Hármas baleset történt a 81-es út 21-es kilométerénél, Csókakő előtt – Sörédnél. A baleset okozója egy IFA tehergépkocsi volt, az elszenvedők között egy NDK-s Skoda utánfutóval és egy kis Robur teherautó volt. Az NDK-s járműben 2 felnőtt és 2 gyermek vesztette az életét. Az IFA gépkocsit Mórton a telephelyen ellenőrizték, a fékcső kiszakadt. Feladat javítani kell a garázsok hatékonyságát, fokozni kell a műszaki ellenőrzések hatáskörét.
4. rendészeti megoldások: (MR. 1974. augusztus 8. 32. szám. 8. oldal). „Szabálysértési ügyintézkedések”. Írta: Vezda János. Jelentős szabálysértési együttműködés valósul meg Szekszárd, Paks, a fővárosban és Dunaújvárosban is Dr. Antal Joachim r. alezredes dunaújvárosi igazgatásrendészeti osztály vezetője szerint. Ehhez igazodva a szomszédban a sárbogárdi rendőrkapitányság a tűzrendészeti szabálysértések fontosságára kell a területén odafigyelni, tekintettel arra, hogy a sárbogárdi terület elsősorban mezőgazdasági jellegű területnek számít.
5. sport tárgyú szerkesztőségi írás: (MR. 1974. június 20. 25. szám. 15. oldal). „Jó eredmények az országos lő-bajnokságon”. Vass Tibor r. főhadnagy a géppisztoly egyéniben 920 köreységgel egyéni, első, csapatban a Fejér megyei Rendőr-főkapitányság 1783 köreységgel, az összetett több éves pontversenyben is a Fejér megye elsőnek minősül.
6. politikai jellegű tudósítás: (MR. 1974. május 23. 21. szám. 5. oldal). Írta: Csongrádi János. Grósz Károly elvtárs az MSZMP Fejér Megyei Pártbizottsága első titkára politikai tájékoztatót tartott a Fejér megyei Rendőr-főkapitányság berendelt állománya részére. Az MSZMP Fejér megyei Bizottsága elfogadta a főkapitányság 1973. évi reális összegzés az RFK. személyi állományának tevékenységéről. A bűnügyi megelőző tevékenység színvonalának emelése a legfontosabb feladat.”

AZ 1975-ös év:

1. bűnügyi tárgyú értékelés: (MR. 1975. február 20. 8. szám, 13. oldal). „Aprólékos bizonyítás” Írta: Várkonyi László r. alezredes a Dunaujvárosi Rendőrkapitányság vezetője. A nyomozás fordulatóját jelentette:
  - a. az első betöréses lopást követően egy dunaujvárosi körözés elrendelése;
  - b. majd szembesítés az egyik elfogott elkövetővel;
  - c. a Dunaujvárosi Sörkertbe való betörés;
  - d. az elkövetőkkel szemben 39 betöréses lopást, 4 személynél KMK-t, 3 személynél orgazdaságot sikerült bizonyítani;
  - e. közrendvédelmi szolgálat feladata éjszaka a szórakozó helyek zárásának ellenőrzése;mindezek együttesen hozhatnak eredményt!
2. közrendvédelmi tárgyú riport: (MR. 1975. május 1. 18. szám, 11. oldal). „Tavasza a határban”. Írta: Szilvássy Ferenc. A Pálgárdi Rendőrőrsön az évszaknak megfelelő útiránytervek alapján szervezik a járőrszolgálatot. Az őrshez 15 község tartozik, számos majorság, erdő, a mezőgazdasági munka folyik: ezt mondja el Varga Lajos r. törzsrőrmester őrsparanokhelyettes. Lajostelep, Nádasdladányban is gyakran megjelennek a ruhával üzérkedő budapesti cigányok, ami már önmagában is sok gondot problémát okozhat, stb.
3. víziközlekedési tárgyú írás: (MR. 1975. április 24. 17. szám, 16. oldal). „Vízirendőrök”. Írta: Szilvássy Ferenc. Serényen és szervezeten jelenleg is zajlik Agárdon a Velencei tavon a vitorlás- és a kajak-kenu versenyekre és a fürdési szezonra való felkészülés. A vízirendőrök részéről a hajók felkészítése, ellenőrzése zajlik.
4. rendészeti tárgyú megemlékezés: (MR. 1975. június 12. 24. szám, 14. oldal). „Szép életút”. Tóbi Szabó Illésné r. alezredes 1945-ben került Sárbogárdon a hivatásos állományba, azóta is tulajdonképpen a közlekedésrendészeti nyilvántartó részleg vezetője, már évek óta Székesfehérváron. Férje Tóbi Szabó Illés nyugállományú r. őrnagy 30 évet szolgált és alapító tagja volt a Demokratikus Rendőrségnek, ebből az alkalomból a belügyminiszter kitüntette és megjutalmazta. Ő mondta: „A legszebb a rendőri hivatásban a nehézségekkel való bátor szembenézés, azok leküzdése.” Székesfehérváron a Hosszú temetőben van a sírja, amelyről minden évben megemlékezünk mondják Orsovai Tibor és Kocsis Ferenc rendőrök.
5. sport tárgyú szerkesztőségi tudósítás: (MR. 1975. június 19. 25. szám, 15. oldal). A Belügyminisztérium Országos 1975. évi Cselgáncsbajnokságán a 93 kilogrammos súly- csoportban, 2. helyezést ért el: Mucsi Károly r. szakaszvezető, és csak 5 ponttal maradt le az első helyezést elérthez képest.
6. mozgósítás a bűnmegelőzés érdekében: (MR. 1975. június 26. 26. szám, 6. oldal). „A megelőzés érdekében”. Írta: Szabó Ferenc r. alezredes a Belügyminisztérium Közrendvédelmi Osztálya kiemelt főelőadója írásában kiemelte: országos parancsnoki értekezleten hangzott el, hogy fokozni kell a

közrendvédelmi és a közlekedési állomány szűrő- kutató- igazoltató tevékenységét, hiszen ez a legbiztosabb eszköze a bűnözés megelőzésének.

3.

Az MSZMP Fejér megyei Bizottságának iratai 1968-1975

1968-as és:

67-es doboz:

1. Titk/12/4 irat: Az MSZMP Fejér megyei Bizottsága Székesfehérvári 1968. február 16-i rendkívüli ülése: Tájékoztató a Központi Bizottság 1968. február 8-10 üléséről a nemzetközi helyzetről és a honvédelem helyzetéről. A 7. oldalon a tájékoztatóban a Csehszlovák helyzetről kapunk tájékoztatást. Az értékelés szerint nem érvényesültek megfelelően a pártdemokrácia elvei, és elharapódtak a vezetési hibák, amelyekre a válaszok elhamarkodottak és türelmetlenek voltak. Fellazult a párt és a tömegek kapcsolata, sőt gondok jelentkeztek a Csehszlovák gazdaságban is. Kádár János és Alexandr Dubcek az év elején két alkalommal is találkozott (Ág-csernyőn és Komáromban) és nyílt légkörű beszélgetést folytattak.

A honvédelem helyzetéről szóló tájékoztatót csatolták az anyaghoz. (azonban az nem volt a levéltári anyag mellé csatolva!)

Az új gazdasági mechanizmus bevezetésének tapasztalatait pozitívnak minősítették, bár az ár-képzés és a nyereség, a fogyasztói ár-reform várható hatását, a termelés biztonságát, az életszínvonal alakulását, stb. többen is kritizálták.

2. Titk/38. számú irat az 1968. március 28-i kibővített pártbizottsági ülésről. Ennek egy napirendi pontja volt, mégpedig a Varsói Szerződés Politikai Tanácskozó Testületének március 6-7-i szófiái üléséről, ahol a politikai megoldás mellett már a katonai megoldás is jelen volt, sőt Csehországban határzár és a főváros támadása is eldöntött kérdés volt.
3. Titk/74. számú irat a pártbizottság 1968. augusztus 11-i üléséről, ahol az MSZMP. Központi Bizottsági 1968. augusztus 7-i üléséről adtak tájékoztatót a 6-17. oldalig. Az alsóbb pártszervek tagjai számára egyértelműsíteni kell, hogy a csehszlovákiai helyzet soron kívül rendezendő, mert mindez különösen fontos a nemzetközi munkásmozgalom szempontjából. Az anyag megállapítja, hogy Csehszlovákiában társadalmi krízis van és, ha nálunk ilyen helyzet lenne már szólnának a fegyverek. Az esetleges fegyveres beavatkozásról ekkor azonban még szó sem esett.
4. Titk/76. számú irat az 1968. augusztus 24-i kibővített ülésről a következőket mondja az előadó: „Tulajdonképpen a magyar pártvezetés elhárította magáról a fegyveres beavatkozást,” helyette a két párt vezetői közötti tárgyalásokkal bizonyított, amely lényegében, az, hogy a magyarok nem tehet lényegében semmiről. Megállapították, hogy a fegyveres beavatkozás jól sikerült és a csapatok az akciót végrehajtották. A katonai akció célja az volt, hogy gátat vessen

az ellenforradalomnak. A mi katonáink a Vágtól keletre vannak, két megyényi területen, 10 városban, amely elsősorban magyarok által lakott. A csapatok egy hadosztálynyi erőt képviselnek, amelyet egy karhatalmi zászlóalj támogat a helyszínen. Katonáink helytállása példamutató, de igen nehéz helyzetben vannak. A lakosság a bevezetett katonai akciót elfogadta, de bizonyos értelmiségi körökből elhangzottak olyan kijelentések, hogy mi közünk van a cseh helyzethez, miért kell magyar vért áldozni? Ugyanakkor látnunk kell, hogy felélénkült az ellenséges elemek tevékenysége is. Egy munkásórt a huligánok a vonatról leszállva Bakonycsernyén többen megrugdostak. Feladat jelen helyzetben is az, hogy a párt vezető szerepét és a szocialista törvényességet erősítsük.

5. Titk/114. számú irat: A megyei pártbizottság 1968. december 22-i ülésének iratai: a gazdasági reformról a 2-es, az időszerű nemzetközi kérdésekről a 3-as napirendi pont keretében adtak tájékoztatást. Az új gazdaságirányítási rendszer jól funkcionál, a megváltozott körülmények között is. Nem igazolódtak be a közvéleménynek a munkanélküliségre és az infláció elszabadulására vonatkozó félelmei és aggályai. Lényegesen javultak a vállalati eredmények és javult a mezőgazdaság helyzete is. A gazdasági reform beváltotta a hozzá-fűzött eredményeket. A csehszlovák helyzet kapcsán még most is fontos kérdés a jugoszláv párt augusztus 21-22-i álláspontja, amely még most sem változott az irányunkba.

1969-es év:

87. doboz:

1. Adm/43/1-9 Jelentés a Fejér megyei belügyi szervek tevékenységéről, 1969. VIII. 30. a Politikai Bizottság 1967. november 14-i határozata alapján. A jelentéshez valamennyi városi és járási pártbizottság és a Fejér megyei Főügyészség, és a Fejér megyei Bíróság is megküldte a belügyi tevékenység elemzését, sőt a tanácsok is értékelték a helyi rendőri szervek munkáját. A jelentés megállapította, hogy a megyei belügyi szervek munkájában maradéktalanul érvényesül pártunk politikája, a nép érdekeinek, szocialista állammunka biztonsága. A pártszervek hatékonyan segítik a parancsnokok munkáját, az utasítások végrehajtását, a munka színvonalának az emelését. Érvényesül a párt káderpolitikája, a személyi állomány nevelése. A megyében a közrend-közbiztonság kielégítő, a törvényesség szilárd. A bűnözés megelőzése iránt a társszervekkel való együttműködés jó. A megyében az utazó bűnözés a jellemző és ez igen megnehezíti a belügyi tevékenység színvonalát, hatékonyságát. A felderítés eredményességének emelése, a nyomozás színvonalának a javítása azonban feladat. (Az elmúlt 10 évben a megyei szervek nyomozásának színvonala az országos helyzet 16-17. helyét jelenti.) A megyei pártbizottság évente rendszeresen megtárgyalja a megyei belügyi szervek tevékenységét.

Az ifjúság társadalmi szerveivel, a KISZ-el, az ifjúgardistákkal megieszerte jó a kapcsolat. Az önkéntes rendőrök hatékonyan segítik a rendőrség munkáját, a csoportok száma igazodik a megye közbiztonsági helyzetéhez. A rendészeti vonalon jelentősen emelkedett az ügyforgalom, ua. az ügyintézők száma változatlan maradt. Az úti-okmányok iránti kérelmek száma évről-évre növekszik. A helyszínbírásgolások száma növekedett, a rendőrök általában a kiszabható legmagasabb mértékben büntetnek, ami kifogásolható.

A megyei belügyi szervek munkáját a belügyminisztérium hosszú ideig vizsgálta, ezért a pártszervek és a parancsnokok is bizonytalanok voltak. Miután a belügyi vizsgálat 1969. áprilisában lezárult, a bevezetett személyi változások eredményei érzékelhetőek voltak. A bírálát, önbírlát területén van, mit javítani.

A csehszlovák eseményekkel kapcsolatban a hivatásos állomány szerint a katonai beavatkozást előbb kell volna végrehajtani, a polgári állomány azonban ennek az ellenkezőjét vallja. Sokszor a folyóson mondják el a rendőrök a véleményeiket. Jelentős probléma volt a munkahelyi légkörrel is.

Gond volt a személyzeti szervek munkájában is, például a sárbogárdi rendőrkapitány személyét 5 év alatt 3 esetben cserélték. Az állomány feltöltése túl gyors volt, nem volt megfelelő az ellenőrzés, gondot okozott a fiatal rendőrök kiképzése és szolgálatba állítása. Rendkívül magas az állomány fluktuációja. Az anyagi-technikai ellátottság kielégítő, de különösen a körzeti megbízottak elhelyezése a községekben nem megfelelő. Gondot jelent az állomány illetménye, erkölcsi és anyagi megbecsülése (különösen a polgári élethez viszonyítva), az elhelyezése, az egészségügyi és szociális helyzete.

2. A belső használatra készült jelentések, 1969. 38. szám. Az elemzések zöme már 1969-ben is elsősorban az új gazdasági mechanizmus működésével kapcsolatos gondokról szól, így: a mezőgazdaságban, ezzel összefüggésben a falusi lakosság élet- és munkakörülményeiről, átrendeződéséről szól, és az iparban fellépő gondokat jellemzik.

1973-as év:

134-es számú doboz:

1. Titk/92. számú irat: az 1973. évi MSZMP Fejér Megyei Bizottsága rendes ülése:
Grósz Károly elvtársat kooptálják a megyei pártbizottság rendes tagjai sorába és egyúttal megválasztják a Fejér megyei Bizottság első-titkáranak.
2. Titk/102. számú irat: Tájékoztató a Központi Bizottság 1973. november 1-i üléséről: A Központi Bizottság ülése kizárólag külpolitikai tárgyú értékelést adott az 1973-as helyzetről. Az értékelés megállapította, hogy a Vietnámi háború lényegében befejeződött, a chilei, a kubai helyzetnél is problémák jelentkeztek. A cseh és lengyel helyzetben alig következett be változás, a románokkal kapcsolatban elsősorban a Varsói Szerződés szerepének értelmezésében vannak gondok, de több probléma is akadt a KGST. aktuális kérdéseiben is.

147-es számú doboz:

a KAO. Osztály iratai

1. KAO/7/1973. számú irat: A valamennyi rendőrkapitányság pártalapszervezete a Városi és Járási Pártbizottságok alárendeltségében tartozzon. Valamennyi rendőri szerv pártmunkája színvonalát, a pártépítés körülményeit és a pártfegyelem kérdéseit vizsgálta a KAO Osztály.

37-es számú doboz:

1. A Belügyminiszter 23/1972. évi parancsának megküldése, amely az Ifjúságról szóló 1971. évi IV-es törvény végrehajtásáról szól a Belügyminisztériumban. A problémák felvetését követően, a parancs feladatokat szab valamennyi szintű belügyi szervezet parancsnokának a fiatalok segítése, a KISZ szervezetekre való támaszkodás, az Ifjú Gárda bevonását a közbiztonsági feladatokba, a fiatalokat szerepeltetni kell a káder utánpótlási tervekben, belügyi segítséggel tervezni kell a fiatalok családépítésének, lakáshoz-jutáshoz való jogát, stb.

1974-es év:

1. KAO/1+70/29-es számú irat: Beszámoló a seregtest 1974. április 15-20 között tartott katonai hadgyakorlat végrehajtásáról, amely érintette a Dunántúl, több megyényi területét, harc- és gépjármű menettel és harcéljárással történt.
2. PTO/26/1974. számú irat: A Fejér megyei pártbizottság ifjúságvédelmi határozata a veszélyeztetett fiatalok helyzetéről szóló jelentés, és megállapította:
  - nőtt az állami gondozottak száma Fejérben;
  - értékelte az iskolák ifjúságvédelmi tevékenységét;
  - a KISZ és az úttörőmozgalom ifjúságvédelmi munkáját;
  - a szakszervezetek ilyen irányú tevékenységét;
  - a nevelőotthonok helyzetét;
  - az alkoholizálás, mint veszélyeztető körülményt.

1975-ös év:

1. KAO/62. számú irat: A megyei hadkiegészítő és területvédelmi parancsnokság létrehozásáról. Kiépült a Magyar Néphadseregben a hátországvédelem egységes rendszere a Politikai Bizottság 1970. október 20-i határozata értelmében területvédelmi osztályokat alakítottak ki, feladataik:
  - szervezik a tartalékos állományt;
  - együttműködésben tervezik és háború esetén irányítják a hátországvédelmi és a (karhatalmi) feladatokat, azokat közvetlenül irányítják.
2. KAO/15/1975. számú irat: Az 1975-ös országgyűlési választások anyagjai 23-as csomag:
  - Mórocz Lajos vezérőrnagy seregtest parancsnokot; és
  - Dr. Mátay Pál Fejér megyei Legfőbb-ügyészt országgyűlési képviselőnek jelölték;

Az 1975. június 15-én az országgyűlési és tanácsválasztások rendben megtörténtek, a rendvédelmi szervek hatékonyan biztosították az előkészületeket és a konkrét

II.sz. melléklet

A rendőri munka fókuszpontjai 1968-1975.

1968	
I. félév	II. félév
ifjúgarda részvétele a közbiztonsági szolgálatban	BM Kun Béla tiszthelyettes iskola megnyitása
anyagi ösztönzés a BM szerveinél	M7 autópálya építése: Budapest-Székesfehérvár
vezetői továbbképzés az Új gazdasági mechanizmusról	kerékpár és motorkerékpár tömeges lopások
munkásörök részvétele a közbiztonsági szolgálatban	belügyi osztályfőnöki órák az iskolákban
„Szilárd közbiztonságért” értekezlet	új szabályzatok feldolgozása a parancsnoki és a végrehajtó állományban
új szabálysértési kódex	
új szolgálati szabályzat	
galeribűnözés	
összevont harc-készültségi gyakorlatok a fegyveres testületeknél	

1969	
I. félév	II. félév
új alaki és karhatalmi szabályzatok	tömeges fémtolvajlások a MÁV-nál és a Volán társaságoknál
viták a „korszerű rendőrség” fogalmáról, jellemzőiről	galeribűnözés
a rádió szerepe a közbiztonságban	rendőrség karhatalmi kiképzésének a bevezetése
elemző-értékelő munka fontossága	rendőr-főkapitányságokként a felszabadulás 25. évfordulójának tiszteletére képes albumokat készítenek az új rendőrség felállításáról
	1949-55. közötti rendőr törzstiszti iskola működése
	bűnügyi technikai közlemények

1970		
I. félév		II. félév
illetményrendezés a belügyi testületek-nél		önkéntes rendőri szolgálattal való fokozott együttműködés 1954-es bevezetésének évfordulója
szomszédos megyékkel közösen szervezett közbiztonsági akciók		galeribűnözés elleni harc
munkásőrök részvétele a közbiztonsági szolgálatban		bűnügyi technika legújabb eredményeinek a használata
„Több rendőrt az utcára!”		összehangolt harc-készültségi gyakorlatok az együttműködéssel
sportrendezvények rendőri biztosításának megszervezése		közös szolgálat a karhatalommal
		komplex közlekedési ellenőrzés az együttműködéssel

1971		
I. félév		II. félév
vezetői munkakörök csökkentése		mezőőrök fokozott bevonása
új rendőrfilmek (4)		munkatérkép vezetése
„cigány-bűnözés”		szolgálati kutya alkalmazása
új szabályzatok (jór és karhatalmi)		új rendőrfilmek (4)
közlekedési eszköznyomok vizsgálata		közös szolgálat a karhatalommal
fegyveres erők és testületek fokozott együttműködése		készenléti rendőrezred felállításának megkezdése
1971/10. tvr. a fegyveres erők és testületek szolgálati viszonyáról		RTF megnyitása az 1971/72. tanévben
galeribűnözés (1968-tól fokozódva)		ügyeleti szolgálatok fontossága
		új Btk. tanulmányozása és a NYUT alkalmazása

1972	
I. félév	II. félév
fiatakkorú bűnözés és ehhez kapcsolódóan az osztályfőnöki órák bevezetése	karhatalmisták közterületi szolgálatban
Gk. forgalmi engedélyek hamisítása	személyzeti munka szabályzatának magyarázata
személyleírás elkészítésének szempontjai a mezőőrök bevonása	figyelemfelhívás a fényképezési tilalomra
új fogdaszabályzat	P-20, P-21 Pannónia rendőri szolgálatban
a panaszfelvételi munka javítása	decentralizált közlekedésrendészet
őr-járőr szabályzat oktatása	toborzás technikái, módszerei
a közúti közlekedés biztonsága	rádiós, stopperórás sebességmérési kísérletek
rendőri kézikönyv megjelenése	traffipaxok megjelenése a sebességmérésben
galeribűnözés terjedése	személyi tulajdon fokozott védelme
pótnyomozások hatékonysága	MSZMP X. kongresszusa szellemében a rendőri munkától való legnagyobb elvonás a rendezvénybiztosítás
cigány lakosság beilleszkedése a társadalmi életbe – cigány-bűnözés	ifjúság fokozott védelme

1973	
I. félév	II. félév
országos közbiztonsági munkaértekezlet	őr-járőrszolgálat új módszertanának bevezetése
bűnözés növekedése az erőszakos, garázdajellegű erősödése	önkéntes rendőri szolgálatra egyre jobban kell támaszkodni
vagyon elleni bűncselekmények növekedése	úttörő és ifjú gárdista mozgalom bevonása
nyomozó tiszthelyettes, a városi és vasúti körzet megbízotti státusok megszüntetése	mikro-nyomok rögzítése a közbiztonsági szolgálatban, hatékonyabb bizonyítási lehetőség
Közlekedésbiztonsági Tanács megalakítása	újító mozgalom továbbfejlesztése
IX. Nemzetközi Kriminálisztikai Szimpózium	szagazonosító kutyák és szagbankok szerepe a bűnüldözésben
új belügyi oktatófilmek	forgalomirányítók kiképzése
BM Tudományos Tanács létrehozása	
csopaki kiképzőtábor	
jogpolitikai irányelvek alkalmazásának feladatairól	

1974	
I. félév	II. félév
szolgálati munkaidőrendszerek módosítása	rendőri állomány karhatalmi kiképzése
gyáron, üzemen belüli vagyonvédelem feladatai	a Magyar rendőr c. újság 1400. száma
közterületi szolgálat szervezése	V. Országos Ifjúgárda Szemle Tatán
a bűnüldözés szolgálatában	bűnügyi technika módszerinek fejlődése, speciális képzések
új rendszerű adatgyűjtés bevezetése	tudományos kutatás fontossága a területi szerveknél
körzeti megbízottak anyagi-technikai eszközellátottsága	kombinált járőrszolgálat bevezetése
járőr-kutyás rendőrszakasz létrehozása	munkásőrök karhatalmi kiképzése
MNK BM és a SZU BM együttműködése	törvény az állam- és közbiztonságról
személyi sérüléssel járó közúti balesetek emelkedő trendje	országos parancsnoki értekezlet a BM-ben Kádár János részvételével
illetményrendszer- és bérfeljesztés	
bűnüldözői munkában az „összbelügyi” szemlélet erősödése	
személyi állomány hatékonyabb egészségvédelme	
rendőrség (határőrség) fegyverhasználati joga az 1971-ben megszüntetett nyomozó-tiszt-helyettesi szolgálat hiánya	
bűnügyi helyzetelemzés számítógéppel	
hűségese segítők a szolgálati kutyák	
információ szerepe a kriminalisztikában	
bemutató karhatalmi kiképzés	
mozgóőrök és járőrök	
közterületi szolgálat erősítése	

1975	
I. félév	II. félév
20 éves az önkéntes rendőri szolgálat	parancsnoki értekezlet bűnmegelőzés témakörében
új KRESZ	útellenőrző rendőrség működése
szolgálati kutyák alkalmazása	járőrkörzetekben folyó munka értékelése
karhatalmi kiképzés erdős, hegyes területen	önkéntes rendőri csoportok működtetése
útellenőrző rendőrség felállítása	„beszélő képmás” tartalmi meghatározása - személyi leírás
járőrkörzetek kialakítása és bevezetése	vasúti, pályaudvari rendőrsők szerepéről
polgári alkalmazottak helyzetének rendezése	karhatalmi kiképzés iskolai és állomány kategóriáinként a középszintű parancsnokoknak
közrendvédelmi és közlekedési állomány szolgálati munkaidőrendszerének meghatározása	járőrkutyák szerepe a körzeti megbízott szolgálatban
BM tudományszervezési feladatai	levelező oktatás bevezetése a BM tanintézteiben
körözési munka újjászervezése	Mt. XXVI/1975. (X. 15.) sz. rendelete az önkéntes rendőri és határőri szolgálatról
karhatalmi kiképzés, csapda-leshely szolgálat	kutyavezetők munkájáról
idegenforgalomban érintett megyék tájékoztatója	vezetők az iskolapadban (karhatalmi, pszichikai, vezetői, parancsnoki) gyakorlati vezetői tanácsok

III.sz. melléklet

A Magyar Rendőr című folyóirat 1968-1975 közötti évfolyamainak ajánlott írásai országosan és Fejér megyéről, témák szerinti csoportosításban.

		1968			1969			1970			1971			1972			1973			1974			1975			összesítés		
		I.	II.	össz.	I.	II.	össz.	I.	II.	össz.	I.	II.	össz.	I.	II.	össz.	I.	II.	össz.	I.	II.	össz.	I.	II.	össz.	I.	II.	össz.
központi	„A”	9	5	14	4	6	10	5	6	11	7	8	15	12	11	23	12	7	19	14	12	26	12	12	24	75	67	142
	Fejér megye	„B”	10	5	15	3	7	10	6	5	11	5	4	9	6	5	11	7	5	12	2	4	6	4	3	7	43	38
	„C”	10	7	17	3	1	4	4	5	9	8	1	9	2	4	6	3	4	7	3	2	5	2	2	4	35	26	61
	„D”	7	3	10	4	3	7		2	2	6	3	9	4	1	5	2	2	4	5	2	7	2	2	4	30	18	48
	„E”			0	2	1	3			0		1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1		1	6	5	11
	„F”		2	2	1	1	2		1	1	1		1		0	2		2	1		1	1	1	2	6	5	11	
	„G”	4	1	5	1	4	5	4	2	6	1	3	4		3	3	1		1	6	2	8	7	1	8	24	16	40
	„M”	31	18	49	14	17	31	14	15	29	21	12	33	13	14	27	16	12	28	18	11	29	17	9	26	144	108	252
	„Ö”	40	23	63	18	23	41	19	21	40	28	20	48	25	25	50	28	19	47	32	23	55	29	21	50	219	175	394

„A” = ajánlott feladatok

„D” = közlekedési tárgyú írások

„G” = Egyéb írások

„B” = bűnügyi tárgyú írások

„E” = rendészeti tárgyú írások

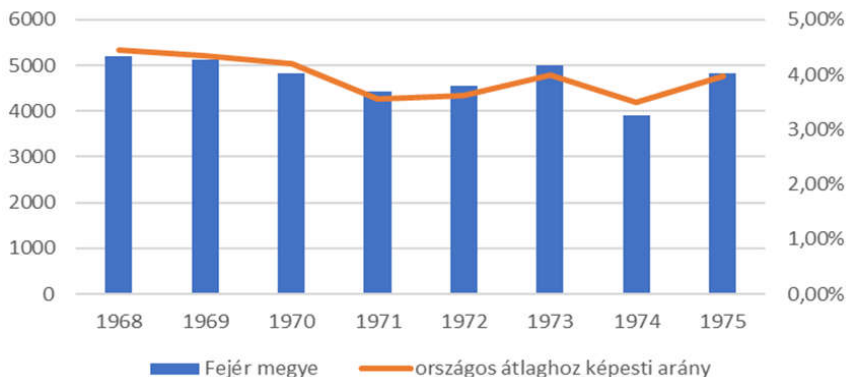
„M” = megyei

„C” = közrendvédelmi írások

„F” = sport tárgyú írások

„Ö” = összesen

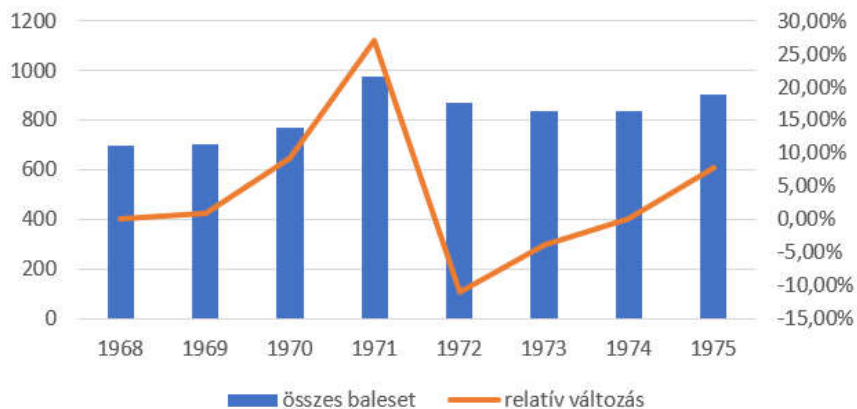
IV.sz. melléklet

Az ismertté vált közvadás bűncselekmények száma.

Az ismertté vált közvadás bűncselekmények száma								
	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
Fejér megye	5 205	5 132	4 822	4 422	4 552	5 002	3 917	4 822
országos átlag	116 874	118 346	114 862	124 343	125 999	125 388	111 825	121 730
országos átlaghoz képesti arány	4,45%	4,34%	4,20%	3,56%	3,61%	3,99%	3,50%	3,96%

V.sz. melléklet

Személyi sérüléssel járó közlekedési balesetek száma.

A személyi sérüléssel járó közlekedési balesetek száma								
	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
összes baleset	698	704	769	977	870	837	838	903
relatív változás	0,00%	0,86%	9,23%	27,05%	-10,95%	-3,79%	0,12%	7,76%

KISS Dávid

„Rendkívüli események és kiemelkedő helytállások” a Munkásőrségnél

A Munkásőrséget az 1956-os forradalmat követően állította fel a Magyar Szocialista Munkáspárt Ideiglenes Intéző Bizottsága (MSZMP IIB) 1957. I. 29-én. A szervezetnek voltak magyarországi és nemzetközi előzményei is. A forradalom leverését követően már spontán a rendőrség és a karhatalom mellett szerveztek milíciákat, polgárőrségeket, népőrségeket, vagy ahol már több helyen is így nevezték, Munkásőrséget. A testület közigazgatási és munkahelyi alapon állt fel. Marok- és sorozatlövő fegyverek mellett könnyebb páncélos célok rombolásához szükséges eszközökkel is ellátták őket. A szervezet az MSZMP párhadseregeként funkcionált, vezetőit, de még a munkásőröket is az illetékes pártszervek válogatták ki, több esetben a párt utasításai vonatkoztak rájuk, feladatuk többek között a rendszer védelme volt. A milícia létszáma a kezdeti 30 000 főről fokozatosan 60 000 főre emelkedett. A Munkásőrség közrendvédelmi és közbiztonsági feladatokban a rendőrséggel, a határőrzés területén a határőrséggel, katasztrófa elhárítás során ezek mellett a Magyar Néphadsereggel, később a polgári védelemmel is együttműködött. Ugyanakkor egy esetleges rendkívüli időszakra is kidolgozták a feladatait. Ebből látható, hogy a Munkásőrség lényegében „öszvérszervezet” volt, hiszen gyakorlatilag több fegyveres erővel és testülettel is együttműködött. 1963-ig a pisztolyukat haza is vihették, amelyből több baleset és bűncselekmény származott. A testületnél hivatalosan csak beosztási jelzéseket használtak, rangjelzést nem.

A rendhagyó címválasztást az is indokolta, hogy a Munkásőrségnél a kezdeti időszakban rengeteg baleset, törvény- és szabálysértés, öngyilkosság történt. Ezeket összefoglaló néven rendkívüli eseményeknek nevezték. A tanulmányban nagyrészt a testület korai történetével foglalkozom. A rendkívüli események ekkor úgy alakultak, hogy 1957-ben 251, 1958-ban 313, 1959-ben 211 ilyen esemény jött létre. Más adatok szerint 1960-ban pedig 135 rendkívüli esemény valósult meg. Lényeges megemlíteni, hogy 1961-1963 között megvizsgálták a személyi állomány összetételét, és közöttük több büntetett előéletű személyt találtak.¹

Mivel a fegyverhasználatot is ide, a rendkívüli események közé sorolták, így már kezdettől fogva több olyan cselekmény is ebbe a „kalapba” került, amely nem szorosan a felsoroltakhoz tartozott, hanem ennek során a munkásőr valamilyen „hőstettet” vitt véghez, kiemelkedő helytállást tanúsított az akkori, a testületnél érvényben lévő szóhasználat szerint.² Éppen ezért a későbbiekben az effajta cselekedeteket is a rendkívüli események közt tartották számon. A rendkívüli események fogalmát 1973-tól definiálták: „*munkásőrnek vagy a munkás-*

őr hozzátartozójának élete, testi épsége, illetve vagyona ellen bárki által intézett fenyegetés vagy támadás, így különösen ha:

- az a munkásőr munkásóri tagságával, illetve szocialista meggyőződésével;
- a munkásóri szolgálattal kapcsolatos;”³ Ezen kívül az okozott, vagy elszenvedett baleset szolgálatban és azon kívül is, vagy ha kívülálló a testület sérelmére követett el valamit, e mellett az elemi csapás, árvíz, tűz, robbanás, földrengés, omlás, ha ez a munkásórt is érintette szintén ide tartozott. A fogalmak a későbbiekben is összemósódtak.⁴

A kiemelkedő helytállás fogalom mást jelent ma, és mást jelentett akkor, én a korabeli értelemben vettem szerint fogom tárgyalni. A korabeli értelmezés lényegét három példa által kívánom érzékeltetni:

- Ha valakit csempészésért fogtak el a határon az nyilvánvalóan akkor és ma is elítélendő cselekményként értékelhető, de ha valakit például azért, mert az 1956-os forradalom és szabadságharc óta külföldön élő ismerőséhez próbált kiszökni mondjuk családalapítás céljából, azt ma már másképpen minősítjük, hiába teremtette meg a diktatúra jogszabályi környezete az egyén elfogásához a jogalapot ebben az esetben is.

- Egy ellenzéki szervezkedés jelentése is mást jelentett akkor és ma.

- Lényeges kiemelni, hogy a rendszer hőseiről elnevezett munkásőr alakulatok névadó személyei között egy sem akadt, aki szolgálat teljesítése közben hunyt el. Olyan alapító munkásórról viszont neveztek el egységet, aki az 1956-os forradalom és szabadságharc leverésében szerzett a rendszer szempontjából érdemeket.⁵

A kiemelkedő helytállás formái között lényeges különbségek voltak, eszerint a helytállások több csoportra oszthatóak:

- 1. határsértő elfogása során;
- 2. bűnüldözés, jogszabálysértés esetén, vagy megelőzésekor;
- 3. katasztrófa elhárítása elhárítás idején;
- 4. „kémekkel” szembeni helytállások.

A különböző helytállási formák legtöbbször a társszervekkel történő együttműködés során valósultak meg, bár minden esetben kapcsolódtak a testület feladataihoz is. Az alkalmazások elrendelésére a társszerv illetékes munkásőr parancsnokhoz továbbított kérése nyomán került sor, melyet jelenteni kellett a felsőbb munkásőr vezető szervezetnek és az illetékes járási vagy megyei pártszervnek is. A Munkásórségnél a Munkásórség Országos Parancsnokságáig (MOP) történt a jelentés továbbítása.

A fentiek mellett fontos körülménynek tekinthető, hogy a munkásőrök tág jogkörrel rendelkeztek a bűnüldözés területén. Igazoltathattak, ha nem volt rendőr a helyszínen, akkor bekísérhették a legközelebbi rendőrkapitányságra az

illetőt, sőt, még adott esetben bűnöző üldözéséhez autót is lefoglalhattak. A karszalagjuk felvételével szolgálatba is helyezhették magukat.⁶

Határsértő elfogása során létrejött kiemelkedő helytállások esetében általában valamelyik határőr kerület-parancsnokság igényelt határsértő elfogásához a Munkásőrségtől segítséget. 1965-ig a jugoszláv, 1989-ig az osztrák határon is létezett műszaki zár, illetve a határőr erők leginkább ezekre a területekre koncentráálódtak. Az eddigi kutatásokból úgy tűnik, hogy ezért inkább a többi határőr kerület adott le több alkalommal igényléseket a Munkásőrséghez. A szervezetek együttműködését közös parancsokban szabályozták.⁷ Volt, ahol helyi szinten külön együttműködés alakult ki, Vas megyében az országos szabályzattól eltérően alakították ki az alkalmazásukat a gyorsabb riadóztathatóság érdekében. Így a pártszerveket például csak a teljes riadó elrendelését követően értesítették. Nem csak a határőrökkel, hanem a lakossággal is igyekeztek jó kapcsolatot kialakítani, így többen jelentettek nekik, ha gyanús személyt láttak a határhoz közel. Ugyanakkor a munkásőrök szinte minden munkahelyen jelen voltak, így munkájuk során is szemmel tarthatták például favágóként az adott területre érkezőket, vagy éppen a munkatársaikat.

Vas megyében az alapítást követően többen kaptak határőrizeti tevékenységükért kitüntetést. Közbiztonsági Erdemérem arany fokozatát négy fő, ezüstöt három fő, Kiváló Határőr kitüntetést pedig 26 fő munkásőr kapott. Kormánykitüntetésben négyen részesültek. 41 akcióban 1900-2000 fő vett összesen részt, amelynek során 91 személyt fogtak el, többen közülük fegyveresek voltak. Akadt olyan munkásőr is, aki egymaga 15 személyt fogott el.⁸

A határőr-munkásőr együttműködés jellegét jól érzékelteti néhány konkrét eset. 1962. X. 15-én 5³⁰-kor a megyei ügyelet riadóztatta a gyulai önálló század harmadik, eleki szakaszát, amelyet 6³⁰-ra végrehajtottak. Az eleki határőrségen gyülekeztek, majd Lökösházára irányították őket. Lökösháza és Kevermes között határsértést követtek el, egy személy az említett területen bujkált. Egy ciroktábla átkutatását kezdték meg, de 30 perc múlva abbahagyhatták, mert a határőrök elfogták a keresett személyt. Az akciót a határőr kerület parancsnoka irányította és 30 munkásőr vett részt benne. A határsértő román állampolgár volt.⁹ Pár nappal később, 1962. X. 19-én a berekböszörményi erdőnél Romániából Magyarországra újra határsértés történt, a karhatalom, a határőrség és a Munkásőrség kirendelt egységei elfogták az illetőt, 20⁰⁰ órától másnap 10⁰⁰-ig tartott az akció.¹⁰

1962. X. 24. vagy 25-én BM Határőrség 8. kerület-parancsnokságának kérésére a vásárosnaményi munkásőr önálló járási század egy szakaszának és egy rajának riadót rendeltek el. A Szovjetunióból egy személy lépte át a határt. 14⁰⁰ és 23⁰⁰ között Barabás, Tarpa és Beregdaróc községeket érintette az akció, amelyben 42 munkásőr vett részt. Mélységi területen fogták el a határsértőt a

határőrséggel és a rendőrséggel. Az akcióban résztvevő munkásőröket dicséretben tervezték részesíteni.¹²

1963. VIII. 29-én ismét a Vásárosnaményi járási munkásőr század parancsnokától igényelték segítséget határsértő elfogásához. Ügynevezett mélységi, azaz nem közvetlen a határnál lévő terület ellenőrzéshez motorkerékpárral rendelkező munkásőröket kértek. A tiszaszalkai alegységet értesítették is, majd behívták a motorosokat. Azonban két tiszaszalkai munkásőr egy személyt megállítottak, aki nem tudta magát igazolni, ezért átadták a rendőrségnek, ekkor kiderült, hogy őt keresték, így az alegységet végül nem volt szükséges riasztani. A két munkásőrt dicséretre terjesztették fel a megyei munkásőr parancsnoknak.¹³

A bűnüldözés során keletkezett kiemelkedő helyállások során is szereztek érdemeket munkásőrök. Erre a legjobb példa talán az volt, amikor 1957. VII. 4-én reggel Sajószentpéter és Kazincbarcika között egy autóbusról röplapokat szórtak. A röplapszórót az egyik munkásőr rajparancsnok elfogta, majd bevitte a rendőrségre, ahol vizsgálatot indítottak ellene. Az elfogott személy berentei lakos volt, aki azt vallotta, hogy Miskolcon találta az iratokat.¹⁴

Egy másik esetben két tarnaleleszi munkásőr tudomást szerzett arról, hogy egy szökött rab Bükkszenterzsébeten bujkál, és rettegésben tartja a környéket, így kimentek elfogni. A bűnöző késsel és baltával támadást kísérelt meg, majd túsul ejtette azt a személyt, aki bujtatta. Miután ő elesett, a keresett egyén próbált elmenekülni, de ennek során a két munkásőr addig tüzelt rá, amíg össze nem rogyott. A í eset kapcsán — túlzott brutalitás, illetve nem szabályos fegyverhasználat mellett — felmerült még egy probléma. A munkásőrök nem kértek az akcióra engedélyt, illetve az elfogás nem a Munkásőrség, hanem a rendőrség feladata lett volna. Ez tehát a korabeli jogszabályok, szolgálati, stb. szabályzat szerint sem számított kiemelkedő helyállásnak, hiába „vonták ki a forgalomból” az említett személyt.

A következő eset is több kérdést vet fel. 1959. VI. 14-én az MSZMP Intéző Bizottság és a munkásőrség helyi egysége a Dugattyúgyár területén közös rendezvényt tartott. Ezt követően több munkásőr a Soroksár Szabadság téri megállónál Hévre szállt, de az állomásfőnök szólta nekik, hogy az előző szerelvényről leszállított a jegykezelő egy rendőr segítségével egy személyt, akinek nem volt jegye, akít a forgalmi irodába vitt be a közben ott összegyűlt 120-150 fős tömeg elől. A munkásőr zászlóaljparancsnok-helyettes riasztólövést adott le, így feloszlott a tömeg, majd a XX. kerületi kapitányságra vitték be társaival az illetőt. Érdekes, hogy maguktól miért nem vetek észre egy ekkora tömeget, miért kellett az állomásfőnöknek szólania? Miért keltek a bliccelő segítségére többen?¹⁶

1963. VII. 25-én 22³⁰ és 23³⁰ között egy még érdekesebb dolog történt, amelynek során egy bagatellnek induló ügy végül halálessellett zárult.¹⁷ A Tokaj

környéki településeken munkahelye több gépjárművét is ellenőrző személy, 22³⁰ perc körül ért a nevezett városba, ahol azt látta, hogy a halászcárdánál egy férfi egy kislánnyal sietett el, és közben azt mondta a gyerekeknek, hogy az anyját és a nagyanyját megöli. Követte őket, megtudta, hogy a férfi attól félt, hogy a 15 éves lánya a Tiszába fulladt. Ezt jelentette a rendőrségnek. Közben jött két férfi, akik közölték vele, hogy látták a lányt, erre a munkásőr azt kérte egyiküktől, hogy keressék meg a szülőket, és nyugtassák meg őket.

Amikor a család házához értek, az egyik szomszédból csúnya káromkodás hallatszott, ezért a munkásőr szólni akart a férfinak, hogy a csendháborítást hagyja abba. Odament a kerítéshez, amikor is a hangoskodó egy vasvillával feléje sújtott, aminek során a támadó eszközt ketté törte a kapun. A munkásőr erre közölte vele, hogy csak figyelmeztetni akarta, ezt követően távozott. Ez alatt az udvaron lévő férfi újabb vasvillát ragadott és a munkásőr után igyekezett, aki alig távolodott el a kaputól még pár méterre. A vasvillát dőfésre fogva és ordítva „*megöllek te bitang*” rohant utána. A munkásőr látta, hogy nála jóval nagyobb a támadója, így leadott egy riasztólövést, majd rálőtt a támadójára, a négy kilőtt töltényből kettő talált, utána még birkóztak egy ideig. Végül támadóját a torkánál fogva sikerült lefordítania magáról, aki utána hazament, a munkásőr pedig megkért egy jelenlévőt, hívjon rendőrt, majd megkereste a verekedés előtt eldobott pisztolyát. A támadó 00³⁰-kor elhunyt, a kiérkező orvos sem tudott rajta segíteni. A járási munkásőr parancsnok a leendő bírói ítélettől tette függővé a későbbi lépéseket. Elítélés esetén a Munkásőrségből kizárást és pártvonalon történő megbüntetését javasolt, ellenkező esetben pedig oktatás tárgyává akarta tenni az esetet.

A Munkásőrség Országos Parancsnokságán a következőképpen úgy értékelték a történeteket, hogy túlbuzgóságból hibát követett el a munkásőr. A támadója hírhedt verekedő személy volt, akitől a rendőrök is féltek. A munkásőr magatartása során ugyan túlbuzgó volt, de a viselkedésével a támadásra nem adott okot, hiszen az első támadás után elment. Hibának tartotta a pisztoly bűnjelként való bevonását: „. . . *miután olyan helyzetbe került, munkásörhöz méltó bátorsággal járt el.*” Ugyanakkor kiemelték, hogy szolgálaton kívül magánál hordta a fegyvert, amelyben hibázott.¹⁸

1963. IX. 19-én a X. kerületi zászlóalj-parancsnok szolgálat közben motorbal- esetben hunyt el, a fennmaradt dokumentumok alapján ő sem tekinthető hősi halottnak, feltehetően a haláleset nem bűnöző üldözése során következett be.¹⁹

Kiemelkedő helytállások a katasztrófa-elhárítás során is előfordultak. A 60-as évek elején a Munkásőrség feladata nem csupán a diktatúra védelme lett, hanem a hátszázgvédelmi feladatokban történő részvétel, és az elemi csapások, legtöbbször esetben árvíz elleni védekezés is.

1960 júniusában a Sajó és a Hernád áradása nagy kiterjedésű mezőgazdasági területet veszélyeztetett. Ekkor a miskolci városi munkásőr egységet vezényelték ki, és jelölték ki számukra kárelhárítási feladatokat. Több munkásőr alegységet Losonczy Pál²⁰ földművelésügyi miniszter dicséretben részesített.²¹

1963-ban már jóval súlyosabb volt az árvízhelyzet, mivel a Duna és a Tisza vízgyűjtő területén megindult az olvadás, ezért jeges árra és belvízre számítottak.²² Így a tennivalók koordinálására a fegyveres szervek képviselőiből parancsnoki törzset hoztak létre. a parancsnoki törzs ügyelete adott esetben fokozott harcészültséget rendelhetett el a veszélyeztetett területen. A harcészültségből fakadóan a rendőrkapitányságokat megbízhatták azzal, hogy a kitelepítésben, visszatelepítésben, őrzésben részt vegyenek. A folyószakaszokat felosztották egymás között, a munkásőr egységeket pedig a rendőri és karhatalmi erőknek rendelték alá.²³

A kiürítési útvonalakat megvizsgálni, a fontosabb anyagok őrzéséről gondoskodni kellett, és a kereszteződésekben a forgalom irányításáról is. A kitelepítés lebonyolítására az érintett helyeken tervet kellett készíteni.²⁴ 1963. II. 10-én harmadfokú riadót rendeltek el, mivel a folyók vízszintje jelentősen megemelkedett.²⁵ A helyzet súlyosságára való tekintettel kormánybizottságot hoztak létre.²⁶ 1963. III. 21-én az Ipoly, a Rába, a Sió, a Zagyva a Tarna és a Velencei-tó vízszintje rekordot döntött. A Marcal, a Rába és a Zala kiöntött, akár csak a Zagyva és a Tarna. Összesen 600 000 kh került víz alá, négy községet teljesen, 55-öt részlegesen ki kellett üríteni, 650 ház összedőlt, 24 fő- és 97 mellékutat öntött el a víz.²⁷ 1963. IV. 17-én a munkásőrség országos parancsnoka 49 munkásőr nevét terjesztette fel kitüntetésre az Országos Vízügyi Igazgatóság vezetőjének.²⁸ 1964-ben a Tiszán védekeztek a testület tagjai,²⁹ 1966-ban a Békés megyei munkásőrök közül 1 500 fő 20 000 órában dolgozott a Fehér-Körös gátjain.³⁰

Az 1970-es tiszai zöldárat kell még kiemelni, amelyben a szabolcsi munkásőrök 1970. V. 15-ét követően vettek részt a kitelepítés lebonyolításában és a mentésben. A későbbiekben, veszély csökkenésével együtt nőttek a vagyónvédelmi és forgalomirányítási feladataik is. Rendkívüli esemény nem volt. Két településen kellett erőszakosan kitelepíteni a lakosságot, összesen 44 községből 43 000 - 44 000 főt evakuáltak, a kitelepített területeket lezárták. 1 000 munkásőr vett részt a védekezésben. Az áradást követően a megyei munkásőrség feladata lett a lakosság visszatelepítésének a biztosítása.³¹ A későbbiekben a vízügyi szervek és a Munkásőrség között is állandó kapcsolat alakult ki, ugyanígy a fegyveres szervek tárolták a robbanóanyagait.³²

Kiemelkedő helytállás a kémkedés területén is keletkezett a Munkásőrség személyi állománya körében. 1959-ben a vitényi erdőben az erdész elfogott egy dinnye tolvajt, a másik elmenekült. A fogoly nem rendelkezett személyi igazolvánnyal, szóban győri lakhelyet adott meg. Az ott dolgozó egyik asszony közben elment a tanácselnökhöz — aki munkásőr is volt egyben — jelenteni az eseményt. A tanácselnök kikérdezte az illetőt, akit ezt követően a tanácsházára kísérték erdőszel, majd a Kapuvári Rendőrkapitányságot, illetve a csornai határőrséget értesítették az esetről. Később azt közölték velük, hogy a nyugati hírszerzőszervek megbízásából illegálisan került a fogoly az országba. „Magyarországon felforgató és kémkedési tevékenységet kellett végrehajtani, valamint különböző adatokat összegyűjteni.”³³ Állításuk szerint több embert beszerveztek, egy fiatal lány vőlegényéhez történő kiszöktetése is a feladatainak részét képezte.³³

Érdekes volt még a salgótarjáni első zászlóalj munkásőrének az 1973. évi esete, amikor egy „disszidálni” készülő fegyverrejtegetőt leplezett le, aki a közvetlen munkatársa volt. „Akciója” során nem volt ideje kiképzésre járni, és e miatt több sérelem is érte, amellyel kapcsolatban az országos parancsnokságra írt levelet.³⁴ A MOP kivizsgálta az ügyet, ennek során a belügyminisztérium Nógrád megyei és munkásőrség Nógrád megyei szerveit, valamint az érintett munkásőr munkahelyi vezetőit is meghallgatták. Ennek nyomán megállapították, hogy a salgótarjáni első zászlóalj munkásőre fegyverrejtegetőt leplezett le, ennek során a BM illetékesei többször igénybe vették szolgálatait anélkül, hogy a parancsnokát erről tájékoztatták volna. Kollégáját többször elkíserte Székesfehérvárra, Győrbe, Pestre. Így többször hiányzott a foglalkozásokról, amiért bírálták, ugyanis attól tartottak, hogy lemaradnak a „szocialista versenymozgásban”. Ennek ellenére megbízatását nem fedte fel a parancsnoka előtt sem.³⁵ Ez a sokadik eset volt a MOP szerint, hogy a parancsnokkal nem konzultáltak a BM illetékesei. Tegyük hozzá, hogy a két testület közötti viszonyt ez igen jól érzékelteteti. A munkásőrt egyébként a munkahelyén a fegyverrejtegető leplezése után feljelentették jogtalan kocsihasznalet, társadalmi tulajdon elsajátítása, és sikkasztás vádjával. Így bírósági eljárás indult ellene, három nap felfüggesztettre ítélték, ami ellen fellebbezett, így csak pénzbüntetést kellett fizetnie a végén. A tortúra után munkahelyet és munkásőr egységet is váltott. Ugyanakkor párteljárást is indítottak ellene, de MSZMP-tag maradhatott.³⁶ Az eset azért is tartom érdekesnek, mivel az állambiztonsági szervek kevésbé törekedtek arra, hogy párttagokat szervezzenek be a hálózatba, ugyanakkor az eset azt is mintázza, hogy a párttagoknak kötelessége volt jelenteniük a tudomásukra jutott, rendszernek nem tetsző eseteket.

Összeségében megállapítható, hogy a testület személyi állományának a körében többen teljesítettek kiemelkedő helytállást, de olyan személy ügye eddig nem került elő, aki ennek során veszítette volna életét. A MOP iratanyagában egyetlen doboz van, amelyben ezeket összegyűjtötték, annak az anyaga is a 80-as évek közepére vonatkozik, haláleset azonban itt sem található. A balesetek, öngyilkosságok jogszabálysértések során előforduló halálesetek száma viszont igen magas volt, de ezeket akkoriban sem tekintették kiemelkedő helytállásnak. Több ügyben további megyei, stb. levéltári kutatásra is szükség lesz, ugyanis az országos parancsnokság iratanyagában nem minden esetben található meg az összes irat.

Jegyzetek:

¹ - MNL-OL. M-KS.-288. f.5.cs. 218.ő.e. Sándor József: „Jelentés a Munkásörtség munkájáról és a létszámfeltöltés végrehajtásáról”. 1. számú melléklet. 1961. I. 3.

- MNL-OL. M-KS.-295. 1.14.d. 7.ő.e. MSZMP PB 1961. I. 17-i ülés.

² Kiss: Munkásörtség, „rendkívüli események” (i)gazságszolgáltatás. 121-140.p.

³ MNL-OL. M-KS.-295. op.cit. 1.130.d.1.ő.e. PAPP Árpád: A Munkásörtség országos parancsnokának 00100/1973. sz. parancsa „A rendkívüli események és az azokkal kapcsolatos eljárás szabályainak kiadása.” 1973. IV. 25.

⁴ Loc.cit.

⁵ HAYPÁL: 1-351.p.

⁶ Kiss: Munkásörtség, „rendkívüli események” (i)gazságszolgáltatás. op.cit.

⁷ Kiss: *A Munkásörtség története és előzményei.* 201-202.p. + 286-287.p.

⁸ A sárvári járás parancsnoka, NÉMETH István is rendelkezett Kiváló Határőrjelvényvel, a munkásörök közül pedig MOLNÁR Béla mellett KELEMEN László és KRIZSA Boldizsár is. A Közbiztonsági Erdemérem Arany Fokozatát szintén MOLNÁR Béla, KRIZSA Boldizsár és mellettük GYÖRKE László kapta. Többeknek ajándéktárgyat stb. adott jutalmul a határörtség. Természetesen további kutatásokra lesz ahhoz szükség, hogy az említett elismeréseket kik és miért kapták különösen a nyugati határon nyújtott teljesítmény esetén.

MNL-OL. M-KS.-295. op.cit. 1.38.d. 14.ő.e. VASS Ferenc megyei pk. jelentése a MOP-ra 1962. XI. 28. , NÉMETH István sárvári járási pk., jelentése a karhatalmi alkalmazásról, határsértők elfogásáról, kitüntetésekről, 1962. XI. 27.

⁹ MNL-OL. M-KS.-295. op.cit. 1.38.d. 14.ő.e. FARAGÓ Elek Békés megyei munkásör parancsnok jelentése a Munkásörtség igénybevételéről, 1962. X. 18.

¹⁰ Loc.cit. TARCSAI Mihály Hajdú-Bihar megyei munkásör parancsnok jelentése karhatalmi riadó elrendeléséről, 1962. X. 24.

¹¹ Az irat átgépelés miatt nehezen olvasható.

¹² Loc.cit. 1.38.d. 14.ő.e. HARKAI Sándor: Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei parancsnok jelentése harci alkalmazásról, 1962. X. 30.

¹³ Loc.cit. 1.38.d. 14.ő.e. KOVÁCS László, kiképzési szakcsoportvezető, Nyíregyháza, 1963. IX. 5-ei jelentése a MOP Kiképzési és Szolgálati Főosztályára egy határsértő elfogásáról.

¹⁴ A röplapokat PÓCSAI József szórta.

Loc.cit. 1.6.d. 23.ő. TAJTI Gyula hdgy. megyei parancsnokhelyettes jelentése a MOP-ra 1957. VII. 5.

¹⁵ Loc.cit. 1.1.d. 5.ő.e. GARAMVÖLGYI Vilmos országos rendőrkapitány: Összesítés. 1957. IX. 1. - 1957. XII. 16. A Munkásőrség általi rendkívüli eseményekről.

¹⁶ A riasztólövést HORVÁTH II. György mö.za.pk. adta le.

Loc.cit. 1.14. d. Horváth II. György zászlóaljparancsnok-helyettes jelentése. 1959. június 15.

¹⁷ A túlbuzgónak minősített munkásőr SZABÓ László volt, aki 1931-ben Rakamazon született. Alapfokú végzettséggel rendelkezett, 1956-ban lépett az MSZMP-be, 1957. III. 12-én pedig a Munkásőrségbe, 1961-ben megyei lövészbajnok volt, 1963-ban az ÉPFU-nál (Építési és Fuvarozási Vállalat) ellenőrként dolgozott.

Loc.cit. 1.428.d. BÁLINT Imre járási parancsnok: Jelentés a miskolci önálló századnál történt rendkívüli eseményről, 1963. VII. 30. A MOP-ra továbbította KÁLLAI László megyei parancsnok, 1963. VII. 31.

¹⁸ Loc.cit.

¹⁹ A X. kerületi mö.za.pk. SZABÓ János volt (Kispest, 1927. VII. 14. - 1963. IX. 19.) Apja 1919-ben a Kispesti LIPTÁK-Gyár főbizalmija volt. A hat elemi Pestszentlőrincen, majd a BME-n üzeme gazdasági, 1956-ban pedig a Petőfi Politikai Tiszthelyettesképző Intézet egyéves tanfolyamát végezte el. Az alapfokú iskolai tanulmányai mellett kifutó, majd 1943-ban annak elvégzése után kereskedőtanoncként állt alkalmazásban. 1944-ben a Pestszentlőrinci Iparműveknél irodai kisegítő lett, amit életrajzában „munkaszolgálatként” emlegetett. 1944-ben katonai szolgálatot teljesített, 1944. XII. 20. és 1945. I. 12. között, az innen való szökését követően a szüleinél bujkált Kispesten. Márciustól vasútépítőként szovjet alárendeltségben dolgozott, közben a Szemere telepi SZDP alapszervezet ideiglenes titkárává nevezték ki. 1945 augusztusától kőművesként majd a BSZKRT-nél kalauzként dolgozott. 1946. V. 2-án lett az MKP tagja, és a Magyar Közlekedési Alkalmazottak Szakszervezetébe is belépett. Előbbiben népnevelő, az utóbbiban pedig MHK-sportfelelős (Munkára Harcra Kész!) lett. 1947 és 1950 között több párt és egy BSZKRT káderképző tanfolyamot is elvégzett. 1950. V. 2-án tényleges katonai szolgálatra vonult be Rétságára, ahol raj- majd szakasz megbízottként végzett pártmunkát, utána század párttitkár és az alakulat pártbizottságának ideiglenes propagandistája lett. 1950 októberében az alakulatával együtt Aszódra helyezték át, később alapszervezeti párttitkár lett a 3. zászlóaljnál. Közben januárban szakaszvezető, 1951. II. 22-én ezred DISZ titkár, 1952 áprilisában őrmester, majd 1952. V. 1-én „...a *Miniszter Elvtárs a Politikai Főcsoport főnökségen keresztül alhdgy-á léptetett elő.*” (sic!) 1955. VIII. 8-tól a Petőfi Politikai Tisztképző hallgatója. 1955-ös jellemzése szerint nem akart tanulni, szavait sokszor nem gondolta meg, időnként goromba volt a beosztottjaihoz. 1952-ben és 55-ben kétszer dicséretben, háromszor pedig feddésben részesült. 1956. VIII. 19-én tartalékállományba helyezték három havi végkielégítéssel betegsége miatt, ekkor katonai szolgáltra alkalmatlannak nyilvánították. 1956. IX. 11-től a Magnezit Tűzállóanyaggyárban présmunkásként, majd az üzemi laboratóriumban végzett fizikai vizsgálatokat végezte betanított munkásként, ezt követően az üzembiztonsági osztály vezetője lett. Egy 1957. IX. 21-én készült feljegyzés szerint: „Az októberi ellenforradalom alatt becsületesen helytállt. A helyi MSZMP szervezésében résztvett. Kezdetől fogva tagja a

párt vezetőségének s ma is aktív politikai tevékenységet fejt ki.” 1956. XI. 10-tól tért vissza az üzembe, az október 23-val kezdődő forradalmi időszakot családjával töltötte. Később a gyár üzembiztonsági vezetője, majd pártbizottságának a függetlenített, azaz főállású munkatársa, 1961. II. 7-én is ebben a minőségében dolgozott. Más adat szerint 1960-tól a X. kerületi MSZMP szerv politikai munkatársa, párt instruktor volt, ennek során a gépipari üzemek pártszerveinek az „instruálását” végezte. Lakhelyén lakóbizottsági tag volt, 1960-ban az MHSZ összefegyvernemi képzésén vett részt. Öccse hivatásos tisztként az ÁVH-nál teljesített szolgálatot, 1951-ben, más adat szerint 1952-ben meghalt. SZABÓ Jánost az MSZMP X. kerületi párt végrehajtó bizottsága 1963 márciusában javasolta a Pataki István X. Kerületi Munkásőr Zászlóalj parancsnok-helyettesének, 1963. VI. 1-től nevezték ki. Az előtte lefolytatott orvosi vizsgálat során egészségügyileg alkalmasnak találta dr. SZOKODI-DIMITROV Dániel vezető-orvos, aki szintén munkásőr volt. Kinevezését követően pár hónappal később motorbalesetben hunyt el. - HM-KI. SZABÓ János 341/1075/MŐ és 908.

- MNL-OL. M-KS.-295. op.cit. 1.395.d. PAPP Árpád 088.sz. parancsa 1963. X. 1.

²⁰ LOSONCZI Pál 1919-ben született, mezőgazdasági munkás, 1945-ben gazda, ekkor lépett be az MKP-ba. 1948-1960 között a barcsi Vörös Csillag Tsz. Elnöke lett. 1954-56 között MDP KV póttag, 1954-64 között pedig a Hazafias Népfront (HNF) országos tanácsának tagja, 1968-tól pedig az elnökségé. 1960-tól földművelésügyi miniszter, 1953-tól kezdve országgyűlési képviselő.

²¹ MNL-OL. M-KS.-295. op.cit. 1.19.d. 5.ö.e. LOSONCZI Pál levele a miskolci városi munkásőr parancsnokságra.

²² MNL-OL. M-KS.-295. op.cit. 1.35.d. 2.ö.e. „*Tájékoztató az 1963. évi árvíz és belvízvédelmi helyzetről és a felkészülésről.*” 1963. II. 12.

²³ Loc.cit. 1.35.d. 2.ö.e. PAPP Árpádnak, a Munkásőrség országos parancsnokának Korom Mihály vezérőrnagynak, a Határőrség országos parancsnokának — VALENCSAK János őrnagynak, a BM Karhatalom országos parancsnokának — MARKÓ Imre rendőr alezredesnek, a BM III/V.(operatív technikai csoportfőnök) vezetőjének — LANTOS József rendőr alezredesnek, a BM Anyagi és Technikai Főosztály vezetőjének intézkedési terve az 1963-as ár-és belvízre. 1963. február.

²⁴ Loc.cit.

²⁵ Loc.cit. 1.35.d. 2.ö.e. Jelentés az ár- és belvízvédelmi helyzetről. 1963. II. 10⁰⁰ óra.

²⁶ Loc.cit. 35.d. 2.ö.e. „*Tájékoztató az 1963. évi árvíz és belvízvédelmi helyzetről és a felkészülésről.*” 1963. II. 12.

²⁷ Loc.cit. 1.35. d. 2. ö. e. BREINICH Miklós: Az Országos Vízügyi Főigazgatóság tájékoztatója az 1963-as tavaszi ár-és belvízről. 1963. III. 21.

²⁸ Loc.cit. 1.35.d. 2.ö.e. PAPP Árpád levele BREINICH Miklósnak. 1963. IV. 17.

²⁹ Loc.cit. 1.41.d. 4.ö.e.

³⁰ Loc.cit. 1.54.d. 1.ö.e. PAPP Árpád 2. számú parancsnoki dicsérete. 1966. VI. 10.

³¹ Loc.cit. 1.87.d. 2.ö.e. BALLAI István Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei munkásőr parancsnok 001. sz. árvízvédelmi harcparancsa. Nyíregyháza, 1970. V. 21.

³² Loc.cit. 1.142.d. 2.ö.e. SIPOS Béla, Országos Vízügyi Hatóság (OVH) árvízvédelmi és belvízvédelmi központi szervezet igazgatójának a levele a MOP-ra.

³³ Loc.cit. 1.14.d. 10.ő.e. KÖHEGYI Béla őrnagy - PAPP Sándor hadnagy: A lakosság és a munkásország összefogásának közös eredménye.

³⁴ Loc.cit. 1.130.d. 3.ő.e. BOLDVAI Gyula levele a MOP-ra. 1973.

³⁵ Ezt valószínűnek tartom, ugyanis a MOP-ra írt levelében is azt írta, hogy nem mondhatja el ügynöki munkájának a részleteit.

Loc.cit. 1.130.d. 3.ő.e. BOLDVAI Gyula levele a MOP-ra, 1973.

³⁶ Loc.cit. 1.130.d. 3.ő.e. GÁTI József válaszlevele BOLDVAI Gyulának. 1973. V. 25.; HAYPÁL Tibor (MOP Szervezési és Propaganda Osztály propaganda szakcsoportvezető) levele BOLDVAI Gyula ügyének a kivizsgálásával kapcsolatban. 1973. V. 2.

Forrás- és irodalomjegyzék (a jegyzetekben alkalmazott rövidítések oldása):

MONOGRÁFIÁK KISMONOGRÁFIÁK ÉS HASONLÓ JELLEGŰ KÖTETEK

HAYPÁL (5.;) — HAYPÁL Tibor: *Névadóink*. Budapest, 1971, Munkásország Országos Parancsnoksága. 352 p. HU-ISBN —

KISS: *A Munkásország története és előzményei*. (7.;) — KISS Dávid: *A Munkásország története és előzményei*. Budapest, 2017, VERITAS - Magyar Napló. 636 p. HU-ISBN 978 615 57 2105 2

TANULMÁNYOK

KISS: Munkásország, „rendkívüli események” (i)gazságszolgáltatás. (2.;) — KISS Dávid: Munkásország, „rendkívüli események” (i)gazságszolgáltatás. *Magyar Rendészet*, XV.évf. (2015) 3.sz. 121-140.p. HU-ISSN 1416-3845

LEVÉL- IRAT ÉS DOKUMENTUMTÁRI GYŰJTEMÉNYEK

HM-KI (19.;) — (HM) Honvédelmi Minisztérium (KI) Központi Irrattár.

MNL-OL. M-KS.-288. (1.;) — MNL (Magyar Nemzeti Levéltár) OL (Országos Levéltár) M-KS. (MSZMP Központi Szervei) 288. (Központi Bizottság, Párt- és Tömegszervezetek osztálya)

MNL-OL. M-KS.-295. (1.;3.;4.;8.;9.;10.;12.;13.;14.;15.;16.;17.;18.19.;21.;22.;23.;24.;25.;26.;27.;28.;29.;30.;31.;32.;33.;34.;35.;36.;)

VII. EDUKATIO

(Rovatvezető: PARÁDI József)

PARÁDI József

Vívmány vagy ármány?

Gondolatok a magyar rendvédelem-történet oktatásáról.

Nemzeti rendvédelem-történetünk témája — különösen az utóbbi mintegy két évszázad időszakára kiterjedően — a történelemtudomány neuralgikus területévé vált. Józan ésszel gondolkodva tulajdonképpen érthetetlen, hogy a magyar nemzet XIX-XX. századi történelme, azon belül pedig a rendvédelem-történelmünk érzékeny témakör lehet. Azon ugyanis, ami már megtörtént, nem lehet változtatni akár összhangban áll a későbbi korok különböző világnézeti csoportosulásainak az elképzeléseivel, akár nem. Ez ugyan tény, ennek ellenére azonban mindig akadnak olyan körök, amelyek a saját ízlésviláguk elvárásaihoz szeretnék igazítani a történelmi valóságot.

Ez nem újkeletű jelenség, már a néhai pártállam időszakában is regnáltak nemzeti történelmünk „derék hamisítói”, akik az aktuális politikai elvárásoknak megfelelően igyekeztek magyarázni múltunk eseményeit, nem ritkán „igazítva” a történéseken. Emellett akadtak témakörök, amelyekről nem illett beszélni, a kutatásuk pedig egyenesen tiltott, vagy legalább is túrt, de semmiképpen sem támogatott volt.

A néhai Rendőrtiszti Főiskolán a tanintézet fura-urai csupán a magyarországi tanácsköztársaság és az 1945 utáni magyar rendvédelem történetének az oktatását engedélyezték. E sajátos tiltási zónák kialakítását pedig lényegében azzal indokolták, hogy az úgynevezett osztálytársadalmak rendvédelmi testületei az uralkodó osztályok kizsákmányolás-biztosításának az erőszakszervezeteiként működtek. Ezért ezeknek az oktatására nincs szükség. Ellenben a magyarországi tanácsköztársaság és az 1945 utáni rendvédelem — mint a szovjet minta adaptációi — mivel a nép érdekeit szolgáló rendvédelmek, már méltók arra, hogy a képzés részét alkothassák. Ezt a szigorú direktívát a magyar rendfenntartás történetét oktatók igyekeztek fellazítani, a határokat kibővíteni, melynek során rendkívüli találmányokról tettek tanúbizonyságot. Az alapvető helyzet azonban mégis az volt, hogy — már a taníthatóság tekintetében is — a politikai elvárásoknak vetették alá a nemzeti rendvédelem-történetünk témaköreinek az oktathatóságát. Nyilvánvaló volt tehát, hogy a történelmet nem szuverén és egzakt tudománynak, hanem csupán a politika kiszolgálójának tekintették.

A rendszerváltástól — a magyar rendvédelem-történet oktatása tekintetében — sokan azt vártuk, hogy a magyar nemzet rendvédelem-története nem csupán teljes egészében válik oktathatóvá, hanem a tananyag politikai prekonceptiók mellőzésével fogja a tényeket bemutatni, a folyamatokat magyarázni. A Rendőrtiszti Főiskolán létre is jött — nem tanszéki elnevezéssel ugyan — egy olyan önálló oktatási szervezeti egység, melynek a hivatását a nemzeti rendvédelem-történetünk kutatása, a témakörben keletkezett új kutatási eredményeknek a képzésben való megjelenítése, a magyar rendvédelem-történet oktatása alkotta. Ezen oktatási szervezeti egység olyan tantárgycsoportot alakított ki, amelyben a magyar rendvédelem-történet átfogó ismertetését tartalmazó tantárgy mellett megjelentek a testület-történeti, illetve szakterületi kurzusok is részben kötelező, részben pedig választott tantárgyak formájában.

A magyar rendvédelem-történet oktatásának a politikai befolyástól való mentesítése feletti öröm azonban korainak bizonyult. Amint ugyanis az érintett oktatói kollektíva a történelmi tényeket ferdítések nélküli igyekezett oktatni, e tettük kiváltotta a korábbi helyzetben szocializálódtak rosszallását, akik mögé felsorakoztak a pártállam politikai utódszervezeteinek elméleti holdudvarába tartozók. Mivel pedig a rendvédelmet oktató szervezeti egység munkatársai oly mértékben örültek tantárgyaik szabad oktatásának, hogy nem voltak hajlandók a történelmi tények és folyamatok interpretálása terén kompromisszumokra, ezért magát a szervezeti egységet a tantárgyaival együtt megszüntették. Ezen lépés a kibontakozó magyar rendvédelem-történeti oktatás azon időszakához kötődött, amikor a Magyar Királyi Csenedőrség történetének a tanítása is sorra került és az oktatók a történelmi tények helyett nem voltak hajlandók a korábbi politikai elvárások szellemiségét idéző „maszlagot” hirdetni a katedráról.

Azzal az ürüggyel számolták fel a magyar rendvédelem-történet oktatását, hogy az túlzottan elméletív teszi a képzést. Ez ugyan nyilvánvaló szamárság, azonban mégis erre hivatkozva szüntették meg a rendvédelem-történeti oktatást, ily módon megakadályozva azt, hogy a magyar rendvédelmi testületek leendő tisztjei képzésük részeként megismerkedhessenek hivatásuk nemzeti történelmével.

A tananyaggal tehát senki sem vitakozott, különösen nem tudományos fórumokon, hanem ehelyett hatalmi szóval iktatták ki a magyar rendvédelmi tisztképzésből a történelmi témákat és a képzést megvalósító szervezeti egységet. Erre természetesen azért kerülhetett sor, mert a tanintézet vezetése kellő háttérbázisra talált az izmosodó neoliberais politikai erők berkeiben és az államhatalomban a pártállami szemlélettel rokonszenvezők körében.

A rendszerváltás után tehát a cél ugyanaz volt, mint a pártállam időszakában, nevezetesen a hivatástörténeti képzés száműzése, amennyiben az nem

korlátozódik a magyarországi proletárdiktatúrák rendvédelmi rendszerének a dicsőítésére. A módszer azonban változott, hiszen a nyílt adminisztratív tiltást a mondvacsinált álproblémák gyártása váltotta fel. A módszeren tehát változtatnak a lényeg azonban megmaradt, melynek hatásaként hosszú időre sikerült elgáncsolni a magyar rendvédelem-történeti képzést a magyar rendvédelmi testületek tisztii karai leendő tagjainak a felkészítésében. Az a furcsa helyzet állt elő, hogy a magyar jogászképzésben a magyar rendvédelem történetét az ELTE-én magasabb óraszámokban oktatták, mint a Rendőrtiszti Főiskolán. Ezt az oktatást pedig a Rendőrtiszti Főiskolán a témakör tanításától eltiltott személyek végezték, akik az egyetemi környezetben a saját kutatási eredményeiket megtestesítő tantárgyakat oktatták a jövőbeni jogászoknak.

A magyar rendvédelmi tisztiképzésben a történetiséggel való foglalkozás lehetőségének a megszüntetését azonban nyilvánvalóan nem tartották elegendőnek az „illetékesek”. A néhai Rendőrtiszti Főiskolán ugyanis még az emléket is el szeretnék volna törölni annak, hogy a rendvédelmi tisztiképzésben egyáltalán létezett a magyar rendvédelem-történetnek objektív történelemszemlélet talaján álló bemutatását megvalósító szervezeti egység. A Rendőrtiszti Főiskola történetét bemutató kötet készítésekor például a könyv szerkesztőinek megtiltották, hogy a magyar rendvédelem-történet tantárgycsoportról és az azt oktató szervezeti egységről bármilyen formában szót ejtsenek. Ezen politikai prekonceptiótól terhelt szemléletnek az sem tudott gátat vetni, hogy a megszüntetett oktatási szervezeti egység munkatársai által elkészített „A magyar rendvédelem története” című felsőoktatási tankönyv elnyerte az oktatási tárca elismerését és a magyar rendvédelem-történeti tantárgy volt hosszú ideig az egyetlen tárgy, amelyet más magyar felsőoktatási intézmények átvettek a Rendőrtiszti Főiskolától.

A rendvédelem-történeti képzés témájának előtérbe kerülésére akkor kerülhetett ismét sor, amikor kivitelezésre került a Nemzeti Közszolgálati Egyetem létrehozásának a részeként a Rendőrtiszti Főiskolának Rendészettudományi Karként az új felsőoktatási intézménybe való integrálása. Ez volt a magyar rendvédelem-történeti képzés bevezetésének a második nekirugaszkodása. Ennek során — nem csekély „hadakozások” eredményeként ugyan, de — történt előbbre lépés. Nevezetesen bevezetésre kerültek az úgynevezett testület-történeti tantárgyak. Ez mindenképpen előrelépést jelent az pártállami időszakhoz, majd a rendvédelem-történeti tantárgyaknak az oktatási programból való kiűzését követő időszakhoz képest, mivel a rendvédelem-történeti képzés elgáncsolását követő időben a tanintézet „illetékesei” úgy látták, hogy az oktatóknak az előadásaik bevezetőiben megvalósított történelmi tartalmú visszapillantások által tökéletesen megvalósul a hallgatók hivatástörténeti képzése.

A Nemzeti Közszolgálati Egyetemen a hivatástörténeti képzés helyzetével azonban a nemzeti érzületű köröknek a témában többé-kevésbé tájékozott tagjai mégis elégedetlenek. Mi az oka ennek az elégedetlenségnek? Ennek az okát akkor érthetjük meg, ha a rendvédelem-történeti képzés elvárt célját vizsgáljuk. Nevezetesen ezen tananyag oktatásának az elsődleges célja — társadalmunk nemzeti érzületű részének a felfogása szerint — az lehet, hogy a hallgatókat megismertette a magyar rendvédelem történetével, megerősítse őket hazájuk, nemzetük és hivatásuk iránti elkötelezettségük érzésében. Olyan ismeretanyag birtokába juthassanak a rendvédelmi testületek leendő tisztjei, amely a magyar rendvédelmi tapasztalatokat, terminológiát, tendenciákat tartalmazza, ezáltal pedig lehetővé teszi a számukra, hogy szolgálatteljesítésük során, a fejlesztések alkalmával ne csupán a külföldi eredményekre támaszkodhassanak, hanem meríthessenek nemzeti rendvédelem-történetünk gazdag tárházából is.

Minden bizonnyal nagy szükség volna például a rendvédelem terén a jelenlegi eklektikus szakkifejezések használata helyett — amelyek jelentős részét idegen nyelvek terminus-technicusainak tükörfordításai képezik — a magyar nyelv logikáját és nemzeti hagyományainkat is követő terminológia kialakítására. Ilyen irányú elképzeléssel azonban a karon még nem találkoztam. Ezzel szemben viszont megdöbbenve tapasztaltam, hogy egyes szerkesztőknek arra is futja az egyetem által a részükre biztosított keretből, hogy olyan tevékenységet honoráljanak, amelynek tartalma a rendvédelem kifejezésnek minden differenciálás nélkül a rendészet terminológiával való helyettesítése.

A rendvédelem-történeti képzés maradéktalan bevezetésének tehát nyilvánvalóan eljött az ideje. A valódi rendvédelem-történeti képzés bevezetésének az elvárását azonban a jelenlegi oktatás nem, vagy csak csekély mértékben képes teljesíteni, mivel abba olyan korlátokat építettek be, amelyek lehetetlenné teszik a nemzeti igényeknek való megfelelést.

Az első gondot a rendvédelem-történeti képzés időbeli határainak a kijelölése okozza. A testület-történeti képzés ugyanis értelemszerűen az adott rendvédelmi testületek kialakítására irányulhat még akkor is, ha a tárgy oktatásában nyilvánvalóan hosszabb-rövidebb időt fordítanak a történelmi előzményekre is. Ez a helyzet pedig kísértetiesen hasonlít a rendszerváltás előtti adminisztratív korlátozásra. A jelenlegi magyar rendvédelmi testületek ugyanis a magyar államfejlődés részeként a XIX-XX. században jöttek létre. Márpedig Magyarországon a rendet mindig fenntartották valamilyen formában. A Kárpát-medence több mint 1 100 éves magyar rendvédelem-történetéből az utóbbi mintegy 200 éves időszakának a kihangsúlyozása sajátos történelemszemléletre vall. E sajátos szemlélet gyökerét keresve nem kell messzire kalandoznunk, mivel a neoliberais szemlélethez kapcsolódik az úgynevezett modern állam

időszakának favorizálása. A neoliberais eszmék ugyanis döntően ezen időszak fogalomkörében értelmezhetőek. Nem igen tudnak — néhány általánosságon kívül — a korábbi korok körülményei által meghatározott rendvédelemmel mit kezdeni.

A második gondot a ma már nem létező, de az utóbbi két évszázadban hosszabb-rövidebb ideig működő magyar rendvédelmi testületekkel való foglalkozás hiánya okozza. Még akkor is, ha a testület-történeti tantárgyak esetenként kénytelenek kitérni ezen magyar rendvédelmi szervezetekre valamilyen formában. Az igazság az, hogy a XIX-XX. században a magyar állam több rendvédelmi testületet szüntetett meg, mint amely testület a XXI. században szolgálatot teljesít. Ennek ugyan számos — többek között objektív — oka van, például a magyar állam területének és lakosságának a csökkenése, a technika fejlődése, vagy éppen a haderőrejtés igényét létrehozó okok megszűnése stb. Tény azonban, hogy különböző okok miatt ugyan, de a magyar rendvédelem történetében jelentős testületszám csökkenés valósult meg még abban az esetben is, ha e testületek közül csupán a központi államhatalomnak közvetlenül alárendelt, országos hatáskörű és legkevesebb 10 évig működő szervezeteket veszem figyelembe.

A harmadik gondot az okozza, hogy a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Karán jelenleg megvalósuló rendvédelem-történeti képzés határai azt sugallják, hogy a rend fenntartása tulajdonképpen egyfajta szolgáltatás csupán, ahol a különböző rendvédelmi testületek a biztonság különböző szakterületein nyújtanak szolgáltatást. Ez azonban a nemzeti gondolkodású emberek szemében hamis érvelésnek minősül. A társadalom ezen része ugyanis nem azt szeretné, hogy a rendet szolgáltató szervezetet tartsák fenn, hanem olyan nemzeti testületekre vágyik, amelyek hivatásukat — a törvényi szabályozás keretei között — a magyar nemzet tagjai érdekében fejtik ki. Márpedig ilyen irányú benyomások birtokába olyan tananyag tanulása által kerülhetnek a hallgatók, amely hiánytalanul magába foglalja a különböző korok különböző magyar rendvédelmi testületeinek a bemutatását. E téren a helyzet hasonló a mai magyar igazságszolgáltatással kapcsolatos elvárásokhoz. Nevezetesen az emberek nem jogszolgáltatásra, hanem igazságszolgáltatásra vágnak. Tapasztalataim szerint a rendvédelmi testületek tevékenységével kapcsolatosan is nem azt várják el az emberek elsősorban, hogy e szervezetek működése különböző ideológiai elvárásoknak feleljen meg. Ezen körökbe tartozó személyek azt szeretnék, hogy a magyar rendvédelmi testületek a személy- és vagyonbiztonságot szolgáló tevékenységük által a magyar nemzet tagjai érezhessék a nemzet érdekeinek a védelmét. Az igazság az, hogy ezen elvárásoknak a rendvédelmi szervezetek egyre inkább megfelelnek, annak ellenére, hogy a pozitív minták

nyújtására alkalmas testület-történeti képzés még koránt sem áll a helyzet magaslatán. A kérdés csupán az, hogy miért nem lehet e folyamatot támogató tartalmú rendvédelem-történeti képzést bevezetni.

A negyedik gondot az jelenti, hogy a magyar rendvédelmi testületek jövődöntői a rendvédelem-történeti felkészítésük során nem — vagy csupán részlegesen — kerülhetnek olyan ismeretek birtokába, amely felvértezi őket a magyar állam és ezen belül a magyar rendvédelem egyes időszakai ellen irányuló propagandisztikus és megalapozatlan támadásoknak az értelmezhetőségére. Mivel ezt a részt az oktatás nem fedi el, így a helyet óhatatlanul betöltik a betüremkedő módon megjelenő és a politikai prekoncepcióktól terhelt téves nézetek.

Az ötödik gondot az jelenti, hogy a jelenlegi rendvédelem-történeti oktatás szűklátókörűséget sugall. Nevezetesen a magyar rendvédelmi modellek taglalása nem képezi az oktatás markáns részét. Nem ismerhetőek meg az adott korszakok magyar rendvédelmi modelljei csupán egyetlen szakterület, illetve testület bemutatása által. A testület-történeti szakanyag nem helyettesítheti a rendvédelmi modell bemutatását.

Összességében tehát megállapítható, hogy a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen ma már létezik ugyan rendvédelem-történeti oktatásnak is tekinthető képzés, ennek az oktatásszervezeti korlátjai azonban eleve kizárják a lehetőséget annak, hogy a hallgatók valóban megismerkedhessenek a magyar nemzet rendvédelem-történetével. Hadtörténeti példával élve olyan helyzet állt elő mintha a hadtörténeti oktatás helyett a lovasság, a gyalogság, vagy éppen a tüzérség történetét oktatnák. Ez a hivatástörténeti képzés tehát alkalmatlan arra, hogy a magyar nemzet azon fiai, akik a haza és a rend védelmének fegyveres szolgálatát választották élethivatásuknak a hazájuk legmagasabb szintű oktatási intézményében elsajátíthassák nemzeti rendvédelmünk történetét. Annak ellenére tehát, hogy a rendszerváltást követően, majd a 2010 utáni években immár másodízben került sor a rendvédelem-történeti oktatás bevezetésére irányuló kísérletre — a kétségtelenül biztató eredmények dacára — még mindig csupán az érdemi megvalósulás küszöbe előtt toporog a téma.

A jelenlegi rendvédelem-történeti képzés tehát nyilvánvalóan kompromisszum következménye, amely a nemzeti szemléletű elképzelések szárnyainak a megkurtítását eredményezte. Felvetődik a kérdés azonban, hogy bizonyos körök miért félnek szinte hisztérikus módon reagálva a rendvédelem-történeti képzéstől. Még talán az ördög sem tart annyira a tömjénfüsttől, mint ahogyan e körök a történelmi igazságtól. Megítélésem szerint ez nem természetes állapot, hiszen tapasztalatból tudom, hogy a hivatást választó fiatalokban természetes érzés a szakterületük minél jobb megértésére való törekvés, amelynek integráns részét képezi hivatástörténet megismerése is.

Álláspontom szerint a rendvédelem-történeti oktatást gáncsoló magatartás mögött azok a politikai nézetek húzódnak meg, amelyek a nemzetet elavult kategóriának tartják, szerintük felesleges pazarlás a nemzeti hagyományok felé fordulni, ehelyett inkább a világ legjobban működő rendvédelmi modelljeit kell lemásolni. E nézetet vallók összemosják az erős állam fogalmát a diktatúrával, a döntési fórumokat kivennék a nemzetállamok kezéből, a nemzeti kultúrákat és érzésvilágot pedig legszívesebben kihalásra ítélnék. Ezzel a felfogással szemben állnak azok, akik szerint erős nemzet nem létezik erős állam nélkül. A rendvédelmi testületek tisztái karainak leendő tagjai számára pedig történelmi magatartási mintákat szükséges bemutatni arra vonatkozóan, hogy mi a kívánatos magatartás a nemzet érdekében működtetett rendvédelmi testületek tisztjei esetében.

Jelenleg tehát — a kétségtelenül nemzeti szellemiségű kormány és egyetem vezetése ellenére — a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Rendészettudományi Karán sikerült a lényegtől megfosztott rendvédelem-történeti oktatást bevezetni. A teljes igazság azonban mégsem ez. Álláspontom szerint ugyanis a jelenlegi helyzet sokkal kedvezőbb kiindulási pontja lehet a valódi rendvédelem-történeti képzés bevezetésének, mint a 2010 előtti állapotok.

Remélhetőleg tehát lesz folytatása a rendvédelem-történeti oktatásnak az oktatási program tekintetében és az oktatási szervezeti egységet illetően is. Jelenleg ugyanis csak elvétve lehet találni a Nemzeti Közzolgálati Egyetem oktatói között olyan személyeket, akik a tudományos fokozatukat a magyar rendvédelem-történet témájába tartozó tartalommal védtek meg. Az egyetem első vezetése ugyan létrehozott egy tanszéket „Rendészet-történeti” elnevezéssel, amelynek a nevét meglehetősen sűrűn változtatták. Ennek a szervezeti egységnek az élére azonban olyan személyt neveztek ki, akinek a tevékenységét sokak szerint csak jóindulattal lehet tudományos munkásságnak nevezni, tudományos publikációi pedig csak részlegesen tekinthetőek a magyar rendvédelem-történet körébe tartozónak, egyébként pedig ezen írásainak jelentős része is a kompiláció körébe sorolható. Tudományos fokozatszerző disszertációjának a témáját pedig nem lehet a magyar rendvédelem-történet témakörébe tartozónak tekinteni.

A jelenlegi helyzet tehát nem nevezhető rózsásnak. Ennek ellenére azonban bizom abban, hogy előbb-utóbb sor fog kerülni a magyar rendvédelem-történeti szakterület politikai prekoncepciómentes oktatásának a bevezetésére, amely biztosítja a magyar rendvédelmi testületek tisztái karai leendő tagjainak a lehetőséget arra, hogy megismerkedhessenek nemzeti rendvédelmünk történetével. Óhatatlanul felmerül a kérdés, hogy a témakör bevezetésére tett kétszeri kísérlet elgáncsolása után mitől vagyok derülátó. Bizakodásomat két szempont táplálja.

Az egyik szempont politikai természetű, mivel ahogyan a témakör ellen irányuló gáncsoskodás is, bár azt mindig igyekeztek valamilyen álproblémával palástolni. Az a benyomásom ugyanis, hogy — a trianoni határok közötti magyar állam térségében és a Szepességtől a Szerémségig, illetve a Dévényikaputól a Vaskapuig terjedő történelmi magyar hazában egyaránt — a magyar nemzet fokozatosan magára fog találni. A magyar érdekérvényesítő képesség pedig valószínűleg be fog türemkedni az élet számos területére.

A másik szempont a homo sapiens lényegéből fakad. Nevezetesen a szereteten nyugvó nemzeti érzés háttérbe fogja szorítani az osztályalapú gyűlölködésben gyökerező megközelítéseken nyugvó szemléletmódokat. Álláspontom szerint ugyanis a szeretet érzése az emberi nem olyan sajátja, amely előbb-utóbb fölülkerekedik a negatív tulajdonságokon. Ezt annak ellenére meghatározónak tartom, hogy az emberiség története során a gyűlölet által vezérelt számos rémtettet kétségtelenül megvalósított.

Bízom abban tehát, hogy a vizsgált témában is végül a szeretet fog győzedelmeskedni, de mivel életem hetedik X-ében járok abban már nem vagyok biztos, hogy megélem ezt a változást. Mindenesetre bízom abban, hogy a magyar rendvédelem-történet művelésére irányuló mintegy fél évszázados munkásságom során keletkezett eredményekkel hozzájárulhatok a nemzeti rendvédelem-történetünk méltó helyen kezeléséhez akkor is, amikor az oktatásszervezési torzsalkodásokban már nem áll módomban részt venni.

VIII. SCIENTIA

(Rovatvezető: PARÁDI József)

PARÁDI József
Tudomány

a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaságnál

Nem mindenki érzékeli világosan, hogy mitől tudományos egy társadalmi szervezet, mi a tárgya és az eredménye a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság működésének. Ebből fakadóan elképesztő és meghökkentő véleményekkel és kérésekkel is találkoztam már tudományos társaságunk 30 éves fennállása során. Bízom abban, hogy ezen cikk elolvasása hozzásegítheti a bizonytalankodókat a reális összkép kialakításához, illetve a jövőt illetően a sajtóságos felvetésekre való reakcióként elégséges lesz csupán ezen írásra felhívni az érintettek figyelmét.

Abból célszerű kiindulni, hogy tudományos társaságunk társadalmi szervezet, melyet a rendszerváltáskor helyreállított szervezkedési szabadsággal élve hozott létre a magyar rendvédelem történetét kutatók közül 10 fő. A létszám azóta ugyan dinamikusan változott, azonban sohasem váltunk tömegszervezetté, ilyen céljaink nem is voltak. Álláspontunk szerint nem az a feladatunk, hogy tömegeket megmozgató rendezvényeket szervezzünk. Azt tekintjük a feladatunknak, hogy nemzetünk rendvédelem-történetét kutassuk, a feltárt eredményeket közkinccsé tegyük, illetve ezen tevékenységek társaságunk kívüli végzését is segítsük.

Ebből az alapállásból fakadóan szakosztályaink nem adminisztratív szervezeti egységek, hanem szellemi alkotóműhelyek. Szervezetünkben — a „Magister-testüle”-t formájában — tudományos tanácsot hoztunk létre, amelyben a szakterület kiváló szellemi művelői kaptak helyet.

Olyan több fokozatú társasági elismerési rendszert alakítottunk ki, amely a magyar rendvédelem-történet szellemi gondozóinak, illetve a szakterület művelése és a feltárt eredmények közkinccsé tétele feltételeinek a javítását célzó eredményeket hivatott elismerni. Ezen elismerésekben nem csak a társasági tagok, hanem a szakterület azon művelői is részesülhetnek, akik nem társasági tagok ugyan, de eredményesen kutatták nemzeti rendvédelmünk történetét, illetve e tevékenység végzését valamilyen formában sikeresen elősegítették.

Rendezvényeink a szakterület művelése során keletkezett kutatási eredmények ismertetésére, ezek megvitatására hivatottak, ahol a tagságon kívüli személyek számára is lehetőséget biztosítunk a releváns kutatási eredményeik bemutatására. Két rendezvénysorozatunk alakult ki, a „Ma-

gyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozat”, melynek részeként a 2019. év végén a XXXIV. magyar rendvédelem-történeti tudományos konferenciát tartottuk és a „Magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozat”, melynek a keretében 2019-ben a XIX. tudományos szimpoziont szerveztük.

Lehetőségeink függvényében igyekszünk *együttműködni* azokkal a társadalmi, gazdasági és állami szervezetekkel, amelyekről támogatást várhatunk alaptervekenységünk végzéséhez, illetve valamilyen formában együttműködhetünk a szakterületünk szellemi gazdagítása érdekében.

A verbalitást ugyan fontosnak tartjuk, azonban — mivel a szó elröppen, az írás pedig megmarad — a *kiadványok* létrehozása terén is igyekeztünk lehetőségeink függvényében tenni annak érdekében, hogy kutatási eredményeink és az érdeklődők egymásra találhassanak. Ebből fakadóan két periodikát és hat könyvsorozatot hoztunk létre:

- Az évente kétszer megjelenő *Rendvédelem-történeti füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. periodikánkban a tudományos közléssel szemben támasztott igényekkel harmonizáló, az első közlés feltételeinek megfelelő tanulmányok jelenhetnek meg a magyar rendvédelem-történet témakörébe tartozó tartalommal. 2019 végéig a lap XXIX évfolyamának 58 számában 137 szerző tollából 507 tanulmány jelent meg. A lapot — a magyar kultúrközegben szinte egyedülállóan — nyolc indexel is elláttuk, amelyeket az olvasóink lényegében szaklexikonként használnak.

- Az évente egyszer — két összevont szám formájában megjelenő — *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1785-3257. periodikánk a szakterület művelésével kapcsolatos operatív eseményekről nyújt tájékoztatást (könyvbemutató, doktori védéssről tájékoztató, konferencia ismertető stb.), bár a „Műhely” rovatban kisebb terjedelmű tanulmányokat, úgynevezett parergákat is közlünk. 2019 végéig a lap XXIX évfolyamának 58 számában 17 szerző tollából 31 parerga jelent meg.

- A *könyvsorozataink* nyílt végűek, a kötetek megjelenési sűrűsége a keletkezett eredményektől, illetve eseményektől függ. Hat könyvsorozatunk keretében 2019. év végéig 15 kötetünk jelent meg, amelyekben 36 szerző tollából 101 tudományos írásművet publikáltunk.

Könyvsorozatainkról bővebb információt a *Rendvédelem-történeti Hírlevél* „Információs oldalak” című rovatának „Kiadványok és szerzők” című részében találhatók.

Fontosnak gondoljuk tudományos társaságunk *etikai helyzetét*. Álláspontunk szerint az objektív történelemszemléleten nyugvó alkotások tekinthetőek a tudományt gyarapító közleménynek. Plágiumok és kompilációk távoltartására törekszünk. Társaságunk nevében kizárólag tudományos vitákon veszünk részt, állapítványoktól való részvételtől ugyanúgy tartózkodunk, mint a politikai háttérű

bírálatok cáfolatától. Véleményekkel nem, hanem ahelyett a történelmi tényekkel foglalkozunk. Nem értünk egyet a későbbi korok viszonyainak a korábbi időszakokra való rávetítésével. Ügyelünk arra, hogy kiadványainkban, rendezvényeinkben a korabeli szakterminológia helyett ne napjaink terminus-technicusát alkalmazzuk. Tudományos társaságunkban ugyan létrehoztunk etika bizottságot is, azonban a kevésbé etikus megoldásokat, illetve kezdeményezéseket még csirájukban sikerült háttérbe szorítani, ezért az etikai bizottság működtetésére még nem volt szükségünk.

Tudományos társaságunk *nem tekinthető hagyományörző szervezetnek* mivel — annak ellenére, hogy a hagyományokat tiszteljük, a megőrzésükkel rokon-szenvezünk — célunk nem a feltárt hagyományok őrzése, hanem a szakterület feltárása és az eredmények közkinccsé tétele, amelyre támaszkodva releváns működésű körű hagyományörző szervezetek tevékenységüket építhetik.

Joggal merülhet fel az a kérdés, hogy társaságunk rendelkezik-e megfelelő mennyiségű és színvonalú *humán kapacitással* szakterületé szellemi műveléséhez. Tudományos társaságunk három évtizedes tapasztalataként bizton állítható, hogy nem csupán a végzettség számít, hanem nagyon fontos az elhivatottság, a témaszeretet, a tenni akarás. Ezen tulajdonságok pótolhatják a képesítést. Nevezetesen akad olyan tagtársunk is, aki ugyan nem történész diplomával rendelkezik és tudományos fokozatot sem védett meg, mégis a kutatási területe témakörében mintegy 10 kötetet publikált, amelyek megfelelnek a tudományos közlés feltételeinek, közülük pedig nem egy doktori disszertációként is megállná a helyét. Úgy gondoljuk, hogy nem attól válik társaságunk tudományossá, ha tagjaink tudományos titulusokkal rendelkeznek. Álláspontunk szerint az elvégzett szellemi munka alapján állíthatjuk magunkról méltán, hogy tudományos társaság vagyunk. A tagtársaink által feltártak ugyanis jelentős mértékben hozzájárultak a magyar rendvédelem-történet ismeretanyagának új tudományos eredményekkel való gazdagításához.

Azonban az önzetlen és hozzáértő kutatók tevékenysége sem pótolhat mindent. Nyilvánvalóan nem tudjuk ugyanis átvenni azokat a feladatokat, amelyek a magyar állam, illetve a szaktárca erkölcsi felelősségi körébe tartoznak. A magyar rendvédelem-történet művelésére létrehozott intézet hiányát szakterületünk gondozása során ugyan érzékeljük, azonban a pótlására nem állnak a rendelkezésünkre a megfelelő eszközök. Tudományos társaságunk azokat a témákat képes gondozni, amelyekkel tagtársaink önként foglalkoznak. Ebből fakadóan gyakorlatilag nemzeti történelmünk rendvédelem-történeti szeletének a XIX-XX. századi részét gondozzuk.

Mivel azonban a tiszteletre méltó kivételektől eltekintve a tudományos fozozatszerzés — különösen, ha annak a témája a magyar rendvédelem-történet körébe tartozik — befolyásolhatja a szellemi munka metódusát, az eredmények létrejöttének a tartalmát, ezért indokolt áttekinteni tudományos társaságunk tagjai tudományos fokozattal való felvérteztségének e helyzetét.

Tudományos társaságunk tagjai közül — beleszámítva az elhunyt tagtársainkat és azokat is, akiknek valamilyen ok miatt megszűnt a tagsági viszonyuk, hiszen a társasági eredményekben az ő munkájuk is benne van — 111 fő védett meg valamilyen disszertációt.

Közülük a *diplomaszerzés részeként kapott doktori címet 48 fő*. A többségük, azaz 44 fő jogász (dr.jur.) három fő állatorvos (dr.med.vet.), egy fő pedig emberorvos (dr.med.). A dr.jur., a dr.med.vet. és a dr.med. címet szerzett tagtársaink disszertációjának a témája nem tartozott a rendvédelem-történet témakörébe.

A diplomaszerzési eljárásán kívül szerzett egyetemi doktorátus (dr.univ.) — ma már nem számít tudományos fokozatnak csak doktori címnél — 13 fő. Közülük három fő doktorátusának a témája a magyar rendvédelem-történet témakörébe tartozik. E három disszertáció közül egyet a történelemtudomány, kettőt pedig a hadtudomány körében védtek meg:

1. ÖRY Károly: *Katonapolitika és a hadsereg főbb kérdései az októberi polgári demokratikus forradalom időszakában*. Egyetemi doktori disszertáció (ELTE-BTK). Budapest, 1970. történelemtudomány.

2. SZABÓ Gyula: *A rendőrtisztképzés 1945-1948 között és a ráható tényezők*. Egyetemi doktori disszertáció (ZMNE). Budapest, 1996. — ekvivalenciával Ph.D. 1997 — hadtudomány.

3. SZABÓ József János: *Az Árpád-vonal*. Egyetemi doktori disszertáció (ZMNE) Budapest. — hadtudomány.

Az egyetemeken *a diplomaszerzési eljárásán kívül 23 fő tagtársunk védte meg az új tudományos fokozatként bevezetett Ph.D. disszertációját*. A 23 fő közül öt fő már korábban is rendelkezett egyetemi doktorátussal. Ezen öt fő közül ketten a diplomaszerzési eljárás keretében kaptak doktori címet (dr.jur.), hárman pedig a diplomaszerzési eljárásán kívül védtek meg egyetemi doktorátusukat (dr.univ.) a hadtudományban. Az öt disszertáció közül egyik sem tartozik a magyar rendvédelem-történet körébe. A Ph.D. tudományos fokozattal rendelkező 23 fő tagtársunk Ph.D. disszertációja közül 9 disszertáció témája rendvédelem-történeti:

1. BENCSIK Péter: *Az útlevelekérdés története Magyarországon a törvényi szabályozástól a második világháborúig*. Ph.D. disszertáció (PTE-BTK) Pécs, 1999. — történelemtudomány.

2. BERKI Imre: *Az adyligeti határőr ezred története*. Ph.D. disszertáció (ELTE-BTK) Budapest, 2015. — történelemtudomány.

3. DEÁK József: *A Belügyi Szemle és jogelődei a közpolitika és a rendészettudomány szolgálatában (1953-1990)*. Ph.D. disszertáció (NKERTK) Budapest, 2017. 328 p. — hadtudomány.

4. KAISER Ferenc: *A Magyar Királyi Csendőrség története a két világháború között*. Ph.D. disszertáció (DTE-BTK) Debrecen, 2000. — történelemtudomány.

5. KÁLMÁN Zsolt: *A Magyar Királyi Csendőrség működése Somogy vármegyében 1884-1914.* Ph.D. disszertáció (ZMNE) Budapest, 2008. — hadtudomány.

6. KOVÁCS Tamás: *Megfigyelés, internálás, deportálás. Az internálás és a toloncolás kérdésköre a két világháború között, különös tekintettel a II. világháború korára.* Ph.D. disszertáció (PTE-BTK) Pécs, 2014. — történelemtudomány.

7. KOVÁCS Zoltán András: *A Szálasi-kormány belügyminisztériuma. Rendvédelem, közbiztonság, közigazgatás a nyilas korszakban.* Ph.D. disszertáció (PTE-BTK) Pécs, 2008. — történelemtudomány.

8. NAGY Ákos Péter: *A magyar belügyi belső elhárítás története, a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatára és elődszervezetei tevékenységének tükrében 1945-2010.* Ph.D. disszertáció (NKE-HHK) Budapest, 2015. — hadtudomány.

9. PERÉNYI Roland: *A nagyvárosi bűnözés társadalomtörténete. Hétköznapi bűnözés Budapesten a XIX-XX. század fordulóján.* Ph.D. disszertáció (ELTE-BTK) Budapest, 2010. — történelemtudomány.

A Magyar Tudományos Akadémián kandidátúra elnevezéssel (CSc) 19 fő tagtársunk védte meg disszertációját. A CSc új tudományos eredmény létrehozásához kötött tudományos fokozat, melyet ma már — a korábban három szintű tudományos fokozatrendszerrel kétfokozatúra való áttérést követően — nem szerezhető meg, azonban a korábban már megszerzett CSc disszertációk továbbra is tudományos fokozatnak minősülnek. A CSc tudományos fokozattal rendelkező tagtársaink közül már nyolc főnek a CSc fokozat megszerzését megelőzően is volt doktorátusa, melyek közül három doktorátust a diplomaszerezési eljárás keretében (dr.jur.) szereztek, ötöt pedig a diplomaszerezésen kívül önálló eljárás keretében. A jogtudomány körében, diplomaszerezési eljárás részeként megvédett disszertáció (dr.jur.) témája nem rendvédelem-történeti. Ellenben a diplomaszerezési eljáráson kívül megszerzett öt disszertáció (dr.univ.) témája a rendvédelem-történet körébe tartozik. E disszertációk közül kettőt a történelemtudomány, hármat pedig a hadtudomány körében védtek meg:

1. GÁSPÁR László: *A határőrség fejlődése 1950-1956.* egyetemi doktori disszertáció (ZMNE) Budapest, 1989. 222 p. — hadtudomány.

2. KESERŰ István: *A felszabadult Magyarország rendőri és határőrizeti szerveinek megalakulása és tevékenysége a népi demokratikus forradalom időszakában 1944-1948.* egyetemi doktori disszertáció (ELTE-BTK) Budapest, 1977. — történelemtudomány.

3. NAGY György: *A határforgalom és a határforgalom ellenőrzés története 1945-1980.* egyetemi doktori disszertáció (ZMNE) Budapest, 1987. — hadtudomány.

4. NAGY József: *A BM Határőrség szervezetének, létszámának, területi elhelyezkedésének és tevékenységének fejlődése 1958-1988.* egyetemi doktori disszertáció (ZMNE) Budapest, 1993. — hadtudomány.

5. PARÁDI József: *A dualista Magyarország határőrizete 1867-1914.* egyetemi doktori disszertáció (ELTE-BTK) Budapest, 1984. — történelemtudomány.

Tudományos társaságunk 19 főnyi CSc doktorátussal rendelkező tagjai közül nyolc disszertáció témája a magyar rendvédelem-történet körébe tartozik. E nyolc disszertáció közül kettőt a történelemtudomány, hatot pedig a hadtudomány körében védtek meg:

1. BACSA Gábor: *A magyar-jugoszláv (S.H.S.) határ megállapítása és kitűzése.* kandidátusi disszertáció (MTA) Budapest, 1995. 170 p. — hadtudomány.

2. CSAPÓ Csaba: *A Magyar Királyi Csendőrség 1881-1917.* kandidátusi disszertáció (MTA) Budapest, 1998. — történelemtudomány.

3. DETTNÉ Légrády Ilona: *A magyar vámszedés kialakulása és fejlődése a honfoglalástól 1300-ig.* kandidátusi disszertáció (MTA) Budapest, 1994. 208 p. — hadtudomány.

4. GÁSPÁR László: *A magyar határőrség szolgálati tevékenységeiben ható elvek érvényesülése és változásai 1945-től az 1980-as évek végéig.* kandidátusi disszertáció (MTA) Budapest, 1996. 190 p. — hadtudomány.

5. KESERŰ István: *A határőrség megalakulása és tevékenysége a népi demokratikus forradalom időszakában.* kandidátusi disszertáció (MTA) Budapest, 1985. — hadtudomány.

6. NAGY György: *Magyarország határforgalmat ellenőrző szervezetének, a szervezet feladatrendszerének, alkalmazott módszereinek változásai 1945-1991.* kandidátusi disszertáció (MTA) Budapest, 1996. 280 p. — hadtudomány.

7. NAGY József: *A határőrség területi elhelyezkedésének, tevékenységének, szervezetének és létszámának fejlődése 1958-1998.* kandidátusi disszertáció (MTA) Budapest, 2000. 217 p. — hadtudomány.

8. PARÁDI József: *A magyar állam határőrizete 1920-1941.* kandidátusi disszertáció (MTA) Budapest, 1990. 562 p. — hadtudomány.

Akadémiai doktori tudományos fokozatot hat tagtársunk ért el. Mindannyian rendelkeztek — a korábbi hármas szintű tudományos fokozatrendszernek megfelelően — a két alsóbb fokozat doktorátusával is. Az öt fő közül egy fő az egyetemi doktori disszertációját:

1. SZAKÁLY Sándor: *Magyarország táborigazgatása 1938-1944.* egyetemi doktori disszertáció (ELTE-BTK) Budapest, 1982. — történelemtudomány.

két fő pedig a kandidátusi értekezését:

2. MEZEY Barna: *A magyar polgári börtönügy kialakulása.* kandidátusi értekezés (MTA) Budapest, 1990. — jogtudomány.

3. SZAKÁLY Sándor: *A magyar katonai elit 1938-1945.* kandidátusi értekezés (MTA) Budapest, 1990. — történelemtudomány.

és két fő az akadémiai doktori disszertációját:

4. MEZEY Barna: *A munkáltatás szerepe a büntetés-végrehajtás történetében. A fenytőház modellről a rabdolgoztató házakig.* akadémiai doktori értekezés (MTA) Budapest, 2011. — jogtudomány.

5. SZAKÁLY Sándor: *A magyar katonai felső vezetés 1938-1945. Lexikon és adattár.* akadémiai doktori értekezés (MTA) Budapest, 2006. — történelemtudomány.

írta a magyar rendvédelem-történet témakörében.

Összességében tehát — amennyiben a tagtársaink által készített disszertációba beleszámítom a legmagasabb tudományos fokozatuk előtt megvédett disszertációkat, valamint a különböző doktori címeket is — tudományos társaságunk 112 tagja 132 disszertációt készített, melyből 29 témája sorolható a magyar rendvédelem-történet témakörébe. Első látásra akár alacsonynak is tűnhet a rendvédelem-történeti tartalmú disszertációk száma. Figyelembe kell venni azonban, hogy az egy vagy több doktorátussal rendelkező tagtársaink túlnyomó többsége a doktori címét, illetve a kezdő tudományos fokozatát már korábban megszerezte, mint amikor a tudományos társaságunk tagjai közé került. A doktori címeikkel és fokozatokkal rendelkező tagtársaink létszáma jelenleg a fenti létszámnak csupán egyharmada.

Ennek számos oka van az elhalálozástól az érdeklődési kör változásáig. Az okok közül azonban kimagaslik két domináns ok. Az egyik az idősödés. Tapasztalataink szerint az idős korba lépők aktivitása csökken, bár nem mindenkinél egyformán. Egyértelműen észlelhető azonban, hogy — néhány kivételtől eltekintve — az idős korba lépő tagtársaink kutatási aktivitása jelentősen mérséklődik, rendezvényekre nem szívesen járnak és a publikálási kedvük is csökken. A másik döntő ok, hogy mivel hiányoznak azon állami intézmények, amelyek profilja a magyar rendvédelem története, ezért e témakörökkel foglalkozóknak nem csupán a karrier lehetőségük hiányzik, hanem az őket foglalkoztató intézmények nem minden esetben veszik jó néven a témakörrel való foglalkozást, mivel munkatársaiktól elsősorban azon szakterületek művelését várják, amelyek az intézményük profilját képezi.

Ezen körülmények ellenére azonban mégis akadnak, akik arra „vete-mednek”, hogy a magyar rendvédelem-történet témakörébe tartozó tartalommal készítsék el a doktori disszertációjukat. Ismereteim szerint a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Rendészettudományi Doktori Iskoláiban jelenleg hat fő készít ilyen tartalmú disszertációt:

1. ANDROVICZ Gábor: *A magyar rendőrség humán viszonyai 1873-1944 között.* — Rendészettudományi doktori Iskola.

2. BANDI István: *A román szakszolgálatok története a második világháború végétől az 1989-es rendszerváltozásig.* — Rendészettudományi doktori Iskola.

3. BEKE József: A terrorelhárítás története Magyarországon a hidegháborúban a Carlos csoport működésének tükrében. — Rendészettudományi doktori Iskola.

4. MEZEI József: A Belügyminisztérium III. Főcsoportfőnökség kémelhárítási tevékenysége a megalakulástól a rendszerváltásig. — Rendészettudományi doktori Iskola.

5. SZIGETVÁRI Oszkár: A polgári magyar állam rendőrségének nyomozó szolgálatai és történetük. — Rendészettudományi doktori Iskola.

6. VEDŐ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség szolgálati tevékenységei. — Hadtudományi Doktori Iskola.

E disszertánsok témavezetői közül csupán egy fő nem tagja tudományos társaságunknak.

Szeretnénk felmérni, hogy a magyar intézményeknél (MTA, egyetemek) milyen tudományos fokozatszerző disszertációk születtek a magyar rendvédelem-történet témakörében. Egyenlőre azonban a kellő kapacitás hiányában ezt még nem állt módunkban felmérni. Úgy gondoljuk, hogy önként vállalt hivatásunknak a magyar rendvédelem-történet művelésének akkor tudunk a leginkább megfelelni, ha sikerül kiépítenünk a — jelenleg erőteljesen Budapestre és az agglomerációra koncentrált — főváros és a vidék szoros együttműködését a szakterület művelése terén is. További de hasonló céljaink vannak az elcsatolt területeket illetően is.

Tudományos társaságunk működése során azt tapasztaltuk, hogy akadnak olyan tagtársaink is, akik tudományos színvonalon művelik ugyan nemzeti rendvédelmünk történetét, azonban nem kívánnak részt venni a doktori képzésben. Ennek három okát észleltük.

Az első ok erkölcsi és anyagi természetű. A doktori iskolákba való felvétel elől elzárkózókat taszítja a képzési rendszer elanyagiasodása. Nevezetesen nem értenek egyet azzal a helyzettel, mely szerint a jövedelmükhöz mérten viszonylag jelentős összeget kell áldozniuk (tandíj és különböző eljárási díjak formájában) arra, hogy a magyar nemzet történetének egy szeletét kutathassák. Ezt a témakört ugyanis nyilvánvalóan sem a hazai, sem pedig a külföldi cégek nem tudják hasznosítani a bevételük gyarapítása érdekében. A magyar állam rendfenntartásra hivatott részének a vezetése pedig meglehetősen visszafogottan támogatja általában a doktori disszertációk létrehozásának a költségeit, azon belül pedig a rendvédelem-történeti tartalmú disszertációk a mostohagyerek szerepét töltik be. A doktori iskolák hallgatói státusza elől elzárkózó tagtársaink ezt a helyzetet nem tartják erkölcsösnek.

A második ok, amiért a jelenlegi doktori képzéssel nem rokonszenvez a kutatók egy része, az elbürokratizálódott rendszer. Nevetségesnek tartják azt, hogy különböző vizsgák letételére kötelezik őket, amelyek jelentős

része köszönőviszonyban sincsen a választott témájukkal. Még azt a szabadságot sem biztosítják a számukra, hogy legalább a hazai felsőoktatási intézmények közül szabadon választhassák ki a számukra szimpatikus kurzusokat, amelyek teljesítésével elérhetik a részükre kötelezően előírt kreditpontokat. Ide sorolható azon igény is, hogy az illetékesek a magyar oktatási rendszer idegen nyelvi képzésének hiányosságait a doktori képzésben úgy igyekezzenek pótolni, hogy két nyelvből kötelező nyelvvizsgát írnak elő a disszertáció védéséhez. Ezt az „árukapcsolást” sokan nem fogadják el.

A harmadik okot az időhatárok képezik. Nem tartják szerencsés megoldásnak azt, hogy a — tudományterületenként amúgy is változó időtartamot igénylő — disszertáció készítés ideje behatárolt, hiszen annak hossza nyilvánvalóan függ a feldolgozandó témától. Jelenleg azonban a szabályozás meglehetősen merev az időhatárokat illetően.

Összességében tehát nem mindenki tekinti szerencsésnek a doktori iskolák létét, illetve azok működésének a szabályozását. Ezek a kutatók azonban megítélésünk szerint a magyar szellemi élet értékes alkotó tagjai, akiket bűn volna mellőzni, hiszen a magyar tudomány gyarapítása érdekében nehezen nélkülözhető alkotómunkát végeznek. A magyar állam törvényei azonban tudományos társaságunkra és tagságunkra ugyanúgy vonatkoznak, mint bármely magyar szervezetre, illetve a magyar nemzet minden tagjára. Ezen helyzet áthidalása érdekében erősítettük meg tudományos társaságunk székfoglalói rendjét.

A székfoglalók — amelyek témái kizárólag a szerző által művelt kutatási terület általa feltárt eredményeinek dolgozati formában való megjelenítésére korlátozódhatnak — követelményei mentesek azoktól az elvárásoktól amelyekkel a doktori eljárásban nem szimpatizál mindenki. Ugyanakkor azonban nem színvonaltalnok és etikusak is. Az eredményes székfoglaló kiválthatja — a társaságon belül használt magisteri cím elnyeréséhez szükséges — rendvédelem-történeti tartalmú disszertációt. A magisterek pedig automatikusan tudományos társaságunk tudományos tanácsa tagjaivá válnak.

Összességében tehát elmondható, hogy társaságunk tudományos jelzőjének a jogos használatát nem valamiféle akkreditáció, vagy a tudományos fokozatos tagok száma stb. biztosítja. A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történetim Tudományos Társaság esetében e jelző használatát a társaságunk nevében az teszi indokolttá, hogy egy konkrét szakterületet a tudomány eszközeivel művelünk és annak során konkrét tudományos eredményeket érünk el. A társaságunk működését pedig ezen eredmények létrehozása, illetve közkinccsé tétele köré szervezzük.

Társaságunk életében a tudomány primátusának az elősegítését hivatott biztosítani a tisztségviselőkkel szemben a tudományos tevékenység végzésével kapcsolatos elvárások megfogalmazása is.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tisztségviselőivel szemben a tudományos tevékenység végzésével kapcsolatos elvárások többoldalúak.

A tisztségviselő alapfeladata a magyar rendvédelem-történet művelése és a feltárt eredmények közkinccsé tétele, illetve ezen tevékenységek elősegítése. Ennek érdekében a **tudomány** művelése terén törekednie kell:

- a rendvédelem-történeti tartalmú disszertáció megvédésére — amennyiben ilyenrel még nem rendelkezik — illetve magyar rendvédelem-történeti tartalommal magasabb tudományos fokozat elérésére;

- a tudományos fokozattal rendelkező tisztségviselőknek a doktori iskolai tevékenység végzésére, ott a magyar rendvédelem-történeti témakörrel doktorandusz hallgatók instruálására, lehetőleg témavezető oktatóként, illetve a rendvédelem-történeti tartalmú disszertációk védési eljárásaiban való részvételre, továbbá a doktori iskolákba rendvédelem-történeti témakörrel jelentkezők szellemi felkészítéséhez való hozzájárulásra;

- évente — a magyar rendvédelem-történet körébe tartozó tartalommal — legkevesebb egy a tudományos közléssel szemben támasztott igényeknek megfelelő és a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság kiadványainak közlési feltételeiben foglaltakkal harmonizáló tanulmány készítésére a társasági kiadványok számára;

- a magyar rendvédelem-történet témakörében végzett kutatásai tudományos eredményeinek a társasági rendezvényeken, illetve a társasági kiadványokban való elsődleges közlésére, illetve publikálására;

- elsősorban a kutatási területéhez kapcsolódóan kutatási csoportok szervezésére és irányítására nem csupán a társasági tagok bevonásával, továbbá más irányú kutatási programokban a magyar rendvédelem-történeti témák feltárásában való részvételre;

- a magyar rendvédelem történetével releváns tartalmú publikációk figyelemmel kísérésére azokról tájékoztató nyújtására a társasági kiadványok számára;

- a magyar rendvédelem-történet témakörével releváns tartalmú adatbázisok létrehozására, illetve ilyen rendszerezett információhalmazok bővítésére és fejlesztésére;

- az oktatás terén tevékenykedőknek a magyar rendvédelem története legfrissebb kutatási ismeretanyagának a képzésben való megjelenítésére, rendvédelem-történeti tartalmú tantárgyak, tantárgycsoportok meghirdetésére, a képzési rendszerbe helyezésére, e témakörben szakkörök működtetésére, továbbá függetlenül a tisztségviselőt foglalkoztató intézménytől, ilyen tartalmú előadások tartására.

A **tudományos közéletben** való részvétel terén törekedni kell:

- a magyar rendvédelem történetével összefüggésbe hozható tudományos rendezvényeken való részvételre és azokon a szakterület, illetve a társaság

érdekeit hangoztató véleménynyilvánításokra, továbbá e rendezvényekről a társasági kiadványok számára publikálható tájékoztató nyújtására, a társasági rendezvényeken pedig a folyamatos megjelenésre;

- felsőfokú és közoktatási intézményekkel, közgyűjteményekkel, társadalmi szervezetekkel stb. egyvütműködés kezdeményezésére és fejlesztésére nemzeti rendvédelem-történetünk gondozásának az elősegítése érdekében;

- különböző fórumokon a magyar rendvédelem-történet művelői kiválóságainak az elismerésére irányuló javaslatlétélek kezdeményezésére;

- szakmai terminológiai vitákra való részvételre és azokon a társasági állásfoglalások képviselésére;

- a társasági kiadványok létrehozási feltételeinek a javítására irányuló tevékenység kifejtésére;

- a pályázati lehetőségek figyelemmel kísérésére, azokon való részvételre, a társasági pályázó munka elősegítésére.

A feltárt eredmények közkinccsé tétele terén törekednie kell:

- a társasági tudományos rendezvényekre vonatkozó javaslatlételre, azok előkészítésében és lebonyolításában való részvételre az illetékesek igénye szerint;

- a szakterület legújabb kutatási eredményeinek figyelemmel kísérésére, az érintett kutatók társasági rendezvényeken előadóként való bevonásának javaslatlételére;

- oktatási formák és lehetőségek bővítésére és fejlesztésére irányuló javaslatokra, a feltárt kutatási eredmények elérhetővé tételére a nemzeti és szakmai identitástudat fejlesztése céljából;

- a társasági elektronikus és hagyományos kiadványok széles körben való elérhetővé tételére és az új kiadványok létrehozásának az elősegítésére;

- a magyar rendvédelem-történet művelése és a feltárt eredmények közkinccsé tétele terén az etikai tisztaság biztosítása keretében elsősorban a plágiumok elutasítására, a kompilációk mellőzésére, a történelmi eseményeknek a politikai prekonceptiókhoz, illetve érdekcsoportok elvárásaihoz igazításával való szembeszállásra.

A konkrét teendők végzése érdekében a szakosztályokat közvetlenül irányító tisztségviselőknek évente össze kell foglalniuk a szakterületükön megvalósított, illetve végrehajtásra tervezett teendőiket, melyet az elnökségi ülésen véleményeznek.

A tisztségviselőknek kötelessége — az elnök felkérése alapján — a társasági események, illetve a társaság működésével és a művelt szakterületével összefüggésben álló témák tekintetében az elnök intenciói szerint szervező, kutató és kidolgozó munkát végezni a lehetőségeik függvényében.

A tisztségviselőknek a személyükkel kapcsolatos változásokat — ki-tüntetés, felelősségre vonás, magasabb tudományos, illetve oktatói fokozat elérése, tudományos szervezetek tagságaiban és tisztségeiben beállott válto-

zások, rendvédelem-történeti tartalmú publikációinak a gyarapodása, tudományos programokban való részvétele stb. — a társaság elnökének a tudomására kell hozniuk.

A tisztségviselőket általában egy ciklusra, azaz öt éves időtartamra — az elnök aláírásával és a társaság pecsétjével ellátott — felkérési okmánnyal kell ellátni, amely szükség szerint visszavonható. Rövidebb időszakokra szóló, vagy valamilyen részfeladat ellátására irányuló elnöki felkéréshez nem szükséges az írásos forma biztosítása.

A tisztségviselőknek felkérésük, illetve megválasztásuk nyomán írásos nyilatkozatban kell állást foglalniuk arra vonatkozóan, hogy a tisztségviselőkkel szemben támasztott elvárásokat elfogadják, azt magukra nézve érvényesnek tekintik.

A tisztségviselőknek éves beszámolási kötelezettségük van.

Az elnökség tagjainak feladatköre — valamennyi (választott és felkért) tisztségviselővel szemben támasztott elvárást magába foglalóan — három részből áll:

1. **Szakterülete** tudományszervezési teendőivel — például organizáció, adminisztráció, edukáció stb. — kapcsolatos társasági teendők megvalósítása, illetve e tevékenység irányítása.

2. **Felügyeleti területének** a figyelemmel kísérése. A felügyeleti területek a szellemi alkotóműhelyek (szakosztályok) terenumát fedik le, amelyek az utóbbi mintegy 200 év országos hatáskörű és legalább évtizednyi időtartammal működő magyar rendvédelmi testületekre vonatkoznak, függetlenül a testületek „átkeresztelésétől”. Sajnálatos módon ugyan ma még nem minden terenumot fed le szakosztályrendszerünk. Ezen rendvédelem-történeti szakirányok tekintetében a fő feladat a szakosztály létrehozásához szükséges feltételek kialakítása.

3. **Gondozási terület** a magyar rendvédelem-történet művelését elősegítő témakörökben olyan adatbázisok — általában szakinformációk, például szakbibliográfiák stb. — kialakítása, amelyek hozzájárulhatnak a nemzeti rendvédelem-történetünk kutatásának hatékonyabbá tételéhez.

Végezetül a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaságnál a tudományos alkotómunka helyzete — figyelembe véve a körülményeket is — megítélésem szerint kiváló, bár az objektív körülmények a témakörhöz méltatlanok.

IX.

DOKUMENTUMOK ÉS MUNKÁSSÁGOK

(Rovatvezető: PARÁDI Ákos)

PARÁDI József
Tisztelet a munkásságnak.

Tudományos társaságunk tevékenységét mindig is áthatotta a szellemi alkotások megbecsülése, a szorgosan és eredményesen, nem utolsó sorban pedig az etikusan eltöltött szellemi alkotómunka éveinek a tisztelete. a több fokozatú kitüntetési rendszerünk is ezen a szemléleten alapul, amivel összhangban áll a kitüntetés adományozási alapelvünk, mely szerint rendvédelem-történeti elismerésben az részesülhet, aki arra méltóvá vált. Ezt az elvet alkalmaztuk a rendvédelem-történeti munkásságok és a rendvédelem-történet gondozásával eltöltött huzamos idő alatt kifejtett szellemi tevékenység elismerésére irányuló kezdeményezéseink során.

„Salutem” címmel könyvsorozatot alapítottunk HU-ISSN 2416-2078. abból a célból, hogy a nemzeti rendvédelem-történetünk azon jeles művelői előtt, akik elérték a 65. életévüket — esetenként annál idősebbek — és születésük kerek évfordulója valósult meg gyűjteményes kötetel, illetve az elhunytak előtt emlékkötettel tisztelegjünk. Azok előtt tisztelgünk a „Salutem” könyvsorozat kötetivel, akik doktorátussal, vagy azzal egyenértékű tudományos alkotással és a magyar rendvédelem-történet körében kifejtett jelentős tudományos munkássággal rendelkeznek, valamint a személyük körül szellemi alkotóműhely alakult ki. Nem csupán társasági tagok előtt tisztelgünk e sorozat kötetivel, ha az ünnepelt legalább olyan színvonalú rendvédelem-történeti tudományos reputációval rendelkezik, mint a már tisztelgő kötet elismerésben részesült társasági tagok. E kötetekben való közlésre olyan írásműveket fogadunk be, amelyek tartalma a rendvédelem-történet körébe tartozik és megfelel az első közlés feltételének, illetve harmonizál a tudományos közléssel szemben támasztott elvárásokkal.

A könyvsorozat első kötetét 2015-ben publikáltuk, azóta a sorozatban hat kötet jelent meg. A könyvsorozat köteteit fel kell helyezni tudományos társaságunk honlapjára. A könyvsorozat nyíltvégű.

Rendvédelem-történeti munkásságok címmel digitalizált kiadványsorozat létrehozása előtt nyitott teret tudományos társaságunk elnöksége 2018-ban. E kiadványsorozat kedvezményezettjei azok lehetnek, akik a 70. életévüket betöltötték és a magyar rendvédelem-történet körében legalább 75 tudományos publikációval, ezen felül pedig az önálló szerzőségükkel publi-

kált és a tudományos közléssel szemben támasztott elvárásokkal harmonizáló 2 kötet is létrehozta függetlenül attól, hogy társasági tagok vagy sem. A munkásság anyagát összegyűjtve és digitalizálva az előterjesztőnek kell eljuttatnia tudományos társaságunk elnökségéhez és elnökségi ülésen szóban is indokolnia a közlési igényt. A kiadásra — amennyiben azzal az elnökség egyetért (kompilációval, plágiummal, a témakörben korábban készített mérvadó publikálások hiányával a közlésre nem kerülhet sor) — digitalizált formában, számítógép lemezen kerülhet sor, illetve megfelelő anyagi kondíciók létrejötté esetén papír alapon is megvalósítható. Ezen kiadványsorozatunk köteteit fel kell helyezni tudományos társaságunk honlapjára is.

A kiadványsorozat nyíltvégű. Azon belül egy személy rendvédelem-történeti munkásságát nyilvánvalóan több kötetben célszerű megjelentetni. 2019-ben a „*Rendvédelem-történeti munkásságok.*” című kiadványsorozat keretében megjelenő kötetek publikálásáról nem született döntés.

Rendvédelem-történeti életmű díj alapítását vette tervbe 2018-ban az SZBMRTT elnöksége. A díj tervei még nem készültek el. Az előzetes elképzelés szerint azok a természetes személyek jöhetnek számításba — függetlenül attól, hogy társasági tagok vagy sem —, akik betöltötték a 75. életévüket és a magyar rendvédelem-történet körében legkevesebb 100 tudományos publikációval rendelkeznek, melyen felül az önálló szerzőségükkel publikált és a tudományos közléssel szemben támasztott elvárásokkal harmonizáló 3 kötet is létrehozta.

Tudományos társaságunk elismerési rendszerének része az úgynevezett Szemere Díj, melyet általában kimagasló és egyedi teljesítményekért adományozunk. E díjban 2002-vel kezdődően 31 fő részesült. Felmerült annak a gondolata, hogy a díjat tudományos társaságunk életmű díjként is adományozza, e téren azonban még nem született végleges döntés.

2019. XII. 31-éig tudományos társaságunktól rendvédelem-történetért kitüntetést 235 személy kapott, akik összesen — a magisteri címet is figyelembe véve — 509 elismerésben részesültek (a rendvédelem-történetért kitüntetési rendszert tartalmazó kiadvány digitalizált formában elérhető tudományos társaságunk honlapján).

A már rendszerbe állított rendvédelem-történetért elismeréseket „*A magyar rendvédelem-történetért elismerések.*” című könyvben foglaltuk össze. A munkásságok elismerését eddig a „Salutem” könyvsorozat kötetivel valósítottuk meg. Ilyen tisztelgő kötetben részesültek 2019. XII. 31-ig:

- dr. GÁSPÁR László CSc., mag., ny. egyetemi doc.
- dr. PARÁDI József CSc., mag., ny. főiskolai tanár.
- dr. jur. ERNYES Mihály mag.
- dr. BODA József Ph.D., mag., c. egyetemi tanár.
- dr. MEZEY Barna DSc., mag., ny. egyetemi tanár.
- dr. univ. ÖRY Károly mag. ny. egyetemi doc. ♣-2017

A „Salutem” könyvsorozat 6. kötetének borítója

„A magyar rendvédelem-történetért elismerések.” kötet borítója

A magyar rendvédelem-történetért elismerések

Parajči Akos - Parajči József
A MAGYAR
RENDVÉDELLEM-TÖRTÉNETÉRT
ELISMERÉSEK

X. EMLÉKHELYEK ÉS TÁRGYAK

(Rovatvezető: PARÁDI Ákos)

PARÁDI Ákos

A magyar állami rendőrségeknél rendszeresített lőfegyverek a polgári magyar állam időszakában.

Magyarországon 1867-től 1945-ig terjedően — a magyarországi tanácsköztársaság 133 napos időszakát leszámítva — összességében négy állami rendőrség működött. Állami rendőrség kifejezés alatt azt értjük, hogy a rendőri testület a belügyi tárca irányítása alatt a kormány közvetlen felügyelete alatt állt. A vizsgált időszakban állami rendőrségnek tekinthető a Budapesti Magyar Királyi Államrendőrség melyet Óbuda, Buda és Pest egyesítését elrendelő 1872. évi törvény¹ részeként ideiglenes jelleggel, majd a fővárosi rendőrségről szóló 1881. évi törvény² véglegesen a központi államhatalom irányítása alá helyezte a testületet. A Magyar Királyi Határrendőrség volt a vizsgált időszakban a második állami rendőrség, melyet 1906-ban hoztak létre.³ A harmadik dualizmuskori állami rendőrség a Fiumei Magyar Királyi Állami Rendőrség volt, melyet 1916-ban a Fiumei Városi Rendőrkapitányság és a Magyar Királyi Határrendőrség Fiumei Kapitányságának az összevonásával hoztak létre.⁴

A magyarországi városi rendőrségeket 1919-ben államosították Magyar Királyi Állami Rendőrség elnevezéssel⁵, mely szervezetet 1930-ban átneveztek — némi szerkezetmódosítással egybekötve — Magyar Királyi Rendőrséggé,⁶ amely 1945-ig működött.⁷

A polgári magyar állam időszakában kétféle fegyveres őrtestületet különböztettek meg, a polgári fegyveres őrtestületet és a katonailag szervezett fegyveres őrtestületet. A fegyveres őrtestületek szolgálati szabályzatai első oldalain a testület besorolását tartalmazó megnevezés is szerepelt.

A katonailag szervezett fegyveres őrtestületeknek azokat a testületeket neveztek, amelyeknek a belső szolgálati viszonyrendszerük katonai volt. Ebből fakadóan a testületi tagok katonai rendfokozati rendszer rangjait viselték, személyükben pedig a honvédelmi tárca felügyelete alá tartoztak függetlenül attól, hogy a testületük melyik tárca irányítása alatt állt. E testületek tagjait a katonákra általában vonatkozó jogosultságok megillették, illetve kötelezettségek terhelték.

A polgári fegyveres őrtestületeknek azokat a testületeket nevezték, amelyeknek a belső szolgálati viszonyrendszerük hivatalnoki volt. Ebből fakadóan a testületi tagok a katonai rendfokozati rendszer rangjai helyett az úgynevezett testületi rangrendszer rendfokozatait viselték, amelyek elnevezésükben és megjelenésükben is eltértek a katonai rangok megjelenítésétől. Személyükben annak a tárcának a felügyelete alá tartoztak, amely tárca a testületük irányítását ellátta. A polgári fegyveres őrtestületek tagjaira a katonákra általában vonatkozó jogosultságok, illetve kötelezettségek nem vonatkoztak, ehelyett az állami hivatalnoki jogosultságok és kötelezettségek hatálya alatt álltak.⁸

A két testülettípus közötti különbségek tehát közjogi jellegűek voltak, amelyek elvileg függetlennek tekinthetők a testülettípusok fegyverzetétől és feladatrendszerétől. Mégis akadt azonban az eltérő fegyverzettségéből fakadó feladatbeli különbözőség a két testülettípus között. A katonailag szervezett őrtestületek ugyanis — amennyiben a létszámuk és egyéb feladatrendszerük azt lehetővé tette — a személyi állomány felkészültségéből, a testület irányításának a jellegéből és a rendszeresített fegyverzetéből fakadóan alkalmasak voltak karhatalmi feladatok ellátására is. A polgári fegyveres őrtestületek azonban — függetlenül a létszámuktól és a feladatrendszerüktől — a személyi állomány felkészültségéből, a testület irányításának a jellegéből és a rendszeresített fegyverzetükből fakadóan karhatalmi feladatok ellátására alkalmatlanok voltak.

A rendőrségek — függetlenül attól, hogy a központi államhatalom közvetlen irányítása, vagy pedig az önkormányzatok felügyelete alatt álltak — a polgári fegyveres őrtestületek közé tartoztak.

A Magyar Királyságban az állami rendőrségek felfegyverzett tagjai a dualizmus időszakában tűzfegyverként csak pisztollyal rendelkeztek a Magyar Királyi Határrendőrség kivételével, ahol — 1908 és 1912 között működtetett határrendőri őrsegek tagjai számára — a Magyar Királyi Csendőrség karabélyaival megegyező típusú karabéllyal is felszerelték a testület érintett személyeit. E karabélyokat — miután a határrendőri őrsegek feladatait a határszéli csendőrség vette át — a Magyar Királyi Határrendőrség át is adta a Magyar Királyi Csendőrség részére.⁹

Az állami rendőrségek számára a magyar állam szolgálati fegyvereket rendszeresített. Így tehát egy állami rendőri testületen belül a fegyvertípusok egységesek voltak. Ezzel szemben az önkormányzati rendőrségeknél a rendőrök önállóan szerezték be fegyvereiket. Ebből fakadóan az önkormányzati rendőrségeknél tulajdonképpen annyiféle fegyver volt, ahány tagja volt az adott rendőrségnek. Némi egységesülésre azután került sor, amikor a Magyar Királyi Csendőrségnél a Gasser-féle forgópisztolyokat Frommer-féle öntöltő pisztolyokra cserélve a lecserélt forgópisztolyok jutányos áron való megvásárlását — amelyek egyébként

karbantartott, használható és jó állapotú fegyverek voltak, amelyekhez a lőszerutánpótlás is biztosított volt — az önkormányzati rendőrségek tagjainak lehetővé tették.¹⁰

A Budapesti Magyar Királyi Államrendőrségnél az első tűzfegyver minden bizonnyal a Gasser-féle forgópisztoly lehetett, bár erről szóló konkrét dokumentum a kutatások során még nem került elő. Nem valószínűsíthető azonban, hogy a meglehetősen csekély létszámú állami rendőrségek számára a csendőrségtől eltérő tűzfegyvert rendszeresítettek volna, hiszen a közvetlenül a központi hatalom irányítása alatt álló rendvédelmi testületek egységes pisztollyal való ellátása lényegesen takarékosabb megoldást biztosított, mintha e testületeket különböző tűzfegyverekkel látták volna el. **(I.sz. melléklet)**

A forgópisztolyokat a hazai gyártású Frommer-féle öntöltő pisztolyok forgalomba hozatalával váltották fel. Ekkor a Magyar Királyságban az állami rendőrség felfegyverzett tagjai számára a Frommer-féle öntöltő pisztolyt rendszeresítették **(II.sz. melléklet)**, melyet a magyarországi városi rendőrségek államosítását követően a Frommer-féle öntöltő pisztolyok újabb változatával cseréltek fel **(III.sz. melléklet)**. Ezek helyett a pisztolyok helyett pedig a harmincas években a német Walther-féle öntöltő pisztolyokat rendszeresítették **(IV.sz. melléklet)**.¹¹

A rendőrség személyi állománya által használatos pisztolyok képét némileg szűkíti, hogy a detektívek az egyebruhás rendőrökétől eltérő fegyvert használtak. Itt a cél könnyű, kis méretű, a felsőruházat alatt diszkréten elhelyezhető fegyver rendszerbe állítása volt. A trianoni békediktátumot követően pedig — mivel hadifegyvernek csak a hosszú csövű és nagy kaliberű pisztolyok számítottak — a kiskaliberű és rövid csövű fegyverek használata is előtérbe került a detektíveknél, mivel ők nem számítottak bele az antant által meghatározott felfegyverzett személyi állomány mennyiségbe. A detektívek körében kedvelt volt a Frommer-baby **(V.sz. melléklet)** és a Frommer-Liliput **(VI.sz. melléklet)** pisztoly.¹²

A központi államhatalomnak közvetlenül alárendelt rendőrségek körében Magyarországon az első világháború után rendszeresítették karabélyokat. Ezek a karabélyok természetesen megegyeztek a haderőben rendszeresített karabélyokkal. Általában mivel a rendőrségek létszáma csekély volt a haderőben rendszeresített tűzfegyvereket vették át e testületek, mivel néhány száz, vagy néhány ezer fős testületi igényeket kielégítő fegyverek gyártása a nagyüzemi technológiákból fakadóan nem lehetett rentábilis.

A Magyar Királyi Állami Rendőrség számára már rendszeresítették karabélyokat a legénység számára, de azokat csak szükség esetén osztották ki. Ez alól kivételt a fővárosi rendőrség kötelékében létrehozott karhatalmi század, majd zászlóalj jelentette, amely alakulat legénységi

állományának a tagjai állandó használatra kapták meg ezt a fegyvert. A rendőrségi karabélyok típusa megegyezett a Magyar Királyi Csendőrség számára rendszeresített karabély fajtáival, azaz kezdetben az 1895M Mannlicher-féle ismétlőkarabéllyal **(VII.sz. melléklet)**., majd az 1935M ismétlőpuskával **(VIII.sz. melléklet)**.¹³

A pisztolyok és a karabélyok mellett a negyvenes években korlátozott számban 1943M Király-féle géppisztolyokat is biztosítottak a Magyar Királyi Rendőrség számára. A Magyar Királyi Honvédség ejtőernyős zászlóalj parancsnokságától 100 darab 1943M Király-féle géppisztolyt kapott a Magyar Királyi Rendőrség.

Az eredeti 1939M és az 1943M Király-féle géppisztoly **(IX.sz. melléklet)** között a különbség az volt, hogy:

- „- a tár a csőtengelyre nem merőlegesen, hanem ferdén helyezkedett el,
- a tusa helyett válltámasz volt,
- a kivető nem a tárgömbbe, hanem a tokkarika alsó betétéhez volt erősítve,
- a géppisztoly pisztolyszerű fogását az alsó ágyhoz erősített markolat tette lehetővé.”¹⁴

Összességében tehát a magyarországi állami rendőrségek felfegyverzett tagjait a kor technikai színvonalát képviselő lőfegyverekkel látták el, amelyek a gyártási technológia lehetőségeiből fakadóan megegyeztek a nagy létszámú magyar fegyveres szervezeteknél rendszeresített tűzfegyverekkel. Ezáltal vált lehetővé a fegyver és lőszer utánpótlás folyamatos biztosítása. Ezek a tűzfegyverek alkalmasak voltak arra, hogy a rendőrség tagjai azokat szolgálatuk jogszerű ellátása során rendeltetésszerűen használhassák.

Jegyzetek:

¹ 1872/XXXVI.tc. ; PARÁDI: A Magyar Királyság rendvédelme 1867-1919. 98-99.p. ; Idem: A magyar állami rendőrség fejlődéstörténeti tapasztalatai. 81-82.p.

² 1881/XXI.tc. ; PARÁDI: Magyar rendvédelem 1867-1914. ; Idem: A magyar rendvédelem 1867-1918. 33.p. +38.p.

³ 1903/VIII.tc. ; 91 000/1905. (XII. 29.) BM.kr. ; 5 692/1905. (XII.29.) ME.r. ; PARÁDI: A magyar állam határőrizeti struktúrájának fejlődése a századfordulótól a II. világháborúig. ; Idem: A dualizmuskori magyar rendvédelem és határőrizet. A Magyar Királyi Határrendőrség. 17-18.p. + 24.p. ; Idem: Rendőrség a magyar határőrizetben. 74.p. ; Idem: A magyar királyi határrendőrség, a magyar határőrizet szakmai vezető testülete. 33.p. ; Idem: A Magyar Királyi Határrendőrség. 141-144.p. ; Idem: A Magyar Királyság határrendőrsége. 102-102.p. ; Idem: Határrendőrség a történelmi Magyarországon 1906-1918. 43-51.p.

⁴ 1916/XXXVII.tc. ; 37 000/1917. (III. 23.) BM.kr.

⁵ 5 047/1919. (X. 1.) ME.r. ; PARÁDI: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában 1867-1919. 121-124.p. ; Idem: Az Osztrák-Magyar Monarchia magyarországi rendőrségei 1867-1919.

⁶ 6 500/1931. (XI. 30.) ME.r. ; PARÁDI: A Magyar Királyság rendőrségei 1920-1945.

⁷ 1 700/1945. (V. 7.) ME.r. ; PARÁDI: A polgári magyar állam rendőrségei 1867-1945. 134-138.p.

⁸ PARÁDI: A katonailag szervezett őrtestület és a polgári őrtestület.

⁹ 48 999/1912. (IV. 13.) BM.r.

¹⁰ PARÁDI: A dualizmus kori magyar rendvédelem. 76.p.

¹¹ LUGOSI

¹² Loc.cit.

¹³ Loc.cit.

¹⁴ Loc.cit.

Forrás- és irodalomjegyzék (a jegyzetekben alkalmazott rövidítések oldása):**MONOGRÁFIÁK, KISMONOGRÁFIÁK ÉS HASONLÓ JELLEGŰ KÖTETEK**

- LUGOSI — PARÁDI József et al. (szerk.): *A magyar rendvédelem története*. Budapest, 1996², Osiris. 367 p. HU-ISBN 963 04 7958 3. LUGOSI József: „A rendvédelmi testületek fegyverzete.” című fejezet.

TANULMÁNYOK

- PARÁDI: A magyar királyi határrendőrség, a magyar határőrizet szakmai vezető testülete. (3. ;)
- PARÁDI József: A magyar királyi határrendőrség, a magyar határőrizet szakmai vezető testülete. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, III.évf. (1993) 4.sz. 21-50.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 1992. szeptember 29-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak „*A dualista Magyarország rendvédelme*” című IV. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- PARÁDI: A magyar állam határőrizeti struktúrájának fejlődése a századfordulótól a II. világháborúig. (3. ;)
- PARÁDI József: A magyar állam határőrizeti struktúrájának fejlődése a századfordulótól a II. világháborúig. *Határőrségi Tanulmányok*, VII.évf. (1999) 5.sz. Különszám. 27-48.p. HU-ISSN — A tanulmány korábbi változata 1999. október 6-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak „*A közigazgatás, a véderő és a rendvédelem kapcsolatának változásai a polgári magyar állam időszakában.*” című XII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- PARÁDI: A Magyar Királyság rendvédelme 1867-1919. (1. ;)
- PARÁDI József: A Magyar Királyság rendvédelme 1867-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, IX.évf. (1999) 10.sz. 98-147.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 1998. szeptember 22-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak „*A nyugati rendvédelem hatása a XIX-XX. századi magyar rendvédelemre*” című X. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

- PARÁDI: Az Osztrák-Magyar Monarchia magyarországi rendőrségei 1867-1919. (5.;) — PARÁDI József: Az Osztrák-Magyar Monarchia magyarországi rendőrségei 1867-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XI.évf. (2005) 13.sz. 97-104.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2000. március 19-én, Párizsban hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak „*A közbiztonság közös európai örökségünk*” című XIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított bővített és átdolgozott változata.
- PARÁDI: A Magyar Királyság rendőrségei 1920-1945. (6.;) — PARÁDI József: A Magyar Királyság rendőrségei 1920-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XI.évf. (2005) 13.sz. 105-113.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2000. március 19-én, Párizsban hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak „*A közbiztonság közös európai örökségünk*” című XIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- PARÁDI: A dualizmus-kori magyar rendvédelem és határőrizet. A Magyar Királyi Határrendőrség. (3.;) — PARÁDI József: A dualizmus-kori magyar rendvédelem és határőrizet. A Magyar Királyi Határrendőrség. *Határrendészeti Tanulmányok*, III.évf. (2006) 1.sz. 5-46.p. HU-ISSN 1786-2345. A tanulmány korábbi változata 2006. I. 17-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság és a Határőrség Országos Parancsnoksága közös szervezésével megvalósított „*Az ezer éves magyar rendvédelem.*” című konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- PARÁDI: A Magyar Királyi Határrendőrség. (3.;) — PARÁDI József: A Magyar Királyi Határrendőrség. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XII. évf. (2007) 15.sz. 139-159.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2004. áprilisában Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Rendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett Szemere Beszélgetések szimpózium-sorozat rendezvényén a Rendőrség Tudományos Tanácsának közreműködésével. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

- PARÁDI: Rendőrség a magyar határőrizetben. (3. ;)
- PARÁDI József: Rendőrség a magyar határőrizetben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XV.évf. (2008) 18.sz. 88-97.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2004. október 14-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak „*Karhatalmi feladatok a bűnmegelőzés és a békefenntartás szolgálatában Európában a XIX-XX. században.*” című XVIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- PARÁDI: A dualizmus-kori magyar rendvédelem. (10. ;)
- PARÁDI József: A dualizmus-kori magyar rendvédelem. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XVIII.évf. (2010) 21.sz. 66-84.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2007. október 5-én Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak „*A magyar rendvédelem fejlődése a XIX-XX. században*” című XXI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- PARÁDI: A Magyar Királyság határrendőrsége. (3. ;)
- PARÁDI József: A Magyar Királyság határrendőrsége. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XVIII.évf. (2010) 21.sz. 101-116.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2007. október 5-én Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak „*A magyar rendvédelem fejlődése a XIX-XX. században*” című XXI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

- PARÁDI: A polgári magyar állam rendőrségei 1867-1945. (7.;
- PARÁDI József: A polgári magyar állam rendőrségei 1867-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XX. évf. (2011) 23. sz. 124-143.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2009. október 9.-én Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A kiegyezéstől az ezredfordulóig felszámolt országos hatáskörű magyar rendvédelmi testületek.” című XXIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- PARÁDI: A magyar állami rendőrség fejlődéstörténeti tapasztalatai. (1.;
- PARÁDI József: A magyar állami rendőrség fejlődéstörténeti tapasztalatai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXI.évf. (2011) 25.sz. 84-101.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2009.december 3. Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „Csendőrség Ausztria-Magyarországon, illetve Ausztriában és Magyarországon 1849-2005” című XXIV. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- PARÁDI: A magyar rendvédelem 1867-1914. (2.;
- PARÁDI József: A magyar rendvédelem 1867-1914. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXII.évf. (2012) 25.sz. 79-83.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2010. december 6.-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A közbiztonság közös Kárpát-medencei örökségünk” című XXV. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

- PARÁDI: Rendvédelmi tes- — PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában 1867-1919. (5.;) — PARÁDI József: Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában 1867-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 121-146.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. február 21.-én, Budapesten hangzott el, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos szimpozion-sorozatnak „*A kivételes hatalom és a közbiztonság*” című XIV. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- PARÁDI: A katonailag szervezett őrtestület és a polgári őrtestület. (8.;) — PARÁDI József: A katonailag szervezett őrtestület és a polgári őrtestület. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 77-84.p. HU-ISSN 1216-6774.
- PARÁDI: Határrendőrség a történelmi Magyarországon 1906-1918. (3.;) — PARÁDI József: Határrendőrség a történelmi Magyarországon 1906-1918. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 51.sz. 43-56.p. HU-ISSN 1216-6774.
- PARÁDI: A magyar rendvédelem 1867-1918. (2.;) — PARÁDI József: A magyar rendvédelem 1867-1918. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 53.sz. 33-52.p. HU-ISSN 1216-6774. 43.p.

JOGSZABÁLYOK

- 1872/XXXVI.tc. (1.;) — 1872/XXXVI.tc. Budapest fővárosi törvényhatóság alakításáról és rendezéséről.
- 1881/XXI.tc. (2.;) — 1881/XXI.tc. a Budapest-fővárosi rendőrségről.
- 1903/VIII.tc. (3.;) — 1903/VIII.tc. a határrendéségről.
- 1916/XXXVII.tc. (4.;) — 1916/XXXVII.tc. a Fiumei Magyar Királyi Állami Rendőrségről.
- 5692/1905.(XII.29.)ME.r. (3.;) — 5692/1905. (XII.29.) ME.r. a határrendéségről szóló 1903/VIII.tc. életbe léptetéséről. *Magyarországi rendeletek Tára*, XXXIX.évf. (1905) I.füzet. 1455.p.

- 91 000/1905. (XII.29.)BM.kr. — 91 000/1905. (XII. 29.) BM.kr. valamennyi törvényhatóság-hoz Fiume város kivételével a határrendőrségről szóló 1903/VIII.tc. életbe léptetésének a végrehajtásáról.
Magyarországi rendeletek Tára, XXXIX.évf. (1905) I.füzet. 1455-1541.p.
- 48 999/1912. (IV. 13.)BM.r. — 48 999/1912. (IV. 13.) BM.r. határszéli külszolgálat átvétele a m. kir. csendőrség által. *Belügyi Közlöny*, XVII.évf. (1912) 18.sz. 141-145.p.
- 37 000/1917. (III. 23.)BM.kr. — 37 000/1917. (III. 23.) BM.kr. A Fiumei Magyar Királyi Állami Rendőrségről szóló 1916:XXXVII. törvénycikk végrehajtása és a hatáskörök körülírása. *Belügyi Közlöny*, XXII.évf. (1917) 16.sz. 406-411.p.
- 5 047/1919. (X. 1.)ME.r. — 5 047/1919. (X. 1.) ME.r. a rendőrség államosításáról.
Magyarországi Rendeletek Tára, LIII.évf. (1919) I.füzet. 752-767.p.
- 6 500/1931. (XI. 30.)ME.r. — 6 500/1931. (XI. 30.) ME.r. a rendőrség szervezeti változásairól.
Magyarországi Rendeletek Tára, LXV.évf. (1931) XII.füzet. 1533-1534.p.
- 1 700/1945. (V. 7.)ME.r. — 1 700/1945. (V. 7.) ME.r. a Magyar Államrendőrség felállításáról.
Magyarországi Rendeletek Tára, LXXIX.évf. (1945) I-VI. füzet 133-135.p.

Mellékeltek jegyzéke:

I.sz. melléklet	II.sz. melléklet
A Gasser forgópisztoly.	Az 1910M Frommer öntöltő pisztoly.
III.sz. melléklet	IV.sz. melléklet
Az 1919M Frommer-stop öntöltő pisztoly.	A Walther öntöltő pisztoly.
V.sz. melléklet	VI.sz. melléklet
A Frommer-baby öntöltő pisztoly.	A Frommer-Liliput öntöltő pisztoly.
VII.sz. melléklet	VIII.sz. melléklet
Az 1895M Mannlicher ismétlőkarabély.	Az 1935M Mannlicher ismétlőpuska.
	IX.sz. melléklet
	Az 1939M és 1943M Király géppisztolyok.

I.sz. melléklet

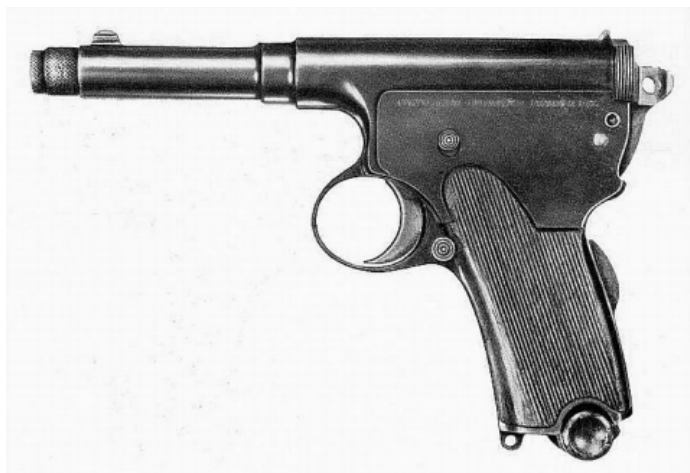
A Gasser forgópisztoly

Forrás ! PARÁDI József et al. (szerk.): *A magyar rendvédelem története*. Budapest, 1996², Osiris. 367 p. HU-ISBN 963 04 7958 3. LUGOSI József: „A rendvédelmi testületek fegyverzete.” című fejezet.

II.sz. melléklet

Az 1910M Frommer öntöltő pisztoly.

Forrás ! PARÁDI József et al. (szerk.): *A magyar rendvédelem története*. Budapest, 1996², Osiris. 367 p. HU-ISBN 963 04 7958 3. LUGOSI József: „A rendvédelmi testületek fegyverzete.” című fejezet.

III.sz. melléklet

Az 1919M Frommer-stop öntöltő pisztoly

Forrás ! PARÁDI József et al. (szerk.): *A magyar rendvédelem története.* Budapest, 1996², Osiris. 367 p. HU-ISBN 963 04 7958 3. LUGOSI József: „A rendvédelmi testületek fegyverzete.” című fejezet.

Iv.sz. melléklet

A Walther öntöltő pisztoly.

Forrás ! PARÁDI József et al. (szerk.): *A magyar rendvédelem története.* Budapest, 1996², Osiris. 367 p. HU-ISBN 963 04 7958 3. LUGOSI József: „A rendvédelmi testületek fegyverzete.” című fejezet.

V.sz. melléklet

A Frommer-baby öntöltő pisztoly.

Forrás ! PARÁDI József et al. (szerk.): *A magyar rendvédelem története.* Budapest, 1996², Osiris. 367 p. HU-ISBN 963 04 7958 3. LUGOSI József: „A rendvédelmi testületek fegyverzete.” című fejezet.

VI.sz. melléklet

A Frommer-Liliput öntöltő pisztoly.

Forrás ! PARÁDI József et al. (szerk.): *A magyar rendvédelem története.* Budapest, 1996², Osiris. 367 p. HU-ISBN 963 04 7958 3. LUGOSI József: „A rendvédelmi testületek fegyverzete.” című fejezet.

VII.sz. melléklet

Az 1895M Mannlicher ismétlőkarakély.

Forrás ! PARÁDI József et al. (szerk.): *A magyar rendvédelem története.* Budapest, 1996², Osiris. 367 p. HU-ISBN 963 04 7958 3. LUGOSI József: „A rendvédelmi testületek fegyverzete.” című fejezet.

VIII.sz. melléklet

Az 1935M Mannlicher ismétlőpuska.

Forrás ! PARÁDI József et al. (szerk.): *A magyar rendvédelem története.* Budapest, 1996², Osiris. 367 p. HU-ISBN 963 04 7958 3. LUGOSI József: „A rendvédelmi testületek fegyverzete.” című fejezet.

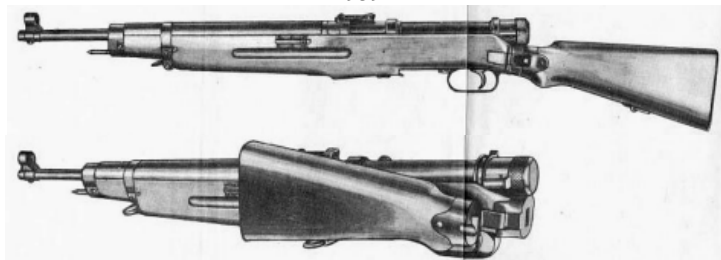
IX.sz. melléklet

Az 1939M és 1943M Király géppisztolyok.

1939M

1939M

1943M

Forrás ! PARÁDI József et al. (szerk.): *A magyar rendvédelem története*. Budapest, 1996², Osiris. 367 p. HU-ISBN 963 04 7958 3. LUGOSI József: „A rendvédelmi testületek fegyverzete.” című fejezet.

XI.

ÚRLAPOK

(Rovatvezető: SOM Krisztián)

TÁJÉKOZTATÓ

a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagfelvételi eljárásáról

Új tagok felvételére — az alapszabályzatban rögzítettek szerint — az elnökség jogosult, amely a jelenlévők egyszerű szótöbbségével dönt a felvételek ügyében.

Az elnökség számára az új tagok felvételi kérelmét a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság bármely tagja előterjeszheti.

Az elnökség évente két alkalommal a tavaszi és az őszi elnökségi üléseken tárgyalja a felvételi kérelmeket.

A felvétel során az elnökség arról tájékozik, hogy a jelentkező kíván-e a magyar rendvédelem történetével foglalkozni, illetve érdeklődést mutat-e a szakterület iránt. Arra törekszünk, hogy az úgynevezett „karrierépítőket” a felvételi eljárás során elutasítsuk. Nincs szükség tudományos társaságunk tagjai körében olyan személyekre, akiket nemzeti rendvédelmünk története nem érdekel, képességeiket — legyenek azok bármilyen kiválóak — nem kívánják a szakterület művelése érdekében kamatoztatni. Csupán arra vágynak, hogy tudományos társaságunk tagságával eldicsekdhessenek, illetve a szellemi alkotómunka végzése helyett a társaságon belül valamilyen tisztségre törekednek. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy a szakterület művelésére irányuló munkásság a felvétel előfeltétele volna. A témakör iránt érdeklődőket is szívesen fogadjuk tagjaink között, hiszen az érdeklődést a művelés előszobájának tartjuk.

Az elnökség döntéséről a felvételtől, illetve az elutasításról írásban — általában e-mail levél formájában — értesíti a tagfelvételi kérelmet benyújtó személyt.

Az elnökség abban az esetben tárgyalja a felvételi kérelmet, ha az előterjesztő számára a felvételét kérelmező személy biztosította a:

- kitöltött, aláírt és az arcképfotójával ellátott „Belépési Nyilatkozat”-ot, valamint a hozzá rendelt publikációs jegyzéket, vagy annak a nyilvános adatbázisnak a honlapcímét, amelyben a kérelmező alkotásainak egyszerűsített bibliográfiai leírását tartalmazó jegyzék szerepel. (olyan arcképfotót várunk, amelyen az urak fehér ingben, nyakkendővel és zakóban, a hölgyek pedig kosztüm jellegű öltözékben, illetve egyenruhások esetében társasági öltözékben láthatók);

- kitöltött életrajzi űrlapot.

Az életrajzi űrlap a *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1785-3257, periodika „Személyi Hírek” rovatában fog megjelenni, mivel így tájékoztatjuk tagságunkat az új tagokról.

Inkognitó tagság nem létezik. Az új tagoknak vállalniuk kell a *Rendvédelem-történeti Hírlevél*ben az életrajzi űrlapjuk közzlése által megvalósuló bemutatásukat, illetve az elérhetőségi adataik — mobiltelefon és e-mail cím közzétételét. A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság egyébként tagjai személyes adatait külső személynek, illetve intézménynek nem adja át, azokat a társaságon belüli kommunikáció érdekében használja.

A tagsági viszonnal tagdíjfizetési kötelezettség keletkezik. A tagdíj összege 5000 Ft / fő / év, melyet a tárgyév első 1/4 évében kell befizetni. A tagfelvétel évében még nem, csupán azt követő tárgyévvél keletkezik tagdíjfizetési kötelezettség.

Az új tagok tagsági kártyáikat és jelvényüket — ünnepélyes keretek között — a tagfelvételi döntést hozó elnökségi üléshez legközelebbi konferencián kapják meg.

A tagsági kártya és jelvény átvételére ugyanazon elvárásai szempontok érvényesek, mint a rendvédelem-történeti elismerések átvételére. [Lásd az elnökségnek a magyar rendvédelem-történetért elismerések átadása tárgyában hozott 2016/2.sz. határozatát, amely megtalálható a társasági honlapon a *Rendvédelem-történeti Hírlével (Nuntiiones Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1785-3257. XXVI.évf. (2016) 51-52.sz. „Személyi Hírek” rovatában.]

Ebből fakadóan a tagsági kártyát és jelvényt — a rendvédelem-történetért kitüntetésekhez hasonlóan — kizárólag rendkívüli körülmények esetében, például hosszan tartó kórházi ápolás stb. okán adunk át más körülmények között és semmiképpen sem postázunk.

Azok az új tagok, akik nem találják meg a lehetőségét annak, hogy személyesen vagy megbízottjuk által a felvételüket követő év végéig valamely társasági rendezvényen (évente legalább egy szimpoziumot és egy konferenciát tart a tudományos társaság) átvegyék a társasági kártyáikat és jelvényüket, kizárják magukat a társaság tagjai sorából. A felvételüket követő naptári év leteltével az elnökség tagsági viszonyukat megszünteti, melyről írásos (e-mail) értesítést küld az érintettnek. A tagsági viszony megszüntetése továbbá szerepelni fog a *Rendvédelem-történeti Hírlével* legközelebbi számában.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaságon belül minden tevékenységet társadalmi munkában végzünk. Honoráriumot, illetve költségtérítést senki sem kap. A társaságon belül nincsen a tagok számára kötelezően előírt kutatási téma. Minden tagtársunk az érdeklődésének megfelelő területet gondolja, olyan mértékben és mélységben ahogyan azt a körülményei lehetővé teszik. A kutatási eredmények bemutatására, megvitatására pedig konferenciákon és szimpozionokon kerül sor.

Tudományos társaságunk minden tagja szabadon dönti el, hogy csatlakozik-e a társaságon belüli valamelyik szakosztályhoz — amelyek nem adminisztratív szervezeti egységek, hanem szellemi alkotóműhelyek — vagy pedig önállóan véggez szellemi alkotómunkát. A tagsági viszonyban azonban a kutatómunka végzése nem feltétele.

Elvárás továbbá a tagokkal szemben, hogy a társasági rendezvényeinken — konferenciáinkon és szimpozionjainkon — lehetőleg megjelenjenek. Ézen alkalomok teszik lehetővé, hogy tagjaink személyesen is találkozhassanak egymással. Az évente megrendezésre kerülő közgyűlésünket is a konferenciáinkhoz társítjuk. Konferenciáinkat és szimpozionjainkat többnyire pénteki napokra szervezzük, évente általában februárban és októberben. A pontos időpontokról a tagságot a rendezvény előtt mintegy 1/4 évvel értesítjük.

Tudományos társaságunk tagjai előnyt élveznek a tagsággal nem rendelkező szerzőkkel szemben a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által kiadott periodikákban, illetve könyvsorozatokban a publikálás tekintetében, amennyiben alkotásaik összhangban állnak a közlési feltételekben foglaltakkal. Bővebb felvilágosítás a társaság elnökétől kérhető.

BELÉPÉSI NYILATKOZAT*

Arcképfotó

Felvételemet kérem a „Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság”-ba (SZBMRTT). A Társaság alapszabályzatát, valamint Szervezeti és Működési Szabályzatát ismerem és magamra nézve kötelezőnek tartom. Kutatói, publikációs és előadói tevékenységemmel hozzá kívánok járulni a magyar rendvédelmi szervezetek történetének feltárásához és közkinccsé tételéhez.

Alulírott kijelentem, hogy – személyiségi jogaim fenntartása mellett – az alábbi adatokat önkéntesen bocsátottam a társaság rendelkezésére. Az adatok kitöltésével és megküldésével hozzájárulok azok SZBMRTT általi kezeléséhez.

Név: ..... Anyja neve: .....
 Születési hely: ..... Szül. idő: .....
 Lakcím: ir. sz., ország: .....
 város: .....
 utca: ..... házsám: .....
 Telefon: ..... Telefax: .....
 E-mail: ..... Postafiók: .....
 Munkahely neve: .....
 Munkahely címe: ir. sz., város: .....
 utca: ..... házsám: .....
 Telefon: ..... Telefax: .....
 E-mail: ..... Postafiók: .....
 Foglalkozása, beosztása: .....
 Iskolai végzettsége: .....
 Tudományos fokozata(i): .....
 Oktatói fokozata(i): .....
 Kutatási területei: .....
 Idegen nyelvismerete: .....

Kelt

.....
 aláírás

*Kérem, szíveskedjék (tudományos) önéletrajzát és publikációs jegyzékét a belépési nyilatkozathoz mellékelni, vagy feltüntetni annak a nyilvános adatbázisnak a honlap-címét melyben a publikációinak az egyszerűsített bibliográfiai leírásai szerepelnek. Az adatkezelés kizárólag a formanyomtatvány céljára irányul, az SZBMRTT azokat harmadik személynek nem adja át.

ÚJ TAGOK ÉLETRAJZI ŰRLAPJA

Arcképfotó

NÉV:
SZÜL. IDŐ:
☎:
@:
TAGSÁGI SZÁM:

Tanulmányok

Szakmai tevékenység

Kutatási területe:

Tudományos és oktatói fokozatok

Publikációk*

Kitüntetések

Tudományos tagságok és tisztségek

Nyelvismeret

* Vagy annak a nyilvános adatbázisnak a honlapcíme, ahol az új tag tudományos publikációinak egyszerűsített bibliográfiai adatait tartalmazó jegyzéke megtalálható. Ennek hiányában külön lapon mellékelhetőek.

ADATPONTOSÍTÓ LAP*

1. Név: .....
2. Lakcím: .....
3. Lakástelefon: .....
4. Mobiltelefon: .....
5. Személyes e-mail cím: .....
6. Tudományos fokozat: .....
7. Oktatói fokozat: .....
8. Munkahely neve: .....
- .....
- .....
9. Munkahely címe: .....
10. Munkahelyi telefon: .....
11. Munkahelyi fax: .....
12. Munkahelyi e-mail cím .....
13. Rendvédelem-történeti tartalmú tudományos alkotásai publikációinak egyszerűsített bibliográfiai leírását tartalmazó nyilvános adatbázis világháló címe: .....
- .....

*A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagjainak a fenti adataiban bekövetkezett változásokat szükséges az adatpontosító lap értelemszerű kitöltésével a társaság e-mail címére elküldeni a kapcsolattartás zökkenőmentes megvalósítása érdekében. Nem indokolt minden egyes adat változása esetén az összes rovat kitöltése, elégséges csupán a nevet és a megváltozott adatot kitölteni.

SZIMPATIZÁNS NYILATKOZAT

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság (SZBMRTT) szimpatizánsaként a regisztrálásomat kérem. Szimpatizánsként pedig a társasági körlevelekre igényt tartok. Lehetőségeim függvényében a körlevelekben foglaltakkal a magyar rendvédelem-történet művelőinek és eredményeinek népszerűsítését igyekszem elősegíteni.

Az alábbi adatokat önként – személyiségi jogaim fenntartása mellett – bocsátom a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság rendelkezésére. Az adatok kitöltésével és megküldésével hozzájárulok azok SZBMRTT általi kezeléséhez.

Név: .....

Lakcím: ir. sz., város: .....

utca: ..... házszám: .....

Telefon: ..... Mobiltel.: .....

E-mail: .....

Születési év: .....

Iskolai végzettség: .....

Tudományos fokozat: .....

Oktatói fokozat: .....

Kérem jelölje be — vagy amennyiben szükségesnek tartja külön lapon fejtse ki — a szimpatizánskénti regisztrációs kérelmének oká(ai)t. Egyszerre több válasz is jelölhető. Az adatkezelés kizárólag a formanyomtatvány céljára irányul, az SZBMRTT azokat harmadik személynek nem adja át.

- Érdeklődöm nemzeti rendvédelem-történetünk iránt .....

- Családi indítatásból fakadóan szimpatizálok a témakörrel .....

- Kutatom / kutatni szeretném a témakört .....

- Munkám eredményes ellátásához van szükségem a témakör alaposabb ismeretére .....

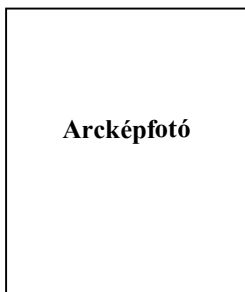
- Tervezem, hogy idővel a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság szellemi alkotómunkájába bekapcsolódom .....

Kelt .....

.....

aláírás

KITÜNTETETTEK ADATLAPJA

NÉV

:

TAGSÁGI SZÁM:

Sz.i.:

Iv.:

Nyt.:

Tf.:

Of.:

M.:

T.:

Tsz.:

Tkf.:

K.:

Ho.:

W.:

Jelmagyarázat: **Sz.i.** = Születés ideje; **Iv.** = Iskolai végzettsége (legmagasabb); **Nyt.** = Nyelvtudása (elégséges a beszélt nyelv feltüntetése); **Tf.** = Tudományos fokozata (Tudományáganként a legmagasabb fokozat a tudományág feltüntetésével. Függetlenül a jelenleg hatályos jogi szabályozástól, tudományos fokozatként kérünk feltüntetni minden tudományos rangot, amelyet nem diplomaszerezési eljárás keretében szereztek); **Of.** = Oktatói fokozat (A legmagasabbat kérjük feltüntetni); **M.** = Publikált monográfiák; **T.** = Publikált tanulmány; **Tsz.** = Tagságok tudományos szervezetekben; **Tkf.** = Tudományos közéleti tisztségek; **K.** = Kitüntetései; **Ho.** = Hobbijai; **W.** = saját, személyes weboldala.

A rendvédelem-történetért elismerést elfogadom. Hozzájárulok ahhoz, hogy az adatlapon szereplő adataim publikálásra kerüljenek.

.....
aláírás

SZERZŐI ŰRLAP

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság (SZBMRTT) kitöltött és e-mail-en továbbított szerzői űrlapot, valamint digitalizált arcképfotót kér a rendezvénye- in előadóktól és a periodikáiban alkotásaikat publikálni kívánó szerzőktől (férfiak esetében fe- hér ingben, nyakkendőben és zakóban vagy zubbonyan, hölgyek esetében pedig hasonló jellegű öltözékekben látható fényképet várunk). Az adatkezelés kizárólag a formanyomtatvány céljára irányul, az SZBMRTT azokat harmadik személynek nem adja át, azon tudományos adatbázisok kivételével, amelyekbe az alkotás bekerül.

A szerzői űrlap hármas célt szolgál. Egyrészt arra hivatott, hogy zökkenőmentes kapcsolat alakulhasson ki a szerzőkkel, illetve előadókkal. Másrészt — a későbbi esetleges jogviták meg- előzése céljából — tisztázza a *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* HU-ISSN 1216-6774 és a *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntioones Historiae Praesidii Ordinis)* HU-ISSN 1785-3257 periodikában publikálásra kerülő alkotások jogi helyzetét. Végül pedig megfelelő információt biztosítson a szerzői ismertető, illetve a DOI, az MTMT és a kap- csolódo adatbázisok számára.

Annak ellenére, hogy a rendvédelem-történeti konferenciákon elhangzott előadások tanul- mányá fejlesztett változatai nem automatikusan kerülnek fel a rendvédelem-történeti periodi- kák hasábjaira, hanem csak akkor, ha a közlési feltételekben foglaltaknak megfelelnek, célszerű minden előadónak és szerzőnek ugyanazon űrlapot kitölteni és fényképet küldeni.

Az űrlap tartalma és a fotó:

- előadók esetében a konferenciát ismertető előzetes tájékoztatóban és amennyiben az al- kotás tartalma harmonizál a periodika közlési feltételeiben foglaltakkal — a Rendvédelem- történeti Füzetek, vagy a Rendvédelem-történeti Hírlevél számainak szerzői ismertetőjében;

- szerzők esetében pedig a Rendvédelem-történeti Füzetek, vagy a Rendvédelem-történeti Hírlevél számainak szerzői ismertetőiben kerül publikálásra.

A Rendvédelem-történeti Füzetek és a Rendvédelem-történeti Hírlevél a hagyományos papír alapú formában korlátozott példányszámban kerül előállításra. Emellett azonban mindkét periodika megjelenik a világhálón a

Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság honlapján
<http://www.szbmrtt.atw.hu>

az Országos Széchényi Könyvtár, Elektronikus Dokumentum Központja,
Elektronikus Periodika Adatbázis és Archívumának a honlapján
<http://www.epa.oszk.hu>

a szerző neve, e mail címe, alkotása címe és művének fontosabb nyilvántartási adatai, valamint a fő szöveg bekerül a DOI, az MTMT és a csatlakozó tudományos adatbázisok adattárába is

<https://www.doi.org/>
<https://www.mtmt.hu/>

A kapcsolattartás és az adatbázisokban való feltüntetés érdekében kérjük*

Szerző: .....ORCID azonosító .....

Tanulmány címe magyarul és angolul : .....

Postacím : .....

Telefon : .....Fax : .....

Mobil : .....E-mail : .....

Intézmény(ek) neve** : .....

.....

* Azoknak a rovatoknak a kitöltése indokolt, amelyek tartalma eltér a korábban már kitöltött űrlapon közöltektől.

** Itt az intézményi kötődéseket kell feltüntetni, amely szellemi alkotóműhelyhez — oktatási intézmény, közgyűjtemény, szerkesztőség, tudományos társaság — kapcsolódóan szellemi alkotómunkát végez. Nem feltétlenül munkaviszonyt kell jelölni, hanem az(oka)t a szellemi műhely(ek)e)t, amely(ek)nek a vonzáskörében tevékenykedik.

SZERZŐI ISMERTETŐ***

Tanulmány / előadás címe		
szerző / előadó neve		
- tudományos fokozat oktatói fokozat - kutatási terület	Arcképfotó	Az alkotó / előadó szerzőségével publikált, a tudományos közléssel szemben támasztott igényeknek megfelelő - könyvek: - könyvrészek: - tanulmányok: - egyéb tudományos közlemények: független idézetek: - Hirsch index:
A publikációinak, illetve alkotásai citációinak bibliográfiai adatait tartalmazó nyilvános adatbázis elérhetőségének a világháló címe:		
Fontosabb tudományos közéleti tagságok és tisztségek		

*** Több tudományos és oktatói fokozatot abban az esetben közlünk, ha azok több tudományágban születtek, illetve több intézményhez kapcsolódnak. Mivel a rendfokozatok, valamint az egyéb rangok és címek a tudományos tevékenység tekintetében irrelevánsak, azok közlésétől eltekintünk. Függetlenül az aktuális jogi szabályozástól minden disszertációt tudományos fokozatnak tekintünk, amit nem a diplomaszerezési eljárás keretében kaptak. A humán- és állatorvosi, valamint gyógyszerész és a jogi stb. doktorátusok tekintetében e tudományágak megjelölését is kérjük az egyértelmű helyzetek létrehozása érdekében. A kutatási terület megjelöléseként nem egy tudományágot kérünk feltüntetni, hanem a konkrét kutatási terület megnevezését várjuk. Publikációinak, illetve alkotásai citációinak bibliográfiai adatait tartalmazó nyilvános adatbázis világhálós címének közlése esetén tudományos publikációi számszerűsített adatait és a Hirsch-index számát nem feltétlenül kell rögzítenie. A szerzőkről fehér ingben nyakkendővel, zakóban vagy zubbonyban készült felvételt várunk a hölgyektől pedig hasonló öltözötű fényképet kérünk.

Tanulmány / előadás ismertetője és öt kulcsszó
(600—1000 közötti karakter terjedelemben — a szóközökkel együtt
magyar és angol nyelven)

Alkotásom közlését, illetve az úrlapon feltüntetetteket térítésmentesen biztosítom a *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* HU-ISSN 1216-6774 és / vagy a *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)* HU-ISSN 1785-3257 periodikák számára. Engedélyem a magyar nyelvű kiadásra vonatkozik, amely a periodikákban vagy az ahhoz kapcsolódó kiadványokban — több ízben — is megjelenhet, ezen publikációk szerzői honoráriumáról véglegesen és visszavonhatatlanul lemondok. Az adatok kitöltésével és megküldésével hozzájárulok azok Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság általi kezeléséhez. Egyben engedélyezem, hogy azon adatbázisokban is szerepeljen a művem, amelyekbe a periodika belép.

Engedélyem végleges és visszavonhatatlan.

Dátum

.....
aláírás

FELHÍVÁS

a személyi jövedelemadó 1 %-ának felajánlására

Tisztelt reményeik szerinti Donátorunk!

A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti társadalmi szervezetnek — így a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság számára — felajánlását az 1996. évi CXXXVI. tv. teszi lehetővé. Az így befolyt összeget tudományos társaságunk kizárólag a tudományos munka ösztönzésére használja.

Tudományos Társaságunk nemzeti rendvédelmünk történetének feltárását és közkinccsé tételét tekinti hivatásának. Két periodikát szerkesztünk. *A Rendvédelem-történeti Füzetekben (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* HU- ISSN 1216-6774 a diszciplína legújabb kutatási eredményeit – a tudományos közlés igényeinek megfelelően – bemutató tanulmányokat közlünk. *A Rendvédelem történeti Hírlevélben (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)* HU- ISSN 1785-3257 a szakterület gondozásával kapcsolatos operatív információkat tesszük közzé. 2011-el kezdődően útjára bocsájtottuk a „*Magyar rendvédelem történet öröksége*” HU- ISSN 2062-8447, *A Magyar rendvédelem történet hagyatéka*” HU- ISSN 2064-4728, a *Magyar rendvédelem történeti tanulmányok*” HU ISSN 2415 9875 „*Salutem*” HU ISSN 2416 2078, a „*Segéd tudományok a magyar rendvédelem történet szolgálatában*” HU- ISSN 2064-5333, című könyvsorozatokat, amelyekben a magyar rendvédelem történet egy-egy témájának tudományos igényű feldolgozását tesszük közzé.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem történeti Tudományos Társaság honlapján megtalálhatók a tudományos társaságról szóló lényeges információk, egyben pedig a kiadványaink többsége is fellelhető a társasági honlapon:

<http://www.szbmrtt.atw.hu>

A társasági honlapon szereplő kiadványok elérhetők az Országos Széchényi Könyvtár Elektronikus Dokumentum Központ Elektronikus Periodika Adatbázis és Archívum, illetve az Országos Széchényi Könyvtár Elektronikus Dokumentum Központ Magyar Elektronikus Könyvtár honlapján is:

<http://www.epa.oszk.hu>

<http://www.mek.oszk.hu>

Tudományos Társaságunk az egyetlen intézmény Magyarországon, amely nemzeti rendvédelmünk történetének tudományos művelését tekinti fő feladatának. A kelet-európai gyakorlatnak megfelelően állami támogatásban nem részesülünk, ellentétben Nyugat-Európával, ahol e területet az állam támogatja szakközgyűjtemények és intézetek fenntartásával. Ezen intézményhálózatra támaszkodva számos társadalmi szervezet foglalkozik Nyugat-Európa országainak rendvédelem-történetével. A volt Varsói Szerződés

tagállamai közül ismereteink szerint egyedül Magyarországon jött létre társadalmi szerveződés a nemzeti rendvédelem-történet gondozására.

Sanyarú pénzügyi lehetőségeinkkel dacolva feltártuk és több kiadásban publikáltuk a nemzeti rendvédelem-történetünket komplexen bemutató könyvet „*A magyar rendvédelem története*” címmel. Tudományos társaságunk elsőként dolgozta fel ezt a témakört. Tagjainak szerzőségével az ezredforduló időszakától mintegy 83 monográfia és hozzávetőlegesen 1 000 tanulmány publikálása valósult meg.

A magyar felsőoktatásban egyre több egyetemen és főiskolán válik a tantárgyprogram részévé a magyar rendvédelem története.

Évente több tudományos konferenciát szervezünk, ahol a szakterületet művelők ismertetik kutatási eredményeiket.

Ezúton fordulok mindenkinek – aki elkötelezettséget érez a magyar rendvédelem-történet iránt, a témakört kutatja, oktatja, tárgyi emlékeit gyűjti vagy „csupán” érdeklődik nemzeti múltunk e szelete iránt –, hogy természetbeni és pénzügyi juttatásokkal egyaránt támogassa a Tudományos Társaságunk tevékenységét. Társaságunk pénzügyi támogatása adományok és a személyi jövedelemadó 1%-nak felajánlásával valósítható meg. A számlát vezető bankfiók neve, címe:

HVB Bank Zrt. UNICREDIT BANK HUNGARY ZRT.

1036 Budapest, Bécsi út 136.

bankszámlaszám: **10918001 – 00000022 – 69100002**

IBAN COD: HU – 51 – 10918001 – 00000022 – 69100002

BANK SWIFT COD: BACXHUHB

Számítunk minden szimpatizánsunk adója 1 %-ára. Ez nem okoz a támogató számára anyagi terhet, ugyanakkor azonban nemzeti rendvédelem-történetünk művelésében nélkülözhetetlen segítséget nyújt.

Az adózó rendelkező-nyilatkozatát a hatályos előírásoknak megfelelően, az adóbevallás részeként a 1053. és 1053E számú bevallás vonatkozó lapjának kitöltésével teheti meg. A szabályokról bővebben a Nemzeti Adó-és Vámhivatal hivatalos oldalán olvashat:

http://www.nav.gov.hu/nav/szjal_1

Az SZBMRTT elnöksége nevében céljaink megvalósításához nyújtott támogatását megköszönöm.

Dr. PARÁDI József
a társaság elnök

JELENTKEZÉSI FELHÍVÁS

a rendvédelem-történeti tudományos konferenciára és szimpozionra
„A magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozat” és a „Magyar közbiztonság történeti tudományos szimpozion sorozat” rendezvényeit 1990-től, illetve 2001-től évente ősszel, valamint tavasszal tudományos társaságunk szervezi. A rendezvény-sorozatok előadásainak tanulmányokká fejlesztett változatait amennyiben azok megfelelnek a periodika közlési feltételeiben foglaltaknak a *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774 periodika befogadja.

A rendezvényeket megelőző hónap kezdetéig lehet azokra előadóként jelentkezni az úgynevezett „Szerzői űrlap” kitöltésével, amely letölthető a társaság honlapjáról

<http://www.szbmrtt.atw.hu>

A Szervező Bizottság a jelentkezéseket visszaigazolja.

A rendezvényeken az elfogadott referátum lényegének ismertetésére nyílik lehetőség. Az egyes előadások időtartama korlátozott (általában 25 perc időtartamú). Írásban azonban lehetőség nyílik a részletesebb kifejtésre.

Az előadók számára PowerPoint szemléltetésre nyílik lehetőség.

Amennyiben a szerzők előadásai tanulmányá fejlesztett változatát digitalizált formában (Microsoft Word) a rendezvény időpontjáig eljuttatják a *Rendvédelem-történeti Füzetek* szerkesztőségének e-mail címére és azok megfelelnek a periodika közlési feltételeiben foglaltaknak (a közlési feltételek a periodika számainak a végén találhatóak) a befogadott tanulmányokat lektori véleményezés nyomán publikálja a folyóirat.

A *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* HU ISSN 1216 6774 szerkesztősége a szerzőknek honoráriumot nem fizet. A publikált tanulmányok szerzői a kiadványból tiszteletpéldányt kapnak.

A *Rendvédelem-történeti Füzetek* papír alapon korlátozott példányszámban jelenik meg, azonban a periodika elérhető az Országos Széchényi Könyvtár Elektronikus Dokumentum Központ, Elektronikus Periodika Adatbázis és Archívum honlapján:

<http://epa.oszk.hu/02100/02176>

valamint a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság honlapján:

<http://www.szbmrtt.atw.hu>

A konferencia- és szimpozion-sorozat nyílt, tudományos rendezvényekből áll. A rendezvényeken részvételi díj nincs. A jelentkezők a „Szerzői Űrlap” benyújtásával elfogadják, hogy a rendezvény teljes időszakában a helyszínen tartózkodnak, a hozzájuk intézett kérdésekre válaszolnak, az előadások véleményezésére válaszolnak. Az előadóktól elvárt öltözet férfiak esetében fehér ing, nyakkendő, zakó, illetve egyenruha társasági öltözéke, a hölgyek esetében pedig hasonló jellegű öltözék.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság
2020. évre tervezett rendezvényei

Magyar közbiztonságtörténeti tudományos szimpozion-sorozat
XX. rendezvényére

*„A magyar közbiztonság újjászervezése az I. világháború
és az azt követő forradalmak után.”*
munkacímmel fog sor kerülni

2020. II. 14. (péntek)
ELTE-ÁJK kari tanácsterem
(1053 Budapest, Egyetem tér 1-3.)

Magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozat
XXXV. rendezvényére

„A testőrség, a koronaőrség és a képviselőházi őrség a XIX-XX. században.”
munkacímmel fog sor kerülni

2020 őszén
budapesti helyszínnel.

A rendezvényekre előadással kitöltött „Szerzői űrlap”-al jelentkezni lehet:

dr. BODA József Ph.D. mag.habil.nyá.doc. nyá.vörgy.

☎ : (+36/06-20) 992-0117 ; @: boda.jozsef@uni-nke.hu

XII. INFORMÁCIÓS OLDALAK

(Rovatvezető: PARÁDI Ákos)

Parádi JÓZSEF

**Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság
kiadványai és szerzői 2019. év végéig.**

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság a bíróság által jóváhagyott alapszabályzatában foglalt hivatása a magyar rendvédelem-történet kutatása, a feltárt eredmények közkinccsé tétele. A kutatási eredmények bemutatása és megvitatása céljából a társaság és a szakosztályai (szellemi alkotóműhelyek) évente több tudományos rendezvényt szerveznek. A feltárt és különböző tudományos fórumokon megvédett kutatási eredményeket pedig kiadványok formájában teszi közzé. 2019 végéig két periodikát és hat könyvsorozatot adott ki a társaság.

A kiadványjegyzékben, illetve a szerzői jegyzékben alkalmazott rövidítések:

- Az ABC nagybetűivel a társasági periodikákat és a könyv-sorozatokat, valamint nem sorozat részeként kiadott köteteket jelöljük;
- Római számokkal a könyvsorozatok köteteit jelöljük;
- Arab számokkal a kiadványban publikált írásműveket jelöljük oly módon, hogy a *Rendvédelem-történeti Füzetek*ben a tanulmányok számozása folyamatos, ily módon az itt megjelenő tanulmányok mindegyike négykarakterű számsort kapott. A *Rendvédelem-történeti Hírlevél*ben megjelenő tudományos cikkek három karakterű önálló számsorral rendelkeznek, a kötetekben publikált tanulmányok pedig kötetenkénti számozást kaptak. A nem gyűjteményes kötetekben megjelent szerzőink műveinek jelölése pedig értelemszerű.

KIADVÁNYJEGYZÉK

„A”

A Rendvédelem-történeti füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis),
HU-ISSN 1216-6774

„Conditā decrescit, vulgata scientia crescit.”

(Az elrejtett tudás csökken, a másokkal közölt ellenben gyarapszik.)

A tudományos periodikában — amelyben a rendvédelem-történet témakörébe tartozó tartalommal évente két száma jelenik meg — azon írásművek kerülnek publikálásra, amelyek tartalma harmonizál a tudományos művekkel szemben támasztott elvárásokkal és megfelel az első közlés feltételeinek, továbbá a lap közlési elvárásaiban foglaltaktól nem tér el. A folyóirat számai — a magyar kultúrközegben szinte egyedülálló módon — a szövegre vonatkozóan a : nomenclatura, geographicus, chronologicus és organicus indexek, míg a jegyzetekre vonatkozóan a publikációk, periodikák, levéltárak, valamint a jogszabály indexekkel rendelkeznek. Az 1991-ben alapított folyóirat 2019. év végéig XXIX évfolyam 58 számában 137 szerző tollából 507 tanulmányt jelentetett meg.

A periodika logója megegyezik a *Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság* emblémájával.

A

Rendvédelem-történeti Füzetek

(Acta Historiae Praesidii Ordinis) HU-ISSN 1216-6774

összesített tartalomjegyzéke

- A magyar rendvédelmi testületek és az önkormányzati szervezetek kapcsolata 1848-1945**
I.évf.(1991) 1.sz.
- 0001 **URBÁN Aladár:** Az 1848/49-es szabadságharc rendvédelmi testületei..... 7.p.
- 0002 **ZACHAR József:** Az Osztrák-Magyar Monarchia örökös tartományinak rendvédelmi testületei..... 17.p.
- 0003 **PARÁDI József:** A dualista Magyarország rendvédelmi testületei és az önkormányzatok kapcsolata..... 30.p.
- 0004 **SZAKÁLY Sándor:** Néhány gondolat a volt Magyar Királyi Csendőrségről..... 38.p.
- 0005 **MOKÁNY József:** Elméleti és tudományos igényű tevékenység a magyar rendvédelmi szerveknél 1867-1945.. 45-54.p.
- A rendvédelem-történet kutatásának, feldolgozásának és oktatásának időszerű kérdései**
I.évf.(1991) 2.sz.
- 0006 **KIRÁLY Béla:** A hadtörténelmi oktatás bevezetése az Egyesült Államokban és az amerikai hadtörténelem néhány kiemelkedő eseménye..... 7.p.
- 0007 **SZABÓ Miklós:** A hadtörténelem oktatásának helyzete és feladatai a magyar honvédség katonai tanintézeteinél..... 21.p.
- 0008 **KESERŰ István:** A Szemere Bertalan Rendvédelem-történeti Társaság és a rendvédelem-történeti oktatás 25.p.
- 0009 **PARÁDI József:** A rendvédelem-történeti tantárgy a Rendőrtiszti Főiskola oktatási rendszerében és a rendvédelem-történeti kutatás jövőbeni feladatai 29.p.
- 0010 **ÖRY Károly:** A helyes magyarság- és nemzetudat kialakításának lehetőségei a rendőrtiszti képzésben..... 37.p.
- 0011 **TÓTH Tihamér:** A rendvédelem intézményrendszerének kialakulása és fejlődése..... 41-44.p.
- Tradíció és korszerűség**
II.évf.(1992) 3.sz.
- 0012 **URBÁN Aladár:** Tervek és eredmények az 1848/49-es forradalom és szabadságharc idején az önálló magyar rendvédelmi szervek létrehozására..... 11.p.

- 0013 **PARÁDI József:** A dualizmus közrendvédelmi szerveinek jellemzői és tevékenységük tapasztalatai..... 21.p.
- 0014 **SZAKÁLY Sándor:** A két világháború közötti rendvédelmi szervek tevékenységének néhány jellemzője..... 29.p.
- 0015 **KESERŐ István:** A rendvédelmi szervek a második világháború idején és az azt követő években..... 35.p.
- 0016 **BOBÁK Artúr:** A rendőrség és a határőrség testületi napjainak alternatívái..... 43.p.
- 0017 **KORINEK László:** A korszerűség kérdése rendvédelmi szerveink fejlesztésében..... 49.p.
- 0018 **CSEREI Attila:** Gondolatok a rendvédelmi testületek etikai hagyományairól (1867-1945)..... 57.p.
- 0019 **ZACHAR József:** Tradíció és folyamatosság az osztrák rendvédelmi szerveknél..... 65.p.
- 0020 **HEGEDŰS Antal:** Dél-magyarországi falurendészet 1848 előtt..... 75.p.
- 0021 **ÓRY Károly:** Rendvédelem-történeti oktatás a Rendőrtiszti Főiskolán..... 81.p.
- 0022 **SÁNDOR Vilmos:** Történelmi szemlélet a jövődi határőrtiszti nemzedék felsőfokú képzésében..... 87.p.
- 0023 **MOCSÁRI Sándor:** Hagyományok és tapasztalatok felhasználása a rendőrtiszthelyettes képzésben..... 91-95. p.
- A dualista Magyarország rendvédelme**
III.évf.(1993) 4.sz.
- 0024 **KESERŐ István:** Történelmi hűséggel. Társaságunk hároméves útja..... 3.p.
- 0025 **ZACHAR József:** A politikai irányzatok rendvédelmi koncepciói a dualizmus korában..... 8.p.
- 0026 **PARÁDI József:** A magyar királyi határrendőrség, a magyar határőrizet szakmai vezető testülete..... 21.p.
- 0027 **SZAKÁLY Sándor:** A magyar királyi csendőrség, az első központosított magyar közbiztonsági őrtestület 51.p.
- 0028 **BOTOS János:** A belügyi tárca szerepe a magyar rendvédelem irányításában..... 59.p.
- 0029 **MEZEY Barna:** A modern magyar polgári büntetőügy alapjainak kialakítása a dualizmus első éveiben..... 70.p.
- 0030 **SUBA János:** A dualista Magyarország államhatárának változása 1868-1918 között..... 87.p.
- 0031 **BENCZE László:** Osztrák rendteremtés a forradalom leverése után..... 102.p.

- 0032 **KESERŐ István:** A rendvédelmi szervek tisztí utánpótlása és tisztképzése a dualizmus időszakában.... 109.p.
- 0033 **BORSI József:** „A közszolgálati ágak legterhebbike...” Rendőrségkép a századforduló magyar sajtójában.. 126.p.
- 0034 **FORRÓ János:** A csendőrség története. A csendőr őrs... 132.p.
- 0035 **LUGOSI József:** A rendvédelmi testületek fegyverei 1868-1918..... 152.p.
- 0036 **SÁGVÁRI György:** Csendőr és rendőr egyenruhák a dualizmus kori Magyarországon..... 161.p.
- 0037 **SALAMON Iván:** A pénzügyőri egyenruha történetéből 1868-1947..... 170.p.
- 0038 **SZIKINGER István:** A rendvédelem jogi szabályozása a dualizmus korában... 187-198.p.
- Háború, forradalom, trianon**
IV.évf.(1994) 5.sz.
- 0039 **MEZEY Barna:** A kivételes hatalom..... 4.p.
- 0040 **ZACHAR József:** Az osztrák-magyar haderő rendfenntartó szerepe az első világháború idején..... 7.p.
- 0041 **PARÁDI József:** Áttérés a háborús határőrizetre az első világ-háború előtt... 13.p.
- 0042 **HESZTERA, Franz:** Die Kommandostrukturen der Gendarmerie von 1850 bis 1993... 18.p.
- 0043 **HESZTERA, Franz:** A csendőrség parancsnoklási rendszere 1850 és 1993 között 28.p.
- 0044 **TÓTH László:** A Képviselőházi Őrség születésének története..... 36.p.
- 0045 **ŐRY Károly:** A rendvédelmi szervek az első világháború, az őszirózsás forradalom és a proletárdiktatúra időszakában..... 42.p.
- 0046 **SZAKÁLY Sándor:** Az Osztrák-Magyar Monarchia hadseregének tábori csendőrsége..... 55.p.
- 0047 **JOÓ Gábor:** A pénzügyőrség háborús feladatai 59.p.
- 0048 **SUBA János:** A trianoni országhatárok kitzésének politikai és technikai kérdései..... 61.p.
- 0049 **BACSA Gábor:** A magyar-jugoszláv (S.H.S.) határmegállapító bizottság működése 1921-1924..... 65.p.
- 0050 **ZSIGA Tibor:** A trianoni békeszerződés revíziója Nyugat-Magyarországon..... 71.p.
- 0051 **ERNYES Mihály:** A közrend és a közbiztonság helyzete Baranya megyében a szerb megszállás idején..... 74.p.
- 0052 **HEGEDŰS Róbert:** A magyar biztonságpolitika 1912-1925..... 76.p.
- 0053 **BOTOS János:** A Belügyminisztérium tevékenységének főbb jellemzői 1912 és 1926 között..... 80.p.

- 0054 **KESERŐ István:** A rendvédelmi szervek újjászervezése és tevékenysége az első világháború és a forradalmak után (1919-1924)..... 83.p.
- 0055 **KOMÁROMI Gábor:** A Magyar Királyi Csendőrség szervezeti változásai 1919 és 1925 között..... 90.p.
- 0056 **SZAKÁLY Sándor:** Egy életút vázlatja Osváth László. 92-95.p.
- A két világháború közötti Magyar Királyság rendvédelme**
V.évf.(1995) 6.sz.
- 0057 **BACSA Gábor:** Határrend és határforgalom Magyarország déli határán (1921-1941)..... 5.p.
- 0058 **BONHARDT Attila:** Egy rendvédelmi szerv mögé rejtett honvédségi alakulat rövid története (A M. Kir. Államrendőrség központi újjoncskolája)..... 12.p.
- 0059 **BOTOS János:** A Magyar Királyi Belügyminisztérium és egy klasszikus belügyminiszter a két világháború között..... 16.p.
- 0060 **FAZAKAS László:** A Magyar Királyi Testőrség, a Magyar Királyi Koronőrőrség és a Magyar Királyi Képviselőházi Őrség a két világháború között..... 27.p.
- 0061 **JOÓ Gábor:** A vámhivatalok és a pénzügyőrség a két világháború között..... 39.p.
- 0062 **KEDVES Gyula:** Paraszti fegyverből diszjel-vény (a testőr- illetve koronőr-alabárd kialakulásának története)..... 48.p.
- 0063 **KISS István Géza:** A déli határőrizet kialakulása és sajátosságai Trianon után..... 51.p.
- 0064 **LUGOSI József:** A rendvédelmi testületek fegyverei 1868-1918..... 56.p.
- 0065 **MEZEY Barna:** Rendvédelmi jog a két világháború között..... 61.p.
- 0066 **PARÁDI József:** A magyar állam határőrzete a két világháború között..... 64.p.
- 0067 **RÁCZ Lajos:** A fővárosi rendőrség működése a két világháború között..... 76.p.
- 0068 **RAVASZ István:** A Magyar Királyi Honvédség karhatalmi jogosultságai..... 81.p.
- 0069 **SÁGVÁRI György:** A rendvédelmi testületek egyenruházata a két világháború között Magyarországon.... 89.p.
- 0070 **SOMORJAI Béla:** A Magyar Királyi Koronőrőrség helytállása a korona és a koronázási ékszerek megőrzésében (1944-1945)..... 94.p.
- 0071 **SUBA János:** A terület-visszacsatolások határkijelölő munkálatai 1938 és 1941 között..... 98.p.
- 0072 **SZAKÁCS Gábor:** A rendőrképzés helyzete a két világháború között..... 104.p.

- 0073 **SAKÁLY Sándor:** A Magyar Királyi Csendőrség 1919-1941..... 122-129.p.
- Háborúból diktatúrába**
VI.évf.(1996) 7.sz.
- 0074 **BACSA Gábor:** Határőrizet a Dráva mentén a Munkács megrakódása után.. 6.p.
- 0075 **DETTNÉ LÉGRÁDY Ilona:** A Vám- és Pénzügyőrség 1940 és 45 között..... 12.p.
- 0076 **ERNYES Mihály:** A rendőrség újjászervezése Pécs-Baranyában 1944-1946..... 17.p.
- 0077 **FAZAKAS László:** A Nemzetgyűlési Ország és a köztársasági elnök testőrsége, szervezete és tevékenysége 1945-1950 között..... 24.p.
- 0078 **GÁSPÁR László:** A határőrizet szervezeti változásai 1945 és 1950 között... 29.p.
- 0079 **KESERŰ István:** Rendőrség és csendőrség Magyarország hadba lépésétől a hadműveletek befejezéséig..... 35.p.
- 0080 **KISS István Géza:** A magyar rendvédelem-történet hagyományai, muzeális emléktárgyainak gyűjtése, feldolgozása, bemutatása egy leendő magyar rvt. Múzeumban..... 46.p.
- 0081 **LŐRINCZ József:** Büntetőpolitika és börtönügy a koalíciós korszakban (1945-1949)..... 52.p.
- 0082 **MEZEY Barna:** Törvényesség és rendvédelem Magyarországon (1945-1949).... 63.p.
- 0083 **NAGY György:** A határforgalom és ellenőrzése 1945-1950 között..... 68.p.
- 0084 **PARÁDI József:** A magyar rendvédelem sajátosságai és fejlődési periódusai a második világháború előtt és után..... 80.p.
- 0085 **RAVASZ István:** A Kárpát-medence hadászati jelentősége a II. világháború végéig..... 90.p.
- 0086 **SUBA János:** Magyarország határainak kijelölése az 1947. évi párizsi békeszerződés alapján..... 98-107.p.
- A napóleoni közbiztonsági őrtestület útja Párizstól — Itálián és Ausztrián keresztül — Budapestig**
VII.évf.(1997) 8.sz.
- 0087 **BACSA Gábor:** A csendőrség részvétele Zala megye határőrizetében..... 5.p.
- 0088 **CSAPÓ Csaba:** A Magyar Királyi Csendőrség fegyverhasználati jogáról 1881-1914 12.p.
- 0089 **CSÓKA Ferenc:** Csendőrség és hírszerzés 1930-1945..... 17.p.
- 0090 **DOMOKOS Sándor:** A Kanadai Királyi Lovas Csendőrség..... 21.p.
- 0091 **ERNYES Mihály:** Pandúrság helyett csendőrség Baranyában..... 27.p.

- 0092 **FAZEKAS Csaba:** A csendőrség és a történelmi egyházak kapcsolatai a HORTHY-korszakban az el nem ismert felekezetek kezelése tükrében... 34.p.
- 0093 **FORRÓ János:** A csendőrkerület rendvédelmi tevékenységének értékelése..... 41.p.
- 0094 **KAISER Ferenc:** Az őrs mindennapi élete..... 46.p.
- 0095 **KESERŰ István:** A Magyar Királyi Csendőrség a második világháború had-műveleteiben... 57.p.
- 0096 **KISS Gábor:** Csendőrök az emigrációban..... 60.p.
- 0097 **KISS István Géza:** A Magyar Királyi Csendőrség hagyományai, muzeális emlékműanyagának őrzési helyei hazánkban és külföldön..... 62.p.
- 0098 **KOVÁCS Jenő:** Hadifogságom éveiről..... 68.p.
- 0099 **LUGOSI József:** A Wrendl fegyverek..... 73.p.
- 0100 **ÓRY Károly:** Maréchaussée-tól a Gendarmerie Nationale-ig (A francia csendőrség történeti előzményei) 75.p.
- 0101 **PARÁDI József:** A Magyar Királyi Csendőrség megalakulása és működése 1881-1918..... 78.p.
- 0102 **RAVASZ István:** Csendőrpuccs vagy zászlószenteletés? A budapesti deportáltak leállítását..... 84.p.
- 0103 **SALLAI János:** A határszéli csendőrség fegyverhasználatát..... 88.p.
- 0104 **SUBA János:** A Magyar Királyi Csendőrség szerepe az északi demar-kációs vonalon 1919-1923 91.p.
- 0105 **SZAKÁLY Sándor:** A Magyar Királyi Csendőrség 1919-1941..... 95.p.
- 0106 **SZELEI József:** Katonából csendőr, csendőrből járőrvezető..... 103.p.
- 0107 **ZACHAR József:** Fejezetek az osztrák csendőrség történetéből..... 105.p.
- 0108 **ZEIDLER Sándor:** A m. kir. Csendőrség rendfokozati rendszere és jelvényei..... 110-112.p.
- Gazdasági rendvédelmünk a XIX-XX. században.**
VIII.évf.(1998) 9.sz.
- 0109 **JOÓ Gábor:** Emlékezés gróf LÖNYAI Menyhért pénzügyminiszterre..... 13.p.
- 0110 **KISS István Géza:** A Magyar Királyi Pénzügyőrség feladatai a gazdasági rendvédelemben a két világháború közötti időszakban..... 15.p.
- 0111 **KÖVESI László:** Rendőri nyugdíjpénztárak tegnap és ma, szociális gondoskodás..... 24.p.
- 0112 **PARÁDI József:** A magyar határőrizet teendői a nemzetgazdaság védelme terén az Osztrák-Magyar Monarchiában és a két világháború közötti Magyar Királyságban..... 26.p.

- 0113 **FORRÓ János:** A székesfehérvári csendőrkörület teendői a vágyon elleni bűncselekmények megelőzésében és felderítésében..... 32.p.
- 0114 **KAISER Ferenc:** A csendőr őrs gazdaságvédelemmel kapcsolatos feladatai a két világháború között. 39.p.
- 0115 **SIMON Ferenc:** A Magyar Királyi Csendőrség szolgálati teendői a vagyonbiztonság ellen irányuló bűncselekmények megelőzésében és felderítésében..... 45.p.
- 0116 **SUBA János:** A m. kir. Honvédség és az rv. szervek feladatai a Magyarországon átmenő német vasúti szállítmányok szabotázs elleni védelmében a II. vh. alatt..... 49.p.
- 0117 **SZABÓ József János:** Egy vádalku tanulságai a XIX. század magyar bűnüldözésében..... 61.p.
- 0118 **SZIKINGER István:** A gazdaság védelmének tapasztalatai Németországban 64.p.
- 0119 **KISS István Géza:** A vámhivatalok a két világháború közötti Magyar Királyságban..... 72.p.
- 0120 **ŐRY Károly:** A Vörös Őrség gazdaságvédelmi feladatai 78.p.
- 0121 **PARÁDI József:** A dualizmus kori magyar pénzügyőrség és Vámhivatalok.. 82.p.
- 0122 **SALAMON Iván:** Egyenruha, kényelem, demokrácia és gazdasági kihatásai 1868-1993... 86.p.
- 0123 **BACSA Gábor:** Gazdaságvédelem az 1920-as években a déli határ mentén. .... 92.p.
- 0124 **KESERŰ István:** A határőrség szerepe az ország gazdaságának védelmében..... 100.p.
- 0125 **KOVÁCS Gyula:** A magyar határőrség aktuális gazdaságvédelmi feladatai a határforgalom ellenőrzésében... 103.p.
- 0126 **NAGY György:** A magyar határőrizet (kiemelten a hförg. ell.) szervek gazdasági rendvédelmi feladatainak jellemző sajátosságai a '40-es évek második felétől..... 107.p.
- 0127 **SALLAI János:** A Magyar Királyi Vámőrség gazdaságvédelmi feladatainak tükröződése a korabeli szabályzatokban..... 111-112.p.
- A nyugati rendvédelem hatása a XIX-XX. század magyar rendvédelmére**
IX.évf.(1999) 10.sz.
- 0128 **BACSA Gábor:** A tájékoztató ("T") szervek és a Magyar Királyi Vámőrség..... 5.p.
- 0129 **TAMÁSKA Endre:** Egy csendőrőrs országos tekintélye 12.p.
- 0130 **BOBÁK Artúr:** A magánnyomozás története..... 19.p.
- 0131 **BOTOS János:** Szemere Bertalan, az első felelős magyar kormány belügyminisztere..... 33.p.

- 0132 **CSAPÓ Csaba:** Gr. RÁDAY Gedeon és a szegedi királyi biztosság..... 37.p.
- 0133 **DAVOLA József:** A katonai rendőrség bemutatása..... 40.p.
- 0134 **DOMOKOS Sándor:** A polgári rendőrség korszerű alapelvei..... 45.p.
- 0135 **FAZAKAS László:** Szemere Bertalan ifjú évei..... 48.p.
- 0136 **GEBHARDT, Helmut:** Die Österreichische Gendarmerie in der XX. Jahrhundert. [Az osztrák csendőrség a XX. században.]... 53.p.
- 0137 **KESERŐ István:** A rendvédelmi szervek újjászervezése 1919 és 1924 között..... 59.p.
- 0138 **KISS István Géza:** Szociális kérdések és azok megoldásai a Magyar Királyi Pénzügyőrségben..... 66.p.
- 0139 **KÓSA László:** Rendőrség Budán, Pesten és Budapesten 1849 és 1882 között..... 71.p.
- 0140 **KÓSA László:** A közúti közlekedés rendjének szabályozása 1872-től napjainkig, különös tekintettel Budapestre..... 77.p.
- 0141 **KÖVESI László:** Szociálpolitikai érzékenység a rendőri és a BM szerveknél 1990-től napjainkig..... 88.p.
- 0142 **LÓRINCZ József:** Szemere Bertalan és a börtönügy.. 95.p.
- 0143 **PARÁDI József:** A Magyar Királyság rendvédelme (1867-1919)..... 98.p.
- 0144 **RAVASZ István:** A nyilas rendvédelmi testületek.... 148.p.
- 0145 **SALLAI János:** Francia, osztrák, magyar csendőrség fegyverhasználata a XIX. században..... 154.p.
- 0146 **SIMON Ferenc:** Egy kiérdemelt emlékbélyeg és egy nem érdemelt megbélyegzés története..... 160.p.
- 0147 **SIMON Sándor:** Cegléd város rendvédelme a XVIII-XIX. században..... 164.p.
- 0148 **SUBA János:** A határszéli forgalom szabályozása Magyarországon a XIX.-XX. században..... 167.p.
- 0149 **SZIKINGER István:** Az angolszász rendvédelem fejlődésének tendenciái a XIX. századtól napjainkig..... 174.p.
- 0150 **SZÚCS János:** A francia csendőrség helye, feladatai napjainkban..... 189.p.
- 0151 **VASS Ferenc:** A magyar útlevelelrendészet történetének változási folyamatai és fejlődésének tendenciái 1903-tól napjainkig..... 192.p.
- 0152 **ZACHAR József:** Az osztrák rendvédelmi modell történelmi gyökerei..... 202-206.p.

- Szabad mozgás
a Kárpát-medencében**
X.évf.(2000) 11.sz.
- 0153 **BACSA Gábor:** Magyar és jugoszláv optások határátlépése 10.p.
- 0154 **BENCSIK Péter:** Az útlevéltügyi jogi szabályozásának változásai és hatásuk a határforgalomra 1903-1941... 15.p.
- 0155 **CSAPÓ Csaba:** Utazási okmányok az 1880-as években. 19.p.
- 0156 **DAVOLA József:** A Magyar Királyi Csendőrség határőrizeti feladatai 1912-ben 21.p.
- 0157 **KISS István Géza:** A határszéli Magyar Királyi Pénzügyőr szakaszok áttelepítése a területi visszacsatolások után... 24.p.
- 0158 **NAGY György:** A határforgalom változásai és az azt meghatározó főbb tényezők a nyolcvanas évektől napjainkig. A határforgalom... 35.p.
- 0159 **PARÁDI József:** Határőrizet és kihatárforgalom a dualizmus alatt és a két világháború között. ... 42.p.
- 0160 **RAVASZ Dezső:** A magyar-román határ hivatalos és nem hivatalos átjárhatósága. .... 54.p.
- 0161 **SUBA János:** Utazási okmányok az I. és a II. világháborúban 57.p.
- 0162 **SUBA János:** A budapesti folyamat története. .... 68.p.
- 0163 **ZINNER Tibor:** Az embertelen kollektivitás diadala: A magyarországi németek 1945 utáni kitelepítése... 72-87.p
- A közigazgatás,
a véderő és a rendvédelem
kapcsolatának változásai
a polgári magyar állam idő-
szakában**
X.évf.(2000) 12.sz.
- 0164 **DÁNOS Valér:** Rendőrség és szociológia avagy rendőrszociológia..... 5.p.
- 0165 **FINSZTER Géza:** Honvédelem – rendvédelem... 8.p.
- 0166 **NAGY György:** Kapcsolatkeresés a rendészet, a rendvédelem és a határrendészet között..... 15.p.
- 0167 **PARÁDI József:** A rendvédelmi diszciplína Magyarországon..... 23.p.
- 0168 **SUBA JÁNOS:** A kartográfia és a rendvédelem.. 26.p.
- 0169 **ZACHAR József:** Rendvédelem és történelemtudomány..... 34.p.
- 0170 **BACSA Gábor:** A határőrizeti szervek együttműködése a lakossággal, a rendvédelmi szervekkel és a hatóságokkal 1920-1940 között (Szemlények Zalából)..... 38.p.
- 0171 **CSAPÓ Csaba:** A Csendőrség és a városok (1881-1914) 43.p.
- 0172 **DAVOLA József:** A tábori csendőrség, mint a Katonai Rendőrség elődje..... 49.p.
- 0173 **ERNYES Mihály:** A véderő alkalmazása rendvédelmi feladatokra a dualizmus időszakában Pécsen..... 55.p.

- 0174 **FORRÓ János:** A székesfehérvári csendőrkertület kapcsolata a közigazgatással..... 58.p.
- 0175 **GEBHARDT, Helmut:** Die militärische Organisation der österreichischen Gendarmerie von 1849 bis 1918..... 62.p.
- 0176 **KÁLMÁN Zsolt — KÓSA László:** A rendőrség és az önkormányzatok kapcsolata a rendszerváltás utáni években..... 65.p.
- 0177 **KESERŰ István:** Együttműködés a Határőrség és egyéb szervek között (1945-1949)..... 68.p.
- 0178 **KISS István Géza:** A Magyar Királyi Pénzügyőrség helye és szerepe a kikötői rendszabályok betartásában valamint a csempészet megakadályozásában..... 73.p.
- 0179 **PARÁDI József:** A rendvédelem, közigazgatás és a véderő kapcsolata a kiegyvezéstől a második világháborúig..... 79.p.
- 0180 **RAVASZ István:** A német szövetségi rendszer a II. világháború időszakában.... 88.p.
- 0181 **SIMON Sándor:** Cegléd városában: a helyi közigazgatás és a rendvédelem kapcsolata a neoabszolutizmus és a dualizmus időszakában..... 95.p.
- 0182 **STEIB György:** Az 1956-os Nemzetőrség és a közhatalom kapcsolata Bonyhádán..... 98.p.
- 0183 **SUBA János:** A polgári Magyarország közigazgatási beosztásának alakulása, a határváltozások tükrében 1867 és 1941 között..... 102-107.p.
- A közbiztonság közös európai örökségünk**
XI.évf.(2005) 13.sz.
- 0184 **BEBESI Zoltán:** A kábítószér fogyasztás Magyarországon..... 5.p.
- 0185 **BENCSIK Péter:** A határforgalom szabályozása hazánkban és a környező államokban 1903-1941..... 15.p.
- 0186 **BODA József:** A magyar rendvédelmi erők szerepe a békefenntartásban... 27.p.
- 0187 **BOTOS János:** A belügyi tárca szerepe a magyar rendvédelem irányításában. 31.p.
- 0188 **FAZAKAS László:** Testőrségek, koronaőrségek, képviselőházi őrség 1867-1945.. 36.p.
- 0189 **GÁSPÁR László:** A határőrség szervezeti változásai 1945-1956..... 50.p.
- 0190 **KÓSA László – GOMBÁR Noémi:** A bűnözés területi megoszlása a Kaposvári Rendőrkapitányság területén..... 55.p.
- 0191 **NAGY György:** A magyar állami határrendőrség 1945-1946. évi újjászervezése..... 64.p.

- 0192 **NAGY József:** A BM Határőrség helye, szerepe, szervezetének változásai a szocialista államhatalomban 1957-től az 1980-as évek végéig..... 78.p.
- 0193 **PARÁDI József:** A magyarországi rendvédelem fejlődési tendenciái 1867-1950..... 84.p.
- 0194 **PARÁDI József:** Az Osztrák-Magyar Monarchia Magyarországi rendőrségei 1867-1919..... 97.p.
- 0195 **PARÁDI József:** A Magyar Királyság rendőrségei 1920-1945..... 105.p.
- 0196 **SUBA János:** Felvidék határa 1938-1944..... 114.p.
- 0197 **SUBA János:** Magyarhorvát határszéli forgalom 1941-1945..... 127.p.
- 0198 **SUBA János:** A szocialista határőrizet egyik eszköze, az aknazár..... 139.p.
- 0199 **TEKE András:** Őrzés mint tevékenység a rendészet, rendvédelem rend-szerében.... 144-149.p.
- Az ezeréves magyar rendvédelem**
XI.évf.(2005) 14.sz.
- 0200 **BODA József:** Transformation-Coordination of Police In The Security Sector Reform Context. [A Rendőrség átalakítása-vezetése a biztonsági szektor reformjának tükrében]..... 5.p.
- 0201 **BOTOS János:** Szemere Bertalan az első felelős magyar kormány belügyminisztere..... 15.p.
- 0202 **CSAPÓ Csaba:** RÁDAY Gedeon és a szegedi várbörtön foglyai..... 19.p.
- 0203 **ERNYES Mihály:** Ezer éves rendvédelem a rendőrségek államosítása tükrében... 23.p.
- 0204 **FAZAKAS László:** A korona őrzése, a koronaőrök, a koronaőrség..... 34.p.
- 0205 **FORRÓ János:** A Kádár rendszer Belügyminisztériuma..... 47.p.
- 0206 **GÁSPÁR László:** A magyar határőrizet fejlődési tendenciái 1945-1949 50.p.
- 0207 **GEBHARDT Helmut:** Die Sicherheitsorganisation von 1918 bis 1938 [Biztonsági szervezet 1918-1938.] 54.p.
- 0208 **LŐRINCZ József:** A hazai büntetés-végrehajtás fejlődése a kiegyezéstől napjainkig..... 57.p.
- 0209 **Maximilian EDELBACHER – Harald SEYRL:** Die Wiener Polizei von der Österreichisch-Ungarischen Monarchie zur Republik. [Bécs rendőrség az Osztrák-Magyar Monarchiától a köztársaságig.]..... 69.p.
- 0210 **NAGY György:** Egy történelmi kuriózum, gróf SZÉCHENYI István 1834. évi egyik utazásának dokumentuma..... 77.p.
- 0211 **NAGY József:** A magyar határőrség tevékenysége a csehszlovákiai bevonulás időszakában..... 79.p.

0212 PARÁDI József: Az európai rendvédelem története.....	85.p.	Tanulmányok megjelenés szerint	18.p.
0213 PARÁDI József: A határszéli csendőrség állam-biztonsági feladatai.....	91.p.	Tanulmányok szerzők szerint	27.p.
0214 PARÁDI József: A Kárpát-medencét érintő Magyarországon kívüli határőrizeti formák a német-osztrák modell kivételével.....	95.p.	Tanulmányok cím szerint..	41.p.
0215 SUBA János: A történelmi Magyarország államhatáráról szóló törvények...	102.p.	Tanulmányok kronológia szerint	50.p.
0216 SUBA János: Az államhatár és határjelei.....	120.p.	Tanulmányok téma szerint	60.p.
0217 SUBA János: Államhatár elméletek a XIX.-XX. századi szakirodalomban....	127.p.	Recenziók.....	79.p.
0218 SUBA János: A honvédelmi határsáv Magyarországon 1939-1945 között	133.p.	Az európai és a magyar rendvédelem a XIX-XX. században XII.évf.(2007) 15.sz.	
0219 SZABÓ József János: Határ vadász alakulatok szerepe az Arpád-vonal védelmében.....	140.p.	0221 BACSA Gábor: Rendőrség Nagykanizsán 1920-ig, az államosításig.....	6.p.
0220 ZACHAR József: A Habsburg-hatalom és a magyar rendvédelem.....	146-149.p.	0222 BENCSIK Péter: A kivándorlás jogi szabályozása 1903 és 1914 között...	13.p.
REPERTÓRIUM 1990-2000, 1-12. szám XI.évf. (2006) 1. különszám Előszó.....	5.p.	0223 ERNYES Mihály: A magyar rendőri szakirodalom kezdetei.....	32.p.
Bemutkozik a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság....	8.p.	0224 FAZAKAS László: A magyar Szent Korona őrzésének története 1945-től 2000-ig.....	45.p.
A periodika szerkesztői.....	13.p.	0225 HEGEDŰS Ernő: A koronaőrzés történetének egyházi és bizalmi korszaka (1000-1464).....	59.p.
A repertórium felépítése.....	15.p.	0226 HUDRA László: A budapesti Fiumei úti pénzügyőr laktanya. (Szemlények az 1930-as és 1940-es évekből, különös tekintettel a Pénzügyőrségi Múzeum történetére).....	67

- 0227 **LŐRINCZ József:** Harmonizációs törekvések és problémák a magyar börtönügyben a rendszerváltozás időszakában... 75.p.
- 0228 **NAGY György:** A határrendészet, mint szervezet helyének keresése az államszervezet rendszerében..... 81.p.
- 0229 **NAGY József:** Határőrizetünkkel szembeni kihívások az 1990-es években.. 104.p.
- 0230 **PARÁDI József:** A magyar határőrizet tere a ki-egyeztéstől a II. vh-ig..... 125.p.
- 0231 **PARÁDI József:** Magyar Királyi Határrendőrség 139.p.
- 0232 **PARÁDI József:** Az útlevelek és útlevel ellenőrző szervek a két világháború közötti Magyar Királyságban..... 160.p.
- 0233 **SIMON F. Nándor:** Villantás egy témára: séta egy útlevel körül..... 170.p.
- 0234 **SIMON Sándor:** Cegléd város rendvédelmi szerveinek dualizmuskori átalakítása és fejlesztése..... 176.p.
- 0235 **SUBA János:** Határcsendőr zászlóaljak 1919-1921. Attérés a katonai határőrizetre. .... 182.p.
- 0236 **SUBA János:** A magyar-jugoszláv határszakasz redemarákálása (A trianoni határ határjeleinek felülvizsgálata a magyar-jugoszláv határszakaszon 1931-ben)..... 192.p.
- 0237 **SUBA János:** A magyar-román határszakasz redemarákálása (A trianoni határ határjeleinek felülvizsgálata a magyar-román határszakaszon 1937-ben) 200.p.
- 0238 **SUBA János:** Határvadászok és az „ezeréves határ” (A m. kir. határvadászok szerepe a magyar-román határ-vonalon Kárpátok-ban lévő szakaszának felülvizsgálatában 1941-ben)..... 205.p.
- 0239 **VARRÓ István.** Rádióközvetítés az ungvári csendőrkisegélyből: „Székely fiúkból nevelik a fiatal magyar csendőroket” – közvetítés az ungvári csendőrkisegélyből..... 212-219.p.
- A rendvédelmi szakképzés története**
XIII.évf.(2007) 16.sz.
- 0240 **BACSA Gábor:** A rendőrképzés 1945-1950.... 7.p.
- 0241 **BENCsik Péter:** A kisebb határszéli forgalom Magyarország és a szomszédos államok közt, 1898-1941..... 15.p.
- 0242 **BERKI Imre:** Az 1956-57 évi sortűzek rövid története..... 25.p.
- 0243 **BODA József:** A nemzetközi oktatás és képzés története a magyar rendvédelmi szerveknél..... 33.p.
- 0244 **BODA József:** A terrorizmus rövid története..... 46.p.

- 0245 **BOTOS János:** A Belügyminisztérium tevékenységének főbb jellemzői 1912-1926 között..... 52.p.
- 0246 **ERNYES Mihály:** A rendvédelmi szakkifejezések múltja 56.p.
- 0247 **GÁSPÁR László:** A határország képzési rendszerének változásai 1945-1956..... 65.p.
- 0248 **KISS István Géza:** A Magyar királyi Pénzügyőr-ség lókkiképzése..... 71.p.
- 0249 **NAGY Ákos Péter:** A budapesti Rendőrtisztí Főiskola... 77.p.
- 0250 **NAGY György:** A rendvédelem és a tudomány..... 85.p.
- 0251 **PARÁDI József:** Rendvédelmünk képzési és képesítési rendszere 1867-1945..... 90.p.
- 0252 **PARÁDI József:** A magyar rendőrtisztképzés tradíciói 1867-1945..... 94.p.
- 0253 **PARÁDI József:** A csendőrtisztképzés és a fizetési osztályba sorolt állami alkalmazottak szakvizsgarendszere..... 100.p.
- 0254 **ifj. PERJÉSI György:** A Magyar Királyi Csendőrség létszámalakulása 1938-1945..... 105.p.
- 0255 **SÁGI Zoltán:** Egyenruha, mint tradíció a magyar rendőrségnél..... 107.p.
- 0256 **SUBA János:** A Magyar Királyi Csendőrség létszámának tervezett felemelése 1918-ban..... 113.p.
- 0257 **SUBA János:** A magyar katonai vezetés elképzelése a határbiztosító csapatok megszervezésére 1918-ban..... 121.p.
- 0258 **SUBA János:** Honvédelmi határszolgálat..... 128.p.
- 0259 **VARRÓ István Tamás:** Hatvan éves a Magyar Királyi Csendőrség..... 140-146.p.
- A rendvédelem
humán viszonyai**
XIV.évf. (2008) 17.sz.
- 0260 **GÁSPÁR László:** A kommunista párt káderpolitikájának érvényesítése a határőrségnél 1945-1956..... 13.p.
- 0261 **ILLÉSFALVI Péter:** A németek által megszállt Bácság helyzete 1941-ben, a Magyar Királyi Csendőrség Központi Nyomozó Parancsnokságának jelentései alapján 19.p.
- 0262 **KÁLMÁN Zsolt:** A Magyar Királyi Csendőrség tevékenysége Somogy vármegyében a megalakulástól 1903-ig... 26.p.
- 0263 **NAGY György:** A Határrendőrség humán viszonyai 1945-1946..... 37.p.
- 0264 **PARÁDI József:** Viszontválasz FINSZTER Géza: „*Honvédelem Rendvédelem*” válaszciklére..... 51.p.
- 0265 **PARÁDI József:** A magyar rendvédelem személyi állományának szociális viszonyai 1867-1945..... 57.p.

- 0266 **SÁGI Zoltán:** A rendőrség egyenruházata a II. világháború befejezésétől a rendszerváltásig..... 65.p.
- 0267 **SUBA János:** A határkijelölés humán faktora a XIX-XX. században..... 74.p.
- 0268 **SUBA János:** A magyar katonai közigazgatás elvei és szervezete a visszatért területeken 1938-1941.. 84.p.
- 0269 **TURCSÁNYI Károly - HEGEDŰS Ernő:** Légideszant alakulatok alkalmazásának történelmi előzményei a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni harcban 97.p.
- 0270 **VEDŐ Attila:** Magyarország államhatárának jelölése 1867-1918..... 105.p.
- 0271 **ZEIDLER Sándor:** A magyar rendőri rangok fejlődéstörténete a kiegyezéstől az ezredfordulóig..... 16-137.p.
- Karhatalmi feladatok a bűnmegelőzés és a békefenntartás szolgálatában Európában a XIX-XX. században**
XV.évf. (2008) 18.sz.
- 0272 **BALLA Tibor:** A Magyar Királyi Honvéd Lovaság karhatalmi célú alkalmazása a dualizmusban..... 13.p.
- 0273 **FAZAKAS László:** Karhatalmi feladatok az Országház épületében és közvetlen környezetében..... 16.p.
- 0274 **HEGEDŰS Ernő:** Azonos típusú repülőeszközök alkalmazása rendvédelmi és honvédelmi célokra..... 20.p.
- 0275 **OLASZ György — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor:** A magyar állami rendvédelmi testületek katonai rendfokozati rendszerei a kiegyezéstől az ezredfordulóig..... 29.p.
- 0276 **PARÁDI Ákos:** A magyar rendvédelem civil szerveződései 1867-1945..... 64.p.
- 0277 **PARÁDI József:** Rendőrség a magyar határőrizetben... 88.p.
- 0278 **PARÁDI József:** A magyar rendvédelem fejlesztési reformjai a XIX. század második felétől a XX. század közepéig..... 98.p.
- 0279 **PERÉNYI Roland:** Az útca rendje. Rendőri térfigyelés a századfordulós Budapesten.... 113.p.
- 0280 **SIMON F. Nándor:** A Munkásőrség karhatalmi feladatai..... 125.p.
- 0281 **SUBA János:** Karhatalmi formációk Magyarországon 1918-1920..... 131.p.
- 0282 **SUBA János:** A katonai rendőrség felállítása a hátszágban 1917-ben.... 143.p.
- 0283 **VEDŐ Attila:** Magyarország államhatárainak megjelenése 1918-1947..... 156-166.p.
- Másfél évtized nemzeti rendvédelem-történetünk kutatásának szolgálatában**
XVI.évf. (2009) 19.sz.
- 0284 **BALLA Tibor:** Katonai alakulatok karhatalmi bevetései Magyarországon 1918-ban..... 13.p.

- 0285 **ERNYES Mihály:** Szerb impérium Baranyában 1918-1921 18.p.
- 0286 **FORRÓ János — HIBÁCSKÓ Ferenc:** Adalékok a karhatalom történetéhez.. 51.p.
- 0287 **KÁLMÁN Zsolt:** Somogy vármegye bűnüldözési tapasztalatai a kiegyezéstől az I. vh-ig..... 60.p.
- 0288 **PARÁDI József:** A csendőrség magyarországi története 64.p.
- 0289 **PARÁDI József:** A rendvédelem védelmében..... 89.p.
- 0290 **SOM Krisztián:** A Magyar Királyi Folyamőrség (határ) átléptető bélyegzői..... 100.p.
- 0291 **SUBA János:** Magyarország területi integritásának helyreállítása 1919-1920.. 105.p.
- 0292 **SUBA János:** Magyarország trianoni határainak térképei 1920-1925..... 114.p.
- 0293 **TURCSÁNYI Károly — HEGEDŰS Ernő:** Légideszant alakulatok rendvédelmi szerepkörben..... 123.p.
- 0294 **Károly TURCSÁNYI — Ernő HEGEDŰS:** Airborne troops in the context of public security..... 130.p.
- 0295 **VEDŐ Attila:** Magyarország államhatárának megjelölése 1947-től napjainkig 137-152.p.
- A XIX-XX. századi magyar forradalmak hatása a nemzeti rendvédelmi rendszerünkre**
XVII.évf. (2009) 20.sz.
- 0296 **BENCsik Péter:** A határforgalom főbb statisztikai jellemzői Magyarországon 1901-1915.... 13.p.
- 0297 **FORRÓ János:** Csendőrségtörténeti kutatásaim tapasztalatai..... 38.p.
- 0298 **JAKUS János:** Az államhatár biztosításának problémái az ötvenes évek elején..... 44.p.
- 0299 **KÓSA László:** A rendőrség és a határőrség együttműködése csapaterő alkalmazásával Somogy megyében..... 54.p.
- 0300 **NAGY György:** A magyar határforgalom ellenőrzésének sajátosságai 1945-2005 58.p.
- 0301 **NAGY László:** A magyar Rendőrség-történeti Múzeum története..... 79.p.
- 0302 **PARÁDI József:** Tények és érzelmek egy hajdani magyar rendvédelmi testület története kapcsán..... 93.p.
- 0303 **PARÁDI József:** A XIX-XX. századi magyar forradalmak rendvédelme..... 100.p.

0304 SUBA János: A magyar - román határ "pontosítása.....	108.p	0314 PARÁDI József: A dualizmus kori magyar rendvédelem.....	66.p.
0305 SUBA János: Magyarország határán létesített műszaki zárak felszámolása 1956-ban...	115.p	0315 PARÁDI József: A két világháború közötti Magyar Királyság rendvédelme.....	85.p.
0306 TURCSÁNYI Károly — HEGEDŰS Ernő: A magyar és a szovjet légideszant és légi szállító csapatok tevékenysége az 1956-os forradalomban...	120.p	0316 PARÁDI József: A Magyar Királyság határrendőrsége	101.p
0307 VEDŐ Attila: A '90-es évek politikai változásainak hatása határmegjelölésünkre és határjeleinkre.....	129-137.p.	0317 SIMON F. Nándor: A Munkásőrség létrehozása.....	117.p
A rendvédelem fejlődése a XIX-XX. században XVIII.évf. (2010) 21.sz.		0318 SUBA János: Az Országos Hadigondozó Hivatal	123.p
0308 BODA József: A magyar rendvédelmi békefenntartás humán története.....	13.p.	0319 SUBA JÁNOS: A Védhírszerzőszolgálat kiépítése..	140-147.p.
0309 FORRÓ János: Cigányság és közbiztonság Székesfehérvárott 1867-1945.....	24.p.	Másfél évszázad rendszer-változásainak hatásai a nemzeti rendvédelmünkre XIX.évf. (2010) 22.sz.	
0310 GÁSPÁR László: A magyar határőrizet változásai 1945-1956.....	27.p.	0320 BENCSIK Péter: A határszéli gazdasági (kettős-birtokos) forgalom megszűnése 1945-1950.....	13.p.
0311 HEGEDŰS Ernő: Katonai erők rendvédelmi szerepkörben. Légideszant alakulatok a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni harcban.....	43.p.	0321 CHVOJKA Michael (ford.: ARTNER Ramona): Ahogyan a Habsburg Birodalom örökös tartományaiban gróf Joseph SEDLNITZKY rendőrfőnök irányításával az államrendőrség az egyetemi hallgatók egyletével foglalkozott.....	20.p.
0312 KÖVESI László: Az Első Rendőri Kiegészítő Nyugdíjpénztár elődszervezetei.....	54.p.	0322 CHVOJKA Michael: Die Betrachtung- und Vorgehensweise des Polizeipräsidenten SEDLNITZKY gegenüber den Burschenschaften.....	25.p.
0313 Nagy György: Határőrség 1957-2007.....	57.p.		

- 0323 **FORRÓ János:** Milyen legyen a jövő rendőrsége? 30.p.
- 0324 **FORRÓ János:** A polgári magyar állam központosított közbiztonsági őrtisztületének körendvédelmi szolgálata. .... 46.p.
- 0325 **HEGEDŰS Ernő:** Terrorelhárító erők szervezése a rendvédelmi szervezeteknél és a légideszant csapatoknál. .... 55.p.
- 0326 **PARÁDI József:** A polgári magyar rendvédelem a XIX-XX. században. .... 60.p.
- 0327 **PARÁDI József:** A Magyar Királyi Csendőrség határőrizeti szolgálata. .... 77.p.
- 0328 **PARÁDI József:** A polgári magyar állam rendvédelmi testületeinek humán viszonyai 1867-1945. .... 92.p.
- 0329 **SUBA János:** Határkijelölés, határkítűzés 1867-1945. .... 115.p.
- 0330 **SUBA János:** A határkiigazítás feltételeinek megteremtése a dualista Magyarországon. .... 125.p.
- 0331 **TAKÁCS Gyula:** Leszerelés és hadseregszervezés Magyarországon 1918 novemberében. .... 135-139.p.
- A kiegészítől az ezredfordulóig felszámolt országos hatáskörű magyar rendvédelmi testületek**
XX.évf. (2011) 23.sz.
- 0332 **CSIHA Gábor:** A szolgálati viszonyt és a rendfokozatot érintő mellékbüntetések Magyarországon a XIX-XX. században. .... 13.p.
- 0333 **DAVOLA József:** Magyar rendfenntartók a világban 27.p.
- 0334 **FORRÓ János:** A Kádár-rendszer rendvédelmi szervezetei a BM. Karhatalom és a Készenléti Rendőr Ezred. .... 36.p.
- 0335 **FORRÓ János:** A magyar rendvédelem 1867-1968 60.p.
- 0336 **LŐRINCZ József:** Börtönügyünk a hanyatló Kádár-korszakban. .... 78.p.
- 0337 **LŐRINCZ József:** Börtönügyünk a rendszerváltozás időszakában. .... 91.p.
- 0338 **PARÁDI József:** Kontinuitás és újrakezdés a XIX-XX. századi magyar rendvédelemben. .... 99.p.
- 0339 **PARÁDI József:** Rendvédelem-karhatalom 1867-1945. .... 111.p.
- 0340 **PARÁDI József:** A polgári magyar állam rendőrségei 1867-1945. .... 124.p.
- 0341 **SUBA János:** A trianoni határ északi határszakaszának határjellegétől való megfosztása 1938-ban. .... 144.p.
- 0342 **SUBA János:** Magyarország északi határszakaszának redemarkációs munkálatai 1947-1953. .... 155.p.
- 0343 **SZABÓ József János:** Határ vadász zászlóaljok a Keleti-Kárpátok védelmi rendszerében 1940-1941... 165-177.p.

- Csendőrség Ausztria-Magyarországon, illetve Ausztriában és Magyarországon 1849-2005.**
XXI.évf. (2011) 24.sz.
- 0344 **BODA József:** Az európai csendőri erő, avagy egy új békefenntartó alakulat születése... 13.p.
- 0345 **DAVOLA József:** Fényképezés a Magyar Királyi Csendőrségnél..... 18.p.
- 0346 **FORRÓ János:** A Magyar Királyi Csendőrség és a Fejér vármegyei zsidó deportálás.... 23.p.
- 0347 **FORRÓ János:** A székesfehérvári csendőr kerület küzdelme Fejér vármegye közbiztonságáért 1884-1945..... 32.p.
- 0348 **MARKÓ György:** Csendőrtisztek a Magyar Királyi Honvéd Vezérkar főnökének bírósága előtt..... 73.p.
- 0349 **PARÁDI József:** A Magyar Királyi Csendőrség szervezete... 80.p.
- 0350 **PARÁDI József:** A Magyar Királyi Csendőrség szolgálati tevékenységei..... 91.p.
- 0351 **PARÁDI József:** A csendőrség teendői az Osztrák-Magyar Monarchia Magyar Királysága külső határainak őrzésében..... 100.p.
- 0352 **SUBA János:** 1918 forrónyara és a Magyar Királyi Csendőrség..... 119.p.
- 0353 **SUBA János:** A Magyar Királyi Csendőrség és a vasútbiztonság 1917-1918..... 126.p.
- 0354 **SZAKÁLY Sándor:** Akik a Magyar Királyi Csendőrséget — 1938 és 1945 között — vezették. 136.p.
- 0355 **ZÉTÉNYI Zsolt:** A Magyar Királyi Csendőrség és a csendőrök jogállása 1945-ben és azután. (Egy elfelejtett szervezet és jelmondat: „Híven, becsülettel, vitézül!”).... 155-165.p.
- A közbiztonság közös Kárpát-medencei örökségünk**
XXII.évf. (2012) 25.sz.
- 0356 **BERKI Imre:** A magyar határőrizet újjászervezése 1946-ban..... 13.p.
- 0357 **CSAPÓ Csaba:** Erdély csendőrsége az átmenet éveiben 1867-1881... 27.p.
- 0358 **GÁSPÁR László:** A második világháború utáni magyar határőrizet változásai..... 32.p.
- 0359 **NAGY Ákos Péter:** Quies custodiet ipsos custodes, azaz ki őrzi az őrzőket? 53.p.
- 0360 **NAGY Ákos Péter:** A Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálat megalakulása és tevékenységének kialakítása a rendszer-váltás folyamatában..... 58.p.
- 0361 **NAGY József:** A magyar határőrség szervezete, létszáma és területi elhelyezkedése 1958-1990..... 67.p.
- 0362 **PARÁDI József:** Magyar rendvédelem 1867-1914..... 80.p.

- 0363 **PARÁDI József:** A magyar állami rendőrség fejlődéstörténeti tapasztalatai 1867-1945..... 85.p.
- 0364 **PARÁDI József:** A XIX-XX. századi magyar rendszerváltozások és a csendőrség..... 104.p.
- 0365 **SOM Krisztián:** Rendvédelem-történet a numizmatikában 111.p.
- 0366 **SUBA János:** A császári csendőrség tisztí kara 1849-1868..... 116.p.
- 0367 **SUBA János:** Karhatalom szervezése a Magyar Királyi Honvédségben 1918-ban..... 129-136.p.
- Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar állam rendvédelmében**
XXII.évf. (2012) 26.sz.
- 0368 **ARTNER Ramona:** Egy közbiztonsági őrtestület útja Párizstól — Itálián és Ausztrián keresztül — Budapestig..... 13.p.
- 0369 **ARTNER Ramona:** Hírszerzés a dualizmuskori Magyar Királyságban..... 19.p.
- 0370 **CSAPÓ Csaba — PARÁDI József:** Az államfő magyarországi védelme az Osztrák-Magyar Monarchiában..... 27.p.
- 0371 **FORRÓ János:** Rendvédelmi szervezetek sajátos tevékenysége háborús helyzetben Fejér vármegyében 1944 őszétől 1945 tavaszáig 35.p.
- 0372 **NAGY Ákos Péter:** A magyar rendvédelem belbiztonsági szolgálata 1945-1990 44.p.
- 0373 **NAGY Ákos Péter:** A Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálata 2000-2010..... 59.p.
- 0374 **PARÁDI József:** A dualista Magyarország határőrizete a migráció tükrében..... 66.p.
- 0375 **PARÁDI József:** Az Osztrák-Magyar Monarchia Magyar Királyságának határszéli csendőrsége..... 81.p.
- 0376 **PARÁDI József:** Az egységes állami fizetési rendszer és a szakterületi rendfokozati rendszerek a polgári magyar állam rendvédelmében..... 105.p.
- 0377 **SUBA János:** Szovjetunió és Magyarország közötti határvonal kitűzése 1947-1949 120.p.
- 0378 **SZIKINGER István:** A magyar rendvédelmi jog alapjai..... 133.p.
- 0379 **SZIKINGER István:** Rendvédelmi jog a dualizmus korszakában..... 141-157.p.
- A XIX-XX. századi magyar állam nemzetbiztonsági szervezetei**
XXIII.évf. (2013)
27-28-29-30.sz.
- 0380 **ARTNER Ramona:** A Magyar Királyi Csendőrség és a városok..... 13.p.

- 0381 **ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor** A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi, vasúti és közúti szakszolgálati ágai 23.p.
- 0382 **BODA József:** A katonai rang és függelmi rendszer a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnál..... 41.p.
- 0383 **FÓRIZS Sándor:** Rendvédelmi elvárások tükröződése négy ország rendőrtisztképzésében..... 65.p.
- 0384 **FORRÓ János:** Fejér vármegye közbiztonság-története 1688-1884..... 77.p.
- 0385 **HEGEDŰS Ernő:** A Magyar Királyi Csendőrség harc- és gépjárművei..... 89.p.
- 0386 **JAKUS János** A magyar rádió- és rádióelektronikai felderítés szervezeti változásai 1990-ig..... 101.p.
- 0387 **KESERŰ István:** A magyar pártállam határőrizete 1945-1956 111.p.
- 0388 **NAGY Ákos Péter:** Adalékok a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatának nemzetközi tevékenységének történetéhez..... 129.p.
- 0389 **PARÁDI József:** Nemzeti határőrizetünk polgári szakasza..... 141.p.
- 0390 **PARÁDI József:** Az államfő testőrségei az Osztrák-Magyar Monarchiában.. 155.p.
- 0391 **SOM Krisztián:** A német gyalogtestőrészek rendvédelmi erői..... 161.p.
- 0392 **SUBA János:** „Csendőralakulások” a Magyar Nemzeti Hadseregben, majd Magyar Királyi Nemzeti Hadseregben 1919-1921..... 169.p.
- 0393 **SZÉKELY Zoltán:** Repülők és határok régen és ma 179.p.
- 0394 **SZIKINGER István:** A magyar rendvédelmi jog 1919-1944..... 187-198.p.
- A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században**
XXIII.évf. (2013)
31-32-33-34.sz.
- 0395 **BALOGH Péter :** A magyar katonai rádiófelderítés története..... 15.p.
- 0396 **BODA József :** A magyar katonai ejtőernyőzés 75 éve... 27.p.
- 0397 **BOTZ László :** A Magyar Néphadsereg szerepvállalása a dél-vietnámi Nemzetközi Felügyelő és Ellenőrző Bizottság munkájában 1973-1975..... 41.p.
- 0398 **FÓRIZS Sándor :** Határprovokációk a magyar-jugoszláv államhatáron 1950-1951 47.p.
- 0399 **HEGEDŰS Ernő – FRÖCHLICH Dávid :** Katonai erők rendvédelmi szerepkörben... 55.p.
- 0400 **KESERŰ István** A magyar határőrizet 1945-1990... 63.p.

- 0401 **NAGY György** : Az első magyar határrendőrség..... 87.p.
- 0402 **NAGY József** : A magyar határőrizet változásai 1958-1990..... 97.p.
- 0403 **OLASZ Lajos** : A légi csendőrség Magyarországon.... 105.p.
- 0404 **PARÁDI József** : Rendvédelmi testületek a polgári magyar állam időszakában 1867-1919..... 121.p.
- 0405 **PERÉNYI Roland** : A fővárosi rendőrség tagjainak II. világháború alatti tevékenysége az igazoló bizottsági iratok tükrében..... 147.p.
- 0406 **SZIKINGER István** : A magyar rendvédelmi jog 1945-1989..... 153.p.
- 0407 **TÖMÖSVÁRY Zsigmond** : Egy kevésbé ismert katonai attasé: NÉMETH Dezső vezérkari ezredes..... 165.p.
- 0408 **VEDÓ Attila** : A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a dualizmus idején..... 170.p.
- 0409 **VEDÓ Attila** : A Francia Nemzeti Csendőrség a két világháború között..... 5-197.p.
- A tűzoltóság története**
XXIV.évf. (2014)
35-36-37-38.sz.
- 0410 **BERKI Imre** : A magyar polgári védelem történeti áttekintése..... 15.p.
- 0411 **BERKI Imre** : A magyar Katasztrófavédelem Központi Múzeumának története és kiállításai..... 25.p.
- 0412 **GÖRBE Márk**: Tűzvész és bányalég. Sorstragédiák megjelenítése FESZTY Árpád művészetében..... 35.p.
- 0413 **HADNAGY Imre József**: A magyar tűzoltó szervezetek története..... 43.p.
- 0414 **KISS András** : Csepel gépjárművek a tűzoltóság szolgálatában..... 51.p.
- 0415 **LINDNER Gyula**: Megjegyzések a Római Birodalom tűzvédelméhez..... 67.p.
- 0416 **OLASZ Lajos**: A magyar légoltalom megszervezése az 1930-as években..... 75.p.
- 0417 **PARÁDI Ákos**: Tűz elleni védekezés a polgári magyar államban 1867-1945..... 85.p.
- 0418 **RÉTI Rezső**: József főherceg a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség védnöke..... 111.p.
- 0419 **SCHIMPF Gerard**: A bécsi tűzoltóság 1683-1948..... 119.p.
- 0420 **TÁTRAI Zsuzsanna**: *Szent Flórián* ünnepe és a tűz szerepe a magyar néphagyományban..... 125-130.p.

- A magyar rendvédelem a kivételes hatalom időszakában**
XXIV.évf. (2014)
39-40-41-42.sz.
- 0421 **ARTNER Ramona** : Az osztrák csendőrség 1848-1938... 15.p.
- 0422 **ARTNER Ramona** : A bajor csendőrség a XX. század húszas éveiben..... 23.p.
- 0423 **FORRÓ János** : A magyar csendőrség Kelet-Dunántúl román megszállásakor 31.p.
- 0424 **FRÖCHLICH Dávid — HEGEDŰS Ernő** : Forgópisztolyok a honvéd lovasságnál és a Magyar Királyi Csendőrség lovas szervezeti elemeinél..... 43.p.
- 0425 **PARÁDI Ákos** : Ludovikai indítvány a magyar csendőrség létrehozására..... 51.p.
- 0426 **PARÁDI Ákos** : Hivatás-történet gondozás a Magyar Királyi Csendőrségnél 55.p.
- 0427 **PARÁDI József** : A Császári Királyi Csendőrség Magyarországon..... 61.p.
- 0428 **PARÁDI József** : A magyar határőrizet 1867-1945.. 71.p.
- 0429 **PARÁDI József** : A Magyar Királyi Vámőrség a polgári magyar állam rendvédelmi testülete..... 81.p.
- 0430 **PARÁDI József** : Határ-őrseg, rendőrség, humán viszonyok a polgári magyar állam két világháború közötti időszakában 99.p.
- 0431 **SUBA János**: A Magyar Királyi Csendőrség és a területvisszacsatolások..... 119.p.
- 0432 **VEDŐ Attila** : Rádió a Magyar Királyi Csendőrség szolgálatában..... 131.p.
- 0433 **VEDŐ Attila**: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi fellépésének gyakorlata..... 143.p.
- 0434 **VEDŐ Attila**: A haderő karhatalmi tevékenysége 1867-1918..... 155-165.p.
- 25 év a magyar rendvédelem-történet szolgálatában**
XXV.évf. (2015)
43-44-45-46.sz.
- 0435 **ERNYES Mihály**: Rendvédelem, rendvédelem-történet (fogalmi és tartalmi megközelítés.)..... 15p.
10.31627/RTF.XXV.2015.43-44-45-46N.15-38P
- 0436 **MAGASVÁRI Adrienn**: Vám- és adószedők a magyar Pénzügyi igazgatásban az államalapítástól a kiegyezésig. .... 39p.
10.31627/RTF.XXV.2015.43-44-45-46N.39-46P
- 0437 **NYITRAI Endre**: A szervezett bűnözés története... 47p.
10.31627/RTF.XXV.2015.43-44-45-46N.47-62P
- 0438 **OLASZ Lajos**: Légi szuverénitás és légi ellenőrző szolgálat a HORTHY-korszakban 63p.
10.31627/RTF.XXV.2015.43-44-45-46N.63-76P
- 0439 **PARÁDI József**: A katonailag szervezett őrtestület és a polgári őrtestület..... 77p.
10.31627/RTF.XXV.2015.43-44-45-46N.77-84P
- 0440 **SOM Krisztián**: Az 1937 M magyar útlevel és nemzetközi összehasonlítása..... 85p.
10.31627/RTF.XXV.2015.43-44-45-46N.85-108P
- 0441 **B STENGE Csaba**: A munkácsi rendőrség defenzív és offenzív harcászati alkalmazása Kárpátalján 1939-ben..... 109p.
10.31627/RTF.XXV.2015.43-44-45-46N.109-116P

- 0442 **SZABÓ Andrea:** A magyar pénzügyörképzés intézményi kereteinek fejlődése 1867-2011..... 117.p.
10.31627/RIF.XXV.2015.43-44-45-46N.117-126P
- 0443 **SZABÓ Szilárd:** Az Evidenzbüro. Az Osztrák-Magyar felderítő szervezete 1850-1919..... 127.p.
10.31627/RIF.XXV.2015.43-44-45-46N.127-170P
- 0444 **VEDÓ Attila:** A Magyar Királyi Csendőrség közbiztonsági tevékenységének megszervezése 1881-1918..... 171-190.p.
10.31627/RIF.XXV.2015.43-44-45-46N.171-190P
- Rendvédelem-történet
a rendvédelem szolgálatában**
XXV.évf. (2015)
47-48-49-50.sz.
- 0445 **BENCsik Péter:** Rendőrség, politikai rendőrség Hódmezővásárhelyen 1945 után..... 15.p.
10.31627/RIF.XXV.2015.47-48-49-50N.15-20P
- 0446 **ERNYES Mihály:** Nyomozás, vizsgálat, vizsgálóbíró... 21.p.
10.31627/RIF.XXV.2015.47-48-49-50N.21-44P
- 0447 **PARÁDI Ákos:** Bosznia-Hercegovina csendőrsége az Osztrák-Magyar Monarchia időszakában..... 45.p.
10.31627/RIF.XXV.2015.47-48-49-50N.45-50P
- 0448 **RAVASZ István:** A Magyar Királyi Honvédség karhatalmi alkalmazásának szabályozása a HORTHY-korban, császári és királyi előzményekkel..... 51.p.
10.31627/RIF.XXV.2015.47-48-49-50N.51-68P
- 0449 **SIMON F Nándor:** A Belügyminisztérium szolgálati igazolványai 1953-1995.. 69.p.
10.31627/RIF.XXV.2015.47-48-49-50N.69-80P
- 0450 **VEDÓ Attila:** A Magyar Királyi Csendőrség közlekedési szolgálati ágának kialakulása és fejlődése..... 81.p.
10.31627/RIF.XXV.2015.47-48-49-50N.81-94
- 0451 **ZEIDLER Sándor:** Testőrségi rendfokozatok a polgári magyar állam időszakában.....95-100.p.
10.31627/RIF.XXV.2015.47-48-49-50N.95-100P
- Magyar határőrizet a
XIX-XX. században**
XXVI.évf. (2016) 51.sz.
- 0452 **BERKI Imre:** A Határőrség Közvetlen Híradó Zászlóalja az 1956-os forradalom és szabadságharc sodrásában..... 15.p.
10.31627/RIF.XXVI.2016.51N.15-24P
- 0453 **PARÁDI József:** A Magyar Királyi Csendőrség a dualizmuskori Magyar Királyság határőrizetében..... 25.p.
10.31627/RIF.XXVI.2016.51N.25-42P
- 0454 **PARÁDI József:** Határrendőrség a történelmi magyarországon 1906-1918..... 43.p.
10.31627/RIF.XXVI.2016.51N.43-56P
- 0455 **SOM Krisztián:** A magyar 1922 M útleveél 1922-1937 57.p.
10.31627/RIF.XXVI.2016.51N.57-76P
- 0456 **SUBA János:** Erdély határvédelme 1940-1944..... 75.p.
10.31627/RIF.XXVI.2016.51N.75-86P
- 0457 **VEDÓ Attila:** Csendőrök a dualista Magyarország kishatárforgalmának ellenőrzésében..... 87.p.
10.31627/RIF.XXVI.2016.51N.87-108P
- 0458 **ZSIGOVITS László:** Vámosok és határőrök a határforgalom ellenőrzésében 1945-2007..... 109-140.p.
10.31627/RIF.XXVI.2016.51N.109-140P
- Magyar rendvédelem
a XIX-XX. században**
XXVI.évf. (2016) 52.sz.
- 0459 **HEGEDŰS Ernő:** Motorizáció a XX. századi magyar határőrizetben..... 15.p.
10.31627/RIF.XXVI.2016.52N.15-52P

- 0460 **LŐRINCZI Dénes:** A háromszéki közbiztoság megszilárdítása a HABSBERG neoabszolutizmus időszakában..... 53.p.
10.31627/RIF.XXVII.2016.52N.53-60P
- 0461 **PARÁDI Ákos:** A CSERBA. (Csendőrlégénységi El-látásban Részesülők Betegség-lyezési Alapja)..... 61.p.
10.31627/RIF.XXVII.2016.52N.61-70P
- 0462 **PARÁDI József:** Az Evi-denzbüro és a magyar határ-örizet..... 71.p.
10.31627/RIF.XXVII.2016.52N.71-82P
- 0463 **PARÁDI József:** Karhat-alom a polgári magyar rend-védelemben..... 83.p.
10.31627/RIF.XXVII.2016.52N.83-94P
- 0464 **SOM Krisztián:** A ma-gyarországi határforgalom elle-nőzésének végrehajtása az I. vi-lágháború idején 1914-1918..... 95.p.
10.31627/RIF.XXVII.2016.52N.95-138P
- 0465 **VEDÓ Attila:** A Ma-gyar Királyi Csendőrség te-endői a külföldiek ellenőrzé-sének szabály- és szervezet-rendszerében 1881-1938..... 139-179.p.
10.31627/RIF.XXVII.2016.52N.139-179P
- Rendvédelmi testületek és szabályozások a polgári magyar állam rendvédelmi modelljében**
XXVII.évf. (2017) 53.sz.
- 0466 **ESTÓK József:** A pol-gári magyar állam büntetés-végrehajtásának egyenruháza-ta és rangrendszere 1867-1945.. 15.p.
10.31627/RIF.XXVII.217.53N.15-32P
- 0467 **PARÁDI József:** A ma-gyar rendvédelem 1867-1918... 33.p.
10.31627/RIF.XXVII.217.53N.33-52P
- 0468 **PARÁDI József:** Hírszer-zés és határörizet az Osztrák-Ma-gyar Monarchia Magyar Ki-rályságban..... 53.p.
10.31627/RIF.XXVII.217.53N.53-84P
- 0469 **SZIGETVÁRI Oszkár:** A fő-városi rendőrség detektívtestetele. 85.p.
10.31627/RIF.XXVII.217.53N.85-96P
- 0470 **VERBOVSZKI Sándor:** Az eljárás lezárult — ítélet nél-kül. A dr. CSATÁRY László Lajos ügy jogi és kriminalisztikai ano-máliái a dokumentumok tükrében 97.p.
10.31627/RIF.XXVII.2017.53N.97-144P
- 0471 **VOLCSÁNYI Nikolett:** Személyi állomány életét jelen-tősen befolyásoló és a XX. szá-zad elején szakotlan szabályo-zások a Magyar Királyi Csend-őrségnél..... 145.p.
10.31627/RIF.XXVII.2017.53N.145-160P
- 0472 **ZÉTÉNYI Zsolt:** A Ma-gyar Királyi Csendőrség fegy-verhasználati szabályai a Ma-gyar Rendőrség jelenlegi fegy-verhasználati szabályai tükrében... 161-181.p.
10.31627/RIF.XXVII.2017.53N.161-180P
- A 150 éves pénzügyőrség**
XXVII.évf. (2017) 54.sz.
- 0473 **ERDŐS Ákos:** A Vám-és Pénzügyőrség kábítószere-ellenes tevékenysége a rend-szerváltást követő első évti-zedében..... 15.p.
10.31627/RIF.XXVII.2017.54N.15-24P
- 0474 **MÉSZÁROS Balázs:** A Magyar Királyi Pénzügyőr-ség egyenruházata és felsze-relése 1919-1944..... 25.p.
10.31627/RIF.XXVII.2017.54N.25-44P
- 0475 **PARÁDI Ákos:** A Ma-gyar Királyi Pénzügyőrség teendői a katonai határörizet-re való áttérés időszakában... 45.p.
10.31627/RIF.XXVII.2017.54N.45-58P
- 0476 **PARÁDI József:** A ma-gyar rendvédelem 1919-1941 59.p.
10.31627/RIF.XXVII.2017.54N.59-92P
- 0477 **PARÁDI József:** Pénz-ügy a dualizmuskori magyar békehatárörizetben..... 93.p.
10.31627/RIF.XXVII.2017.54N.93-106P
- 0478 **SZABÓ Andrea:** A Ma-gyar Királyi Pénzügyőrség rang-rendszere 1867-1947..... 107.p.
10.31627/RIF.XXVII.2017.54N.107-126P

0479 **SZIGETVÁRI Oszkár:** Nyomozó tevékenység a Magyar Királyi Pénzügyőrségnél..... 127-140.p.
10.31627/RTF.XXVII.2017.54N.127-140P

**Magyar
nemzetbiztonsági testületek
a XIX-XX. században.**
XXVIII.évf. (2018) 55.sz.

- 0480 **BÓDINÉ Beliznai Kinga:** „Többet ésszel mint kézzel.” A Sárrét csendbiztos a O'SVÁTH Pál..... 15.p.
10.31627/RTF.XXVIII.2018.55N.15-30P
- 0481 **LÓRINCZI Dénes :** Az Ojtozi-szoros 1886-ban..... 31.p.
10.31627/RTF.XXVIII.2018.55N.31-38P
- 0482 **OLASZ Lajos :** Az ejtőernyős elhárítás megszervezése Magyarország hadbalépését követően 1941-1942. 39.p.
10.31627/RTF.XXVIII.2018.55N.39-56P
- 0483 **PARÁDI Ákos :** A Guardia Civil a XX. század első évtizedeiben..... 57.p.
10.31627/RTF.XXVIII.2018.55N.57-66P
- 0484 **PARÁDI József :** A polgári magyar állam határőrzete 1867-1941..... 67.p.
10.31627/RTF.XXVIII.2018.55N.67-86P
- 0485 **SZABÓ Szilárd :** Az osztrák-magyar katonai titkosszolgálat szervezeti és hatásköri változásai az I. világháború idején..... 87.p.
10.31627/RTF.XXVIII.2018.55N.87-94P
- 0486 **VINCZE Gábor:** Kötelességteljesítésért életfogytiglan..... 95-118.p.
10.31627/RTF.XXVIII.2018.55N.95-118P

A katonailag szervezett és polgári fegyveres őrtestületek a polgári magyar állam rendvédelmi modelljében
XXVIII.évf. (2018) 56.sz.

- 0487 **ERNYES Mihály:** Magyarországi rendőrségek a dualizmusban és a két világháború között..... 15.p.
10.31627/RTF.XXVIII.2018.56N.15-52P
- 0488 **LÓRINCZ József:** A Csemegi kódex és a javítóintézetek..... 53.p.
10.31627/RTF.XXVIII.2018.56N.53-60P
- 0489 **LÓRINCZ József:** Börtönügyünk a trianoni hatások között a II. világháborúig..... 61.p.
10.31627/RTF.XXVIII.2018.56N.61-70P
- 0490 **OLASZ Lajos:** A rendvédelmi erők harca a szovjet ejtőernyős partizánok ellen 1943. VIII. – 1944. VIII. .... 71.p.
10.31627/RTF.XXVIII.2018.56N.71-96P
- 0491 **PARÁDI József:** A magyar csendőrség és az Osztrák-Magyar Monarchia hírszerző szervezetének az együttműködése..... 97.p.
10.31627/RTF.XXVIII.2018.56N.97-130P
- 0492 **SUBA János:** A polgárőrség szervezése 1919-1921 131.p.
10.31627/RTF.XXVIII.2018.56N.131-144P
- 0493 **VEDŐ Attila:** A Magyar Királyi Csendőrség költségvetése és gazdálkodása 1881-1941. 145.p.
10.31627/RTF.XXVIII.2018.56N.145-166P

**Hősi halottak a magyar rend-
védelmi testületeknél
a XIX-XX. században**

XXIX.évf. (2019) 57.sz.

- 0494 **ANDROVICZ Gábor:** A Budapesti Magyar Királyi Állami Rendőrség hősi halottjai a dualizmus időszakában..... 15.p.
10.31627/RTF.XXIX.2019.57N.15-26P
- 0495 **BERKI Imre:** A tüzoltóság hősi halottjai és emléküik ápolása 27.p.
10.31627/RTF.XXIX.2019.57N.27-38P
- 0496 **DEÁK József:** Csehszlovákia megszállásának sajtóvisszhangja.....39.p.
10.31627/RTF.XXIX.2019.57N.39-48P
- 0497 **FÓRIZS Sándor:** A magyar határőrség és az 1968-as csehszlovákiai bevonulás..... 49.p.
10.31627/RTF.XXIX.2019.57N.49-58P
- 0498 **SUBA János:** Az 1968. évi csehszlovákiai bevonulás magyar kontingensének térképeltatása. ....59.p.
10.31627/RTF.XXIX.2019.57N.59-68P
- 0499 **SZABÓ Andrea:** A Magyar Királyi Pénzügyőrség I. világháborús hősi halottjai és emléküik ápolása.....69.p.
10.31627/RTF.XXIX.2019.57N.69-84P
- 0500 **ZÉTÉNYI Zsolt:** A Szabadság téri szovjet hősi emlékmű ügye85-111.p.
10.31627/RTF.XXIX.2019.57N.85-111P

100 éve államosították a magyar rendőrségeket

XXIX.évf. (2019) 58.sz.

- 0501 **ERNYES Mihály:** A rendőrség államosítása elleni véleményekből..... 15
- 0502 **ERNYES Mihály:** A MROE a MROSE és a MOR történetéből..... 29

0503 **FÓRIZS Sándor:** Halottak és hősi halottak a magyar határőrségeknél 1945-2007..... 65

0504 **OLASZ Lajos:** A Magyar Királyi Csendőrség szerepe a szovjet ejtőernyős partizánok elleni harcban 1944 szeptember – 1944 november..... 77

0505 **PARÁDI József:** A magyar állami rendőrségek képzése 1872/1945..... 129

0506 **SIMON F Nándor:** A magyar katonai rendészet szolgálati igazolványai a megalakulástól az redfordulóig..... 163

0507 **Szigetvári OSZKÁR :** A fővárosi detektívtestület 1881-1923.....181-196

„B”

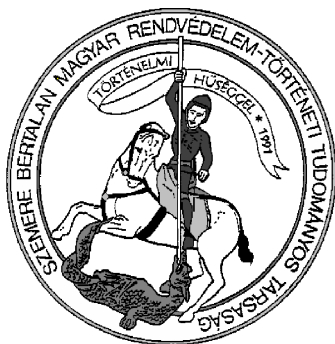
A Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntio-tones Historiae Praesidii Ordinis),
HU-ISSN 1785-3257

„Gratius ex ipso bibuntur aquae.”

(A forrásból szívesebben isznak az emberek.)

Az évente egyszer megjelenő és két összevont számot tartalmazó periodika számaiban a rendvédelem-történet művelésének operatív eseményeiről szóló tudósításokat közlő cikkek jelennek meg. A folyóirat közöl még továbbá rendvédelem-történeti tartalmú olyan kisebb tanulmányokat, az úgynevezett parergákat — elsősorban a „Műhely” rovatban —, amelyek megfelelnek az első közlés feltételeinek és a tudományos közléssel szemben támasztott igényekkel is harmonizálnak. A folyóirat 12 állandó : I. Társasági élet, II. Figyelő, III. Szemle, IV. Rendezvények, V. Személyi hírek, VI. Műhely, VII. Edukatio, VIII. Scientia, IX. Dokumentumok és munkásságok, X. Emlékhelyek és tárgyak, XI. Úrlapok, XII. Információs oldalak, és két ideiglenes: XIII. Pályázatok, XIV. Fórum rovatral rendelkezik. A magyar kultúrközegben az egyetlen folyóirat, amely főhivatásának tekinti a szakterület művelésével kapcsolatos operatív eseményekről szóló tájékoztatást. A 2001-ben alapított periodika 2019. év végéig XXIX. évfolyamában 58 szám jelent meg.

A periodika logója megegyezik a *Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság* emblémájával.

A Rendvédelem-történeti Hírlevél HU-ISSN 1785-3257

rovatainak hasábjain közzé tett azon parerga jellegű írásművek, amelyek megfelelnek az első közlés és a tudományos művekkel szemben támasztott igények feltételeinek,

001. PARÁDI József: Elpusztított emlékhelyek.
XVII.évf. (2008) 29-30.sz. 96-109.p.
DOI: 10.31628/RTHXVII(2008)29-30N96-109p

002. PARÁDI József: Világítótorony a HORTHY-hidon! Egy elfelejtett emlékhely?
XVIII.évf. (2009) 31-32.sz.233-236.p.
DOI: 10.31628/RTHXVIII(2009)31-32N233-236p

003. JUHÁSZ István Ábel: Egy pénzügyőr karrierje a dualista korban.
XIX.évf. (2010) 33-34.sz. 119-122.p.
DOI:

004. KÁLMÁN Zsolt: A fegyverhasználat szabályozása régen és ma.
XIX.évf. (2010) 33-34.sz. 123-129.p.
DOI:

005. BODOKI Gábor Bálint: A Magyar Királyi Vámórség.
XX.évf. (2011) 35-36.sz. 145-154.p.
DOI: 10.31628/RTHXX(2011)35-36N145-154p

006. PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A magyar táborigazgatás csendőrség szolgálati jelvényei.
XX.évf. (2011) 35-36.sz. 192-201.p.
DOI: 10.31628/RTHXX(2011)35-36N192-201p

007. ARTNER Ramona: A Magyar Királyi Államvasútakat, a Magyar Királyi Csendőrséget és a Magyar Királyi Rendőrséget érintő hatás-köri szabályozás.
XXI.évf. (2012) 37-38.sz. 182-187.p.
DOI: 10.31628/RTHXXI(2012)37-38N182-187p

008. PARÁDI Ákos: Polgárórség a polgári magyar állam rendvédelmében.
XXI.évf. (2012) 37-38.sz. 194-199.p.
DOI: 10.31628/RTHXXI(2012)37-38N194-199p

009. PARÁDI József: A polgári magyar állam rendvédelem-történetének kutatása a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaságnál.200-210.p.

DOI: 10.31628/RTHXXI(2012)37-38N200-210p

010. PÁLMAI Adrián: A Magyar Királyi Koronaőrőség 1944-1945.

XXI.évf. (2012) 37-38.sz. 211-222.p.

DOI: 10.31628/RTHXXI(2012)37-38N211-222p

011. PÉK Edina Csilla: A dualizmuskori Magyar Királyi Csendőrség személyi állományának képzése.

XXI.évf. (2012) 37-38.sz. 222-241.p.

DOI: 10.31628/RTHXXI(2012)37-38N222-241p

012. PÉK Edina Csilla: A dualizmuskori Magyar Királyi Csendőrség tábori csendőrségének fegyverzete és felszerelése.

XXI.évf. (2012) 37-38.sz. 241-255.p.

DOI: 10.31628/RTHXXI(2012)37-38N241-255p

013. PARÁDI József: Rendvédelem = rendészet?

XXI.évf. (2012) 37-38.sz. 258-262.p.

DOI: 10.31628/RTHXXI(2012)37-38N258-262p

014. BEBESI Zoltán: A balatoni vízi csendőrség.

XXII.évf. (2013) 39-40-41-42.sz. 193-197.p.

DOI: 10.31628/RTHXXII(2013)39-40-41-42N193-197p

015. BODA József: A Török Nemzeti Csendőrség (Umum Jandarma Merkeziyesi). XXII.évf. (2013) 39-40-41-42.sz. 198-205.p.

DOI: 10.31628/RTHXXII(2013)39-40-41-42N198-205p

016. CSIHA Gábor: A honvéd ügyészség létrejötte és átalakulása 1946-1953.

XXII.évf. (2013) 39-40-41-42.sz. 206-212.p.

DOI: 10.31628/RTHXXII(2013)39-40-41-42N206-212p

017. ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A kistollforgós BOCSKAY (tábori)- sapka és ékítményei.

XXII.évf. (2013) 39-40-41-42.sz.238-258.p.

DOI: 10.31628/RTHXXII(2013)39-40-41-42N238-258p

018. ARTNER Ramona: A csendőrség szó eredete és tartalma.
XXIII.évf. (2014) 43-44-45-46.sz. 192-199.p.
DOI: 10.31628/RTHXXIII(2014)43-44-45-46N192-199p

019. SOM Krisztián: Rendvédelem-történet a filatelialában.
XXIII.évf. (2014) 43-44-45-46.sz. 221-233.p.
DOI: 10.31628/RTHXXIII(2014)43-44-45-46N221-233p

020. SZABÓ Szilárd: Egy horvát az Osztrák-Magyar Monarchia katonai titkosszolgálatára élén: Oskar HRANILOVIC von Czvetassin (1867-1933) katonai pályafutása.
XXIV-XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 275-280.p.
DOI:

021. BERKI Imre: „Ecce ego christianus sum” (Én magam is keresztény vagyok) Szent Flórián vértanú, a védőszent.
XXIV-XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 281-286.p.
DOI:

022. PARÁDI József: Terminológia és tartalom.
XXIV-XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. 293-300.p.
DOI:

023. PARÁDI József: Az igazolványos altisztek.
XXVI.évf. (2016) 51-52.sz. 191-197.p.
DOI:

024. SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbüro és az Osztrák-Magyar Monarchia közös külügyminisztériumának kapcsolata.
XXVI.évf. (2016) 51-52.sz. 198-204.p.
DOI:

025. ZEIDLER Sándor: A zászlós rendfokozat kacsaringós útja a kiegyezéstől napjainkig.
XXVI.évf. (2016) 51-52.sz. 205-208.p.

026. PARÁDI József: 110 éve hozták létre a polgári magyar állam első határőrizeti szakszervét a Magyar Királyi Határrendőrséget.
XXVI.évf. (2016) 51-52.sz. 219-247.p.
DOI:

027. SZIGETVÁRI Oszkár: A Magyar Királyi Csendőrség járásör mesterei.

XXVII.évf. (2017) 53-54.sz. 165-178.p.

DOI:

028. TURI Zsolt: A komáromi pénzügyőr laktanya és adóhivatal múltja és jelene.

XXVII.évf. (2017) 53-54.sz. 179-188.p.

DOI:

029. PARÁDI József: Csendőrség a történelmi Magyarország határőrizetében.

XXVII.évf. (2017) 53-54.sz. 197-224.p.

DOI:

030. PARÁDI József: A magyar határőrizet és a rendszerváltozások 1867-2007.

XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. 165-178.p.

DOI:

031. ZEIDLER Sándor: A feltételezett III. világháború tervezett kitüntetései.

XXVIII.évf. (2018) 55-56.sz. 203-220.p.

DOI:

„C”

„A magyar rendvédelem-történet öröksége.”

HU-ISSN 2062-8447

„Omnie quae disco non aufert fur nequae latro.”

(Amit tudok, attól sem tolvaj sem rabló nem foszthat meg.)

Az 2011-ben útjára indított, nyílt végű könyvsorozat célja, hogy a nemzeti rendvédelem-történet valamely szervezetét, szakterületét, lényeges eseményét ismertesse monográfia jelleggel. Megjelent kötetek:

I.kötet

1. PARÁDI József — SUBA János — VEDŐ Attila: *A magyar-román határ és őrzése 1867-1918*. Budapest, 2011, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 144 p. HU-ISBN 978 963 08 1708 0.

Második kiadás: Budapest, 2012², Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 172 p. HU-ISBN 978 963 89 8285 8.

II.kötet

2. PARÁDI József: *A Magyar Királyi Csendőrség. Az első magyar központosított, közbiztonsági őrtestület 1881-1945*. Budapest, 2012, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 281 p. HU-ISBN 978 963 08 4797 0.

„D”

„A magyar rendvédelem-történet hagyatéka.”

HU-ISSN 2064-4728

„Veritas nunquam perit.”

(Az igazság sosemvész el.)

/Seneca/

A 2014-ben útjára indított, nyílt végű könyvsorozat célja, hogy a nemzeti rendvédelem-történetünk lényeges és nehezen hozzáférhető dokumentumait lehetőleg teljes terjedelemmel tegye közzé. A bemutatáshoz hozzá tartoznak a témakört ismertető tanulmányok is. Megjelent kötetek:

I.kötet

1. PARÁDI József — REGÉNYI Kund Miklós: *1872 Felderítő-szolgálati utasítás. Anleitung zum Kundschaftsdienste*. Budapest, 2014, Nemzetbiztonsági Szakszolgálat — Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 441 p. HU-ISBN 978 963 89 8284 1.

II.kötet

2. PARÁDI József — SZAKÁLY Sándor — SZIGETVÁRI Oszkár — ZÉTÉNYI Zsolt: *Nyomozati utasítások a Magyar Királyi Csendőrség számára*. Budapest, 2018, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 401 p. HU-ISBN 978 615 80 3094 6.

„E”
 „A magyar rendvédelem-történet forrásai.”
 HU-ISSN 2560-0532
 „Praeteria mutare non possumus.”
 (A múltat már nem tudjuk megváltoztatni.)
 /Cicero/

A 2018-ben útjára indított, nyílt végű könyvsorozat célja, hogy a nemzeti rendvédelem-történetünk szakterületeinek egy-egy történelmi időszakra vonatkozó azon forráscsoportját jelentse meg, amelyek a szakterület megismerésének nélkülözhetetlen forrásbázisát képezik. Az ismertetőkhöz tartoznak a témakört bemutató tanulmányok is. Megjelent kötetek:

I.kötet

1. PARÁDI József — VEDŐ Attila: *A polgári magyar állam karhatalmi tevékenységének szabályozása 1867-1944.* Budapest, 2018, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 336 p. HU-ISBN 978 615 80 3092 2.

„F”
 „Salutem”
 HU-ISSN 2416-2078
 „Vectigal quaddam specularantes.”
 (Tisztelgés a tudós előtt.)

A 2015-ben útjára indított, nyílt végű könyvsorozat. A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság azon 65. életévébe lépő — esetenként annál idősebb — azon tagjait köszönti e sorozat gyűjteményes köteteivel, illetve kérészt az elhunyt tagjai tiszteletére emlékköteteket, akik doktorátussal, vagy azzal egyenértékű tudományos alkotással és a magyar rendvédelem-történet körében kifejtett jelentős tudományos munkássággal rendelkeznek, valamint a személyük körül szellemi alkotóműhely alakult ki.

Azokat a társasági tagsággal nem rendelkező személyeket lehet gyűjteményes kötetrel a születésnapjuk alkalmával felköszönteni, illetve születésük évfordulója alkalmából az emléküik előtt tisztelegni, akiknek a rendvédelem-történet terén létrehozott tudományos reputációja eléri, vagy meghaladja a „Salutem” könyvsorozat köteteivel felköszöntött társasági tagokét. Megjelent kötetek:

I.kötet

PARÁDI József et al. (szerk.): *Ünnepi tanulmányok GÁSPAR László 65. születésnapja tiszteletére.* Budapest, 2015, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 154 p. HU-ISBN 978 615 80 3090 8.

1. BENCSIK Péter: Úti okmányok és határátkelés a cseh, szlovák és magyar területeken 1939-1953. 19-30.p.
2. BODA József: A román csendőrség története. 31-56.p.
3. DEÁK József: *A Belügyi Szemle* és az ideológiai háború a Helsinkai konferenciáig 1953-1975. 57-70.p.

4. ERNYES Mihály: Pillantás az 1950-es évek bűnüldözésébe. Baranyai élet elleni bűnügyek. 71-86.p.
5. LŐRINCZ József: Hazai börtönügyünk a sztalini büntetőpolitika jármában. 87-102.p.
6. SOM Krisztián: A magyar határforgalom ellenőrzés 1000-1301. 103-120.p.
7. SUBA János: A Magyar Királyság és az Osztrák Császárság közötti „vítas határszakaszok” dualizmuskori rendezése. 121-142.p.
8. VEDÓ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség tevékenysége a hírszerzés és kémelhárítás területén. 143-154.p.

II.kötet

PARÁDI Ákos et al. (szerk.): *Ünnepi tanulmányok PARÁDI József 65. születésnapja tiszteletére*. Budapest, 2015, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 218 p. HU-ISBN 978 963 89 8289 6.

1. BENCSIK Péter: Úti okmányok és határátkelés a cseh (csehszlovák) és a magyar szabályozásban, 1848-1939. 21-36.p.
2. BODA József: Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete. 37-64.p.
3. DEÁK József: A polgári magyar állam rendvédelmi sajtója 1867-1944. 65-88.p.
4. ERNYES Mihály: Rendvédelem az I. világháború előszelében (Pécs-Baranya). 89-122.p.
5. LŐRINCZ József: Az 1956-os forradalom és szabadságharc következményei a hazai börtönügyben. 123-136.p.
6. SOM Krisztián: A magyarországi határforgalom-ellenőrzés 1900-1914. 137-160.p.
7. SZAKÁLY Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség felügyelői 1919-1945. 161-176.p.
8. VEDÓ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség feladatai a külföldiek ellenőrzésében. 177-202.p.

III.kötet

PARÁDI József et al. (szerk.): *Ünnepi parergák ERNYES Mihály 65. születésnapja tiszteletére*. Budapest, 2016, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 193 p. HU-ISBN 978 615 80 3091 5.

1. BREKI Imre: Tűzoltó rangok a dualizmuskori Magyar Királyságban. 21-44.p.
2. BODA József: Bosznia-Hercegovina XIX-XX. századi rendvédelmi szervezeteinek történelme dióhéjban. 45-68.p.
3. PARÁDI Ákos: A Belga Nemzeti Csendőrség a XX. század húszas éveiben. 69-82.p.
4. PARÁDI József: Határszolgálat Közép-Európában a I. világháború után, a terület-visszacsatolásokat megelőzően. 83-114.p.
5. SZABÓ Szilárd: Az osztrák-magyar katonai titkosszolgálat tehermentesítése: a kém-elhárítás helyi intézményrendszerének és szervezetének kiépülése. 115-132.p.
6. SZIGETVÁRI Oszkár: A fővárosi rendőrség detektívtestülete 1885-1918. 133-162.p.
7. VEDÓ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség tűzrendészeti feladatai. 163-191.p.

IV.kötet

PARÁDI József et al. (szerk.): *Ünnepi parergák BODA József 65. születésnapja tiszteletére*. Budapest, 2018, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 184 p. HU-ISBN 978 615 80 3097 7.

1. DEÁK József: A *Belügyi Szemle* és az ideológiai háború Helsinkitől a rendszer-váltásig 1975-1990. 23-40.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.IV.TOM.23-40.p.

2. ERNYES Mihály: SZALAY József életútja (1870. II. 17. Békéscsaba – 1937. IV. 25. Szeged). 41-94.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.IV.TOM.41-94.p.

3. PARÁDI Ákos: BORHY Sándor, FERY Oszkár, MENKINA János. 95-116.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.IV.TOM.95-116.p.

4. PARÁDI József: Magyar határőrízet a I. világháború kitörésekor. 117-132.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.IV.TOM.117-132.p.

5. SOM Krisztián: Magyar állami vezetők hivatalos légiútjait megvalósító szervezetek 1950-1989. 133-144.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.IV.TOM.133-144.p.

6. SUBA János: Provokáció a komáromi határállomáson. 145-168.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.IV.TOM.145-168.p.

7. SZIGETVÁRI Oszkár: A magyar bűnügyi nyilvántartás kezdete. 169-180.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.IV.TOM.169-180.p.

V.kötet

PARÁDI József et al. (szerk.): *Ünnepi parergák MEZEY Barna 65. születésnapja tiszteletére*. Budapest, 2018, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 199 p. HU-ISBN 978 615 80 3096 0.

1. BODA József: A „demokratikus hadsereg” különleges rendeltetésű erői 1945-1948. 19-36.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.V.TOM.19-36.p.

2. ERNYES Mihály: KRISZTINKOVICH Antal életútja. 37-62.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.V.TOM.37-62.p.

3. PARÁDI József: A trianoni békediktátum és a magyar határőrízet. 63-92.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.V.TOM.63-92.p.

4. SOM Krisztián: Magyar magánútlevelek 1948 és 1955 között. 93-114.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.V.TOM.93-114.p.

5. SUBA János: Az 1927. évi kereskedelmi egyezmény és a határszéli forgalom. 115-144.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.V.TOM.115-144.p.

6. SZAKÁLY Sándor: A magyar katonai hírszerzés és kémelhárítás 1918-1921. 145-160.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.V.TOM.145-160.p.

7. VEDÓ Attila: A közúti balesetek helyszínelése a Magyar Királyi Csendőrség „közlekedési szolgálatánál”. 161-192.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.V.TOM.161-192.p.

VI.kötet

PARÁDI József et al. (szerk.): *Emlékkönyv ŐRY Károly születésének 85 évfordulója tiszteletére*. Budapest, 2018, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 179 p. HU-ISBN 978 615 80 3095 3.

1. BODA József: A különleges rendeltetésű erők az erőszakos haderőfejlesztés időszakában 1948-1955. 19-36.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.VI.TOM.19-36.p.

2. BOTOS János: GERŐ Ernőtől BISZKU Béláig. A belső ügyek minisztériumából „rendőrminisztérium” 1953-1957. 37-54.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.VI.TOM.37-54.p.

3. ERNYES Mihály: THURZÓ (TISZA) Miksa életútja. 55-72.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.VI.TOM.55-72.p.

4. PARÁDI Ákos: A magyar vízicsendőrség. 73-88.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.VI.TOM.73-88.p.

5. PARÁDI József: A dualizmuskori Magyar Királyi Pénzügyőrség határőrizeti szolgálata. 89-118.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.VI.TOM.89-118.p.

6. SIMON F Nándor: Az iparőrség. 119-140.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.VI.TOM.119-140.p.

7. SUBA János: A dunai hajózás és vízirendészet 1922-1939. 141-171.p.

DOI : 10.31626/HUEISSN2560094X.VI.TOM.141-171.p.

VII.kötet

PARÁDI József et al. (szerk.): *Emlékkönyv KESERŐ István születésének 90 évfordulója tiszteletére*. Budapest, 2019, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 286 p. HU-EISBN

1. BODA József : Az afganisztáni mérleg. 19-56.p.

DOI :

2. ERNYES Mihály : Szilánkok a rendőrakadémiák képzés történetéből.57-84.p.

DOI :

3. PARÁDI Ákos : A Magyar Királyi Folyamőrség.

DOI :

4. PARÁDI József : A polgári magyar állam rendvédelmi modellje 1867-1944.

DOI :

5. SUBA János : Magyarország államhatárai a trianoni békediktátum előtt és után.

DOI :

6. VEDÓ Attila : A Magyar Királyi Csendőrség közreműködése az adóvégrehajtásban.

DOI :

7. ZEIDLER Sándor : A ZRÍNYI-sisak születése. Rendőrfelügyelő, vagy történelmi festőművész a tervező?

DOI :

„G”
 „Magyar rendvédelem-történeti tanulmányok.”

HU-ISSN 2415-9875

„Homo non sibi soli natus, sed patriae”
 (Az ember nem önmaga számára él, hanem a haza számára is.)
 /Cicero/

2015-ben útjára indított, nyílt végű könyvsorozat, melynek köteteiben a magyar rendvédelem-történet egy-egy szakterületének a bemutatására irányuló tanulmányok jelennek meg.

Megjelent kötetek:

I.kötet

PARÁDI József et al. (szerk.): *Magyar csendőrség-történeti tanulmányok*. Budapest, 2015, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 401 p. HU-ISBN 978 963 89 8288 9.

A kötetben megjelent tanulmányok korábban már más kiadványokban publikálásra kerültek.

1. ARTNER Ramona: Egy közbiztonsági őrtestület útja Párizstól – Itálián és Ausztrián keresztül – Budapestig. 35-44.p.

[A tanulmány először megjelent: *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXII.évf. (2012) 26.sz. 13-18.p.]

2. ARTNER Ramona — PARÁDI József — ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség légi, vízi, vasúti és közúti szakszolgálati ágai. 45-66.p.

[A tanulmány először megjelent: *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXIII.évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 23-40.p.]

3. CSAPÓ Csaba: A csendőrség és a városok 1881-1914. 67-78.p.

[A tanulmány először megjelent: *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXII.évf. (2012) 26.sz. 13-18.p.]

4. ERNYES Mihály: Pandúrság helyett csendőrség Baranyában 1881-1884. 79-88.p.

[A tanulmány először megjelent: *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. VII.évf. (1997) 8.sz. 27-33.p.]

5. FORRÓ János: A polgári magyar állam első központosított, közbiztonsági őrtestületének közrendvédelmi szolgálata. 89-98.p.

[A tanulmány először megjelent: *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XIX.évf. (2010) 22.sz. 46-52.p.]

6. HEGEDŰS Ernő: A Magyar Királyi Csendőrség harc- és gépjárművei. 99-114.p.

[A tanulmány először megjelent: *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXIII.évf. (2013) 27-28-29-30.sz. 89-100.p.]

7. KAISER Ferenc: A csendőr őrs mindennapi élete. 115-136.p.

[A tanulmány először megjelent: *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. VII.évf. (1997) 8.sz. 46-56.p.]

8. OLASZ Lajos: A légi csendőrség Magyarországon. 137-160.p.
[A tanulmány először megjelent: *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 105-120.p.]
9. PARÁDI József: A csendőrség magyarországi története. 161-200.p.
[A tanulmány először megjelent: *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XVI.évf. (2009) 19.sz. 64-88.p.]
10. PARÁDI József: Az Osztrák-Magyar Monarchia Magyar Királyságának határ-
széli csendőrsége. 201-236.p.
[A tanulmány először megjelent: *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXII.évf. (2012) 26.sz. 81-104.p.]
11. SZAKÁLY Sándor: Az Osztrák-Magyar Monarchia hadseregének tábori
csendőrsége. 237-242.p.
[A tanulmány először megjelent: *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. IV.évf. (1994) 5.sz. 55-58.p.]
12. SZAKÁLY Sándor: Akik a Magyar Királyi Csendőrséget — 1938 és 1945 kö-
zött — vezették. 243-266.p.
[A tanulmány először megjelent: *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXI.évf. (2011) 24.sz. 136-153.p.]
13. VEDÓ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének sza-
bályozása a dualizmus idején. 267-286.p.
[A tanulmány először megjelent: *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXIII.évf. (2013) 31-32-33-34.sz. 174-184.p.]
14. ZEIDLER Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség rendfokozati rendszere és
jelvényei. 287-296.p.
[A tanulmány először megjelent: *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. VII.évf. (1997) 8.sz. 110-112.p.]
15. ZÉTÉNYI Zsolt: A Magyar Királyi Csendőrség és a csendőrök jogállása 1945
előtt és után. 297-329.p.
[A tanulmány „A Magyar Királyi Csendőrség és a csendőrök jogállása. Egy elfelejtett szervezet és jelmondat: »Híven, becsülettel, vitézül!«” címmel jelent meg elő-
ször. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXI.évf. (2011) 24.sz. 155-165.p.]
16. PARÁDI József: Elpusztított emlékhelyek. 349-364.p.
[A tanulmány először megjelent: *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1785-3257. XVII.évf. (2008) 29-30.sz. 96-109.p.]

II.kötet

BODA József — PARÁDI József et al. (szerk.): *Tanulmányok a XIX-XX. századi magyar állam rendvédelem-történetéből*. Budapest, 2015, Nemzeti Közszolgálati Egyetem - Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 244 p. HU-ISBN 978 615 55 2746 3.

1. ARTNER Ramona: A Magyar Királyi Csendőrség személyi állományának növelése. 11-19.p.
2. BENCsik Péter: Úti okmányok és határátkelés a cseh, szlovák és magyar területeken (1939-1953). 21-28.p.
3. BODA József: A polgári magyar állam „nemzetbiztonsági” szervezetei 1867-1945. 29-51.p.
4. BOTOS János: A Magyar Királyi Belügyminisztérium helye, szerepe a polgári magyar állam rendvédelmi rendszerében 1867-1944. 53-72.p.
5. ERNYES Mihály: A rendvédelem jogi szabályozása a dualizmusban. 73-105.p.
6. LŐRINCZ József: A honi börtönügy a két világháború között. 107-130.p.
7. MEZEY Barna: A kora újkor tömlőce. 131-142.p.
8. OLASZ Lajos: Ballonháború. A rendvédelmi szervezetek közreműködése az ellenséges katonai léggömbök leküzdésében 1941-1944. 143-161.p.
9. ÖRY Károly: Rendvédelem – felsőoktatás. 163-191.p.
10. PARÁDI József: A Magyar Királyi Csendőrség nyugellátása. 193-206.p.
11. SUBA János: A dualista magyar állam határkiigazításának költségei. 207-221.p.
12. VEDÓ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség karhatalmi tevékenységének szabályozása a két világháború között. 223-236.p.

„H”

„Segéd tudományok a magyar rendvédelem-történet szolgálatában.”

HU-ISSN 2064-5333

„Veritas est viaticum vitae certissimum”

(Az igazság az életben a legbiztosabb útavaló)

2014-ben újtárra indított, nyílt végű könyvsorozat, melynek célja, hogy a történelem segéd tudományainak a magyar rendvédelem-történet érdekében megvalósított művelése során keletkezett eredményeit közkinccsé tegye.

Megjelent kötet:

I.kötet

SOM Krisztián: *A magyar úti okmányok 1848-2012*. Budapest, 2014, Nemzetbiztonsági Szakszolgálat - Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 337 p. HU-ISBN 978 963 89 8283 4.

„Q”
„Historia est magistra vitea”
(A történelem az élet tanítómestere.)

I.kötet

BODA József — PARÁDI József et al. (szerk.): *A XIX-XX. századi magyar állam nemzetbiztonsági szervezetei*. Budapest, 2014, Nemzetbiztonsági Szakszolgálat - Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 399 p. HU-ISBN 978 963 89 8280 3.

(A kötetben publikált tanulmányok a kötet címével azonos címmel 2012. X. 27-én Budapesten megtartott tudományos konferencia előadásainak javított, bővített, átdolgozott, tanulmányokká fejlesztett változatai.)

1. PARÁDI József: 22 év a magyar rendvédelem-történet szolgálatában. 33-48.p.
2. PARÁDI József: Az Evidenzbüro. 51-72.p.
3. ZEIDLER Sándor: POKORNY Hermann kitüntetései és ami mögötte van. 73-124.p.
4. SZAKÁLY Sándor: Az önálló magyar katonai hírszerzés és kémelhárítás létrehozása 1918-1922. 125-139.p.
5. KOVÁCS Tamás: A Magyar Királyi Csendőrség és a Magyar Királyi Állami rendőrség politikai osztályai(i) 1919. augusztus – 1944. március 15. 141-158.p.
6. KOVÁCS Zoltán András: Állambiztonság a SZÁLASI-kormány idején. 15-189.p.
7. MÜLLER Rolf: A politikai rendőrség a II. világháború utáni években 1945-1948. 193-212.p.
8. ÖTVÖS István: Harc az elsőbbségért. Adatok az ÁVH, a Katpol. és a BM szervezetek küzdelmeihez 1947-1949. 213-227.p.
9. BANK Barbara: A Börtönügyi Osztály(ok) története 1945-1957. 229-244.p.
10. TAKÁCS Tibor: A KÁDÁR-i politikai rendőrség létrehozása 1956-1962. 245-260.p.
11. TÖMÖSVÁRY Zsigmond: A katonai felderítés, hírszerzés története a rendszerváltástól napjainkig. 263-285.p.
12. REGÉNYI Kund: Alkotmányvédelmi Hivatal, mint modern nemzetbiztonsági szolgálat. 287-294.p.
13. ARADI Flórián: Rendszerváltás a polgári hírszerzésnél. 295-310.p.
14. NAGY Ákos Péter: Adalékok a rendvédelmi szervezetek feddhetetlenségét ellenőrző szolgálatok történeti áttekintéséhez, az RSZVSZ tevékenységének folyamatában az NVSZ megalakulásáig. 311-330.p.
15. BODA József: Magyar Nemzetbiztonsági szolgálatok 2010 után. 311-366.p.
16. PARÁDI Ákos — ZEIDLER Sándor: A borítóhoz. 393-398.p.

SZERZŐJEGYZÉK

A szerzőket hármas csoportosításban gyűjtöttük össze, nevezetesen a *Rendvédelem-történeti Füzetek*ben publikálókat, a *Rendvédelem-történeti Hírlevél*ben tudományos alkotásokat megjelentetőket és a könyvsorozatok kötetieiben közzé tett írások alkotóit egy-egy csoportba foglaltuk. Ily módon előfordulhat ugyan, hogy egy név több csoportban is szerepel, de kizárólag az adott csoportban publikált írásaival összefüggésben. A többszerzős írásművek esetében valamennyi alkotótárs nevével feltüntetjük az adott publikáció sorszámát.

„A”

A Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis),
HU-ISSN 1216-6774

„Condita decrescit, vulgata scientia crescit.”

(Az elrejtett tudás csökken, a másokkal közölt ellenben gyarapszik.)

A periodikában megjelenő írások szerzőivel szemben tudományos fokozat tekintetében nincsen elvárás. Valamennyi szerzővel szemben támasztott követelmény azonban, hogy plágiumok és kompiliációk közlésétől tartózkodunk. Ugyancsak nem kívánatosak a politikai prekonceptiótól terhelt írások. Azok a művek kerülnek befogadásra, amelyek tartalma harmonizál a tudományos művek publikálására vonatkozó általános elvárásokkal, a közlési feltételekben foglaltakkal továbbá megfelel az első közlés feltételeinek. Ügyelünk arra, hogy a közölt alkotások hivatkozásai tükrözzék a témakört már korábban feltáró személyek mérvadó alkotásait, általában az etikai elvárásoknak megfelelően.

A szerzők

1. ANDROVICZ Gábor ¶ 2018 , ✎2019
0494 ;
2. ARTNER Ramona ¶ 2010 , Ⓜ 2015
0368 ; 0369 ; 0380 ; 0381 ; 0421 ; 0422 ;
3. BACSA Gábor dr. Cs.C. (☩ 2003) , ¶ 1999 , Ⓜ 2000
0049 ; 0057 ; 0074 ; 0087 ; 0123 ; 0128 ; 0153 ; 0170 ;
0221 ; 0240 ;
4. BALLA Tibor dr. Cs.C.
0272 ; 0284 ;
5. BALOGH Péter
0395 ;

6. BEBESI Zoltán dr. Cs.C. , ¶ 2010 , ☒ 2002
0184 ;
7. BENCZE László dr. jur.
0031 ;
8. BENCSIK Péter dr. Ph.D. mag. , ¶ 2001 , ⬠ 2004 , Ⓜ 2015
0154 ; 0185 ; 0222 ; 0241 ; 0296 ; 0320 ; 0445 ,
9. BERKI Imre dr. Ph.D. mag. , ¶ 2010 , ✖ 2013 , 2015 Ⓜ , ⬠ 2016
0242 ; 0356 ; 0410 ; 0411 ; 0452 ; 0495 ;
10. BOBÁK Artúr
0016 ; 0130 ;
11. BODA József dr. Ph.D. mag. , ¶ 2002 , ✖ 2003 , ⬠ 2006 , ✖ 2007 ,
☒ 2010 , Ⓜ 2015
0186 ; 0200 ; 0243 ; 0244 ; 0308 ; 0344 ; 0382 ; 0396 ;
12. BÓDINÉ dr. Beliznai Kinga Ph.D.
13. BONHARDT Attila dr. Cs.C.
0058 ; 0480 ;
14. BORSI József
0033 ;
15. BOTOS János dr. univ. , ¶ 2006
0028 ; 0053 ; 0059 ; 0131 ; 0187 ; 0201 ; 0245 ;
16. BOTZ László dr. univ.
0397 ;
17. CHVOJKA Michael dr. Ph.D. , ¶ 2006
0321 ; 0322 ;
18. CSAPÓ Csaba dr. Cs.C. mag. , ¶ 1999 , ✖ 2000 , ⬠ 2004 , ✖ 2006
0088 ; 0132 ; 0155 ; 0171 ; 0202 ; 0357 ; 0370 ;

19. CSEREI Attila
0018 ;
20. CSIHA Gábor dr.jur.
0332 ;
21. CSÓKA Ferenc mag. , ¶ 2000 , ✕2002 , *2006 , ☒2004 , Ⓜ2015
0089 ;
22. DAVOLA József dr. Ph.D.
0133 ; 0156 ; 0172 ; 0333 ; 0345 ;
23. DÁNOS Valér dr. Cs.C.
0164 ;
24. DEÁK József dr. Ph.D., adj. ; ¶ 2014 , ✕2016 ; Ⓜ2015
0496 ;
25. DETTNÉ dr. Légrádi Ilona dr. Cs.C.
0075 ;
26. DOMOKOS Sándor (☩ 2011) , ¶ 1999 , ✕2000 , ⬠2006 , ☒2008
0090 ; 0134 ;
27. EDELBACHER Maximilian , ¶ 2001
0209 ;
28. ERDŐS Ákos dr.jur.
0473 ;
29. ERNYES Mihály dr. jur. mag. , ¶ 1999 , ✕2001 , ⬠2002 , *2004 , ☒2005
, Ⓜ2015
0051 ; 0076 ; 0091 ; 0173 ; 0203 ; 0223 ; 0246 ; 0285 ;
0435 ; 0446 ; 0487 ; 0501 ; 0502 ;
30. ESTÓK József dr.jur. ¶ 2007 , Ⓜ2015
0466 ;
31. FAZAKAS László mag. ¶ 1999 , ✕2002 , ⬠2001 , *2004 , ☒2002
0060 ; 0077 ; 0135 ; 0188 ; 0204 ; 0273 ;

32. FAZEKAS Csaba
0092 ; 0224 ;
33. FINSZTER Géza dr. DSc. , ¶ 2002
0165 ;
34. FÓRIZS Sándor dr. Cs.C. , ✕2003 , ✖2005
0383 ; 0398 ; 0497 ; 0503 ;
35. FORRÓ János mag. ¶ 1999 , ✕2000 , ⬠2001 , ☒2006 , Ⓜ2015
0034 ; 0093 ; 0113 ; 0174 ; 0205 ; 0286 ; 0297 ; 0309 ;
0323 ; 0324 ; 0334 ; 0335 ; 0346 ; 0347 ; 0371 ; 0384 ;
0423 ;
36. FRÖCHLICH Dávid
0399 ; 0424 ;
37. GÁSPÁR László dr. Cs.C. mag. , ¶ 1999 , ✕2000 , ⬠2001 , ✖2004 , ☒2006
, Ⓜ2015
0078 ; 0189 ; 0206 ; 0247 ; 0260 ; 0310 ; 0358 ;
38. GEBHARDT Helmut dr. Ph.D. , ¶ 2002 , ✕2008
0136 ; 0175 ; 0207 ;
39. GOMBÁR Noémi
0190 ;
40. GÖRBE Márk
0412 ;
41. HADNAGY Imre József dr. Ph.D.
0413 ;
42. HEGEDŰS Antal
0020 ;
43. HEGEDŰS Ernő dr. Ph.D. , ¶ 2001 , ✕2002 , ⬠2005 , ✖2009 , Ⓜ2015
0225 ; 0274 ; 0293 ; 0294 ; 0306 ; 0311 ; 0325 ; 0385 ;
0399 ; 0424 ;

44. HEGEDŰS Róbert dr. Cs.C. (†)
0052 ; 0459 ;
45. HESZTERA Franz
0042 ; 0043 ;
46. HIBÁCSKÓ Ferenc
47. HUDRA László
0226 ;
48. ILLÉSFALVI Péter ¶ 2002
0261 ;
49. JAKUS János dr. Cs.C.
0298 ; 0386 ;
50. JOÓ Gábor , ¶ 1999 , ✕2001 , *2003 , ☒2005
0047 ; 0061 ; 0109 ;
51. KAISER Ferenc dr. Ph.D. mag. , ¶ 2001 , ◆2002
0094 ; 0114 ;
52. KÁLMÁN Zsolt dr. Ph.d. , ¶ 2001 , ✕2003 , ◆2010 , ☒2002
0176 ; 0262 ; 0287 ;
53. KEDVES Gyula dr. univ.
0062 ;
54. KESERŰ István dr. Cs.C. mag. (†2004) , ¶ 1999 , ✕2000 , ◆2001 , *2002 ,
☉2003
0008 ; 0015 ; 0024 ; 0032 ; 0054 ; 0079 ; 0095 ; 0124 ;
0137 ; 0177 ; 0387 ; 0400 ;
55. KIRÁLY Béla dr. univ. (†2009)
0006 ;
56. KISS András
0414 ,

57. KISS Gábor (†2006) , ☿ 1998 , ✖2001 , ✱2002
0096 ;
58. KISS István Géza (†2016) , ☿ 2001
0063 ; 0080 ; 0097 ; 0110 ; 0119 ; 0138 ; 0157 ; 0178 ; 0248 ;
59. KOMÁROMI Gábor
0055 ;
60. KORINEK László dr. DSc. MTA-tag , ☿ 2005
0017 ;
61. KÓSA László dr. Ph.D. , ☿ 2002 , ⬠2006
0139 ; 0140 ; 0176 ; 0190 ; 0299 ;
62. KOVÁCS Gyula dr. univ.
0125 ;
63. KOVÁCS Jenő dr. univ. (†)
0098 ;
64. KÖVESI László
0111 ; 0140 ; 0312 ;
65. LINDNER Gyula
0415 ;
66. LŐRINCZ József dr. Cs.C. mag. , ☿ 2000 , ✖2002 , ⬠2009 , Ⓢ2015
0081 ; 0142 ; 0208 ; 0227 ; 0336 ; 0337 ; 0488 ; 0489 ;
67. LŐRINCZI Dénes
0460 ; 0481 ;
68. LUGOSI József dr. Cs.C. , ☿ 2005
0035 ; 0064 ; 0099 ;
69. MAGASVÁRI Adrienn
0436 ;

70. MARKÓ György dr. Cs.C. , ¶ 2009
0348 ;
71. MEZEY Barna dr. DSc. mag. , ¶ 1998 , ✕2001 , ◆2004 , *2006 , ⊛2011
, ☒2010 , Ⓢ2015
0029 ; 0039 ; 0065 ; 0082 ;
72. MÉSZÁROS Balázs dr.Ph.D. , Ⓢ2015
0474 ;
73. MOCSÁRI Sándor
0023 ;
74. MOKÁNY József dr. jur. , ¶ 1999 , ✕2000
0005 ;
75. NAGY Ákos Péter dr. Ph.D. mag , ¶ 2013 , ✕ 2014 ; ◆2017
0249 ; 0359 ; 0360 ; 0372 ; 0373 ; 0388 ;
76. NAGY György dr. Cs.C. (†2013) , ¶ 1999 , ✕2001 , ◆2002 , *2003 ,
☒2006
0083 ; 0126 ; 0158 ; 0166 ; 0191 ; 0210 ; 0228 ; 0250 ;
0263 ; 0300 ; 0313 ; 0401 ;
77. NAGY József dr. Cs.C. mag. (†2004) , ¶ 2000 , ✕2002 , ◆2003 , *2004
0192 ; 0211 ; 0229 ; 0361 ; 0402 ;
78. NAGY László
0301 ;
79. NYITRAI Endre dr. jur.
0437 ;
80. OLASZ György dr. Cs.C.
0275 ; 0504 ;
81. OLASZ Lajos dr. Ph.D. , ¶ 2016 , Ⓢ2015
0403 ; 0416 ; 0438 ; 0482 ; 0490 ;

82. ÓRY Károly dr. univ. mag. (†2017) , ♁ 1998 , ✖2000 , ⬠2016 , ✱2017 ; Ⓜ
2015
0010 ; 0021 ; 0045 ; 0100 ; 0120 ;
83. PARÁDI Ákos , ♁ 2002 , ✖2005 , ⬠2008 , Ⓜ2011 , Ⓜ²⁵2015
0276 ; 0417 ; 0425 ; 0426 ; 0447 ; 0461 ; 0475 ; 0483 ;
84. PARÁDI József dr. Cs.C. mag. , ♁ 1998 , ✖1999 , ⬠2004 , ✱2007 ,
Ⓜ²⁵2008 , Ⓜ2009 , Ⓜ²⁵2015
0003 ; 0009 ; 0013 ; 0026 ; 0041 ; 0066 ; 0084 ; 0101 ;
0112 ; 0121 ; 0143 ; 0159 ; 0167 ; 0179 ; 0193 ; 0194 ;
0195 ; 0212 ; 0213 ; 0214 ; 0230 ; 0231 ; 0232 ; 0251 ;
0252 ; 0253 ; 0264 ; 0265 ; 0275 ; 0277 ; 0278 ; 0288 ;
0289 ; 0302 ; 0303 ; 0314 ; 0315 ; 0316 ; 0326 ; 0327 ;
0328 ; 0338 ; 0339 ; 0340 ; 0349 ; 0350 ; 0351 ; 0362 ;
0363 ; 0364 ; 0370 ; 0374 ; 0375 ; 0376 ; 0381 ; 0389 ;
0390 ; 0404 ; 0427 ; 0428 ; 0429 ; 0430 ; 0439 ; 0453 ;
0454 ; 0462 ; 0463 ; 0467 ; 0468 ; 0476 ; 0477 ; 0484 ;
0491 ; 0505 ;
85. PERÉNYI Roland dr. Ph.D. mag., ♁ 2011 , ✖2015 , ⬠2016
0279 ; 0405 ;
86. ifj. PERJÉSI György , ♁ 2001
0254 ;
87. RAVASZ Dezső
0160 ;
88. RAVASZ István dr. Cs.C. , ♁ 2000 , ✖2012 , Ⓜ²⁵2015
0068 ; 0085 ; 0102 ; 0144 ; 0180 ; 0448 ;
89. RÁCZ Lajos dr. univ.
0067 ;
90. RÉTI Rezső
0418 ;
91. SALAMON Iván (†) , ♁ 1998 , ✖2000 , ⬠2002
0037 ; 0122 ;

92. SALLAI János dr. Ph.D.
0103 ; 0127 ; 0145 ;
93. SÁGI Zoltán dr. jur. , 1999 , 2001 , 2005 , 2002ú
0255 ; 0266 ;
94. SÁGVÁRI György dr. Cs.C. , 2007 , 2009
0036 ; 0069 ;
95. SÁNDOR Vilmos dr. Cs.C. , 2001 , 2002 , 2003
0022 ;
96. SCHIMPF Gerard
0419 ;
97. SEYRL Harald , 1999 , 2002 , 2004
0209 ;
98. SIMON Ferenc (2006)
0115 ; 0146 ;
99. SIMON F. Nándor mag. , 2000 , 2001 , 2002 , 2003 , 2005 ,
2015
0233 ; 0280 ; 0317 ; 0449 ; 0506 ;
100. SIMON Sándor
0147 ; 0181 ; 0234 ;
101. SOM Krisztián , 2009 , 2012 , 2015
0290 ; 0365 ; 0391 ; 0440 ; 0455 ; 0464 ;
102. SOMORJAI Béla
0070 ;
103. B STENGE Csaba dr. Ph.D.
0441 ;
104. STEIB György
0182 ;

- 105.**SUBA János dr. Ph.D. mag. , ☞ 2000 , ✖2001 , ⬠2002 , *2007 , ☒2003 ,
 Ⓒ²⁵2015
 0030 ; 0048 ; 0071 ; 0086 ; 0104 ; 0116 ; 0148 ; 0161 ;
 0162 ; 0168 ; 0183 ; 0196 ; 0197 ; 0198 ; 0215 ; 0216 ;
 0217 ; 0218 ; 0235 ; 0236 ; 0237 ; 0238 ; 0256 ; 0257 ;
 0258 ; 0267 ; 0268 ; 0281 ; 0282 ; 0291 ; 0292 ; 0304 ;
 0305 ; 0318 ; 0319 ; 0329 ; 0330 ; 0341 ; 0342 ; 0352 ;
 0353 ; 0366 ; 0367 ; 0377 ; 0392 ; 0431 ; 0456 ; 0492 ;
 0498 ;
- 106.**SZABÓ Andrea dr. Ph.D. ☞ 2017
 0442 ; 0478 ; 0499 ;
- 107.**SZABÓ József János dr. Cs.C. , ☞ 2005
 0117 ; 0219 ; 0343 ;
- 108.**SZABÓ Miklós dr. DSc. MTA-tag , *2003
 0007 ;
- 109.**SZABÓ Szilárd dr. Ph.D.
 0443 ; 0485 ;
- 110.**SZAKÁCS Gábor dr. Cs.C. , ☞ 1999 , ✖2005
 0072 ;
- 111.**SZAKÁLY Sándor dr. DSc. mag. , ☞ 1999 , ✖2002 , ⬠2006 , *2012 ,
 Ⓒ²⁵2009 , ☒2015 , Ⓒ²⁵2015
 0004 ; 0014 ; 0027 ; 0046 ; 0056 ; 0073 ; 0105 ; 0354 ;
- 112.**SZELEI József
 0106 ;
- 113.**SZÉKELY Zoltán dr. jur. , ☞ 2005 , ⬠2007 , *2009
 0393 ;
- 114.**SZIGETVÁRI Oszkár, ☞ 2017
 0469 ; 0479 ; 0507 ;
- 115.**SZIKINGER István dr. jur.
 0038 ; 0118 ; 0149 ; 0378 ; 0379 ; 0394 ; 0406 ;

116. SZŰCS János
0150 ;
117. TAKÁCS Gyula dr. univ.
0331 ;
118. TAMÁSKA Endre (†2010) , ✎1999
0129 ;
119. TÁTRAI Zsuzsanna dr. univ.
0420 ;
120. TEKE András dr. Cs.C.
0199 ;
121. TÓTH László
0044 ;
122. TÓTH Tihamér (†)
0011 ;
123. TÖMÖSVÁRY Zsigmond dr. Ph.D. , ♀ 2013 , ©2015
0407 ;
124. TURCSÁNYI Károly dr. Cs.C.
0293 ; 0294 ; 0306 ;
125. URBÁN Aladár († 2019) dr. DSc.
0001 ; 0012 ; 0269 ;
126. VARRÓ István ♀ 2009 , ✎2013
0239 ; 0259 ;
127. VASS Ferenc , ♀ 2002 , ✎2003
0151 ;
128. VEDÓ Attila , ♀ 2006 , ✎2013 , ©2015
0270 ; 0283 ; 0295 ; 0307 ; 0408 ; 0409 ; 0432 ; 0433 ;
0434 ; 0444 ; 0450 ; 0457 ; 0465 ; 0493 ;

129. VERBOVSZKI Sándor , ¶ 2017
0470 ;
130. VINCZE Gábor ¶ 2019
0486 ;
131. VOLCSÁNYI Nikolett
0471 ;
132. ZACHAR József dr. DSc. (†2009) , ¶ 1999 , ✖2001 , ⬠2002 , *2004 , ⊙
2005 , ☒2007
0002 ; 0019 ; 0025 ; 0040 ; 0107 ; 0152 ; 0169 ; 0220 ;
133. ZEIDLER Sándor mag. , ¶ 1998 , ✖2000 , ⬠2001 , 2003 * , ☒2009 ,
⊙²⁵2015
0108 ; 0271 ; 0275 ; 0381 ; 0451 ;
134. ZÉTÉNYI Zsolt dr. jur. , ¶ 2006 , ✖2009 , ⬠2012 , ⊙²⁵2015
0355 ; 0472 ; 0500 ;
135. ZINNER Tibor dr. Cs.C.
0163 ;
136. ZSIGA Tibor dr. Cs.C.
0050 ;
137. ZSIGOVITS László dr. Ph.D.
0458 ;

Többszerzős tanulmányok esetében az érintett tanulmányok sorszámai valamennyi szerző neve mellett szerepelnek.

„B”

A Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis),
HU-ISSN 1785-3257

„Gratius ex ipso bibuntur aquae.”

(A forrásból szívesebben isznak az emberek.)

A periodikában megjelenő írások nem csupán a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság rendezvényeiről és tagjairól szólnak, hanem a társaság által hivatásának tekintett szakterület művelésével kapcsolatosan létrejött operatív eseményekről, valamint a témakör olyan gondozóiról is tájékoztatást nyújtanak, akik nem tagjai a társaságnak.

A szerzők

1. ARTNER Ramona ☞ 2010 , Ⓜ 2015
007 ; 017 ; 018 ;
2. BODOKI Gábor
005 ;
3. BEBESI Zoltán dr. Cs.C. , ☞ 2010 , ☞ 2002
014 ;
4. BERKI Imre dr. Ph.D.mag , ☞ 2010 , ✕ 2013 , 2015 Ⓜ , Ⓜ 2016
021 ;
5. BODA József dr. Ph.D. mag. , ☞ 2002 , ✕ 2003 , Ⓜ 2006 , ✕ 2007 ,
☞ 2010 , Ⓜ 2015
015 ;
6. 4. CSIHA Gábor dr.jur.
016 ;
7. JUHÁSZ ISTVÁN Ábel dr.med. ☞ 2010 ,
003 ;
8. KÁLMÁN Zsolt dr. Ph.d. , ☞ 2001 , ✕ 2003 , Ⓜ 2010 , ☞ 2002
004 ;
9. PARÁDI Ákos , ☞ 2002 , ✕ 2005 , Ⓜ 2008 , ☞ 2011 , Ⓜ 2015
008 ;

10. PARÁDI József dr. Cs.C. mag. , ☽ 1998 , ✖1999 , ⬠2004 , ✨2007 ,
⊗2008 , ☒2009 , Ⓜ2015
001 ; 002 ; 006 ; 009 ; 013 ; 022 ; 023 ; 026 ; 029 ;
030 ;
11. PÁLMAI Adrián
010 ;
12. PÉK Edina Csilla
011 ; 012
13. SOM Krisztián , ☽ 2009 , ✖2012 , Ⓜ2015
019 ;
14. SZABÓ Szilárd dr. Ph.D.
020 ; 024
15. SZIGETVÁRI Oszkár, ☽ 2017
027 ;
16. TÚRI Zsolt
028 ;
17. ZEIDLER Sándor mag. , ☽ 1998 , ✖2000 , ⬠2001 , 2003 ✨ , ☒2009 ,
Ⓜ2015
025 ; 031

„C” „D” „E” „F” „G” „H”
könyvsorozatok
és önálló kiadású kötet „Q”
szerzői jegyzéke

(A társszerzőséggel készült alkotások jelzetei valamennyi alkotónál szerepelnek)

1. ARADI Flórián

Q-I/13.

2. ARTNER Ramona ¶ 2010 , ② 2015

G-I/1. ; G-I/2. ; G-II/1. ;

3. BANK Barbara dr.Ph.D. ② 2015

Q-I/9. ;

4. BENCSIK Péter dr. Ph.D. mag. , ¶ 2001 , ♦ 2004 , ② 2015

F-I/1. ; F-II/1. ; G-II/2. ;

5. BERKI Imre dr. Ph.D.mag. , ¶ 2010 , ✖ 2013 , 2015 ② , ♦ 2016

F-III/1.

6. BODA József dr. Ph.D. mag. , ¶ 2002 , ✖ 2003 , ♦ 2006 , ✱ 2007 ,

▣ 2010 , ② 2015 ; G-II/3. ; Q-I/15.

F-I/2. ; F-II/2. ; F-III/2. ; F-V/1. ; F-VI/1.

7. BOTOS János dr. univ. , ¶ 2006

F-VI/2. ; ; G-II/4. ;

8. CSAPÓ Csaba ¶ 2010 , ② 2015

G-I/3. ;

9. DEÁK József dr. Ph.D., adj. ; ¶ 2014 , ✖ 2016 ; ② 2015

F-I/3. ; F-II/3. ; F-IV/1. ;

10. ERNYES Mihály dr. jur. mag. , ¶ 1999 , ✖ 2001 , ♦ 2002 , ✱ 2004 , ▣ 2005 , ② 2015

F-I/4. ; F-II/4. ; F-IV/2. ; F-V/2. ; F-VI/3. ; G-I/5. ; G-II/5. ;

11. FORRÓ János mag. ¶ 1999 , ✖ 2000 , ♦ 2001 , ▣ 2006 , ② 2015

G-I/5. ;

12. HEGEDŰS Ernő dr. Ph.D. , ¶ 2001 , ✖ 2002 , ♦ 2005 , ✱ 2009 , ② 2015

G-I/6. ;

13. KAISER Ferenc dr. Ph.D. mag. , ¶ 2001 , ♦ 2002

G-I/7. ;

14. KOVÁCS Tamás dr.Ph.D. mag. ¶ 2010 , ✖ 2012 , ♦ 2014

Q-I/5. ;

15. KOVÁCS Zoltán András dr.Ph.D. mag. ¶ 2009 , ✖ 2010 , ♦ 2012

Q-I/6. ;

16. LÓRINCZ József dr. Cs.C. mag. , ¶ 2000 , ✖ 2002 , ♦ 2009 , ② 2015

F-I/5. ; F-II/5. ; G-II/6. ;

17. MEZEY Barna dr. DSc. mag. , ☿ 1998 , ✖2001 , ⬠2004 , ✱2006 ,
 ☼2011 , ☒2010 , ☉2015
 G-II/7. ;
18. MÜLLER Rolf dr.Ph.D. ☉2015
 Q-I/7. ;
19. NAGY Ákos Péter dr. Ph.D. mag , ☿ 2013 , ✖ 2014 ; ⬠2017
 Q-I/14. ;
20. OLASZ Lajos dr. Ph.D. , ☿ 2016 , ☉2015
 G-I/8. ; G-II/8. ;
21. ÖRY Károly dr. univ. mag. (☛2017) , ☿ 1998 , ✖2000 , ⬠2016 , ✱2017 ;
 ☉2015
 G-II/9. ;
22. ÖTVÖS István dr.Ph.D. ☉2015
 Q-I/8. ;
23. PARÁDI Ákos , ☿ 2002 , ✖2005 , ⬠2008 , ☒2011 , ☉2015
 F-III/3. ; F-IV/3. ; F-VI/4. ; Q-I/16. ;
24. PARÁDI József dr. Cs.C. mag., ☿ 1998 , ✖1999 , ⬠2004 , ✱2007 ,
 ☼2008 , ☒2009 , ☉2015
 C-I/1. (50-83.p.) ; C-I/2. ; D-I/1. (27-49.p. + 177-203.p.) ; D-II/1. (49-84.p.) ;
 E-I/1. (21-69.p.) ; F-III/4. ; F-IV/4. ; F-V/3. ; F-VI/5. ; G-I/2. ; G-I/9.
 ; G-I/10. ; G-I/16. ; G-II/10. ; Q-I/1. ; Q-I/2. ;
25. REGÉNYI Kund Miklós ☿ 2013
 D-I/1. (51-66.p. + 205-222.p.) ; Q-I/12. ;
26. SIMON F. Nándor mag. , ☿ 2000 , ✖2001 , ⬠2002 , ✱2003 , ☒2005 ,
 ☉2015
 F-VI/6.
27. SOM Krisztián , ☿ 2009 , ✖2012 , ☉2015
 F-I/6. ; F-II/6. ; F-IV/5. ; F-V/4. ; H-I.
28. SUBA János dr. Ph.D. mag. , ☿ 2000 , ✖2001 , ⬠2002 , ✱2007 , ☒2003 ,
 ☉2015
 C-I/1. (44-49.p.) ; F-I/7. ; F-IV/6. ; F-V/5. ; F-VI/7. ; G-II/11. ;
29. SZABÓ Szilárd dr. Ph.D.
 F-III/5.
30. SZAKÁLY Sándor dr. DSc. mag. , ☿ 1999 , ✖2002 , ⬠2006 , ✱2012 ,
 ☼2009 , ☒2015 , ☉2015
 D-II/1. (85-98.p. + 127-140.p.) ; F-II/7. ; F-V/6. ; G-I/11. ; G-I/12. ; Q-I/4. ;
31. SZIGETVÁRI Oszkár ☿ 2017
 D-II/1. (99-126.p.)
 F-III/6. ; F-IV/7. ;

- 32. TAKÁCS Tibor dr.Ph.D.** 2015
Q-I/10. ;
- 33. TÖMÖSVÁRY Zsigmond dr. Ph.D.** , 2013 , 2015
Q-I/11. ;
- 34. VEDÓ Attila** , 2006 , 2013 , 2015
C-I/1. (19-43.p.) ; E-I/1. (71-121.p.) ; F-I/8. ; F-II/8. ; F-III/7. ; F-V/7. ;
G-I/13. ; G-II/12. ;
- 35. ZEIDLER Sándor mag.** , 1998 , 2000 , 2001 , 2003 , 2009 ,
2015
G-I/2. ; G-I/14. ; Q/I-3. ; Q-I/16. ;
- 36. ZÉTÉNYI Zsolt dr. jur.** , 2006 , 2009 , 2012 , 2015
D-II/1. ; G-I/15. ;

PARÁDI József**A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagjainak szerzőségével, de nem a társaság kiadásával publikált és a tudományos közléssel szemben támasztott elvárásokkal harmonizáló magyar rendvédelem-történeti tartalmú kötetek 1990-2019.**

1. BACSA Gábor († - 2003): *A magyar–jugoszláv (S.H.S) határ megállapítása és kitűzése a trianoni szerződés szerint 1921-1924.* Budapest, 1998, Püski. 224 p. HU-ISBN 963 90 4095 9.
2. BACZONI Tamás — LÓRÁNT Csaba — TÓTH László et al.: *A Magyar Királyság Honvédség egyenruhái 1926-1945.* Budapest, 2007, TÓTH László. 239 p. HU-ISBN 978 963 06 7550 5. /HUNIFORM.1/ HU-ISSN —
3. BENCSIK Péter: *A magyar úti okmányok története 1867-1945.* Budapest, 2003, Tipico Design. 179 p. HU-ISBN 963 76 2333 7.
4. BENCSIK Péter — NAGY György (2013 †): *A magyar utiokmányok története 1945-1990.* Budapest, 2005, Tipico Design. 273 p. HU-ISBN 963 76 3335 3.
5. BENCSIK Péter: *Kelet és nyugat között. Államhatárok, úti okmányok, határátlépés Magyarországon és Csehszlovákiában (1945-1989).* Budapest, 2019, Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet. 440 p. HU-ISBN 978 963 41 6176 9.
6. BERTA Gyula: *Somogyország pandúrjainak története 1766-1884.* Marcali, 2000, Marcali Városi Helytörténeti Múzeum. 318 p. HU-ISBN 963 00 3131 0.
7. BERTA Gyula: *Kaposvár rendőrségének története.* Kaposvár, 2001, Kaposvár Város Közbiztonságáért Alapítvány. 196 p. HU-ISBN 963 00 8098 2.
8. BERTA Gyula: *Betyárok, hóhérok, börtönök Somogyban.* Kaposvár, 2002, Somogy Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet. 408 p. HU-ISBN 963 20 6040 7.
9. BERTA Gyula: *Börtön, börtön, börtön. A Somogy megyei büntetés-végrehajtási intézet története.* Kaposvár, 2005, Powerpoint Kiadó. 212 p. HU-ISBN 963 21 8674 5.
10. BODA József et al. (szerk.): *Legendák és titkok katonái. A mélylési feldeírítés története.* Budapest, 2012, Zrínyi. 311 p. HU-ISBN 978 963 32 7537 5. /Katonák békében és misszióban, 2./ HU-ISSN 2063-3106.
11. BODA József et al. (szerk.): *Levegőből harcba. A magyar katonai ejtőernyőzés története és változó feladatrendszere.* Budapest, 2012, Zrínyi. 186 p. HU-ISBN 978 963 32 7636 8. /Katonák békében és misszióban, 3./ HU-ISSN 2063-3106.
12. BODA József — PARÁDI József et al. (szerk.): *A XIX-XX. századi magyar állam nemzetbiztonsági szervezetei.* Budapest, 2014², Nemzetbiztonsági Szakszolgálat — Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 399 p. HU-ISBN 978 963 89 8280 3.
13. BODA József: A határőrség felderítő tevékenysége. 704-729.p. In PÓSÁN László – VESZPRÉMY László – BODA József – ISASZEGI János (szerk.): *Őrzők vigyázzatok a határra! Határvédelem, határőrizet, határvadászok a középkortól napjainkig.* Budapest, 2017, Zrínyi Kiadó. HU-ISBN 978 963 32 7560 3.

14. BODA József: Rendőri műveletek az Afrikai kontinensen. 95-123.p. In MARSAL Viktor — VOGEL Dávid: (szerk): *Közel Afrikához. A válságkezelés és a stabilizáció lehetőségei és kihívásai a fekete kontinensen.* Budapest, 2017, Dialóg Campus. HU-ISBN 978 615 56 80892.
15. BODA József: Secret Police activities in the Warsaw Pact. [Titkosrendőri tevékenységek a Varsó Szerződésben] *Nemzetbiztonsági Szemle*, VI.évf. (2018) Special Issue (Különkiadás). 30-56.p. HU-ISSN 2064-3756.
16. BODA József: Egy évtized mélységi felderítőként (Szolnok 1976-1981 és 1987-1991. Szombathely 1981-1984). 6-23.p. In MAGYAR István (szerk): *Az én felderítő történetem. 100 éves az önálló magyar katonai felderítés, hírszerzés és kémelhárítás.* Budapest, 2018, Felderítők Társaság Egyesület. 191 p. HU-ISBN —
17. BODA József: Szemelvények az első világháború alatti technikai felderítés történetéből. *Nemzetbiztonsági Szemle*, VI.évf. (2018) Különszám. 23-35.p. HU-ISSN 2064-3756.
18. BODROGI Péter – MOLNÁR József – ZEIDLER Sándor: *Nagy magyar kitüntetéskönyv. A magyar állam rendjelei és kitüntetései. A Szent György-Rend-től a Nagy Imre-Érdemrendig.* Budapest, 2005, Rubicon. 280 p., 600 ábra. HU-ISBN 963 86 7211 0. /Rubicon könyvek./ HU-ISSN —
19. CSAPÓ Csaba: *A Magyar Királyi Csendőrség története 1881-1914.* Pécs, 1999, Pro Pannónia Alapítvány. 186 p. HU-ISBN 963 90 7940 5. /Pan-nónia könyvek./ HU-ISSN 0237-4277.
20. CSAPÓ Csaba: *RÁDAY Gedeon és a szegedi királyi biztosság. A „betyár-világ” felszámolása.* Pécs, 2007, Pro Pannónia Alapítvány. 207 p. HU-ISBN 978 963 94 9887 7.
21. CSÓKA Ferenc (szerk.): *Szakszolgálat Magyarországon, avagy tanulmányok a hírszerzés és titkos adatgyűjtés világából (1785–2011).* Budapest, 2012, Nemzetbiztonsági Szakszolgálat. 497 p. HU-ISBN 978 963 08 6211 3.
22. ERNYES Mihály: *Fejezetek a rendőrség történetéből.* Pécs, 1994, Betűcenter. 267 p. HU-ISBN — /Pandúr könyvek./ HU-ISSN 1218-1633.
23. ERNYES Mihály: *Fejezetek a rendőrség történetéből Pécs – Baranya 1944-ig.* Pécs, 1995, Police Press. 321 p. HU-ISBN 963 85 1923 1. /Pandúr könyvek./ HU-ISSN 1218-1633.
24. ERNYES Mihály: *Fejezetek a rendőrség történetéből Pécs – Baranya 1952-ig.* Pécs, 1996, Police Press. 273 p. HU-ISBN 963 85 1921 5. /Pandúr könyvek./ HU-ISSN 1218-1633.
25. ERNYES Mihály: *Fejezetek a rendőrség történetéből Pécs – Baranya 1958-ig. Újjászervezés, megtorlás.* Pécs, 1998, Police Press. 323 p. HU-ISBN 963 85 1924 X. /Pandúr könyvek./ HU-ISSN 1218-1633.
26. ERNYES Mihály: *A nemzetközi és a magyar rendvédelem-történet alapjai. I. A rendőrségről.* Budapest, 1999, Prevent Contact. 143 p. HU-ISBN —
27. ERNYES Mihály: *Pécs város rendőrsége az államosításig.* Pécs, 1999, James és James Bt. 322 p. HU-ISBN 963 03 8038 2.
28. ERNYES Mihály: *Pécs város rendőrsége. Az államosítás.* Pécs, 2000. James és James Bt. 301 p. 963 03 8038 2.

29. ERNYES Mihály: *Pécs város rendőrsége 1956 őszéig*. Pécs, 2001, James és James Bt. 340 p. HU-ISBN 963 03 8037 4.
30. ERNYES Mihály: *Pécs város rendőrsége 1963-ig*. Pécs, 2002, James és James Bt. 371 p. HU-ISBN 963 03 8037 4.
31. ERNYES Mihály: *A magyar rendőrség története*. I. köt. Budapest, 2002, BM. Kiadó. 342 p. HU-ISBN 963 92 0813 2.
32. ERNYES Mihály: *Pécs város rendőrsége. Az önkormányzati rendőrség története*. Pécs, 2003, Teromo Bt. 283 p. HU-ISBN 963 21 2139 2.
33. ERNYES Mihály: *Baranyai rendőrségek. A vármegyei és a közösségi rendőrségek története*. Pécs, 2004, Teromo Bt. 296 p. HU-ISBN 963 21 4444 9
34. FAZAKAS László — HEGEDŰS Ernő — HENNEL Sándor: *A Szent Korona őrzése. A koronaőrség, a koronaőrök*. Budapest, 2002, Heraldika. 286 p. HU-ISBN 963 92 0402 1.
35. ILLÉSFALVI Péter — KOVÁCS Attila — SIPOS András: *A Magyar Királyi Csendőrség egyenruházata és felszerelése 1920-1945*. Szeged, 2014, HK-Hermanos. 214 p. HU-ISBN 978 963 88 9591 2.
36. KABODI Csaba — LŐRINCZ József — MEZEY Barna: *Büntetéstan alapfogalmak*. Budapest, 2005, Rejtjel. 223 p. HU-ISBN 963 72 5511 7.
37. KABODI Csaba – LŐRINCZ József – MEZEY Barna: *Fejezetek a büntetések és végrehajtásuk történetéből*. Budapest, 2002, ELTE-ÁJK. Be. és Bv. tanszék. 136 p.
38. KABODI Csaba – LŐRINCZ József – MEZEY Barna: *A büntetéstan elmélete és történeti alapjai*. Budapest, 2003, ELTE-ÁJK. Be. és Bv. tanszék. 223 p.
39. KAISER Ferenc: *A Magyar Királyi Csendőrség története a két világháború között*. Pécs 2002, Pro Prannónia Alapítvány. 175 p. Hu-ISBN 963 90 7982 0. /Pannónia könyvek./ HU-ISSN 0237-4277.
40. KOCSIS Tibor – ifj. KOCSIS Tibor Krisztián († - 2012): *A magyar királyi csendőrség és a szombathelyi III. csendőrkerület igaz története 1867–1945*. Szombathely, 2012, DOC Hungary Kft. 544 p. HU-ISBN 978 963 08 6046 8
41. KÖPF László: *Fejezetek a magyar vámigazgatás és pénzügyőrség történetéből*. Budapest, 2003, Tipico Design, 171 p. HU-ISBN 963 76 2334 5.
42. KOVÁCS Tamás: *Rendőrségi célkeresztben a szélsőjobb. Dr. Sombor-Schweinitzer József rendőr-főkapitány helyettes feljegyzése a szélsőjobboldali mozgalmakról 1932-1943*. Budapest, 2009, Gondolat Kiadó. 157 p. HU-ISBN 978 963 69 3167 4 /Pártok és politika./ HU-ISSN 1589-911X.
43. KOVÁCS Zoltán András: *A Szálasi-kormány belügyminisztériuma. Rendvédelem, állambiztonság, közigazgatás a nyilas korszakban*. Gödöllő-Mária-besenyő, 2009, Attraktor. 373 p. HU-ISBN 978 963 98 5733 9. /Studia militaria hungarica, 5./ HU-ISSN 1787-6796.
44. KOVÁCS Zoltán András — HARASZTI György — SZITA Szabolcs — ÚJSZÁSZY István: *Vallomások a holtak házából. Újszászy István vezérőrnagynak a 2. vkf. osztály és az Államvédelmi Központ vezetőjének az ÁVH fogságában írott*

- feljegyzései.* Budapest, 2007, Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára. – Corvina. 661 p. HU-ISBN 978 963 13 5336 5.
45. LÖRINCZ József: *Büntetőpolitika és börtönügy.* Budapest, 2009, Rejtjel Kiadó. 223 p. HU-ISBN 978 963 72 5559 5.
46. LÖRINCZ József: *Emlékkönyv a Győr-Moson-Sopron Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet fennállásának 125. évfordulójára.* Győr, 2011, Összefogás a Börtönügyért Egyesület. 159 p. HU-ISBN 978 963 08 2366 1.
47. LÖRINCZ József: *A vármegyei fogháztól az országos börtönig. A szombathelyi büntetés-végrehajtási intézet 125 éves krónikája.* Szombathely, 2014, Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet. 2015 p. HU-ISBN 978 963 08 9949 9.
48. LÖRINCZ József — HÉZSELY János: *120 év a büntető hatalom szolgálatában. A Tolna Megyei Bv. intézet 120 éves krónikája.* Vác, 2015, Duna-Mix. 150 p. HU-ISBN 978 963 12 3320 9.
49. MEZEY Barna: *A magyar polgári börtönügy kezdetei.* Budapest, 1995, Osiris - Századvég. 229 p. HU-ISBN 963 83 8488 3. /Jogtörténet./ HU-ISSN 1218-3814. /Jogtörténeti értekezések./ HU-ISSN 0134-0026.
50. MEZEY Barna et al. (szerk.): *Magyar jogtörténet.* Budapest, 2007⁴, Osiris. 515 p. HU-ISBN 978 963 38 9901 4. /Osiris tankönyvek./ HU-ISSN 1218-9855.
51. MEZEY Barna: *Régi idők tömlőcei. Büntetések, börtönök, bakók.* Budapest, 2010, Rubicon-Ház Bt. 175 p. HU-ISBN 978 963 98 3906 9. /Rubicon-könyvek./
52. MEZEY Barna: *A fenyítőházak forradalma. A modern büntetés-végrehajtás alapvetése Európában.* Budapest, 2013, Gondolat Kiadó. 540 p. HU-ISBN 978 963 69 3438 5.
53. MEZEY Barna: *A börtönügy a 17-19. században. A börtön európai útja.* Budapest, 2018, Gondolat. 608 p. HU-ISBN 978 963 69 3642 6.
54. NAGY Pál: *Képes krónika a magyar útlevelek, útlevelek három évszázados múltjából (1661-2000).* Debrecen, 2006, Hajdú-Bihar Megyei Levéltár. 176 p. HU-ISBN 963 72 3832 8. /A Hajdú-Bihar Megyei Levéltár közleményei, 29./ HU-ISSN 0133-8676.
55. NAGY György (2013 ♣) — KÖMÜVES József — RAVASZ ISTVÁN: *Határőrségben: a magyar határőrizet és határvédelem szerveinek története a modern korban.* Budapest, 2008, HM-HIM – Petit Real. 99 p. HU-ISBN 978 963 70 9727 0.
56. PARÁDI Ákos – PARÁDI József: *Rendvédelmünk 1867-1945.* Budapest, 2006, Rendőrtisztai Főiskola, 82 p. HU-ISBN 963 06 0281 4.
57. PARÁDI József: *A határszéli csendőrség 1891-1914.* Budapest, 1984, Határőrség. 91 p. HU-ISBN —
58. PARÁDI József: *A dualista Magyarország pénzügyi szerveinek határ-őrizete 1867-1914.* Budapest, 1987, Határőrség. 123 p., ill. HU-ISBN —
59. PARÁDI József et al. (szerk.): *A magyar rendvédelem története.* Budapest, 1995, Tipico Design. 221 p. HU-ISBN 963 04 6215 X.
60. PARÁDI József et al. (szerk.): *A magyar rendvédelem története.* Budapest, 1996², Osiris. 367 p. HU-ISBN 963 04 7958 3.

61. PARÁDI József: *A Magyar Köztársaság Belügyminisztériuma a rendszerváltástól az ezredfordulóig 1990-2000*. Budapest, 2001, BM Kiadó. 73 p. HU-ISBN 963 80 3666 4. /Fejezetek a Belügyminisztérium történetéből./ HU-ISSN —
62. PARÁDI József: *Pénzügyőrség és vámhivatalok a határőrizetben*. Budapest, 2003, Tipico Design. 219 p. HU-ISBN 963 7623 30 2./Rendvédelem a határokon a XIX-XX. században, 1./ HU-ISSN —
63. PARÁDI József: *Csendőrség a határőrizetben*. Budapest, 2003, Tipico Design. 186 p. HU-ISBN 963 76 2331 0. /Rendvédelem a határokon a XIX-XX. században, 2./ HU-ISSN —
64. PARÁDI József: *Rendőrség a határőrizetben*. Budapest, 2003, Tipico Design. 266 p. HU-ISBN 963 76 2332 9. /Rendvédelem a határokon a XIX-XX. században, 3./ HU-ISSN —
65. PARÁDI József: *A csendőrlaktanyától a BM Nemzetközi Oktatási Központ-ig*. Budapest, 2005, BM Nemzetközi Oktatási Központ. 194 p. HU-ISBN 963 82 0823 X.
66. PARÁDI József et al. (szerk.): *A magyar csendőrség-történetért elismerések*. Budapest, 2014, Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség – Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 85 p. HU-ISBN 978 963 89 8287 2.
67. PERÉNYI Roland: *A bűn nyomában. A budapesti bűnözés társadalom-története 1896–1914*. Budapest, 2012, Uránia Ismeretterjesztő Alapítvány-L'Harmattan. 318 p. HU-ISBN 978 963 23 6554 1. /A múlt ösvényén, 20./ HU-ISSN 1587-3153
68. SALLAI János: *Magyarország határai a térképeken a honfoglalástól 1947-ig*. Budapest, 1994, Határőrség. 71 p. HU-ISBN
69. SALLAI János: *Magyarország történelmi határai a térképeken*. Budapest, 1995, Püski Kiadó. 109 p. HU-ISBN 963 82 5664 8.
70. SALLAI János: *A lengyel-magyar határ története*. 1997, Argumentum Kiadó. 50 p. (A kötet tartalmazza a lengyel fordítást is. [*Historia granicy węgiersko-polskiej.*]) HU-ISBN 963 03 4433 5.
71. SALLAI János: *A fegyverhasználat szabályozása a határőrizetben a XX. században*. Budapest, 2000, Határőrség. HU-ISBN —
72. SALLAI János (szerk.): *Forró ősz a lengyel-magyar határon, 1939*. Budapest, 2008, Újpesti Lengyel Kisebbségi Önkormányzat. 40 p. (A kötet tartalmazza a lengyel fordítást is. [*Gorąca jesień na granicy polsko-węgierskiej, 1939.*] Ford. Katarzyna SZYMANOWICZ-KÜMÜVES) HU-ISBN —
73. SALLAI János: *Egy idejét múlt korszak lenyomata. A vasfüggöny története*. Budapest, 2012, Hanns Seidel Alapítvány. Magyar szöveg 103 p. (A kötet tartalmazza a német [Abdruck einer versunkenen Epoche. Geschichte des Eisernen Vorhangs.] és az angol [An impression of a bygone era. The history of the iron curtain.] fordítást is. HU-ISBN 978 963 88 4843 7.
74. SUBA János: *Magyarország határainak kitűzése és felmérése 1921-1925 között. A határmegállapító bizottságok működése*. Budapest, 1999, Magyar Honvédség Tájékoztatási és Médiaközpont. 266 p. HU-ISBN 963 90 6577 3. /Honvéd tudósok, 39./ HU-ISSN 1218-1526.

- 75.** SUBA János: *Magyarország államhatárának változásai 1867-1947 között. A határmegállapító bizottságok működése Magyarországon a XIX-XX. század-ban.* Budapest, 2003, Tipico Design, 229 p. HU-ISBN 963 76 2329 9.
- 76.** SZABÓ József János: *Az Árpád-vonal: a Magyar Királyi Honvédség védelmi rendszere a Keleti-Kárpátokban 1940-1944.* Budapest, 2002, Timp. 300 p. HU-ISBN 978 963 20 4140 2. /Timp-militaria, 1./ HU-ISSN 1786-9633.
- 77.** SZABÓ József János: *Kárpáterődítések 1940-1944. Magyar katonai erődítések a Kárpátalján és Székelyföldön, az Árpád-vonaltól az Árpád-állásig.* Budapest, 2002, Timp. 300 p. HU-ISBN 978 963 20 4140 2. /Timp-militaria, 1./ HU-ISSN 1786-9633.
- 78.** SZABÓ József János: *Székelyföld körkörös erődítése, 1940-1944.* Barót, 2014, Tortoma. 189 p. HU-ISBN 978 973 89 9516 1.
- 79.** SZAKÁLY Sándor: *A magyar katonai elit 1938-1945.* Budapest, 1987, Magvető. 272 p. HU-ISBN 963 14 1081 1. /Nemzet és emlékezet./ HU-ISSN 0231-0910.
- 80.** SZAKÁLY Sándor: *A magyar táborig csendőrség.* Budapest, 1990¹, Zrínyi. 154 p. HU-ISBN 963 32 6560 6.
- 81.** SZAKÁLY Sándor: *A magyar táborig csendőrség 1938-1945.* Budapest, 2000², Ister. 173 p. HU-ISBN 963 92 4328 0.
- 82.** SZAKÁLY Sándor: *A magyar katonai felső vezetés 1938-1945. Lexikon és adattár.* Budapest, 2003², Ister. 409 p. HU-ISBN 963 92 4337 X.
- 83.** SZAKÁLY Sándor: *Katonák csendőrök ellenállók.* Kaposvár, 2007, Kaposvár város közgyűlése. 114 p. HU-ISBN 978 963 86 7329 9. /Örökség Kaposi Könyvtár, 32./ HU-ISSN 1218-7380.
- 84.** SZAKÁLY Sándor: *Akik a Magyar Királyi Csendőrséget 1919 és 1945 között vezették. Történelmi-statisztikai áttekintés a Magyar Királyi Csendőrség felső vezetőiről.* Budapest, 2013, Magyar Napló Kiadó. 301 p. HU-ISBN 978 963 99 6127 2.
- 85.** SZAKÁLY Sándor: *A 2. vkf. osztály. Tanulmányok a magyar katonai hírszerzés és kémelhárítás történetéből 1918-1945.* Budapest, 2015, Magyar Napló – Veritas Történetkutató Intézet. 271 p. HU-ISBN 978 615 54 6526 0.
- 86.** VINCZE Gábor: *Csendőrsorsok 1945 után az állambiztonsági és népbírósi iratok tükrében.* Ópusztaszer, 2019, Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark. 342 p. HU-ISBN 978 615 00 3224 5.
- 87.** VIRÁGH Ajtony: *Csaták tigrisei. A Károly csapatkereszt története.* Budapest, 2017, Monarchia Numizmatikai Bt. 162 p. HU-ISBN 978 963 12 5058 9.
- 88.** ZEIDLER Sándor: *Kitűntetések a Magyar Köztársaságban.* Budapest, 1996, Kossuth. 128 p. HU-ISBN 963 09 3807 3.
- 89.** ZÉTÉNYI Zsolt: *A Képiró-ügy. Tanulmány és dokumentumközlés.* Budapest, 2013, Kairosz. 384 p. HU-ISBN 978 963 66 2499 6.
- 90.** ZÉTÉNYI Zsolt: *Ártatlanul, jeltelen sírban. A Kristóf-ügy.* Budapest, 2015, Magyar Napló. 589 p. HU-ISBN 978 615 54 6544 4.

PARÁDI József
A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti
Tudományos Társaság DOI azonosítóval ellátott kiadványai
a 2019. év végéig

A DOI azonosítójel (Digital Object Identifier System = Digitális Tárgy Azonosító Rendszer), mellyel a publikációk — számos ország részvételével létrehozott — nemzetközi nyilvántartási bázisában jelölik az alkotásaikat. A DOI adatbázis nyilvános. A nyilvántartó rendszerben többféle keresési lehetőség biztosított, például szerző, cím, témakör stb. szerint.

Az adatbázisba bekerülő alkotások kódjai két részből állnak. Egyrészt a kiadvány — folyóirat, kötet — számára az adatbázisnak a belépett országonként felkért gondozó szervezete biztosítja az előtagot. Magyarországon e teendőket a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára látja el. A kód ezen részét nevezik prefixnek. A kód második részét — melyet sufixnek hívnak — a kiadó alakítja ki.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság 2018-ban lépett be a DOI nemzetközi nyilvános adatbázisba. A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának az illetékeseivel való egyeztetés nyomán évente mintegy 50 — a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által megjelentetett — írásművel gyarapítjuk a DOI adatbázist.

A DOI adatbázisba nem csupán a publikációk egyszerűsített bibliográfiai leírásának az adatai kerülnek be, hanem maga az alkotás is. A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára ezen írásműveket a saját adatbázisában elmenti és a DOI nemzetközi nyilvános adatbázis számára elérhetővé teszi, ha a kiadó szervezet honlapja valamilyen ok miatt nem volna elérhető.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság a DOI adatbázisban azokat az általa publikált írásműveket jelenti meg, amelyek megfelelnek az első közléssel szemben és a tudományos alkotásokkal szemben támasztott igényeknek. Az adatbázisba azokat a rendvédelem-történet körébe tartozó alkotásokat helyezzük, amelyek rendvédelem-történeti tartalommal bírnak. A rendvédelem-történet műveléséről szóló témával megjelent alkotásokat általában nem tekintjük e körbe tartozónak.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság kiadványainak a szerkesztősege azt az elvet követi, hogy a tárgyévben kiadott írásművek mellett — 50 alkotás által nyújtott keret lehetőségén belül — a korábban megjelent alkotások is bekerüljenek a DOI információs bázisba. A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság — az évente két összevont szám formájában kiadásra kerülő — *Rendvédelem-történeti Hírlevél* „Információs oldalak”-rovatban tünteti fel azt, hogy a kiadványai közül mely alkotások kerültek be a DOI adatbázisba.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság
kiadványai közül
a Digitális Tárgy Azonosító Rendszer
(Digital Object Identifier System)

DOI

adatbázisba 2018-ban bekerült publikációk.

Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis),

HU-ISSN 1216-6774

- XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. (10 tanulmány)
- XXV.évf. (2015) 47-48-49-50.sz. (7 tanulmány)
- XXVI.évf. (2016) 51.sz. (7 tanulmány)
- XXVI.évf. (2016) 52.sz. (7 tanulmány)
- XXVII.évf. (2017) 53.sz. (7 tanulmány)
- XXVII.évf. (2017) 54.sz. (7 tanulmány)
- XXVIII.évf. (2018) 55.sz. (7 tanulmány)

2018-ban összesen

52 tanulmány

adatbázisba 2019-ben bekerült publikációk.

Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis),

HU-ISSN 1216-6774

- XXVIII.évf. (2018) 56.sz. (7 tanulmány)
- XXIX.évf. (2019) 57.sz. (7 tanulmány)

Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis),

HU-ISSN 1785-3257

- XVII.évf. (2008) 29-30.sz. (1 tanulmány)
- XVIII.évf. (2009) 31-32.sz. (1 tanulmány)
- XX.évf. (2011) 35-36.sz. (2 tanulmány)
- XXI.évf. (2012) 37-38.sz. (7 tanulmány)
- XXII.évf. (2013) 39-40-41-42.sz. (4 tanulmány)
- XXIII.évf. (2014) 43-44-45-46.sz. (2 tanulmány)

Salutem könyvsorozatból

HU-ISSN 2416-2078

- Salutem, 4. (7 tanulmány)
- Salutem, 5. (7 tanulmány)
- Salutem, 6. (7 tanulmány)

2019-ben összesen

52 tanulmány

A kiadványainkban publikált DOI azonosítóval ellátott írásművek DOI azonosítóit a *Rendvédelem-történeti Hírlevél* jelen száma „Információs oldalak” című rovatának „PARÁDI József : Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság kiadványai és szerzői.” című cikkének a „Kiadványaink” című részében található meg.

2019. XII. 31-ig a *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774, a *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1785-3257. és a „Salutem” könyvsorozatban publikált alkotások egy részének a bibliográfiai adatait helyeztük fel a DOI adatbázisba, amelyből kiindulva az ott található linkek segítségével az olvasók eljuthatnak a társaságunk honlapjára felhelyezett írásművek teljes szövegéhez

A DOI adatbázis honlapcíme:

<https://www.doi.org/>

